

Europeiska
unionens råd

Bryssel den 10 juni 2025
(OR. en)

6300/25

Interinstitutionellt ärende:
2024/0259 (NLE)

COEST 154
POLCOM 31

LAGSTIFTNINGSAKTER OCH ANDRA INSTRUMENT

Ärende: Fördjupat partnerskaps- och samarbetsavtal mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Uzbekistan, å andra sidan

FÖRDJUPAT PARTNERSKAPS- OCH SAMARBETSAVTAL
MELLAN EUROPEISKA UNIONEN
OCH DESS MEDLEMSSTATER, Å ENA SIDAN,
OCH REPUBLIKEN UZBEKISTAN, Å ANDRA SIDAN

INGRESS

KONUNGARIKET BELGIEN,

REPUBLIKEN BULGARIEN,

REPUBLIKEN TJECKIEN,

KONUNGARIKET DANMARK,

FÖRBUNDSREPUBLIKEN TYSKLAND,

REPUBLIKEN ESTLAND,

IRLAND,

REPUBLIKEN GREKLAND,

KONUNGARIKET SPANIEN,

REPUBLIKEN FRANKRIKE,

REPUBLIKEN KROATIEN,

REPUBLIKEN ITALIEN,

REPUBLIKEN CYPERN,

REPUBLIKEN LETTLAND,

REPUBLIKEN LITAUEN,

STORHERTIGDÖMET LUXEMBURG,

UNGERN,

REPUBLIKEN MALTA,

KONUNGARIKET NEDERLÄNDERNA,

REPUBLIKEN ÖSTERRIKE,

REPUBLIKEN POLEN,

REPUBLIKEN PORTUGAL,

RUMÄNIEN,

REPUBLIKEN SLOVENIEN,

REPUBLIKEN SLOVAKIEN,

REPUBLIKEN FINLAND,

KONUNGARIKET SVERIGE,

fördragsslutande parter i fördraget om Europeiska unionen och fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, nedan kallade *medlemsstaterna*,

och

EUROPEISKA UNIONEN

å ena sidan,

och REPUBLIKEN UZBEKISTAN,

å andra sidan,

nedan gemensamt kallade *parterna*,

SOM BEAKTAR sina starka förbindelser och gemensamma värderingar,

SOM BEAKTAR sin önskan att stärka det ömsesidigt fördelaktiga samarbete som inrättats genom avtalet om partnerskap och samarbete, som inrättade ett partnerskap mellan Europeiska gemenskaperna och deras medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Uzbekistan, å andra sidan, och som undertecknades i Florens den 21 juni 1996,

SOM BEAKTAR sin önskan att utveckla sina förbindelser för att återspegla nya politiska och ekonomiska realiteter och fortskrida i partnerskapet,

SOM UTRYCKER en gemensam vilja att konsolidera, fördjupa och diversifiera samarbetet på alla nivåer i bilaterala, regionala och internationella frågor av gemensamt intresse,

SOM ÅNYO FRAMHÅLLER sitt åtagande att fortsatt främja, värna och genomföra de mänskliga rättigheterna och grundläggande friheterna, respekten för demokratiska principer, rättsstatens principer och god samhällsstyrning,

SOM BEKRÄFTAR sina åtaganden med avseende på de principer som stadfästs i Förenta nationernas stadga (nedan kallad *FN-stadgan*), den allmänna förklaringen om mänskliga rättigheter som antogs av FN:s generalförsamling genom resolution A/RES/217 (III) A den 10 december 1948, Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (nedan kallad *OSSE*), i synnerhet slutakten från konferensen om säkerhet och samarbete i Europa som antogs i Helsingfors den 1 augusti 1975 (nedan kallad *OSSE:s slutakt från Helsingfors*), den internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter som antogs av FN:s generalförsamling genom resolution 2200A (XXI) den 16 december 1966, den internationella konventionen om ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter som antogs av FN:s generalförsamling genom resolution 2200A (XXI) den 16 december 1966 samt den internationella rättens övriga universella principer och normer,

SOM UPPREPAR sitt åtagande att aktivt främja internationell fred och säkerhet och delta i effektiv multilateralism och fredlig tvistlösning, bland annat genom samarbetet inom ramen för FN och OSSE,

SOM BEAKTAR sin önskan att vidareutveckla en regelbunden politisk dialog om bilaterala och internationella frågor av gemensamt intresse,

SOM BEAKTAR sina åtaganden i fråga om internationella skyldigheter att bekämpa spridning av massförstörelsevapen och deras bärare,

SOM BEAKTAR sitt åtagande att stärka samarbetet i fråga om fred, rättvisa och säkerhet, däribland insatser för att bekämpa korruption,

SOM BEAKTAR sitt åtagande att genom samarbetet bidra till en hållbar politisk, socioekonomisk och institutionell utveckling,

SOM BEAKTAR sin vilja att stärka sina ekonomiska förbindelser med utgångspunkt i principerna för en fri marknadsekonomi och att skapa ett klimat som främjar bilateral handel och investeringar samt konnektivitet,

SOM STÖDJER Republiken Uzbekistans resultat och ansträngningar för att förbättra affärsklimatet, bekämpa korruption samt skapa ekonomisk tillväxt och sysselsättning,

SOM UPPMUNTRAR Republiken Uzbekistans anslutning till Världshandelsorganisationen (nedan kallad *WTO*) och en insynsvänlig och icke-diskriminerande tillämpning av de rättigheter och skyldigheter som följer av WTO-ramverket, och som bekräftar Europeiska unionens avsikt att tillhandahålla tekniskt bistånd i processen, däribland avseende certifiering för normer och standarder, immaterialrättslig lagstiftning och praxis i fråga om rättstillämpning,

SOM BEAKTAR sitt åtagande att respektera principen för hållbar utveckling och samarbeta för att uppnå målen i FN:s 2030-agenda för hållbar utveckling,

SOM BEAKTAR sina åtaganden att säkerställa ekologisk hållbarhet och miljöskydd, även genom gränsöverskridande samarbete och genomförande av multilaterala miljöavtal som de är anslutna till, och att stärka samarbetet i alla frågor som rör klimatåtgärder i enlighet med Parisavtalet som antogs inom ramen för Förenta nationernas ramkonvention om klimatförändringar den 12 december 2015 (nedan kallat *Parisavtalet om klimatförändringar*),

SOM MEDGER att allt samarbete mellan parterna i detta avtal avseende fredlig användning av kärnenergi lyder under det avtal om samarbete mellan Europeiska atomenergigemenskapen (Euratom) och Republiken Uzbekistan om kärnkraftens användning för fredliga ändamål som undertecknades i Bryssel den 6 oktober 2003, och omfattas därför inte av det här avtalet,

SOM BEAKTAR sin önskan att utvidga samarbetet och utbytet på områdena vetenskap och teknik, innovation och utbildning samt kultur och idrott,

SOM BEAKTAR sitt åtagande att främja gränsöverskridande och regionalt samarbete,

SOM NOTERAR att om parterna, inom ramen för detta avtal, beslutar att ingå sådana särskilda avtal på området med frihet, säkerhet och rättvisa som ingås av Europeiska unionen enligt avdelning V i tredje delen i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (*EUF-fördraget*) efter detta avtals ikraftträdande, skulle bestämmelserna i sådana framtida särskilda avtal inte vara bindande för Irland, såvida inte Europeiska unionen, parallellt med Irland, när det gäller dess tidigare bilaterala förbindelser, underrättar Uzbekistan om att Irland har blivit bundet av sådana framtida särskilda avtal som en del av Europeiska unionen i enlighet med protokoll nr 21 om Irlands ställning med avseende på området med frihet, säkerhet och rättvisa, fogat till fördraget om Europeiska unionen (*EU-fördraget*) och till EUF-fördraget, som även noterar att Europeiska unionens eventuella senare interna åtgärder som antas enligt avdelning V i tredje delen i EUF-fördraget för att tillämpa detta avtal inte skulle vara bindande för Irland, såvida inte Irland har meddelat att landet önskar delta i sådana åtgärder eller godta dem i enlighet med protokoll nr 21, och som vidare noterar att sådana framtida avtal eller sådana senare interna unionsåtgärder skulle omfattas av protokoll nr 22 om Danmarks ställning, fogat till EU-fördraget och EUF-fördraget,

HAR ENATS OM FÖLJANDE:

AVDELNING I

MÅL OCH ALLMÄNNA PRINCIPER

ARTIKEL 1

Mål

1. Genom detta avtal inrättas ett fördjupat partnerskap och samarbete mellan parterna som bygger på gemensamma värderingar, gemensamma intressen och viljan att stärka förbindelserna på alla områden där det ska tillämpas, till ömsesidig nytta.
2. Detta partnerskap och samarbete är en process mellan parterna som bidrar till hållbar utveckling, fred, stabilitet och säkerhet tack vare ökad konvergens i utrikespolitiska och säkerhetspolitiska frågor, effektivt politiskt och ekonomiskt samarbete samt multilateralism.

ARTIKEL 2

Allmänna principer

1. Respekten för de demokratiska principerna och för de mänskliga rättigheterna och grundläggande friheterna, vilka stadfästs i synnerhet i den allmänna förklaringen om mänskliga rättigheter, FN-stadgan, OSSE:s slutakt från Helsingfors och andra relevanta internationella människorättsinstrument till vilka parterna anslutit sig, ligger till grund för båda parternas inrikes- och utrikespolitik och utgör en väsentlig del av detta avtal.

2. Parterna upprepar sina åtaganden i fråga om internationella arbetsrättsliga normer i enlighet med konventioner antagna av Internationella arbetsorganisationen (nedan kallad *ILO*) till vilka de är anslutna eller kan komma att ansluta sig.
3. Parterna bekräftar sin respekt för principerna om god samhällsstyrning, däribland kampen mot korruption på alla nivåer.
4. Parterna upprepar sitt åtagande att iaktta principerna om en fri marknadsekonomi, främja hållbar utveckling och insatser mot klimatförändringar.
5. Parterna åtar sig att bekämpa olika former av gränsöverskridande organiserad brottslighet och terrorism, bekämpa spridning av massförstörelsevapen samt deras bärare och att verka för en effektiv multilateralism.
6. Parterna ska genomföra detta avtal på grundval av gemensamma värderingar, principerna om jämställd dialog, ömsesidigt förtroende, ömsesidig respekt och ömsesidig nytta, regionalt samarbete, effektiv multilateralism och respekt för sina internationella åtaganden, särskilt de som följer av medlemskapet i FN och OSSE.

AVDELNING II

POLITISK DIALOG OCH REFORM SAMARBETE PÅ OMRÅDET UTRIKES- OCH SÄKERHETSPOLITIK

ARTIKEL 3

Mål för den politiska dialogen

Parterna ska utveckla en effektiv politisk dialog på alla områden av gemensamt intresse, däribland utrikes- och säkerhetspolitik samt interna reformer. Målen för den politiska dialogen ska vara att

- a) öka effektiviteten i det politiska samarbetet och samstämmigheten avseende utrikes- och säkerhetspolitik samt att främja, bevara och stärka freden och den regionala och internationella stabiliteten och säkerheten på grundval av en effektiv multilateralism,
- b) stärka en hållbar politisk, socioekonomisk och institutionell utveckling,
- c) stärka respekten för de demokratiska principerna, rättsstatens principer och god samhällsstyrning, mänskliga rättigheter och grundläggande friheter samt öka samarbetet på dessa områden,
- d) utveckla dialogen och fördjupa samarbetet mellan parterna inom området säkerhet och försvar,
- e) främja fredlig tvistlösning och principerna om territoriell integritet, gränsernas okränkbarhet, suveränitet och oberoende, och
- f) ytterligare förbättra förutsättningarna för regionalt samarbete.

ARTIKEL 4

Demokrati och rättsstatens principer

Parterna ska förbättra dialogen och samarbetet i syfte att

- a) säkerställa respekten för de demokratiska principerna och rättsstatens principer samt ytterligare stärka de demokratiska institutionernas stabilitet, effektivitet och ansvarsskyldighet,
- b) stödja ansträngningarna att genomföra reformer av rättsväsendet och lagstiftningen för att säkerställa effektivt fungerande rättsvårdande och rättskipande institutioner, tillgång till rättslig prövning och rätten till en rättvis rättegång, oberoende, ansvarsskyldighet och effektivitet i rättsväsendet samt stärka det processrättsliga skyddet i brottmål samt brottsoffers och vittnens rättigheter,
- c) främja e-förvaltning och fortsätta reformera den offentliga förvaltningen för att skapa en ansvarsskyldig, effektiv och insynsvänlig styrning på alla nivåer,
- d) stödja starkare valprocesser och valmyndigheternas kapacitet, och
- e) säkerställa en effektiv bekämpning av korruption på alla nivåer.

ARTIKEL 5

Mänskliga rättigheter och grundläggande friheter

Parterna ska samarbeta för att främja och värna om de mänskliga rättigheterna och grundläggande friheterna och förbättra dialogen och samarbetet i syfte att

- a) säkerställa och främja respekten för de mänskliga rättigheterna och rättigheter för personer som tillhör etniska, religiösa eller språkliga minoriteter eller utsatta grupper, såsom personer med funktionshinder, samt motverka våld och alla former av diskriminering,
- b) säkerställa och främja skyddet av barn från våld, utnyttjande och övergrepp,
- c) säkerställa skydd och främjande av de mänskliga rättigheterna och grundläggande friheterna, såväl medborgerliga som politiska rättigheter, samt ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter, däribland yttrandefrihet och mediefrihet, mötesfrihet och föreningsfrihet, frihet från tortyr och annan förnedrande behandling samt religions- och trosfrihet,
- d) främja ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter och faktisk tillämpning av arbetsrättsliga normer i enlighet med de ILO-konventioner till vilka parterna är anslutna eller kan komma att ansluta sig,
- e) undanröja våld mot kvinnor och flickor och säkerställa jämställdhet mellan könen, inbegripet kvinnors och flickors meningsfyllda deltagande i samhällslivet och deras egenmakt,
- f) stärka de nationella institutionerna för mänskliga rättigheter, även genom att låta dem delta i beslutsprocesser på ett meningsfullt sätt, och

- g) stärka samarbetet inom Förenta nationernas människorättsliga organ och särskilda förfaranden samt faktiskt tillämpa deras rekommendationer.

ARTIKEL 6

Det civila samhället

Parterna ska samarbeta för att stärka en gynnsam miljö för det civila samhället och dess roll i den ekonomiska, sociala och politiska utvecklingen av ett öppet och demokratiskt samhälle, framför allt genom att

- a) stärka kapaciteten, oberoendet och ansvarsskyldigheten i det civila samhällets organisationer,
- b) främja det civila samhällets deltagande i lagstiftningsarbetet och den offentliga beslutsprocessen genom att inleda en öppen, insynsvänlig och regelbunden dialog mellan de offentliga institutionerna å ena sidan och företrädare för det civila samhället å den andra,
- c) stärka kontakterna och utbytet av information och erfarenheter mellan alla sektorer inom det civila samhället i Europeiska unionen och Republiken Uzbekistan, och
- d) sörja för att det civila samhället är delaktigt i förbindelserna mellan parterna, även vid genomförandet av detta avtal.

ARTIKEL 7

Utrikes- och säkerhetspolitik

1. Parterna bekräftar sina åtaganden vad gäller den internationella rättens universella principer och normer, däribland de som stadfästs i FN-stadgan och OSSE:s slutakt från Helsingfors, bland annat i fråga om de principer som avser suverän likställdhet, respekt för de rättigheter som följer av suveräniteten, utan hot om eller bruk av våld, gränsers okränkbarhet, staters territoriella integritet, fredlig tvistlösning, icke-ingripande i andras statsangelägenheter, respekt för de mänskliga rättigheterna och grundläggande friheterna, däribland tankefrihet, samvetsfrihet, religions- och trosfrihet, folkens lika rättigheter och självbestämmanderätt, samarbete mellan stater och fullgörande i god tro av de skyldigheter som följer av internationell rätt.

2. Parterna ska intensifiera dialogen och samarbetet på området utrikes- och säkerhetspolitik, däribland i fråga om säkerhets- och försvarspolitiska aspekter, och ska särskilt beakta konfliktförebyggande samt förbättrad och effektiv krishantering, riskreducering, cybersäkerhet, en effektivt fungerande säkerhetssektor, regional stabilitet, nedrustning, icke-spridning, vapenkontroll och exportkontroller.

ARTIKEL 8

Grova brott som angår det internationella samfundet

1. Parterna bekräftar att grova brott som angår det internationella samfundet inte får gå ostraffade, och att en effektiv lagföring av dessa brott måste säkerställas genom åtgärder på nationell nivå och genom förbättringar av det internationella samarbetet.

2. Parterna anser att inrättandet av och arbetet i Internationella brottmålsdomstolen och andra multilaterala strukturer bidrar till att främja internationell fred och rättvisa. Parternas samarbete ska även omfatta en dialog om dessa frågor.

3. Parterna ska samarbeta genom att inom lämpliga bilaterala och multilaterala ramar hålla dialog om frågor som rör folkmord, brott mot mänskligheten och krigsförbrytelser.

ARTIKEL 9

Konfliktförebyggande och krishantering

Parterna ska samarbeta i fråga om konfliktförebyggande och krishantering för att skapa ett klimat av fred och stabilitet.

ARTIKEL 10

Regional stabilitet och fredlig konfliktlösning

1. Parterna ska intensifiera sina gemensamma ansträngningar för att förbättra förutsättningarna för ytterligare regionalt samarbete på sådana centrala områden som hållbar förvaltning av gränsöverskridande vattendrag, mineral- och energitillgångar, gränsförvaltning som underlättar reguljär gränspassage för personer och varor, hållbar konnektivitet, god grannsämja och en demokratisk och hållbar utveckling i syftet att på detta sätt bidra till stabilitet och säkerhet i Centralasien. Parterna ska verka för fredlig konfliktlösning.

2. De ansträngningar som avses i punkt 1 ska följa målet att vidmakthålla internationell fred och säkerhet i enlighet med FN-stadgan, OSSE:s slutakt från Helsingfors och andra relevanta multilaterala instrument till vilka Europeiska unionen och Republiken Uzbekistan är anslutna.

ARTIKEL 11

Motverka spridning av massförstörelsevapen

1. Parterna anser att spridning av massförstörelsevapen och bärare av sådana vapen, till statliga likaväl som till icke-statliga aktörer, är ett av de allvarligaste hoten mot internationell stabilitet och säkerhet.

2. Parterna ska samarbeta och bidra till kampen mot spridning av massförstörelsevapen och bärare av sådana vapen genom att till fullo iaktta och fullgöra sina respektive skyldigheter enligt internationella fördrag och avtal om nedrustning och icke-spridning samt andra relevanta internationella instrument i vilka de är parter. Parterna är överens om att denna bestämmelse utgör en väsentlig del av detta avtal.

3. Parterna ska vidare samarbeta och bidra till kampen mot spridning av massförstörelsevapen och bärare av sådana vapen genom att

- a) vidta åtgärder för att underteckna, ratificera eller tillträda, beroende på vad som är lämpligt, och till fullo genomföra alla andra relevanta internationella instrument,
- b) inrätta ett effektivt system för nationell exportkontroll, såväl för export som transitering av varor med koppling till massförstörelsevapen, som också omfattar kontroll av slutanvändningen av teknik med dubbla användningsområden i samband med massförstörelsevapen och som inbegriper bestämmelser om effektiva påföljder om reglerna för exportkontroll överträds.

4. Parterna ska inrätta en regelbunden dialog för att följa och förankra dessa frågor.

ARTIKEL 12

Handeldvapen och lätta vapen samt kontroll av export av konventionella vapen

1. Parterna medger att olaglig tillverkning, överföring och spridning av handeldvapen och lätta vapen, inbegripet ammunition till sådana vapen, samt överdriven anhopning, bristfällig hantering, lagring med otillräcklig säkerhet och okontrollerad spridning av sådana vapen fortsätter att utgöra ett allvarligt hot mot fred och internationell säkerhet.
2. Parterna ska iaktta och till fullo efterkomma sina skyldigheter att hantera illegal handel med handeldvapen och lätta vapen, inbegripet ammunition till dessa, inom ramen för FN:s säkerhetsråds resolutioner, samt sina åtaganden inom ramen för FN:s handlingsprogram för att förebygga, bekämpa och utrota alla former av illegal handel med handeldvapen och lätta vapen som antogs den 20 juli 2001, samt andra internationella överenskommelser och avtal till vilka de är anslutna.
3. Parterna erkänner betydelsen av inhemska kontrollsystem vid överföring av konventionella vapen i enlighet med befintliga internationella standarder till vilka de är anslutna. Parterna erkänner vikten av att tillämpa sådana kontroller på ett ansvarsfullt sätt, som ett bidrag till internationell och regional fred, säkerhet och stabilitet, och till en minskning av mänskligt lidande samt förebyggande av spridning av konventionella vapen.
4. Parterna ska uppmuntra samarbete och samordning, komplementaritet och gemensamma åtgärder i sina ansträngningar att reglera eller förbättra regleringen av internationell handel med konventionella vapen och att förebygga, bekämpa och utrota olaglig vapenhandel, även med hjälp av regelbunden dialog.

AVDELNING III

RÄTTVISA, FRIHET OCH SÄKERHET

ARTIKEL 13

Skydd av personuppgifter

1. Parterna erkänner vikten av att säkerställa och främja den grundläggande rätten till personlig integritet och skydd av personuppgifter.
2. Parterna ska samarbeta för att säkerställa en hög skyddsnivå och faktisk tillämpning av de rättigheter som avses i punkt 1, däribland i förhållande till rättsvårdande myndigheter, för att förebygga och bekämpa internationell terrorism och annan gränsöverskridande brottslighet.
3. Parterna medger att säkerställande av skyddet av personuppgifter är en grundförutsättning för vidareutvecklade ekonomiska förbindelser och handelsförbindelser samt för att vinna allmänhetens förtroende i den digitala ekonomin.
4. Parternas samarbete ska omfatta praktiskt bistånd med harmonisering av deras respektive lagstiftningar vad gäller skydd av personuppgifter, med hänsyn till Europeiska unionens och internationella rättsliga instrument och standarder, däribland Europarådets konvention om skydd för enskilda vid automatisk databehandling av personuppgifter av den 28 januari 1981 samt tilläggsprotokollet om ändring av konventionen om skydd för enskilda vid automatisk databehandling av personuppgifter, om tillsynsmyndigheter och gränsöverskridande dataflöden av den 8 november 2001, liksom samarbete om tillämpningen av dataskyddsbestämmelser.

ARTIKEL 14

Samarbete om migration, asyl och gränsförvaltning

1. Parterna bekräftar vikten av att inrätta en övergripande dialog om alla frågor som rör migration, inklusive laglig migration inom ramen för Europeiska unionens och nationella befogenheter, de bakomliggande orsakerna till irreguljär migration, internationellt skydd samt förebyggande och bekämpande av irreguljär migration, människosmuggling och människohandel.
2. Samarbetet ska bygga på en särskild behovsbedömning, som utförs i samråd mellan parterna, och ska genomföras i enlighet med parternas relevanta lagstiftning. Samarbetet ska särskilt inriktas på
 - a) hantering av de bakomliggande orsakerna till irreguljär migration,
 - b) utveckling och tillämpning av nationell lagstiftning och praxis avseende internationellt skydd i enlighet med universella principer och standarder, samt säkerställande av principen om *non-refoulement*,
 - c) erkännande av relevansen i New York-deklarationen om flyktingar och migranter, som antogs av FN:s generalförsamling genom resolution A/RES/71/1 den 19 september 2016, och stärkande av internationellt och regionalt samarbete inom ramen för FN och relevanta regionala forum,
 - d) bestämmelser om rätt till inresa samt om rättigheter och rättslig ställning för personer med inresetillstånd, rättvis behandling och integrering av utländska medborgare som lagligen vistas i landet, utbildningsåtgärder och andra åtgärder för att motverka rasism och främlingsfientlighet,

- e) inrättande av en verkningsfull och förebyggande politik mot irreguljär migration, smuggling av migranter och människohandel i enlighet med Förenta nationernas konvention mot gränsöverskridande organiserad brottslighet, som antogs av FN:s generalförsamling genom resolution A/RES/55/25 den 8 januari 2001, samt de protokoll därtill som har trätt i kraft i förhållande till parterna, däribland frågan om hur man på bästa sätt kan bekämpa nätverk av smugglare, störa kriminella nätverk som ägnar sig åt människohandel och skydda offren,
- f) sådana frågor som organisation, utbildning, bästa praxis och andra operativa åtgärder för att hantera migrationsrelaterade utmaningar, däribland irreguljär migration, documentsäkerhet, viseringspolitik i syfte att underlätta medborgarnas rörlighet samt gränsförvaltning och migrationsinformationssystem, och
- g) frågor som rör yrkesverksamhet och skydd av lagliga migranter och deras familjemedlemmar i enlighet med internationella normer.

ARTIKEL 15

Återtagande och insatser mot irreguljär migration

1. Inom ramen för samarbetet för att förebygga och hantera irreguljär migration är parterna eniga om följande:
 - a) Republiken Uzbekistan ska återta alla sina medborgare som inte uppfyller, eller inte längre uppfyller, gällande villkor för inresa till, vistelse eller bosättning i en medlemsstat, på begäran av den medlemsstaten och utan onödigt dröjsmål.

- b) Varje medlemsstat ska återta alla sina medborgare som inte uppfyller, eller inte längre uppfyller, gällande villkor för inresa till, vistelse eller bosättning i Republiken Uzbekistan, på begäran av Republiken Uzbekistan och utan onödigt dröjsmål.
- c) Medlemsstaterna och Republiken Uzbekistan ska förse sina medborgare med lämpliga resehandlingar inom 30 dagar från den dag då den begärande parten lämnade in begäran om återtagande, också när begäran lämnats elektroniskt, i enlighet med förlagan i bilaga 3 (inbegripet eventuella handlingar som styrker medborgarskapet, när det är möjligt).

Om inga resehandlingar utfärdats inom utsatt tid får parterna använda den *européiska resehandlingen för återvändande av tredjelandsmedborgare som vistas olagligt i medlemsstaterna* som anges i bilagan till Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/1953¹ eller en liknande resehandling som är i bruk i Republiken Uzbekistan.

Om den person som ska återtas inte är i besittning av någon handling eller på annat sätt kan styrka sitt medborgarskap, ska den behöriga diplomatiska eller konsulära beskickningen i den berörda medlemsstaten eller Republiken Uzbekistan, på begäran av Republiken Uzbekistan eller den berörda medlemsstaten, samarbeta till fullo för att fastställa vederbörandes medborgarskap.

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/1953 av den 26 oktober 2016 om inrättandet av en europeisk resehandling för återvändande av tredjelandsmedborgare som vistas olagligt i medlemsstaterna och om upphävande av rådets rekommendation av den 30 november 1994 (EUT L 311, 17.11.2016, s. 13, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/1953/oj>).

2. Parterna kan överväga eventuella förhandlingar om följande:
 - a) Ett avtal mellan Europeiska unionen och Republiken Uzbekistan om särskilda förfaranden och skyldigheter för medlemsstaterna och Republiken Uzbekistan i fråga om återtagande.
 - b) Ett avtal om viseringslättnader för medborgare i Europeiska unionen och Republiken Uzbekistan.

ARTIKEL 16

Insatser mot penningtvätt och finansiering av terrorism

1. Parterna ska samarbeta för att förebygga och effektivt förhindra att deras finansiella institutioner och utsedda icke-finansiella verksamheter och yrken används för penningtvätt eller för finansiering av terrorism.
2. I detta syfte ska de utbyta information inom ramen för sina respektive nationella lagstiftningar och samarbeta för att säkerställa en faktisk och fullständig tillämpning av rekommendationerna från arbetsgruppen för finansiella åtgärder (nedan kallad *FATF*) och andra standarder som antagits av relevanta internationella organ som är verksamma på området. Detta samarbete kan bland annat omfatta identifiering, spårning, beslag, förverkande och återkrav av tillgångar eller medel som utgör vinning av brott. Informationsutbytet mellan parterna ska ske med hjälp av säkra och tillförlitliga kanaler, såsom de som beskrivs i stadgan från Egmontgruppen för finansunderrättelseenheter, och principerna för informationsutbyte mellan finansunderrättelseenheter från Egmontgruppen för finansunderrättelseenheter.

ARTIKEL 17

Olaglig narkotika

1. Parterna ska samarbeta för att säkerställa en väl avvägd, erfarenhetsbaserad och integrerad hållning till olaglig narkotika och nya psykoaktiva substanser.
2. Politik och åtgärder i fråga om narkotika ska inriktas på att stärka strukturerna för att bekämpa och åtgärda olaglig narkotika samt minska tillgången till, handeln med och efterfrågan på olaglig narkotika, liksom att hantera de hälsomässiga och sociala följderna av narkotikamissbruk i syfte att minska skadan. Parterna ska samarbeta för att förebygga avledning av kemiska prekursorer som kan användas för otillåten framställning av narkotika och psykotropa substanser eller nya psykoaktiva substanser.
3. Parterna ska enas om nödvändiga samarbetsmetoder för att uppnå de mål som anges i punkt 1. Åtgärder ska vidtas enligt gemensamt överenskomna principer som fastställs i FN:s konventioner om narkotikakontroll och andra internationella överenskommelser i vilka de är parter.

ARTIKEL 18

Bekämpning av organiserad brottslighet och korruption

1. Parterna ska samarbeta för att bekämpa och förebygga brottslighet och olaglig verksamhet, däribland gränsöverskridande verksamhet, oavsett om den är organiserad eller inte, till exempel
 - a) smuggling av migranter,
 - b) människohandel,

- c) smuggling av och olaglig handel med skjutvapen, däribland handeldvapen och lätta vapen,
- d) smuggling av och olaglig handel med narkotika, psykotropa substanser och prekursorer,
- e) smuggling av och olaglig handel med varor,
- f) olaglig ekonomisk och finansiell verksamhet såsom varumärkesförfalskning, otillåten parallellimport och intrång i immateriella rättigheter, skattebedrägeri och bedrägeri i samband med offentlig upphandling,
- g) förskingring i samband med projekt som finansieras av internationella givare,
- h) alla former av korruption, inom såväl den privata som den offentliga sektorn,
- i) förfalskning av handlingar och ingivande av oriktiga uppgifter, och
- j) it-brottslighet.

2. Parterna ska förbättra det bilaterala, regionala och internationella samarbetet mellan rättsvårdande organ. Parterna ska på ett verkningsfullt sätt genomföra relevanta internationella standarder, särskilt de som stadfästs i FN-konventionen mot gränsöverskridande organiserad brottslighet från 2000, som antogs av FN:s generalförsamling genom resolution A/RES/55/25 den 8 januari 2001, och dess protokoll, till vilka parterna är anslutna.

3. Parterna ska samarbeta för att förebygga och bekämpa korruption i enlighet med relevanta internationella standarder, särskilt de som stadfästs i FN-konventionen mot korruption, som antogs av FN:s generalförsamling genom resolution A/RES/58/4 den 31 oktober 2003, liksom de rekommendationer som utfärdas vid bedömningar avseende denna konvention.

ARTIKEL 19

Terrorismbekämpning

1. Parterna bekräftar vikten av att bekämpa och förebygga terrorism och är överens om att samarbeta på bilateral, regional och internationell nivå för att förebygga och bekämpa terrorism i alla dess former och yttringar.
2. Parterna är eniga om vikten av att bekämpa terrorism med full respekt för rättsstatens principer och i fullständig överensstämmelse med internationell rätt, däribland internationell humanitär rätt, principerna i FN-stadgan och alla relevanta internationella instrument för terrorismbekämpning och internationella människorättsinstrument till vilka de är anslutna.
3. Parterna betonar vikten av en allmän ratificering och genomförande av alla FN:s relevanta fördrag om terrorismbekämpning. Parterna är eniga om att fortsätta att främja en dialog om utkastet till övergripande konvention om internationell terrorism och att samarbeta om genomförandet av Förenta nationernas globala strategi för terrorismbekämpning, som antogs av FN:s generalförsamling genom resolution A/RES/60/288 den 8 september 2006, liksom alla relevanta resolutioner från FN:s säkerhetsråd.
4. Parterna bekräftar vikten av ett tillvägagångssätt som omfattar såväl brottsbekämpning som rättskipning när det gäller att bekämpa terrorism och är överens om att samarbeta för att förebygga och bekämpa terrorism, i synnerhet genom att
 - a) utbyta information om terroristgrupper och enskilda och deras stödnätverk i enlighet med internationell och nationell rätt, bland annat bestämmelser om uppgiftsskydd och skydd för privatlivet,

- b) utbyta erfarenheter av förebyggande och bekämpning av terrorism, när det gäller medel och metoder och deras tekniska aspekter, samt utbildning, i enlighet med tillämplig lagstiftning,
- c) diskutera radikaliserings och rekryterings samt åtgärder som kan motverka radikaliserings eller främja avradikalisering och återanpassning,
- d) utbyta åsikter om och erfarenheter av misstänkta terroristers gränsöverskridande rörelser och resor samt om terroristhot,
- e) utbyta bästa praxis för att skydda de mänskliga rättigheterna i kampen mot terrorism, särskilt i samband med straffrättsliga förfaranden,
- f) säkerställa kriminalisering av terroristbrott och vidta åtgärder för att motverka finansiering av terrorism, och
- g) vidta åtgärder mot risken för kemisk, biologisk, radiologisk och nukleär terrorism och genomföra nödvändiga åtgärder för att förhindra förvärv, överföring och användning för terroriständamål av kemiska, biologiska, radiologiska och nukleära material, samt för att förhindra olagliga handlingar mot kemiska, biologiska, radiologiska och kärntekniska anläggningar med hög risk.

5. Samarbetet ska bygga på relevanta tillgängliga bedömningar och utföras i samråd mellan parterna.

ARTIKEL 20

Rättsligt samarbete

1. Parterna ska förbättra det befintliga samarbetet om ömsesidigt rättsligt bistånd och utlämning på grundval av internationella överenskommelser till vilka de är anslutna. Parterna ska stärka befintliga mekanismer och, när det är lämpligt, överväga att utveckla nya mekanismer för att underlätta internationellt samarbete på detta område.
2. Parterna ska utveckla sitt rättsliga samarbete om ömsesidigt rättsligt bistånd i civilrättsliga, handelsrättsliga och straffrättsliga förfaranden, i synnerhet genom förhandling, ingående och genomförande av bilaterala avtal och multilaterala konventioner om straffrättsligt samarbete och multilaterala konventioner om civilrättsligt samarbete, däribland konventionerna från Haagkonferensen för internationell privaträtt.

ARTIKEL 21

Konsulärt skydd

Republiken Uzbekistan godtar att diplomatiska och konsulära beskickningar från en medlemsstat som har fast beskickning i Republiken Uzbekistan erbjuder konsulärt skydd åt medborgare i en annan medlemsstat som saknar fast beskickning i Republiken Uzbekistan vilken kan erbjuda faktiskt konsulärt skydd i en given situation, på samma villkor som för den medlemsstatens egna medborgare.

AVDELNING IV

HANDEL OCH HANDELSRELATERADE FRÅGOR

KAPITEL 1

ÖVERGRIPANDE BESTÄMMELSER

ARTIKEL 22

Mål

Målen med denna avdelning är följande:

- a) Att utvidga, diversifiera och underlätta handeln mellan parterna, särskilt genom bestämmelser om förenklade tull- och handelsprocedurer, minskning av handelshinder såsom tekniska handelshinder eller hinder som följer av sanitära och fytosanitära åtgärder, samtidigt som varje parts rätt att lagstifta för att uppnå samhällspolitiska mål bevaras.
- b) Att underlätta handeln med tjänster och investeringar mellan parterna, även genom fri överföring av löpande betalningar och underlättade kapitalrörelser.
- c) Att effektivt och ömsesidigt öppna parternas marknader för offentlig upphandling.

- d) Att främja innovation och kreativitet genom att säkerställa ett lämpligt och effektivt skydd av alla immateriella rättigheter.
- e) Att främja ett klimat som främjar öppen konkurrens i parternas ekonomiska verksamhet, särskilt med avseende på handel och investeringar som utbyts mellan dem.
- f) Att utveckla den internationella handeln på ett sätt som bidrar till en hållbar utveckling med avseende på ekonomin, samhället och miljön.
- g) Att inrätta effektiva, rättvisa och förutsägbara tvistlösningsmekanismer för att lösa tvister om tolkningen och tillämpningen av denna avdelning.

ARTIKEL 23

Definitioner

Vid tillämpningen av denna avdelning gäller följande definitioner:

- a) *jordbruksavtalet*: det avtal om jordbruk som ingår i bilaga 1A till WTO-avtalet.
- b) *importlicensavtalet*: det avtal om importlicensförfaranden som ingår i bilaga 1A till WTO-avtalet.
- c) *antidumpningsavtalet*: det avtal om tillämpning av artikel VI i Gatt 1994 som ingår i bilaga 1A till WTO-avtalet.

- d) *dagar*: kalenderdagar, inbegripet helger och allmänna helgdagar.
- e) *energistadgefördraget*: det energistadgefördrag som utfärdades i Lissabon den 17 december 1994.
- f) *befintliga*: som gäller den dag då detta avtal träder i kraft.
- g) *Gatt 1994*: det allmänna tull- och handelsavtal från 1994 som ingår i bilaga 1A till WTO-avtalet.
- h) *Gats*: det allmänna tjänstehandelsavtal som ingår i bilaga 1B till WTO-avtalet.
- i) *åtgärd*: varje åtgärd som vidtas av en part, i form av lagar och andra författningar, regler, förfaranden, beslut, administrativa åtgärder eller i någon annan form¹.
- j) *åtgärder av en part*: åtgärder som antas eller upprätthålls av²
 - i) centrala, regionala eller lokala politiska förvaltningar eller myndigheter, och
 - ii) icke-statliga organ vid utövandet av befogenheter som centrala, regionala eller lokala politiska förvaltningar eller myndigheter har delegerat till dem.
- k) *person*: en fysisk person eller en juridisk person.

¹ För tydlighetens skull påpekas att begreppet åtgärd även omfattar åtgärder som inte vidtas.

² För tydlighetens skull påpekas att begreppet *åtgärder av en part* även omfattar åtgärder som vidtas av sådana enheter som förtecknas i led j i och ii och som antas eller upprätthålls genom direkta eller indirekta instruktioner och anvisningar till eller kontroller av andra enheter med avseende på dessa åtgärder.

- l) *den reviderade Kyotokonventionen*: den internationella konventionen om förenkling och harmonisering av tullförfaranden, utfärdad i Kyoto den 18 maj 1973.
- m) *avtalet om skyddsåtgärder*: det avtal om skyddsåtgärder som ingår i bilaga 1A till WTO-avtalet.
- n) *avtalet om subventioner och utjämningsåtgärder*: det avtal om subventioner och utjämningsåtgärder som ingår i bilaga 1A till WTO-avtalet.
- o) *avtalet om sanitära och fytosanitära åtgärder*: det avtal om tillämpningen av sanitära och fytosanitära åtgärder som ingår i bilaga 1A till WTO-avtalet.
- p) *avtalet om tekniska handelshinder*: det avtal om tekniska handelshinder som ingår i bilaga 1 A till WTO-avtalet.
- q) *tredjeland*: ett land eller territorium utanför det geografiska tillämpningsområdet för detta avtal.
- r) *avtalet om förenklade handelsprocedurer*: det avtal om förenklade handelsprocedurer som ingår i bilaga 1A till WTO-avtalet.
- s) *Tripsavtalet*: det avtal om handelsrelaterade aspekter av immateriella rättigheter som ingår i bilaga 1C till WTO-avtalet.
- t) *Wienkonventionen om traktaträtten*: konvention om traktaträtten, utfärdad i Wien den 23 maj 1969.

- u) *Världstullorganisationens Arushaförklaring*: Tullsamarbetsrådets förklaring om integritet på tullområdet utfärdad i Arusha, Tanzania den 7 juli 1993.
- v) *avtalet om upprättande av Världshandelsorganisationen (WTO-avtalet)*: Marrakech-avtalet om upprättandet av Världshandelsorganisationen, upprättat den 15 april 1994.
- w) *WTO*: Världshandelsorganisationen.

ARTIKEL 24

Förhållande till andra internationella överenskommelser

1. Parterna bekräftar de rättigheter och skyldigheter de har gentemot varandra i enlighet med de internationella överenskommelser som båda parter är anslutna till.
2. Inget i detta avtal ska tolkas som att det ålägger en part att agera på ett sätt som är oförenligt med dess skyldigheter enligt WTO-avtalet.

ARTIKEL 25

Hänvisning till lagar och andra författningar samt andra avtal

1. Alla hänvisningar i denna avdelning till lagar och andra författningar ska, oavsett om de är allmänna eller hänvisar till en given bestämmelse, författning eller instruktion, betraktas som hänvisningar till den senaste lydelsen av dessa lagar och andra författningar om inte annat anges.

2. Alla hänvisningar, eller införlivande genom hänvisning, i denna avdelning till hela eller delar av andra avtal eller rättsliga instrument ska om inte annat anges betraktas som innefattande:

- a) därtill hörande bilagor, protokoll, fotnoter, tolkningsanmärkningar och förklarande anmärkningar, och
- b) efterföljande avtal som parterna är parter i eller ändringar som är bindande för parterna, utom i det fall en hänvisning bekräftar befintliga rättigheter.

ARTIKEL 26

Rätt att väcka talan enligt nationell lagstiftning

En part får inte inom ramen för sin lagstiftning föreskriva en rätt att väcka talan mot den andra parten på grund av att en åtgärd från den andra parten är oförenlig med detta avtal.

ARTIKEL 27

Särskilda uppgifter för samarbetsrådet i dess konstellation för handelsfrågor

- 1. När samarbetsrådet utför de uppgifter som tillkommer det enligt denna avdelning ska det bestå av företrädare för parterna med ansvar för handelsrelaterade frågor, i enlighet med parternas respektive rättsliga ramverk, eller av personer som dessa utsett.

2. Samarbetsrådet i dess konstellation för handelsfrågor ska ha följande befogenheter:
- a) Enligt ömsesidig överenskommelse och efter fullgörande av parternas interna förfaranden enligt deras nationella lagstiftning, besluta om ändring av
 - i) bilagorna 5-A, 5-B, 5-C och 5-D,
 - ii) bilaga 6,
 - iii) bilagorna 7-A, 7-B och 7-C,
 - iv) bilaga 9-A,
 - v) bilagorna 14-A och 14-B, och
 - vi) protokollet om ömsesidigt administrativt bistånd i tullfrågor (nedan kallat *protokollet*).
 - b) Det får fatta beslut om att utfärda tolkningsbesked avseende bestämmelserna i denna avdelning.
 - c) Det får inrätta underkommittéer som består av företrädare för parterna, utöver de som anges i denna avdelning, och tilldela dem ansvarsområden inom gränserna för sin egen behörighet, inklusive ändring av således tilldelade uppgifter eller upplösning av den inrättade underkommittén,

3. De ändringar som avses i punkt 2 a ska bekräftas genom diplomatisk skriftväxling mellan parterna och ska träda i kraft när den sista diplomatiska skriften mottagits, om inte parterna enas om något annat.
4. Samarbetsrådet i dess konstellation för handelsfrågor ska fatta beslut och lämna lämpliga rekommendationer när parternas respektive interna förfaranden slutförts i enlighet med deras lagstiftning.
5. Om samarbetsrådet inte kan sammanträda får de beslut som avses i punkt 2 fattas genom ett skriftligt förfarande.

ARTIKEL 28

Särskilda uppgifter för samarbetskommittén i dess konstellation för handelsfrågor

1. När samarbetskommittén utför de uppgifter som tillkommer den enligt denna avdelning ska den bestå av företrädare för parterna med ansvar för handelsrelaterade frågor eller av personer som dessa utsett.
2. Samarbetskommittén i dess konstellation för handelsfrågor ska i synnerhet ha följande uppgifter:
 - a) Bistå samarbetsrådet i fullgörandet av dess uppgifter avseende handelsrelaterade frågor.

- b) Övervaka att denna avdelning genomförs och tillämpas korrekt. Utan att det hindrar tillämpningen av de rättigheter som följer av kapitel 14 får parterna hänskjuta alla frågor avseende tillämpningen eller tolkningen av denna avdelning för diskussion i samarbetskommittén.
 - c) Övervaka att denna avdelning vidareutvecklas vid behov och utvärdera resultaten av dess tillämpning.
 - d) Söka lämpliga sätt att förebygga och lösa frågor som kan uppkomma på de områden som omfattas av denna avdelning.
 - e) Övervaka arbetet i de underkommittéer som inrättas i enlighet med denna avdelning.
3. När samarbetskommittén fullgör sina uppgifter i enlighet med punkt 2 i denna artikel får den föreslå antagande av sådana ändringar som avses i artikel 27.2 a eller utfärda sådana tolkningar som avses i artikel 27.2 b om samarbetsrådet inte kan sammanträda.
4. Samarbetskommittén i dess konstellation för handelsfrågor ska anta beslut och lämna lämpliga rekommendationer när parternas respektive interna förfaranden slutförts i enlighet med deras lagstiftning.

ARTIKEL 29

Samordnare

1. Varje part ska utse en samordnare för denna avdelning, inom 60 dagar från den dag då detta avtal träder i kraft, och meddela varandra deras kontaktuppgifter.

2. Samordnarna ska gemensamt fastställa dagordningar för samarbetsrådets och samarbetskommitténs sammanträden i enlighet med detta kapitel, vidta övriga nödvändiga förberedelser och ska i förekommande fall följa upp deras beslut.

ARTIKEL 30

Underkommittéer

1. Underkommittéerna ska bestå av företrädare för Europeiska unionen, å ena sidan, och företrädare för Republiken Uzbekistan, å andra sidan.
2. Underkommittéerna ska sammanträda inom ett år från den dag då detta avtal träder i kraft och därefter en gång om året på lämplig nivå, på en parts eller samarbetskommitténs begäran. Sammanträden får även hållas på distans med hjälp av de tekniska hjälpmedel som parterna har tillgång till. Fysiska sammanträden ska hållas växelvis i Bryssel och i Tasjkent.
3. Ordförandeskapet i underkommittéerna ska innehas gemensamt av båda parterns företrädare.

KAPITEL 2

HANDEL MED VAROR

ARTIKEL 31

Tillämpningsområde

Om inte annat sägs i detta avtal ska detta kapitel tillämpas på parternas handel med varor.

ARTIKEL 32

Definitioner

Vid tillämpningen av detta kapitel gäller följande definitioner:

- a) *konsulära transaktioner*: förfarandet att från en importerande parts konsulat på den exporterande partens territorium, eller på en tredje parts territorium, erhålla konsulära fakturor eller konsulära viseringar av fakturor, ursprungsintyg, fraktsedlar, avsändares exportdeklarationer eller någon annan tulldokumentation som krävs i samband med import av en vara.
- b) *tull*: tullar och andra pålagor som tas ut för eller i samband med import av en vara. detta inbegriper inte
 - i) pålagor som motsvarar en intern skatt som påförs i enlighet med artikel 34,

- ii) antidumpningstullar, särskilda skyddsåtgärder, utjämningstullar eller skyddstullar som i förekommande fall påförs i enlighet med Gatt 1994, antidumpningsavtalet, jordbruksavtalet, avtalet om subventioner och utjämningsåtgärder eller avtalet om skyddsåtgärder, och
 - iii) avgifter eller andra pålagor som tas ut för eller i samband med import och som är begränsade till den ungefärliga kostnaden för tillhandahållna tjänster.
- c) *exportlicensförfarande*: ett administrativt förfarande som kräver förhandsinlämning av en ansökan eller annan dokumentation (utöver vad som vanligen krävs för tullklarering) till det eller de behöriga administrativa organen som ett villkor för att få exportera från den exporterande partens tullområde.
- d) *en parts varor*: inhemska varor i den mening som avses i Gatt 1994.
- e) *harmoniserade systemet* eller *HS*: systemet för harmoniserad varubeskrivning och kodifiering, inbegripet alla rättsliga anmärkningar till och ändringar av detta som utarbetats av Världstullorganisationen.
- f) *importlicensförfarande*: ett administrativt förfarande som kräver förhandsinlämning av en ansökan eller annan dokumentation (utöver vad som vanligen krävs för tullklarering) till det eller de behöriga administrativa organen som ett villkor för att få importera till den importerande partens tullområde.

- g) *reparation*: varje förädlingsprocess som utförs på en vara för att avhjälpa funktionsfel eller materiella skador och som innebär att varan återställs till sin ursprungliga funktion, eller som utförs för att säkerställa att varan uppfyller de tekniska kraven för användning, och utan vilken varan inte längre skulle kunna användas på normalt sätt för de ändamål den var avsedd för. Reparation av en vara omfattar återställande och underhåll men inte bearbetning eller behandling som
- i) förstör varans grundläggande egenskaper eller skapar en ny eller kommersiellt annorlunda vara,
 - ii) omvandlar en icke-färdigarbetad vara till en färdig vara, eller
 - iii) används för att förbättra eller uppgradera en varas tekniska prestanda.

ARTIKEL 33

Behandling som mest gynnad nation

1. Varje part ska medge behandling som mest gynnad nation för varor från den andra parten i enlighet med artikel I i Gatt 1994, som i tillämpliga delar införlivas med och utgör en integrerad del av det här avtalet.
2. Punkt 1 ska inte tillämpas på förmånsbehandling som medges av någon av parterna för ett tredjelands varor i enlighet med Gatt 1994.

ARTIKEL 34

Nationell behandling i fråga om intern beskattning och interna bestämmelser

1. Varje part ska bevilja varor från den andra parten nationell behandling i enlighet med artikel III i Gatt 1994, med tillhörande anmärkningar och tilläggsbestämmelser. För detta ändamål ska artikel III i Gatt 1994, samt dess anmärkningar och tilläggsbestämmelser, i tillämpliga delar införlivas med och utgöra en integrerad del av det här avtalet.
2. Vad gäller Republiken Uzbekistans tobaksvaror, alkoholhaltiga drycker och vitt socker utan tillsats av aromämnen eller färgämnen, ska denna artikel börja tillämpas tio år efter den dag då detta avtal träder i kraft eller från och med den dag då Republiken Uzbekistan tillträder WTO, beroende på vilket som inträffar först.

ARTIKEL 35

Import- och exportrestriktioner

Ingen av parterna får anta eller upprätthålla förbud mot eller restriktioner av import av varor från den andra parten eller av export eller försäljning för export av varor avsedda för den andra partens territorium, utom om det är förenligt med artikel XI i Gatt 1994 med tillhörande anmärkningar och tilläggsbestämmelser. För detta ändamål ska artikel XI i Gatt 1994, samt dess anmärkningar och tilläggsbestämmelser, i tillämpliga delar införlivas med och utgöra en integrerad del av det här avtalet.

ARTIKEL 36

Tullar, skatter eller andra avgifter vid export

1. I syfte att utveckla partnerskapet avseende handel och ytterligare främja handelsmöjligheterna eftersträvar parterna att inte införa några nya tullar, skatter eller avgifter av något slag som påförs vid eller i samband med export av varor till den andra parten, eller interna skatter eller andra avgifter på varor som exporteras till den andra parten, utöver de skatter eller avgifter som skulle påföras på likadana varor avsedda för inhemsk konsumtion, och att inte heller vidta några andra åtgärder med sådan verkan.
2. En part som för egen export till en tredje part medger förmånligare behandling vad gäller exporttullar, skatter eller andra avgifter ska tillämpa samma behandling på export avsedd för den andra parten.
3. I undantagsfall kan en part tillämpa en åtgärd som avses i punkt 1 i denna artikel på den andra parten. Den part som tillämpar en sådan åtgärd offentliggör på sin offentliga webbplats relevanta upplysningar 60 dagar innan åtgärden träder i kraft, tillsammans med uppgifter om hur länge åtgärden förväntas vara i kraft.

ARTIKEL 37

Exportkontroll av varor med dubbla användningsområden

Parterna är överens om att utbyta information och god praxis avseende exportkontroller av varor med dubbla användningsområden, i syfte att främja samarbetet mellan Europeiska unionens och Republiken Uzbekistan vad gäller exportkontroller.

ARTIKEL 38

Avgifter och formaliteter

1. Pålagor och andra avgifter som en part påför vid eller i samband med import eller export av varor från den andra parten ska med avseende på belopp begränsas till den ungefärliga kostnaden för tillhandahållna tjänster och får inte utgöra ett indirekt skydd för inhemska varor eller en beskattning av import eller export av skattefinansiella skäl.
2. Varje part ska skyndsamt offentliggöra alla avgifter och pålagor som den påför i samband med import eller export på ett sätt som ger myndigheter, näringsidkare och andra berörda parter möjlighet att ta del av dem.
3. Ingen av parterna får kräva konsulära transaktioner eller ta ut därtill hörande avgifter och pålagor i samband med import av en vara från den andra parten.

ARTIKEL 39

Reparerade varor

1. Ingen av parterna får ta ut tull på en vara, oavsett ursprung, som återinförs till partens tullområde efter det att varan tillfälligt exporterats från dess tullområde till den andra partens tullområde för reparation.

2. Punkt 1 är inte tillämplig på varor som importerats till tullager, frihandelszoner eller liknande och som därefter exporteras för reparation och inte återimporteras till tullager, frihandelszoner eller liknande.

3. Ingen av parterna får ta ut tull på en vara, oavsett ursprung, som importeras tillfälligt från den andra partens tullområde för reparation.

ARTIKEL 40

Tillfällig införsel av varor

En part ska bevilja den andra parten befrielse från pålagor och tullar på import av varor som införs tillfälligt, i de fall och enligt de förfaranden som föreskrivs i internationella konventioner om tillfällig införsel av varor vilka är bindande för parten. Detta undantag ska tillämpas i enlighet med varje parts lagstiftning.

ARTIKEL 41

Transitering

1. Artikel V i Gatt 1994 införlivas härmed med och utgör en integrerad del av det här avtalet.

2. Parterna ska vidta alla nödvändiga åtgärder för att underlätta transitering av energiprodukter i enlighet med principen om fri transitering och artikel 7 i energistadgefördraget.

ARTIKEL 42

Ursprungsmärkning

1. Om Republiken Uzbekistan kräver ursprungsmärkning av varor som importeras från Europeiska unionen ska Uzbekistan acceptera "tillverkad i EU", eller motsvarande på något annat språk i enlighet med Uzbekistans krav på ursprungsmärkning, på villkor som inte är mindre förmånliga än de som medges för medlemsstaters ursprungsmärkningar.
2. Vid tillämpning av ursprungsmärkningen "tillverkad i EU" ska Republiken Uzbekistan behandla Europeiska unionen som ett enda territorium.

ARTIKEL 43

Importlicensförfaranden

1. Varje part ska anta och handlägga importlicensförfaranden i enlighet med artiklarna 1, 2 och 3 i WTO:s importlicensavtal. I detta syfte införlivas tillämpliga delar av artiklarna 1, 2 och 3 i importlicensavtalet med och utgör en integrerad del av det här avtalet.

2. En part som inför exportlicensförfaranden eller ändringar av befintliga exportlicensförfaranden ska meddela den andra parten dessa ändringar inom 90 dagar från offentliggörandet. Meddelandet ska innehålla de uppgifter som avses i artikel 5.2 i importlicensavtalet. Den här artikeln ska anses fullgjord om parten har meddelat det berörda importlicensförfarandet eller eventuella ändringar till den importlicenskommitté som föreskrivs i artikel 4 i importlicensavtalet, tillsammans med de uppgifter som avses i artikel 5.2 i det avtalet. För Republiken Uzbekistans del ska skyldigheten att meddela importlicenskommittén börja tillämpas från och med den dag Republiken Uzbekistan blir medlem av WTO.

3. På begäran av en part ska den andra parten omgående lämna all relevant information, däribland den information som avses i artikel 5.2 i importlicensavtalet, om alla importlicensförfaranden som parten avser att anta, har antagit eller tillämpar, eller ändringar av befintliga importlicensförfaranden.

ARTIKEL 44

Exportlicensförfaranden¹

1. Varje part ska offentliggöra alla nya exportlicensförfaranden eller ändringar av ett befintligt exportlicensförfarande på ett sätt som gör det möjligt för myndigheter, näringsidkare och andra berörda parter att sätta sig in i dem. Offentliggörandet ska om möjligt ske senast 45 dagar innan några nya exportlicensförfaranden eller ändringar av befintliga exportlicensförfaranden får verkan, och i vilket fall som helst senast den dag då det nya förfarandet eller ändringen får verkan.

¹ För tydlighetens skull påpekas att ingenting i denna artikel kräver att en part ska bevilja exportlicens eller heller hindrar en part från att fullgöra sådana skyldigheter eller åtaganden som följer av resolutioner av FN:s säkerhetsråd, multilaterala icke-spridningssystem eller exportkontrollbestämmelser.

2. Offentliggörandet av exportlicensförfaranden ska innehålla följande information:
- a) Texterna till exportlicensförfaranden eller ändringar av dem.
 - b) Information om vilka produkter som omfattas av respektive exportlicensförfarande.
 - c) För varje exportlicensförfarande, en beskrivning av hur man ansöker om exportlicens och de kriterier som de sökande måste uppfylla för att vara behöriga att ansöka om exportlicens, exempelvis att inneha ett verksamhetstillstånd, etablera eller upprätthålla en investering eller bedriva verksamhet i en viss etableringsform på partens territorium.
 - d) Den eller de kontaktpunkter där berörda personer kan få ytterligare information om villkoren för att erhålla exportlicenser.
 - e) Uppgifter om till vilket eller vilka administrativa organ som ansökan och andra relevanta handlingar ska ställas.
 - f) En beskrivning av den eller de åtgärder som exportlicensförfarandet är avsett att genomföra.
 - g) Uppgifter om hur länge exportlicensförfarandet kommer att ha verkan, om inte förfarandet är avsett att vara i kraft tills det återkallas eller ändras genom ett nytt offentliggörande.
 - h) Om parten har för avsikt att använda ett exportlicensförfarande för att förvalta en exportkvot, uppgifter om kvotens totala volym och i tillämpliga fall om kvotens värde och datum för öppnande och avslutande.

- i) Uppgifter om eventuella befrielser eller undantag från kravet på exportlicens, hur man ansöker om eller använder dem samt på vilka villkor de beviljas.
- 3. Inom 30 dagar från den dag då detta avtal träder i kraft ska varje part underrätta den andra parten om sina befintliga exportlicensförfaranden. En part som antar ett nytt exportlicensförfarande eller ändrar befintliga exportlicensförfaranden ska underrätta den andra parten om förfarandet eller ändringen inom 90 dagar från offentliggörandet. Underrättelsen ska hänvisa till offentliggörandet av de uppgifter som krävs enligt punkt 2 och i förekommande fall ange adressen till den officiella webbplatsen.

ARTIKEL 45

Handel med kärnmaterial

Samarbete om handel med kärnmaterial ska regleras genom avtalet om samarbete mellan Europeiska atomenergigemenskapen (Euratom) och Republiken Uzbekistan om kärnkraftens användning för fredliga ändamål¹, utfärdat i Bryssel den 6 oktober 2003.

¹ EUT L 269, 21.10.2003, s. 9, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_international/2003/744/oj.

KAPITEL 3

HANDELSPOLITISKA SKYDDSINSTRUMENT

ARTIKEL 46

Allmänna bestämmelser

1. Följande bestämmelser införlivas härmed i tillämpliga delar med och utgör en integrerad del av detta avtal:
 - a) Artikel XIX i Gatt 1994.
 - b) Avtalet om skyddsåtgärder.
 - c) Artikel VI i Gatt 1994.
 - d) Antidumpningsavtalet.
 - e) Avtalet om subventioner och utjämningsåtgärder.
2. Bestämmelserna i detta kapitel ska inte omfattas av bestämmelserna i avdelning IV kapitel 14 i detta avtal.

ARTIKEL 47

Insyn

1. Parterna ska använda handelspolitiska skyddsinstrument (antidumpningsåtgärder, antisubventionsåtgärder och multilaterala skyddsåtgärder) i full överensstämmelse med de aktuella WTO-kraven och enligt ett rättvist och insynsvänligt system.

Multilaterala skyddsåtgärder

2. Den part som inleder en skyddsåtgärdsundersökning ska underrätta den andra parten, förutsatt att detta berör ett väsentligt ekonomiskt intresse för den andra parten.

3. Vid tillämpningen av denna artikel ska en part anses ha ett väsentligt ekonomiskt intresse om den under de tre år som föregick skyddsåtgärdsundersökningen varit bland de fem största leverantörerna av den importerade varan, mätt antingen i absolut volym eller värde.

4. Utan att det hindrar tillämpningen av punkterna 2, 3 och 5 ska en part som begär en skyddsåtgärdsundersökning och avser att tillämpa skyddsåtgärder, på den andra partens begäran göra följande:

- a) Omedelbart skriftligen underrätta den andra parten om alla relevanta omständigheter i ärendet som lett till att skyddsåtgärdsundersökningen inletts eller skyddsåtgärder tillämpats, vid behov även tillsammans med uppgifter om skyddsåtgärdsundersökningen, de preliminära resultaten och de slutliga resultaten av undersökningen.
- b) Ge den andra parten möjlighet till samråd.

5. Vid val av åtgärder enligt denna artikel ska parterna eftersträva att prioritera de som inverkar minst störande på den bilaterala handeln.

Antidumpnings- och utjämningsåtgärder

6. Parterna ska omedelbart efter införandet av provisoriska åtgärder och före det slutgiltiga avgörandet säkerställa en fullständig och ändamålsenlig redogörelse för alla väsentliga omständigheter och överväganden som ligger till grund för beslutet att vidta åtgärder, utan att det hindrar tillämpningen av artikel 6.5 i antidumpningsavtalet och artikel 12.4 i avtalet om subventioner och utjämningsåtgärder. Redogörelserna ska lämnas skriftligen och de berörda parterna ska medges tillräcklig tid för att lämna synpunkter på de väsentliga omständigheterna och övervägandena.

7. Varje berörd part ska beredas möjlighet att höras och få lämna synpunkter vid antidumpnings- och antisubventionsutredningar, förutsatt att detta inte onödigt försenar utredningarna.

ARTIKEL 48

Beaktande av allmänintresset

Vid utredning av antidumpningstullar eller utjämningstullar ska det nationella näringslivet, konsumenterna, användarna och importörerna ha rätt att inge relevant information och uppgifter, vilka ska beaktas av de utredande myndigheterna, i enlighet med tillämpliga nationella förfaranderegler.

Regel om lägsta tull

Om en part beslutar att tillämpa en antidumpningstull får tullbeloppet inte överstiga dumpningsmarginalen men får i princip ligga under den om en sådan lägre tull är tillräcklig för att avhjälpa skadan på den inhemska industrin.

KAPITEL 4

TULL

ARTIKEL 49

Tullsamarbete

1. Parterna ska stärka samarbetet på tullområdet för att säkerställa ett öppet handelsklimat, underlätta handel, förbättra säkerheten i leveranskedjan, främja konsumentssäkerheten, förhindra utbyte av varor som gör intrång i immateriella rättigheter samt bekämpa smuggling och andra överträdelser av tullagstiftningen.

2. För att genomföra de mål som avses i punkt 1 ska parterna, inom ramen för tillgängliga resurser, i samarbetet bland annat göra följande:

- a) Förbättra tullagstiftningen, harmonisera och förenkla tullförfarandena i enlighet med internationella konventioner och standarder som gäller på området tullar och förenklade handelsprocedurer, inbegripet de som tagits fram av Europeiska unionen (också riktlinjerna för tullarbetet), WTO och Världstullorganisationen (särskilt den reviderade Kyotokonventionen).
- b) Inrätta moderna tullsystem, däribland modern teknik för tullklarering, bestämmelser om godkända ekonomiska aktörer, automatisk riskbaserad analys och kontroll, förenklade förfaranden för frigörande av varor, kontroll efter frigörande, insynsvänlig tullvärdesberäkning och bestämmelser för partnerskap mellan tullen och företag.
- c) Främja högsta möjliga integritetsstandarder på tullområdet, särskilt vid gränsen, genom tillämpning av åtgärder som återspeglar principerna i Världstullorganisationens Arushadeklaration.
- d) Utbyta bästa praxis och tillhandahålla utbildning och tekniskt stöd för planering och kapacitetsuppbyggnad samt för att säkerställa högsta möjliga integritetsstandarder.
- e) Utbyta relevant information och relevanta uppgifter, när det är lämpligt, med full respekt för parternas bestämmelser om konfidentialitet och skydd av personuppgifter.
- f) Genomföra samordnade åtgärder på tullområdet mellan parternas tullmyndigheter.

- g) I relevanta och lämpliga fall införa ömsesidigt erkännande av godkända ekonomiska operatörers program och tullkontroller, inbegripet likvärdiga åtgärder för förenklade handelsprocedurer.
- h) I relevanta och lämpliga fall, utnyttja möjligheter till sammankoppling av respektive system för tulltransitering.

ARTIKEL 50

Ömsesidigt administrativt bistånd

Parterna ska förse varandra med ömsesidigt administrativt bistånd i tullfrågor i enlighet med protokollet.

ARTIKEL 51

Fastställande av tullvärde

Fastställandet av tullvärdet på varor som handlas mellan parterna ska ske enligt det avtal om tillämpningen av artikel VII i Gatt 1994 som finns i bilaga 1A till WTO-avtalet och som härmed i tillämpliga delar införlivas med och ska utgöra en integrerad del av det här avtalet.

KAPITEL 5

TEKNISKA HANDELSHINDER

ARTIKEL 52

Mål

Målet med detta kapitel är att underlätta handeln med varor mellan parterna genom att förebygga, identifiera och undanröja onödiga tekniska handelshinder.

ARTIKEL 53

Tillämpningsområde

1. Detta kapitel är tillämpligt på utarbetande, antagande och tillämpning av alla standarder, tekniska föreskrifter och bedömningar av överensstämmelse som anges i avtalet om tekniska handelshinder och som kan påverka varuhandeln mellan parterna.
2. Utan att det hindrar tillämpningen av punkt 1 ska detta kapitel inte tillämpas på
 - a) inköpsspecifikationer som utarbetats av offentliga organ för sådana organs produktions- eller förbrukningskrav, eller
 - b) sanitära och fytosanitära åtgärder som avses i bilaga A till avtalet om sanitära och fytosanitära åtgärder och som omfattas av kapitel 6 i det här avtalet.

ARTIKEL 54

Förhållande till avtalet om tekniska handelshinder

1. Härmed införlivas artiklarna 2.1–2.8, 2.11, 2.12, 3.1, 3.4, 3.5, 4, 5.1–5.5, 5.8, 5.9, 6, 7.1, 7.4, 7.5, 8, 9 samt bilagorna 1 och 3 till avtalet om tekniska handelshinder med det här avtalet och ska utgöra en integrerad del av detta.
2. Republiken Uzbekistan ska slutföra arbetet med tillnärmning av sitt standardiseringssystem till avtalet om tekniska handelshinder, i synnerhet vad gäller uppförandekodexen, inklusive standardernas frivillighet i enlighet med avtalet om tekniska handelshinder, inom fem år efter den dag då det här avtalet träder i kraft.
3. Hänvisningar till *detta avtal* i avtalet om tekniska handelshinder som införlivats med det här avtalet ska när det är lämpligt förstås som hänvisningar till det här avtalet.
4. Begreppet *medlemmar* i avtalet om tekniska handelshinder som införlivats med det här avtalet ska förstås som att det avser parterna i det här avtalet.

ARTIKEL 55

Tekniska föreskrifter

1. Varje part ska i enlighet med sina respektive regler och förfaranden genomföra en konsekvensutredning av planerade tekniska föreskrifter.

2. Varje part ska bedöma möjliga alternativ, genom reglering eller på andra sätt, till den föreslagna tekniska föreskriften som kan uppfylla partens legitima mål i enlighet med artikel 2.2 i avtalet om tekniska handelshinder.
3. Varje part ska använda relevanta internationella standarder som grund för tekniska föreskrifter, utom om den part som håller på att utarbeta en teknisk föreskrift kan styrka att dessa internationella standarder skulle vara resultatlösa eller olämpliga medel för att uppnå de legitima målen.
4. Internationella standarder som har tagits fram av de organisationer som förtecknas i bilaga 5-A ska anses vara relevanta internationella standarder i den mening som avses i artiklarna 2 och 5 och i bilaga 3 till avtalet om tekniska handelshinder, under förutsättning att dessa organisationer vid utarbetandet har följt de principer och förfaranden som anges i det beslut som WTO:s kommitté för tekniska handelshinder har fattat om principer för utarbetande av internationella standarder, riktlinjer och rekommendationer med koppling till artiklarna 2 och 5 i avtalet om tekniska handelshinder samt bilaga 3 till det avtalet.
5. På begäran från någon av parterna ska samarbetskommittén överväga att uppdatera förteckningen i bilaga 5-A.
6. Om en part inte har använt internationella standarder som grund för sina tekniska föreskrifter, ska parten på den andra partens begäran identifiera alla väsentliga avvikelser från relevanta internationella standarder och ange orsakerna till att standarderna inte har ansetts lämpliga eller ändamålsenliga för det avsedda målet samt tillhandahålla den vetenskapliga eller tekniska bevisning som ligger till grund för denna bedömning.

7. Utöver det som fastställs i artikel 2.3 och 2.4 i avtalet om tekniska handelshinder ska varje part se över sina tekniska föreskrifter för att öka deras överensstämmelse med relevanta internationella standarder, med beaktande av bland annat all ny utveckling av relevanta internationella standarder eller eventuella förändringar av de omständigheter som gav upphov till avvikelser från sådana relevanta internationella standarder.

8. När parterna utarbetar tekniska föreskrifter som kan ha väsentlig påverkan på handeln ska varje part, i enlighet med sina regler och förfaranden, säkerställa att personer i parterna kan lämna synpunkter vid ett offentligt samråd, utom om trängande problem avseende säkerhet, hälsa, miljöskydd eller den nationella säkerheten uppkommer eller hotar att uppkomma. Varje part ska låta personer från den andra parten delta i sådana samråd på villkor som inte är mindre förmånliga än de som medges för dess egna fysiska och juridiska personer, och ska offentliggöra resultatet av sådana samråd.

ARTIKEL 56

Standarder

1. För att standarder ska harmoniseras på så bred grund som möjligt ska varje part uppmuntra standardiseringsorgan på sitt territorium och regionala standardiseringsorgan i vilka parten, eller standardiseringsorgan på dess territorium, är medlemmar, att göra följande:

- a) Delta i de relevanta internationella standardiseringsorganens utarbetande av internationella standarder, inom ramen för sina resurser.
- b) Använda relevanta internationella standarder som grund för de standarder de själva utarbetar, utom om dessa internationella standarder skulle vara resultatlösa eller olämpliga, exempelvis på grund av en otillräcklig skyddsnivå för människors liv och hälsa eller grundläggande klimatrelaterade eller geografiska faktorer, eller grundläggande tekniska problem.

- c) Undvika duplicering av eller överlappning med de internationella standardiseringsorganens arbete.
- d) Regelbundet se över de nationella och regionala standarder som inte bygger på relevanta internationella standarder, i syfte att öka deras samstämmighet med internationella standarder.
- e) Samarbeta med den andra partens relevanta standardiseringsorgan när det gäller internationell standardiseringsverksamhet. Detta samarbete kan bedrivas i de internationella standardiseringsorganen eller på regional nivå.
- f) Främja bilateralt samarbete mellan dem och den andra partens standardiseringsorgan.

2. Parterna bör utbyta information om

- a) sin användning av standarder till stöd för tekniska föreskrifter, och
- b) sina respektive standardiseringsprocesser och i vilken omfattning internationella, regionala eller subregionala standarder används som grund för de nationella standarderna.

3. Om standarder görs obligatoriska genom införlivande eller hänvisning i ett förslag till tekniska föreskrifter eller förfarande för bedömning av överensstämmelse, måste de skyldigheter avseende öppenhet som fastställs i artikel 59 vara uppfyllda.

ARTIKEL 57

Bedömning av överensstämmelse

1. Bestämmelserna i artikel 55 om utarbetande, antagande och tillämpning av tekniska föreskrifter ska i lämpliga delar även tillämpas på förfaranden för bedömning av överensstämmelse.
2. Om en part kräver en bedömning av överensstämmelse som positiv försäkran om att en produkt överensstämmer med en teknisk föreskrift ska parten
 - a) välja förfaranden för bedömning av överensstämmelse som står i proportion till de risker som har fastställts i en riskbedömning,
 - b) överväga att som en möjlighet för att styrka efterlevnaden av tekniska föreskrifter använda leverantörens försäkran om överensstämmelse, dvs. en försäkran som utfärdats av tillverkaren på eget ansvar utan någon obligatorisk bedömning av tredje part avseende överensstämmelsen, och
 - c) på begäran lämna information till den andra parten om de kriterier som används för förfarandena för bedömning av överensstämmelse för specifika varor.
3. Om en part kräver en tredjepartsbedömning av överensstämmelse som en positiv försäkran om att en produkt överensstämmer med en teknisk föreskrift, och denna uppgift inte är förbehållen en statlig myndighet i enlighet med punkt 5, ska parten
 - a) i första hand använda ackreditering för det organ som ska bedöma överensstämmelse,

- b) på bästa sätt utnyttja internationella standarder för ackreditering och bedömning av överensstämmelse liksom internationella överenskommelser i vilka parternas ackrediteringsorgan deltar, exempelvis via International Laboratory Accreditation Cooperation (ILAC) och Internationella ackrediteringsforumet (IAF),
- c) ansluta sig – eller uppmuntra sina organ för bedömning av överensstämmelse att ansluta sig – till relevanta internationella överenskommelser eller arrangemang som avser att harmonisera eller underlätta godtagandet av resultaten från bedömningar av överensstämmelse,
- d) säkerställa att ekonomiska aktörer kan välja mellan de organ för bedömning av överensstämmelse som utsetts av partens myndigheter för en given produkt eller produktkategori,
- e) säkerställa att organ för bedömning av överensstämmelse är oberoende av tillverkare, importörer och ekonomiska aktörer i allmänhet och att det inte förekommer intressekonflikter mellan ackrediteringsorgan och organ för bedömning av överensstämmelse,
- f) tillåta organ för bedömning av överensstämmelse att använda underleverantörer för att utföra provning eller inspektioner i samband med bedömningen av överensstämmelse, inbegripet underleverantörer som är etablerade på den andra partens territorium, och
- g) på en enda webbplats offentliggöra en förteckning över de organ som parten har utsett för bedömning av överensstämmelse, tillsammans med relevanta upplysningar om räckvidden på varje organs behörighet.

4. Punkt 3 f ska inte tolkas som att den förbjuder en part att ställa krav på att anlita underleverantörer uppfyller samma krav det anlita organet för bedömning av överensstämmelse själv uppfyller, vid utförande av tester eller inspektioner som avses i det ledet.

5. Ingenting i denna artikel hindrar att en part kräver att bedömningen av överensstämmelse med avseende på vissa produkter måste utföras av särskilt angivna statliga myndigheter. I så fall ska parten

- a) begränsa avgifterna för bedömning av överensstämmelse till den ungefärliga kostnaden för de utförda tjänsterna och, på begäran av den som ansöker om en bedömning av överensstämmelse, förklara på vilket sätt eventuella avgifter för bedömningen har begränsats, och
- b) offentligt informera om avgifterna för bedömning av överensstämmelse.

6. Utan att det hindrar tillämpningen av punkterna 2–5 ska parterna godta en leverantörs försäkran om överensstämmelse som bevis för överensstämmelse med befintliga tekniska föreskrifter på området i enlighet med de arrangemang som anges i bilaga 5-B.

ARTIKEL 58

Samarbete om tekniska handelshinder

1. Parterna ska stärka sitt samarbete när det gäller standarder, tekniska föreskrifter, metrologi, marknadsövervakning samt förfaranden för ackreditering och bedömning av överensstämmelse i syfte att öka den ömsesidiga förståelsen av sina respektive system och underlätta tillträdet till sina respektive marknader. I detta syfte ska parterna försöka kartlägga och utveckla sådana system och initiativ för regleringssamarbete som är lämpliga för särskilda frågor eller sektorer, däribland genom att

- a) utbyta information om och erfarenheter av utarbetandet och tillämpningen av parternas respektive tekniska föreskrifter och förfaranden för bedömning av överensstämmelse,

- b) arbeta för att om möjligt närma eller anpassa tekniska föreskrifter och förfaranden för bedömning av överensstämmelse,
- c) främja samarbete mellan parternas respektive organ med ansvar för metrologi, standardisering, bedömning av överensstämmelse och ackreditering, och
- d) utbyta information om utvecklingen i relevanta regionala och multilaterala forum för standarder, tekniska föreskrifter, förfaranden för bedömning av överensstämmelse och ackreditering.

2. För att främja handeln mellan sig ska parterna

- a) sträva efter att minska skillnader mellan sig avseende tekniska föreskrifter, metrologi, standardisering, marknadsövervakning, ackreditering och bedömning av överensstämmelse, bland annat genom att uppmuntra till användning av relevanta internationellt överenskomna instrument,
- b) främja användning av ackreditering i enlighet med internationella regler till stöd för bedömningen av den tekniska kompetensen hos organ för bedömning av överensstämmelse och deras verksamhet, och
- c) främja Republiken Uzbekistans och dess berörda nationella organs deltagande och om möjligt medlemskap i europeiska och internationella organisationer som arbetar med standardisering, bedömning av överensstämmelse, ackreditering, metrologi och därmed sammanhängande uppgifter.

3. Parterna ska eftersträva att införa och upprätthålla förfaranden för att gradvis närma tekniska föreskrifter, standarder och förfaranden för bedömning av överensstämmelse i Republiken Uzbekistan till Europeiska unionens.

4. På områden där anpassning har uppnåtts kan parterna överväga förhandlingar om avtal om förfaranden för bedömning av överensstämmelse hos och godtagande av industriprodukter.

ARTIKEL 59

Öppenhet

1. När parterna utarbetar tekniska föreskrifter som kan ha väsentlig påverkan på handeln ska varje part medge den andra parten minst 60 dagar, räknat från den dag då förslaget till tekniska föreskrifter och förfaranden för bedömning av överensstämmelse offentliggjorts, för att lämna skriftliga synpunkter, utom om trängande problem avseende säkerhet, hälsa, miljöskydd eller den nationella säkerheten uppkommer eller hotar att uppkomma. Parterna ska positivt bedöma en rimlig begäran om förlängning av perioden för lämnande av skriftliga synpunkter.
2. Om en part får in skriftliga synpunkter på ett förslag till teknisk föreskrift eller ett förfarande för bedömning av överensstämmelse från den andra parten, ska den
 - a) på den andra partens begäran diskutera de skriftliga synpunkterna tillsammans med sin behöriga tillsynsmyndighet vid en tidpunkt då de kan beaktas, och
 - b) skriftligen besvara synpunkterna senast den dag då den tekniska föreskriften eller förfarandet för bedömning av överensstämmelse offentliggörs.
3. Varje part ska på den andra partens begäran lämna upplysningar om målen, den rättsliga grunden och motiveringen för en teknisk föreskrift eller ett förfarande för bedömning av överensstämmelse som den antagit eller avser att anta.

4. Varje part ska säkerställa att de tekniska föreskrifter och de förfaranden för bedömning av överensstämmelse som den har antagit offentliggörs på en webbsida och är tillgängliga utan kostnad.
5. Varje part ska informera om antagande och ikraftträdande av tekniska föreskrifter och förfaranden för bedömning av överensstämmelse samt om de antagna slutliga texterna.
6. Varje part ska medge en rimlig tid från det att en teknisk föreskrift offentliggörs och till dess att den träder i kraft, för att ge den andra partens ekonomiska aktörer möjlighet att anpassa sig. Begreppet *rimlig tid* ska tolkas som en period på minst sex månader, utom om detta skulle hindra uppnåendet av de legitima målen.

ARTIKEL 60

Märkning och etikettering

1. Varje part bekräftar att deras tekniska föreskrifter som bland annat eller uteslutande behandlar märkning eller etikettering kommer att vara förenliga med principerna i artikel 2.2 i avtalet om tekniska handelshinder.
2. Om en part kräver obligatorisk märkning eller etikettering av produkter ska parten
 - a) bara kräva sådan information som är relevant för konsumenter eller användare av produkten eller sådan information som visar att produkten överensstämmer med obligatoriska tekniska krav,

- b) inte kräva att produktens märkning eller etikettering på förhand ska ha godkänts, registrerats eller certifierats eller att några avgifter ska betalas för utsläppande på marknaden av produkter som i övrigt uppfyller partens obligatoriska tekniska krav, utom om detta är nödvändigt med avseende på de legitima mål som avses i artikel 2.2 i avtalet om tekniska handelshinder,
- c) utfärda ett unikt identifieringsnummer för den andra partens ekonomiska aktörer utan onödigt dröjsmål och på ett icke-diskriminerande sätt, om sådana nummer krävs,
- d) tillåta att de nedan förtecknade uppgifterna lämnas, förutsatt att de inte blir vilseledande, motstridiga eller förvirrande jämfört med de uppgifter som den importerande parten kräver:
 - i) information på andra språk utöver det språk som krävs av den importerande parten,
 - ii) internationellt accepterade nomenklaturer, piktogram, symboler eller grafiska tecken, och
 - iii) ytterligare information utöver den som krävs av den importerande parten,
- e) godta att ytterligare märkning eller korrigerings av märkning utförs i tullager eller andra särskilt utsedda områden i importlandet, om inte parternas lagstiftning kräver sådan märkning med hänvisning till allmän hälsa och säkerhet, och
- f) eftersträva att godta märkning som kan tillfogas befintlig märkning eller etikettering eller märkning i de åtföljande handlingarna som inte fysiskt anbringas på varan.

3. Punkt 2 e ska tillämpas fram till och med den dag då Republiken Uzbekistan ansluter sig till WTO.

ARTIKEL 61

Samarbete om marknadskontroll, säkerhet och överensstämmelse för icke-livsmedelsprodukter

1. Parterna erkänner vikten av att samarbeta om marknadskontroll, säkerhet och överensstämmelse för icke-livsmedelsprodukter för att underlätta handeln och för att skydda konsumenter och andra användare, samt av att bygga upp ömsesidigt förtroende på grundval av delad information.
2. För att garantera att marknadskontrollen fungerar på ett oberoende och opartiskt sätt ska parterna säkerställa att
 - a) marknadskontrollfunktionerna avskiljs från funktionerna för bedömning av överensstämmelse, och
 - b) det inte förekommer några intressen som skulle kunna påverka marknadskontrollmyndigheternas opartiskhet när de utför kontroller av eller övervakar ekonomiska aktörer.
3. Parterna får samarbeta och utbyta information på området marknadskontroll, säkerhet och överensstämmelse för icke-livsmedelsprodukter, särskilt när det gäller
 - a) marknadskontroll samt efterlevnadskontroller och tillsynsåtgärder,
 - b) metoder för riskbedömning och produktprovning,

- c) samordnade produktåterkallelser eller liknande åtgärder,
- d) vetenskapliga och tekniska frågor och regleringsfrågor för att förbättra säkerheten och överensstämmelsen för icke-livsmedelsprodukter,
- e) nya frågor som har stor inverkan på hälsa och säkerhet,
- f) verksamhet med anknytning till standardisering, och
- g) utbyte av tjänstemän.

4. Europeiska unionen får förse Republiken Uzbekistan med utvald information från sitt system för snabbt informationsutbyte avseende konsumentprodukter enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/95/EG¹ eller dess efterföljande rättsakt, och Republiken Uzbekistan får förse Europeiska unionen med utvald information om produktsäkerheten hos icke-livsmedelsprodukter och om de förebyggande, begränsande och korrigerande åtgärder som vidtagits med avseende på sådana konsumentprodukter som avses i Republiken Uzbekistans relevanta lagstiftning.

Informationsutbytet kan ske i form av

- a) utbyten från fall till fall, i vederbörligen motiverade ärenden, med undantag för personuppgifter, eller
- b) systematiska utbyten enligt ett arrangemang som får fastställas av samarbetskommittén i bilaga 5-C.

¹ Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/95/EG av den 3 december 2001 om allmän produktsäkerhet (EGT L 11, 15.1.2002, s. 4, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2001/95/oj>).

5. Samarbetskommittén får i bilaga 5-D upprätta ett arrangemang för regelbundet informationsutbyte, även på elektronisk väg, om andra åtgärder avseende icke-livsmedelsprodukter som inte uppfyller kraven än den information som avses i punkt 4.
6. Parterna ska använda den information som erhållits enligt punkterna 3, 4 och 5 endast i syfte att skydda konsumenter, hälsa, säkerhet eller miljö.
7. Varje part ska behandla den information som erhållits enligt punkterna 3, 4 och 5 konfidentiellt.
8. I de arrangemang som avses i punkterna 4 och 5 ska anges vilken typ av information som ska utbytas, arrangemangen för utbytet och tillämpningen av regler om konfidentialitet och skydd av personuppgifter. Samarbetskommittén ska ha befogenhet att anta beslut om fastställande eller ändring av de arrangemang som avses i bilagorna 5-C och 5-D.
9. I detta kapitel avses med *marknadskontroll* den verksamhet som bedrivs och de åtgärder som vidtas av offentliga myndigheter, inbegripet sådana som vidtas i samarbete med ekonomiska aktörer, på grundval av en parts förfaranden för att ge den parten möjlighet att övervaka att produkter uppfyller efterlevnadskrav och produktsäkerhetskrav i dess lagar och andra författningar och hantera problem som rör efterlevnad och säkerhet. För Republiken Uzbekistans räkning avses med *ekonomisk aktör* tillverkare, vederbörligen bemyndigad företrädare, importör eller säljare.

ARTIKEL 62

Tekniska dialoger och samråd

1. Vardera parten får begära dialog med den andra parten om utkast eller förslag till teknisk föreskrift eller förfarande för bedömning av överensstämmelse som parten anser kan få väsentlig negativ verkan på handeln mellan parterna. Begäran ska sändas skriftligen och ska ange
 - a) vilken åtgärd som avses,
 - b) de bestämmelser i detta kapitel som farhågorna avser, och
 - c) skälen till begäran, inbegripet en beskrivning av den begärande partens farhågor beträffande åtgärden.
2. Parten ska ställa begäran till den andra partens samordnare för kapitlet om tekniska handelshinder.
3. På någon av parternas begäran ska parterna sammanträda för att hålla en dialog om de farhågor som tas upp i begäran, personligen eller via video- eller telefonkonferens, inom 60 dagar från den dag då begäran gjordes, och de ska sträva efter att lösa frågan så snabbt som möjligt. Om en begärande part anser att ärendet är brådskande får den begära att sammanträdet ska anordnas inom en kortare tidsfrist. I sådana fall ska den svarande parten behandla begäran välvilligt.
4. En part får begära samråd med den andra parten i alla frågor som uppkommer inom ramen för detta kapitel, genom skriftlig begäran till den andra partens samordnare för kapitlet om tekniska handelshinder. Parterna ska göra sitt yttersta för att lösa frågan på ett ömsesidigt godtagbart sätt.
5. Denna artikel påverkar inte parternas rättigheter och skyldigheter enligt kapitel 14.

ARTIKEL 63

Samordnare för kapitlet om tekniska handelshinder

1. Vardera parten ska utse en samordnare för kapitlet om tekniska handelshinder och underrätta den andra parten om samordnarens kontaktuppgifter och alla eventuella ändringar av dessa. Samordnarna för kapitlet om tekniska handelshinder ska arbeta gemensamt för att underlätta genomförandet av detta kapitel och samarbetet mellan parterna i alla frågor som rör avtalet om tekniska handelshinder.
2. Varje samordnare för kapitlet om tekniska handelshinder ska bland annat ha till uppgift att
 - a) bevaka genomförandet och förvaltningen av detta kapitel, även frågor som rör utveckling, antagande, tillämpning eller genomförande av tekniska föreskrifter, standarder och förfaranden för bedömning av överensstämmelse,
 - b) kommunicera med den andra partens samordnare för kapitlet om tekniska handelshinder vad gäller parternas initiativ för att förbättra samarbetet om utveckling och förbättring av standarder, tekniska föreskrifter och förfaranden för bedömning av överensstämmelse,
 - c) vid behov sörja för tekniska dialoger i enlighet med artikel 62, och
 - d) utbyta information om utvecklingen i icke-statliga, regionala och internationella forum vad gäller standarder, tekniska föreskrifter och förfaranden för bedömning av överensstämmelse.
3. Samordnarna för kapitlet om tekniska handelshinder ska kommunicera med varandra på alla överenskomna sätt som är lämpliga för deras uppgifter.

ARTIKEL 64

Övergångsperiod

Vad gäller Republiken Uzbekistan ska artiklarna 55.3, 55.6, 55.7, 56.1 b, 56.1 c, 57.3 b, 57.3 d, 57.5 och bilaga 5-B börja tillämpas fem år efter den dag då detta avtal träder i kraft.

KAPITEL 6

SANITÄRA OCH FYTOSANITÄRA FRÅGOR

ARTIKEL 65

Mål

Syftet med detta kapitel är att fastställa principerna för sanitära och fytosanitära åtgärder (nedan kallade *SPS*) enligt definitionerna i Världshandelsorganisationens SPS-avtal, däribland sådana som avser djur- och växthälsa samt livsmedelssäkerhet, i handeln mellan parterna samt för samarbetet om djurens välbefinnande, antimikrobiell resistens och hållbara livsmedelssystem. Principerna i detta kapitel ska tillämpas av parterna så att handeln underlättas och inga omotiverade handelshinder mellan dem uppkommer, samtidigt som varje parts nivå på skyddet av människors, djurs och växters liv och hälsa bevaras.

ARTIKEL 66

Principer

1. Parterna ska säkerställa att sanitära och fytosanitära åtgärder utvecklas och tillämpas enligt principerna om proportionalitet, öppenhet, icke-diskriminering och vetenskaplig motivering, och med beaktande av internationella standarder (den internationella växtskyddskonventionen, undertecknad i Rom den 6 december 1951, Världsgesundhetsorganisationen för djurhälsa och Codex Alimentarius-kommissionen).
2. Varje part ska säkerställa att landets sanitära och fytosanitära åtgärder inte godtyckligt eller otillbörligt leder till diskriminering mellan det egna territoriet och den andra partens territorium, i den mån identiska eller likartade förhållanden råder. Sanitära och fytosanitära åtgärder får inte tillämpas på ett sätt som utgör en förtäckt begränsning av handeln mellan parterna.
3. Varje part ska säkerställa att sanitära och fytosanitära åtgärder, förfaranden och kontroller genomförs korrekt och att upplysningar som begärs av en behörig myndighet från den andra parten behandlas utan onödigt dröjsmål och på ett sätt som inte är mindre gynnsamt för importerade produkter än för liknande inhemska produkter.

ARTIKEL 67

Importkrav och officiella SPS-intyg

1. Varje parts importkrav ska bygga på principerna från Codex Alimentarius-kommissionen, Världsoorganisationen för djurhälsa och den internationella växtskyddskonventionen samt deras relevanta standarder, om inte importkraven stöds av en vetenskaplig riskbedömning i enlighet med tillämpliga internationella regler i SPS-avtalet.
2. Den importerande partens importkrav ska tillämpas på den exporterande partens hela territorium, på samma sätt som de officiella SPS-intyg som kan krävas för handeln mellan parterna med jordbruksprodukter, däribland växter och växtprodukter, med förbehåll för artikel 69.
3. Vid tillämpningen av detta kapitel ska med officiella SPS-intyg avses sådana handlingar som utfärdas av den exporterande parten för att garantera att varorna uppfyller de förtecknade importkrav som fastställs i den importerande partens lagstiftning.

ARTIKEL 68

Likvärdighet

1. På begäran av den exporterande parten och efter en tillfredsställande bedömning från den importerande partens sida ska parterna medge likvärdighet i enlighet med relevanta internationella förfaranden vad gäller en viss åtgärd eller en grupp åtgärder eller system med allmän räckvidd eller som tillämpas på en sektor eller delsektor.

2. Fastställande av likvärdighet ska utarbetas av samarbetskommittén och förtecknas i bilaga 6.

ARTIKEL 69

Åtgärder som avser djurhälsa och växtskydd

1. Parterna ska erkänna begreppen *områden fria från skadegörare eller sjukdomar* och *områden med låg förekomst av skadegörare eller sjukdomar*, i enlighet med SPS-avtalet och relevanta standarder, riktlinjer eller rekommendationer från Codex Alimentarius, Världsoorganisationen för djurhälsa och den internationella växtskyddskonventionen.
2. När parterna beslutar om fastställande av områden fria från skadegörare eller sjukdomar respektive områden med låg förekomst av skadegörare eller sjukdomar ska de beakta sådana faktorer som geografiskt läge, ekosystem, epidemiologisk övervakning och sanitära eller fytosanitära kontrollers effektivitet i dessa områden.
3. Den importerande parten ska grunda de sanitära och fytosanitära åtgärder den tillämpar på en exporterande part, vars territorium påverkas av skadegörare eller sjukdomar, på den exporterande partens zonindelningsbeslut, förutsatt att den importerande parten därmed kan försäkra sig om att en lämplig skyddsnivå uppnås.

ARTIKEL 70

Inspektion och revision

1. Inspektion och revision som utförs av den importerande parten på den exporterande partens territorium för att utvärdera dess inspektions- och certifieringssystem ska genomföras i enlighet med relevanta standarder, riktlinjer eller rekommendationer från den internationella växtskyddskonventionen, världsorganisationen för djurhälsa och Codex Alimentarius-kommissionen. Ytterligare inspektioner i samband med en revision av inspektions- och certifieringssystemen kan när som helst inriktas på särskilda exportanläggningar och tillverkare.
2. Om den importerande parten är tillfreds med resultaten av de inspektioner och revisioner som avses i punkt 1 och upprätthåller en förteckning över godkända inrättningar eller anläggningar för import av djur eller djurprodukter ska den godkänna inrättningar belägna på den exporterande partens territorium utan föregående inspektion om den exporterande parten begärt detta och företett lämpliga garantier enligt vad som anges av den importerande parten.
3. Varje part ska godta garantier med utgångspunkt i följande:
 - a) En utvärdering av den behöriga myndigheten samt dess kapacitet att kontrollera de exporterande inrättningarna.
 - b) Skriftligt intyg från den behöriga myndigheten i den exporterande parten om att den importerande partens minimikrav är uppfyllda.

4. När så är möjligt ska den importerande parten underrätta den andra parten om sändningar som inte uppfyller kraven och skälen till att kraven inte anses vara uppfyllda, tillsammans med alla relevanta uppgifter om varför kraven inte är uppfyllda.
5. Kostnaderna för inspektioner och revisioner ska bäras av den part som utför inspektioner och revisioner i enlighet med sina interna förfaranden.

ARTIKEL 71

Importkontroller och avgifter

1. Om det framgår av importkontroller att de relevanta importkraven inte är uppfyllda, ska de åtgärder som vidtas av den importerande parten bygga på en riskbedömning och får inte vara mer handelsbegränsande än vad som är nödvändigt för att den importerande parten ska kunna uppnå en skälig sanitär och fytosanitär skyddsnivå.
2. När så är möjligt ska den importerande parten underrätta importören eller dennes företrädare om sändningar som inte uppfyller kraven och skälen till att kraven inte anses vara uppfyllda, och ge dem möjlighet att begära en omprövning av beslutet. Den importerande parten ska beakta all relevant information som lämnats som stöd vid omprövningen.
3. En part får ta ut avgifter för genomförande av gränskontroller. Sådana avgifter får inte vara högre än det belopp som behövs för att täcka de kostnader som uppstått.

ARTIKEL 72

Informationsutbyte och samarbete

1. Parterna ska diskutera och utbyta information om befintliga sanitära och fytosanitära åtgärder och djurskydd samt om utarbetandet och genomförandet av sådana åtgärder. Sådana diskussioner och informationsutbyten ska i förekommande fall beakta avtalet om sanitära och fytosanitära åtgärder samt normer, riktlinjer eller rekommendationer från den internationella växtskyddskonventionen, världsorganisationen för djurhälsa och Codex Alimentarius-kommissionen.
2. Parterna ska samarbeta i fråga om livsmedelssäkerhet, djurhälsa, djurens välbefinnande, växthälsa och antimikrobiell resistens genom att utbyta information, sakkunskap och erfarenheter i syfte att bygga upp kapacitet på dessa områden. Samarbetet kan även omfatta tekniskt bistånd. Särskild uppmärksamhet ska ägnas åt att spåra och kontrollera djur- och växtsjukdomar samt åt att förbättra riskanalyssystemen. Samarbetskommittén får anta ett program för tekniskt bistånd i detta syfte.
3. Parterna ska i god tid upprätta en dialog om sanitära och fytosanitära frågor om någondera parten begär detta, för att ta upp sanitära och fytosanitära frågor och andra brådskande frågor inom ramen för detta kapitel. Samarbetskommittén får anta regler om hur sådana dialoger ska genomföras.
4. Parterna ska utse och regelbundet uppdatera uppgifter om kontaktpunkter för kommunikation i frågor som omfattas av detta kapitel.

ARTIKEL 73

Öppenhet

Varje part ska

- a) eftersträva öppenhet i fråga om sanitära och fytosanitära åtgärder som tillämpas på handeln och i synnerhet sanitära och fytosanitära krav som ställs på import från den andra parten,
- b) på den andra partens begäran utan onödigt dröjsmål informera vilka krav som ställs för import av vissa varor, och ange om en riskbedömning behövs, och
- c) utan onödigt dröjsmål underrätta den andra partens kontaktpunkt, per post, fax eller e-post, om allvarliga eller väsentliga risker för människors, djurs eller växters hälsa, däribland livsmedelsrelaterade kriser avseende varor som handlas mellan parterna.

KAPITEL 7

IMMATERIELLA RÄTTIGHETER

AVSNITT 1

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

ARTIKEL 74

Mål

Målen med detta kapitel är följande:

- a) Underlätta produktion och försäljning av innovativa och kreativa varor och tjänster mellan parterna för att bidra till en mer hållbar och inkluderande ekonomi för parterna.
- b) Underlätta och vägleda handeln mellan parterna samt minska snedvridningar av och hinder för sådan handel.
- c) Åstadkomma ett fullgott och effektivt skydd av immateriella rättigheter samt säkerställa att lagstiftningen på detta område efterlevs.

ARTIKEL 75

Skyldigheternas art och omfattning

1. Parterna ska genomföra de internationella avtal avseende immateriella rättigheter som de är parter i. Härmed införlivas i tillämpliga delar Tripsavtalet i bilaga 1C till WTO-avtalet med och utgör en integrerad del av det här avtalet. Detta kapitel kompletterar och preciserar varje parts rättigheter och skyldigheter enligt de internationella avtal avseende immateriella rättigheter som de är parter i.
2. Vid tillämpningen av detta kapitel avses med *immateriella rättigheter* alla kategorier av immateriella rättigheter som avses i artiklarna 78–120 i detta kapitel och i avsnitten 1–7 i del II av Tripsavtalet.
3. Skyddet av immateriella rättigheter inbegriper skydd mot illojal konkurrens enligt artikel 10a i Pariskonventionen för skydd av den industriella äganderätten, av den 20 mars 1883, omarbetat i Stockholm den 14 juli 1967 (nedan kallad *Pariskonventionen*).
4. Detta kapitel hindrar inte att parterna tillämpar sådana bestämmelser i sin lagstiftning som medför högre krav på skyddet och säkerställande av skyddet av immateriella rättigheter, förutsatt att de är förenliga med detta kapitel.

ARTIKEL 76

Konsumtion

1. Varje part ska tillhandahålla ett system för inhemsk eller regional konsumtion av immateriella rättigheter.
2. Vad gäller upphovsrätt och närstående rättigheter tillämpas konsumtion av rättigheterna endast vid spridning till allmänheten, genom försäljning eller på annat sätt, av originalverket, andra skyddade alster eller exemplar av dessa.

ARTIKEL 77

Nationell behandling

1. Vad gäller immateriella rättigheter som omfattas av detta kapitel ska varje part medge den andra partens medborgare en behandling som inte är mindre förmånlig än den som medges landets egna medborgare vad gäller skydd av immateriella rättigheter¹, med de undantag som anges i
 - a) Pariskonventionen,

¹ Vid tillämpningen av denna punkt ska begreppet *skydd* inbegripa frågor som rör tillgång, förvärv, räckvidd, underhåll och återopande av immateriella rättigheter samt sådana frågor rörande bruk av immateriella rättigheter som särskilt tas upp i detta kapitel. Vid tillämpningen av denna punkt ska begreppet *skydd* även omfatta åtgärder som ska förhindra kringgående av effektiva tekniska åtgärder och åtgärder vad gäller information om rättighetsförvaltning.

- b) Bernkonventionen för skydd av litterära och konstnärliga verk (nedan kallad *Bernkonventionen*) som omarbetades i Paris den 24 juli 1971 och ändrades den 28 september 1979,
- c) den internationella konventionen om skydd för utövande konstnärer, framställare av fonogram samt radioföretag, utfärdad i Rom den 26 oktober 1961 (nedan kallad *Romkonventionen*), eller
- d) överenskommelsen om rättsligt skydd för kretsmönster i halvledarprodukter, som antogs i Washington den 26 maj 1989.

Beträffande utövande konstnärer, framställare av fonogram samt radio- och televisionsföretag är den skyldighet som avses i punkt 1 endast tillämplig på de rättigheter som följer av detta avtal.

2. En part får använda de undantag som är tillåtna enligt punkt 1 i sina rättsliga och administrativa förfaranden, däribland krav på att medborgare från den andra parten ska ange en delgivningsadress på partens territorium eller krav på att ett ombud ska utses på partens territorium, under förutsättning att kraven

- a) är nödvändiga för att trygga efterlevnaden av partens lagar och andra författningar som inte är oförenliga med detta kapitel, och
- b) inte tillämpas på ett sätt som utgör en förtäckt begränsning av handeln.

3. Punkt 1 är inte tillämplig på förfaranden som föreskrivs i multilaterala avtal som ingåtts under överinseende av Världsorganisationen för den intellektuella äganderätten (nedan kallad *WIPO*) i fråga om förvärv eller upprätthållande av immateriella rättigheter.

AVSNITT 2

STANDARDER FÖR IMMATERIELLA RÄTTIGHETER

UNDERAVSNITT 1

UPPHOVSRÄTT OCH NÄRSTÅENDE RÄTTIGHETER

ARTIKEL 78

Internationella överenskommelser

1. Vardera parten ska efterleva följande:
 - a) Wipos fördrag om upphovsrätt, antaget i Genève den 20 december 1996.
 - b) Wipos fördrag om framföranden och fonogram, antaget i Genève den 20 december 1996.
 - c) Marrakechfördraget om att underlätta tillgången till publicerade verk för personer som är blinda, synsvaga eller har annat läshandikapp, antaget i Marrakech den 28 juni 2013.
2. Varje part ska göra alla rimliga ansträngningar för att ratificera eller ansluta sig till Pekingfördraget om audiovisuella framföranden, vilket antogs i Peking den 24 juni 2012.

ARTIKEL 79

Upphovsmän

Varje part ska föreskriva att upphovsmän har ensamrätt att medge eller förbjuda

- a) direkt eller indirekt, tillfälligt eller permanent, helt eller delvis mångfaldigande av deras verk, oavsett metod och form,
- b) all slags spridning till allmänheten genom försäljning eller på annat sätt, av deras verk eller kopior av detta,
- c) all slags överföring till allmänheten av deras verk, på trådbunden eller trådlös väg, inbegripet tillgängliggörande för allmänheten av verken på ett sådant sätt att enskilda kan få tillgång till verken från en plats och vid en tidpunkt som de själva väljer, och
- d) kommersiell uthyrning till allmänheten av original eller kopior av deras verk.

ARTIKEL 80

Utövande konstnärer

Varje part ska föreskriva att utövande konstnärer har ensamrätt att medge eller förbjuda

- a) upptagningar¹ av deras framföranden,

¹ Med *upptagning* avses konkretisering av ljud eller av en framställning av ljud, eller uttryck för rörliga bilder oavsett om de åtföljs av ljudupptagning eller ljudframställning, ur vilken ljud kan uppfattas, mångfaldigas eller överföras med hjälp av en anordning.

- b) direkt eller indirekt, tillfälligt eller permanent, helt eller delvis mångfaldigande av upptagningar av deras framföranden, oavsett metod och form,
- c) spridning till allmänheten av upptagningar av deras framföranden genom försäljning eller på annat sätt,
- d) tillgängliggörande för allmänheten av upptagningar av deras framföranden, på trådbunden eller trådlös väg, på ett sådant sätt att enskilda kan få tillgång till upptagningarna från en plats och vid en tidpunkt som de själva väljer,
- e) trådlös radio- och televisionsutsändning och överföring till allmänheten av deras framföranden, utom när framförandet i sig självt sker vid en radio- eller televisionsutsändning eller härrör från en upptagning, och
- f) kommersiell uthyrning till allmänheten av upptagningar av deras framföranden.

ARTIKEL 81

Framställare av fonogram

Varje part ska föreskriva att framställare av fonogram har ensamrätt att medge eller förbjuda

- a) direkt eller indirekt, tillfälligt eller permanent, helt eller delvis mångfaldigande av deras fonogram, oavsett metod och form,
- b) spridning till allmänheten av fonogram, inbegripet kopior av dessa, genom försäljning eller på annat sätt,

- c) tillgängliggörande för allmänheten av deras fonogram, på trådbunden eller trådlös väg, på ett sådant sätt att enskilda kan få tillgång till fonogrammen från en plats och vid en tidpunkt som de själva väljer, och
- d) kommersiell uthyrning till allmänheten av deras fonogram.

ARTIKEL 82

Radio- och televisionsföretag

Varje part ska föreskriva att radio- och televisionsföretag har ensamrätt att tillåta eller förbjuda

- a) upptagning av deras utsändningar, trådöverförda såväl som luftburna, inklusive kabel- och satellitsändningar,
- b) direkt eller indirekt, tillfälligt eller permanent mångfaldigande av hela eller delar av upptagningar av deras utsändningar, oavsett metod och form, och oberoende av om utsändningarna är trådöverförda eller luftburna, inklusive kabel- och satellitsändningar,
- c) tillgängliggörande för allmänheten av upptagningar av deras utsändningar, oberoende av om utsändningarna är trådöverförda eller luftburna, inklusive kabel- och satellitsändningar, på ett sådant sätt att enskilda kan få tillgång till upptagningarna från en plats och vid en tidpunkt som de själva väljer,

- d) spridning till allmänheten, genom försäljning eller på annat sätt, av upptagningar, inbegripet kopior av upptagningar, av deras utsändningar, trådöverförda såväl som luftburna, inklusive kabel- och satellitsändningar, och
- e) återutsändning av deras utsändningar liksom överföring till allmänheten av deras utsändningar om sådan återgivning sker på platser till vilka allmänheten har tillträde mot erläggande av inträdesavgift.

ARTIKEL 83

Utsändning och överföring till allmänheten av fonogram som getts ut i kommersiellt syfte

1. Varje part ska föreskriva att utövande konstnärer och fonogramframställare har rätt till en skälig engångsersättning som ska betalas av användaren, om ett fonogram som har getts ut i kommersiellt syfte eller ett mångfaldigat exemplar av ett sådant fonogram, används för utsändning eller annan överföring till allmänheten.
2. Varje part ska säkerställa att den skäliga engångsersättning som avses i punkt 1 fördelas mellan de berörda utövande konstnärerna och framställarna av fonogram. Om inget avtal slutits mellan utövande konstnärer och framställarna av fonogram, får varje part fastställa villkoren för hur den skäliga engångsersättningen ska delas mellan utövande konstnärer och framställare av fonogram.

ARTIKEL 84

Skyddstid

1. Vad gäller Republiken Uzbekistan ska denna artikel börja tillämpas tre år efter den dag då detta avtal träder i kraft.
2. Upphovsmannens rättigheter till ett verk ska löpa under upphovsmannens livstid och i 70 år efter dennes död, oberoende av vilken dag verket rättmätigt gjordes tillgängligt för allmänheten.
3. Skyddstiden för ett musikverk med text ska upphöra 70 år efter dödsdagen för den sist avlidne av följande personer, oavsett om de betecknas som medupphovsmän eller inte: textförfattaren och den person som komponerat den musikaliska kompositionen, förutsatt att båda bidragen skapades specifikt för den musikaliska kompositionen med text.
4. I fråga om verk med gemensamt upphovsmannaskap ska den skyddstid som avses i punkt 1 beräknas från den sist avlidna upphovsmannens dödsdag.
5. I fråga om anonyma eller pseudonyma verk ska skyddstiden vara 70 år efter det att verket rättmätigt gjordes tillgängligt för allmänheten. Om den pseudonym som upphovsmannen antagit inte medger något tvivel om hans eller hennes identitet eller om upphovsmannen avslöjar sin identitet under den tid som avses i första meningen, ska dock skyddstiden vara den som fastställs i punkt 1.

6. Skyddstiden för filmverk eller audiovisuella verk ska löpa ut 70 år efter dödsdagen för den sist avlidne av följande personer, oavsett om dessa personer betecknas som medupphovsmän eller inte:

- a) Regissören.
- b) Manusförfattaren.
- c) Dialogförfattaren.
- d) Kompositören av musik som särskilt skapats för filmverk eller audiovisuella verk.

7. Radio- och televisionsföretags rättigheter ska löpa ut 50 år efter den första utsändningen, oavsett om den överförs via tråd eller trådlöst, via kabel eller satellit.

8. Utövande konstnärers rättigheter ska löpa ut tidigast 50 år efter den dag då upptagningen av framförandet gjordes.

9. Rättigheter som tillkommer framställare av fonogram ska löpa ut tidigast 50 år efter det att upptagningen gjordes, eller, om fonogrammet har getts ut rättmätigt under den tiden, 70 år från dagen för den första rättmätiga utgivningen. Om fonogrammet inte rättmätigt utgivits men rättmätigt överförs till allmänheten under denna tid ska skyddstiden vara 70 år från och med överföringen. Varje part får föreskriva effektiva åtgärder för att säkerställa att de vinster som genereras under den 20-åriga skyddstid som följer efter 50-årsperioden fördelas rättvist mellan de utövande konstnärerna och framställarna av fonogram.

10. De skyddstider som föreskrivs i denna artikel ska beräknas från och med den 1 januari det år som följer på den händelse som avses.

11. Varje part får föreskriva längre skyddstider än de som anges i denna artikel.

ARTIKEL 85

Följerätt

1. Varje part ska till förmån för upphovsmannen till ett originalverk av grafisk eller plastisk konst införa en följerätt som definieras som en oförytterlig rätt som upphovsmannen inte kan avstå från, inte ens på förhand, och som innebär rätt till upphovsrättslig ersättning som är grundad på försäljningspriset vid all vidareförsäljning av verket efter upphovsmannens första överlåtelse.

2. Den rätt som avses i punkt 1 ska gälla vid all vidareförsäljning vid vilken yrkesmässigt verksamma på konstmarknaden deltar i egenskap av säljare, köpare eller förmedlare, till exempel auktionskammare, konstgallerier och alla övriga konsthandlare.

3. Varje part får föreskriva att den rätt som avses i punkt 1 inte ska gälla vidareförsäljning om säljaren har förvärvat konstverket direkt av upphovsmannen mindre än tre år före vidareförsäljningen och om vidareförsäljningspriset inte överstiger ett visst minimibelopp.

4. Bestämmelser om ersättningsförfarandet och belopp ska fastställas i varje parts lagstiftning.

ARTIKEL 86

Kollektiv förvaltning av rättigheter

1. Parterna ska främja samarbete mellan sina respektive organisationer för kollektiv förvaltning i syfte att främja tillgången till verk och andra skyddade alster på sina respektive territorier samt överföringen mellan organisationerna av ersättning för användning av sådana verk eller andra skyddade alster.
2. Parterna ska främja insyn i organisationer för kollektiv förvaltning av rättigheter, särskilt i fråga om de ersättningar de uppbär för olika rättigheter, de avdrag som görs från dessa ersättningar, användningen av uppburna ersättningar, deras fördelningspolicy och repertoar.
3. Varje part ska uppmuntra organisationer för kollektiv förvaltning som är etablerade på dess territorium, och som genom ett representationsavtal företräder en annan organisation för kollektiv förvaltning etablerad på den andra partens territorium, att på ett korrekt, regelbundet och omsorgsfullt sätt betala de belopp som tillkommer den företrädde organisationen samt att informera den om vilka belopp som uppburits för dess räkning och om eventuella avdrag som gjorts.

ARTIKEL 87

Undantag och begränsningar

Varje part ska begränsa inskränkningar av eller undantag från de rättigheter som fastställs i artiklarna 79–82 till vissa särskilda fall som inte hindrar ett normalt bruk av verket eller alstret och inte oskäligt inkräktar på rättighetshavarnas legitima intressen.

ARTIKEL 88

Skydd av tekniska åtgärder

1. Vad gäller Republiken Uzbekistan ska denna artikel börja tillämpas tre år efter den dag då detta avtal träder i kraft.
2. Varje part ska ge lämpligt rättsligt skydd mot att effektiva tekniska åtgärder kringgås av personer som vet eller rimligen borde veta att deras metoder utgör ett kringgående.
3. Varje part ska ge lämpligt rättsligt skydd mot tillverkning, import, spridning, försäljning, uthyrning, marknadsföring i försäljnings- eller uthyrningssyfte eller innehav i kommersiellt syfte av anordningar, produkter eller komponenter eller tillhandahållande av tjänster som
 - a) marknadsförs, utannonseras eller säljs i syfte att kringgå någon effektiv teknisk åtgärd,
 - b) endast har ett begränsat kommersiellt intresse eller användningsområde utöver att kringgå någon effektiv teknisk åtgärd, eller
 - c) huvudsakligen är utformade, konstruerade, anpassade eller framtagna i syfte att möjliggöra eller underlätta kringgående av någon effektiv teknisk åtgärd.

4. Vid tillämpningen av detta underavsnitt avses med *tekniska åtgärder* varje teknik, anordning eller komponent som har utformats för att vid normalt bruk förhindra eller begränsa handlingar, med avseende på verk eller andra alster, som inte tillåts av den som enligt nationell lagstiftning innehar upphovsrätten till dem eller närstående rättigheter. Tekniska åtgärder ska anses vara *effektiva* om användningen av ett verk eller annat alster kontrolleras av rättighetshavarna genom en åtkomstkontroll- eller skyddsprocess, såsom kryptering, kodning eller annan omvandling av verket eller alstret eller en kontrollmekanism för kopiering, om processen uppfyller skyddsändamålet.

5. Utan att det hindrar tillämpningen av det rättsliga skydd som föreskrivs i punkt 1 får varje part, om rättighetshavarna inte vidtagit några frivilliga åtgärder, vidta lämpliga åtgärder avseende adekvat rättsligt skydd för att säkerställa att sådant kringgående av effektiva tekniska åtgärder som avses i denna artikel inte hindrar de som omfattas av undantag eller begränsningar i enlighet med artikel 87 att komma i åtnjutande av dessa undantag eller begränsningar.

ARTIKEL 89

Informationsskyldigheter i fråga om rättighetsförvaltning

1. Vad gäller Republiken Uzbekistan ska denna artikel börja tillämpas tre år efter den dag då detta avtal träder i kraft.

2. Varje part ska ge lämpligt rättsligt skydd mot att nedanstående handlingar utan medgivande företas av personer som vet eller rimligen borde veta att detta orsakar, möjliggör, underlättar eller döljer ett intrång i upphovsrätt eller sådana närstående rättigheter som föreskrivs i nationell lagstiftning

- a) avlägsnande eller ändring av elektronisk information om rättighetsförvaltning, och
- b) spridning, import i spridningssyfte, utsändning, överföring till eller tillgängliggörande för allmänheten av verk eller andra alster som är skyddade enligt detta underavsnitt och från vilka elektronisk information om rättighetsförvaltning har avlägsnats eller ändrats utan tillstånd.

3. Vid tillämpningen av denna artikel avses med *information om rättighetsförvaltning* alla upplysningar som en rättighetshavare lämnar i syfte att identifiera sådana verk eller alster som avses i denna artikel, deras upphovsman eller annan rättighetshavare, uppgifter om hur verket eller alstret får användas samt eventuella nummer eller koder som uttrycker sådan information.

4. Punkt 2 ska tillämpas om den informationen är kopplad till en kopia av, eller framträder i samband med överföring till allmänheten av, ett verk eller annat alster som avses i denna artikel.

UNDERAVSNITT 2

VARUMÄRKEN

ARTIKEL 90

Internationella överenskommelser

1. Varje part ska
 - a) efterleva protokollet till Madridöverenskommelsen om internationell registrering av varumärken som antogs i Madrid den 27 juni 1989, i dess ändrade lydelse av den 3 oktober 2006 och den 12 november 2007,
 - b) upprätthålla ett system för varumärkesklasser som är förenligt med Niceöverenskommelsen av den 15 juni 1957 om internationell klassificering av varor och tjänster vid registrering av varumärken, i dess ändrade lydelse av den 28 september 1979, och
 - c) vidta alla rimliga åtgärder för att ansluta sig till Singaporefördraget om varumärkesrätt som utfärdades i Singapore den 27 mars 2006.

ARTIKEL 91

Tecken som kan utgöra ett varumärke

Ett varumärke kan bestå av alla tecken, särskilt ord, inbegripet personnamn, figurer, bokstäver, siffror, färger, formen på en vara eller dess förpackning eller ljud, förutsatt att tecknen i fråga är ägnade att

- a) särskilja ett företags varor eller tjänster från ett annat företags, och
- b) återfinns i varje parts varumärkesregister i en sådan form att de behöriga myndigheterna och allmänheten klart och tydligt kan avgöra föremålet för det skydd som beviljats innehavaren.

ARTIKEL 92

Rättigheter knutna till ett varumärke

1. Ett registrerat varumärke ska ge innehavaren ensamrätt till märket. Varumärkesinnehavaren ska ha rätt att hindra tredje man från att utan medgivande i näringsverksamhet använda tecken som är

- a) identiska med det registrerade varumärket och som avser samma varor och tjänster som dem för vilka varumärket är registrerat,

b) ägnade att vilseleda allmänheten, därför att de är identiska med eller liknar det registrerade varumärket och omfattar samma eller liknande varor och tjänster som de för vilka varumärket registrerats; detta omfattar även tecken som är ägnade att associeras med det registrerade varumärket.

2. Parterna ska inleda en dialog för att Republiken Uzbekistan ska kunna vidta de rättsliga åtgärder som krävs i enlighet med unionsrätten för att säkerställa att innehavaren av ett registrerat varumärke kan förhindra att tredje man i samband med handel för in sådana varor som inte får övergå till fri omsättning på den parts territorium där varumärket är registrerat.

ARTIKEL 93

Registreringsförfarande

1. Varje part ska inrätta ett system för registrering av varumärken som säkerställer att alla slutliga negativa beslut, däribland partiella avslag, som utfärdas av den behöriga varumärkesmyndigheten meddelas skriftligen till den berörda parten, och att de är vederbörligen motiverade och möjliga att överklaga.

2. Varje part ska ge tredje man möjlighet att invända mot varumärkesansökningar eller, i förekommande fall, varumärkesregistreringar. Sådana invändningsförfaranden ska vara kontradiktoriska.

3. Varje part ska upprätta en för allmänheten tillgänglig elektronisk databas över varumärkesansökningar och varumärkesregistreringar.

ARTIKEL 94

Välkända varumärken

I syfte att ge verkan åt skyddet av välkända varumärken, i enlighet med artikel 6a i Pariskonventionen och artikel 16.2 och 16.3 i Tripsavtalet, ska varje part tillämpa den gemensamma rekommendation om bestämmelser om skydd för välkända varumärken som antogs av församlingen för Parisunionen för skydd av den industriella äganderätten och Wipos generalförsamling vid den trettiofjärde omgången möten i Wipo-medlemsstaternas församlingar den 20–29 september 1999.

ARTIKEL 95

Undantag från rättigheter knutna till varumärke

1. Varje part ska föreskriva begränsade undantag från de rättigheter som är knutna till ett varumärke, såsom lojal användning av beskrivande ord, däribland geografiska beteckningar, och får föreskriva andra begränsade undantag, förutsatt att undantagen tar hänsyn till varumärkesinnehavarens och tredje mans legitima intressen.
2. Förutsatt att användningen sker enligt god affärssed ger en varumärkesregistrering inte innehavaren rätt att förbjuda tredje man att i näringsverksamhet använda
 - a) sitt namn eller sin adress, om tredje man är en fysisk person,

- b) tecken eller uppgifter om varornas eller tjänsternas art, kvalitet, kvantitet, avsedda ändamål, värde, geografiska ursprung, tillverkningsdag eller andra egenskaper, och
- c) ett varumärke om det är nödvändigt för att ange en varas eller en tjänsts avsedda ändamål, särskilt som tillbehör eller reservdel.

3. Varumärkesregistrering ger inte ägaren rätt att förbjuda tredje man att i näringsverksamhet använda en äldre rättighet som endast gäller i ett avgränsat geografiskt område, om detta är tillåtet enligt partens lagstiftning och rätten enbart används inom gränserna för det geografiska område där den är känd.

ARTIKEL 96

Grunder för hävning

1. Varje part ska föreskriva att ett varumärke ska kunna hävas om det inom en sammanhängande treårsperiod utan giltiga skäl inte har tagits i verkligt bruk på det berörda territoriet för de varor eller tjänster för vilka det registrerats.
2. Ingen får kräva att äganderätten till varumärket ska hävas om varumärket har tagits i verkligt bruk, eller dess bruk återupptagits, under mellantiden efter det att treårsperioden löpte ut och innan hävningsansökan ingavs.

3. Varumärkesbruk som inleds eller återupptas under en tremånadersperiod innan hävningsansökan inges, men först efter det att märket inte varit i bruk under en sammanhängande treårsperiod, ska inte beaktas om förberedelserna för att inleda eller återuppta varumärkesbruket vidtagits först när innehavaren fått kännedom om att en hävningsansökan kunde komma att göras.
4. Ett varumärke ska också kunna hävas om det, efter den dag då det registrerades
- a) som ett resultat av innehavarens verksamhet eller passivitet har blivit en allmän beteckning i handeln för en vara eller tjänst för vilken det är registrerat, eller
 - b) som ett resultat av varumärkesinnehavarens bruk, eller sådan användning till vilken innehavaren lämnat samtycke för de varor eller tjänster som registreringen gäller, är ägnat att vilseleda allmänheten, särskilt i fråga om varornas eller tjänsternas art, kvalitet eller geografiska ursprung.

ARTIKEL 97

Ansökan i ond tro

En varumärkesregistrering får ogiltigförklaras om den sökande lämnat in sin ansökan om varumärkesregistrering i ond tro. Varje part får även föreskriva att sådana varumärken inte ska få registreras.

UNDERAVSNITT 3

REGISTRERAD FORMGIVNING

ARTIKEL 98

Internationella överenskommelser

Europeiska unionen ska fullgöra sina åtaganden i enlighet med Genèveakten till Haagöverenskommelsen om internationell registrering av industriella formgivningar som antogs den 2 juli 1999 och Republiken Uzbekistan ska göra alla rimliga ansträngningar för att ratificera eller ansluta sig till Genèveakten.

ARTIKEL 99

Skydd av registrerad formgivning

1. Varje part ska tillhandahålla skydd för självständigt skapade formgivningar som är nya och nyskapande. Sådant skydd ska erhållas genom registrering och ska ge innehavarna ensamrätt i enlighet med detta underavsnitt. Vid tillämpningen av denna artikel får en part anse att en formgivning som har särprägel är nyskapande.

2. Innehavaren av en registrerad formgivning ska ha rätt att åtminstone hindra tredje man från att utan innehavarens medgivande tillverka, bjuda ut till försäljning, sälja, importera eller lagra produkter som är försedda med och innefattar den skyddade formgivningen och från att använda artiklar som är försedda med eller innefattar den skyddade formgivningen, i fall där handlingarna utförs i kommersiellt syfte.
3. En formgivning av eller som ingår i en produkt som utgör en beståndsdel i en sammansatt produkt ska endast betraktas som ny och nyskapande i den mån
- a) beståndsdelen, när den har infogats i den sammansatta produkten, förblir synlig vid normal användning av denna, och
 - b) sådana synliga detaljer i beståndsdelen i sig uppfyller kraven på nyhet och nyskapande.
4. Vid tillämpningen av punkt 3 a avses med *normal användning* slutanvändarnas användning, vilket dock inte omfattar underhåll, service eller reparationsarbeten.

ARTIKEL 100

Skyddstid

Varje part ska säkerställa att en formgivning skyddas i minst fem år från den dag ansökan lämnades in och att rättighetshavaren har rätt att förnya skyddstiden för fem år i taget en eller flera gånger, i minst 15 år från inlämningsdagen.

ARTIKEL 101

Undantag och uteslutningar

1. Varje part får fastställa begränsade undantag från formgivningsskyddet, förutsatt att sådana undantag inte otillbörligt strider mot ett normalt utnyttjande av skyddade formgivningar och inte otillbörligt skadar de legitima intressen som innehavaren av den skyddade formgivningen har, med beaktande av tredje mans legitima intressen.
2. Formgivningsskyddet ska inte omfatta formgivningar som uteslutande är betingade av tekniska eller funktionella omständigheter. Skyddade formgivningar får inte avse sådana detaljer i en produkts utseende som måste återges exakt till formen och dimensionerna för att den produkt som formgivningen ingår i eller används för ska gå att mekaniskt ansluta till eller placera i, kring eller mot en annan produkt för att båda produkterna ska kunna fylla sin funktion.
3. Formgivningsskydd kan inte erhållas för formgivningar som strider mot allmän ordning eller mot allmänna moralbegrepp.
4. Med avvikelse från punkt 2 i denna artikel ska en formgivning, under de förutsättningar som anges i artikel 99.1, kunna bestå av en formgivning som tillåter att inbördes utbytbara produkter sammanfogas eller förbinds med varandra ett stort antal gånger inom ett modulsystem.

ARTIKEL 102

Förhållande till upphovsrätt

Varje part ska säkerställa att en formgivning har rätt till skydd i enlighet med upphovsrättsliga bestämmelser från den dag formgivningen skapades eller fastställdes i någon form. Det ankommer på varje part att avgöra i vilken utsträckning och på vilka villkor sådant skydd ska ges, samt även vilken originalitetsnivå som ska krävas.

UNDERAVSNITT 4

GEOGRAFISKA BETECKNINGAR

ARTIKEL 103

Tillämpningsområde

1. Vid tillämpningen av detta underavsnitt avses med *geografisk beteckning* en geografisk beteckning enligt definitionen i artikel 22.1 i Tripsavtalet och ska även anses omfatta *ursprungsbeteckningar*.
2. Detta underavsnitt är tillämpligt på erkännande och skydd av geografiska beteckningar som har sitt ursprung i parternas territorier.

3. En parts geografiska beteckningar som ska skyddas av den andra parten ska endast omfattas av detta underavsnitt om de ingår i tillämpningsområdet för den lagstiftning som avses i artikel 104.

ARTIKEL 104

Fastställda geografiska beteckningar

1. Senast fem år efter den dag då detta avtal träder i kraft ska den lagstiftning i Republiken Uzbekistan som förtecknas i avsnitt A i bilaga 7-A omfatta de kriterier för registrering och kontroll av geografiska beteckningar som anges i avsnitt B i bilaga 7-A.
2. Efter att ha undersökt Europeiska unionens lagstiftning i förteckningen i avsnitt A i bilaga 7-A, drar Republiken Uzbekistan slutsatsen att lagstiftningen reglerar registrering och kontroll av geografiska beteckningar som anges i avsnitt B i bilaga 7-A.
3. När prövningen av en invändning enligt bilaga 7-B avslutats ska sådana geografiska beteckningar på produkter från Europeiska unionen som förtecknas i bilaga 7-C avsnitt A för att beviljas skydd i Republiken Uzbekistan, och som registrerats av Europeiska unionen enligt den lagstiftning som avses i punkt 2, beviljas skydd av Republiken Uzbekistan på den nivå som anges i detta underavsnitt.

4. Punkt 3 ska börja tillämpas fem år efter den dag då detta avtal träder i kraft. Under den femåriga övergångsperioden ska Republiken Uzbekistan inrätta alla kompletterande åtgärder och ska skydda sådana geografiska beteckningar på Europeiska unionens produkter som förtecknas i avsnitt A i bilaga 7-C på samma nivå som det skydd som beviljas genom nationell lagstiftning. Under övergångsperioden får den beviljade skyddsnivån inte sänkas.

5. När prövningen av en invändning enligt bilaga 7-B avslutats ska sådana geografiska beteckningar på produkter från Republiken Uzbekistan som förtecknas i bilaga 7-C avsnitt B, och som registrerats av Republiken Uzbekistan enligt den lagstiftning som avses i punkt 1, beviljas skydd av Europeiska unionen på den nivå som anges i detta underavsnitt.

ARTIKEL 105

Tillägg av nya geografiska beteckningar

Förteckningen i bilaga 7-C över de geografiska beteckningar som ska beviljas skydd får ändras av parterna i enlighet med artikel 136. Nya geografiska beteckningar ska läggas till efter avslutat invändningsförfarande och avslutad prövning i enlighet med artikel 104.3 eller 104.4.

ARTIKEL 106

Omfattningen på skyddet av geografiska beteckningar

1. De geografiska beteckningar som förtecknas i bilaga 7-C samt geografiska beteckningar som läggs till i enlighet med artikel 105 ska beviljas skydd mot följande:
 - a) Allt direkt eller indirekt kommersiellt bruk av en skyddad beteckning, även när produkten används som ingrediens
 - i) för jämförbara produkter som inte uppfyller kraven i produktspecifikationen för den skyddade beteckningen, eller
 - ii) om ett sådant bruk innebär exploatering av det anseende som är kopplat till den geografiska beteckningen,
 - b) Varje obehörigt bruk, imitation eller anspelning, även när produktens verkliga ursprung anges eller den skyddade beteckningen har översatts, transkriberats eller translittererats eller åtföljs av uttryck som "stil" "typ" "metod" "sådan som tillverkas i", "imitation", "smak", "liknande" eller dylikt, även när de aktuella produkterna används som ingrediens.
 - c) Alla andra osanna eller vilseledande uppgifter om ursprung, beskaffenhet eller väsentliga egenskaper hos produkten på dess inre eller yttre emballage, reklammaterial eller produktdokumentation, liksom förpackning av produkten i en behållare som är ägnad att inge en oriktig föreställning om produktens verkliga ursprung, även när de aktuella produkterna används som ingrediens.
 - d) Varje annan praxis som kan vilseleda konsumenterna i fråga om produktens verkliga ursprung.

2. Geografiska beteckningar förtecknade i bilaga 7-C får inte användas generiskt inom parternas territorier.
3. Ingenting i detta avtal ska förpliktiga en part att skydda en till den andra parten hörande geografisk beteckning som inte är eller som upphör att vara skyddad på det territorium där den har sitt ursprung. Varje part ska underrätta den andra parten om en geografisk beteckning upphör att vara skyddad på ursprungslandets territorium. En sådan underrättelse ska ske i enlighet med artikel 136.
4. Ingenting i detta avtal får hindra någon från att i näringsverksamhet använda sitt namn eller namnet på sin företrädare i rörelsen, om inte användningen av namnet är ägnad att vilseleda allmänheten.

ARTIKEL 107

Rätt att använda geografiska beteckningar

1. En skyddad beteckning enligt detta avtal får användas av alla aktörer som saluför produkter som uppfyller kraven i produktspecifikationen för beteckningen.
2. När en geografisk beteckning blivit skyddad enligt detta avtal ska det för användningen av den skyddade beteckningen inte krävas någon registrering av användarna eller några ytterligare avgifter.

ARTIKEL 108

Förhållande till varumärken

1. Om en geografisk beteckning är skyddad enligt detta avtal ska parterna vägra att registrera varumärken vars användning skulle strida mot artikel 106.1, förutsatt att ansökan om varumärkesregistrering inkommit efter det att ansökan om skydd för den geografiska beteckningen gjorts på den berörda partens territorium.
2. En varumärkesregistrering som har gjorts i strid med punkt 1 ska förklaras ogiltig.
3. För geografiska beteckningar som avses i artikel 104 ska den inlämningsdag för ansökan om skydd som avses i punkt 1 i den här artikeln vara den dag då begäran om skydd för en geografisk beteckning överlämnats till den andra parten.
4. För geografiska beteckningar som avses i artikel 105 ska den inlämningsdag för ansökan om skydd som avses i punkt 1 i den här artikeln vara den dag då begäran om skydd för en geografisk beteckning överlämnats till den andra parten.
5. Utan att det påverkar tillämpningen av punkt 7 i denna artikel ska varje part skydda geografiska beteckningar även när det finns ett äldre varumärke. Med *äldre varumärke* avses ett varumärke vars användning strider mot artikel 106.1, men som i god tro varit föremål för ansökan, registrering eller – i den mån detta är möjligt enligt den berörda lagstiftningen – fått skydd genom inarbetning på en av parternas territorium före den dag då ansökan om skydd för den geografiska beteckningen lämnas in av den andra parten med stöd i detta avtal.

6. Ett äldre varumärke får fortsätta att användas och förnyas trots skyddet av den geografiska beteckningen, förutsatt att parternas varumärkeslagstiftning inte innehåller någon grund för att ogiltigförklara eller återkalla varumärket. I sådana fall ska användning av såväl den skyddade geografiska beteckningen som varumärket vara tillåtna.

7. En part ska inte vara skyldig att skydda ett namn som geografisk beteckning enligt detta avtal om detta med hänsyn till ett varumärkes anseende, renommé och användningens längd skulle vara ägnat att vilseleda konsumenten när det gäller produktens rätta identitet.

ARTIKEL 109

Säkerställande av skyddet för geografiska beteckningar

Parterna ska säkerställa det skydd som föreskrivs i artiklarna 104–108 genom lämpliga administrativa och rättsliga åtgärder, däribland tullkontroll som utförs av deras offentliga myndigheter för att förebygga eller stoppa orättmätig användning av en skyddad ursprungsbeteckning eller en skyddad geografisk beteckning. De ska även säkerställa ett sådant skydd på begäran av en berörd part.

ARTIKEL 110

Allmänna regler

1. Detta avtal påverkar inte parternas rättigheter och skyldigheter enligt WTO-avtalet.

2. En part ska inte vara skyldig att skydda ett namn som geografisk beteckning enligt detta avtal om namnet kommer i konflikt med namnet på en växtsort eller en djurras och därmed sannolikt kan vilseleda konsumenterna om produktens verkliga ursprung.
3. En homonym beteckning som felaktigt får konsumenten att tro att en produkt kommer från ett annat område ska inte beviljas skydd även om beteckningen är korrekt vad avser det område, den region eller den plats där produkterna i fråga har sitt verkliga ursprung. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 23 i Tripsavtalet ska parterna ömsesidigt fastställa de praktiska villkor under vilka helt eller delvis homonyma geografiska beteckningar ska särskiljas från varandra, med beaktande av behovet av att säkerställa att berörda producenter behandlas lika och att konsumenterna inte vilseleds.
4. Om en av avtalsparterna vid förhandlingar med en tredje part föreslår att en geografisk beteckning med ursprung i det tredjelandet ska beviljas skydd, och den geografiska beteckningen är helt eller delvis homonym med en geografisk beteckning som är skyddad enligt detta avtal och har sitt ursprung i den andra avtalspartens territorium, ska den andra avtalsparten informeras och få möjlighet att lämna synpunkter innan den tredje partens geografiska beteckning beviljas skydd.
5. Alla frågor som uppstår avseende produktspecifikationer för skyddade geografiska beteckningar ska behandlas i den specialiserade underkommittén för immateriella rättigheter som inrättas genom artikel 136.
6. Sådant skydd som beviljats geografiska beteckningar enligt detta avtal får bara hävas av den part där produkten har sitt ursprung.
7. De produktspecifikationer som avses i detta avtal ska vara de som godkänts av myndigheterna på den parts territorium där produkten har sitt ursprung, inklusive eventuella ändringar som likaledes ska vara godkända.

ARTIKEL 111

Tekniskt bistånd

För att underlätta tillämpningen av detta underavsnitt i Republiken Uzbekistan ska Europeiska unionen erbjuda Republiken Uzbekistan lämpligt tekniskt bistånd, på begäran och i enlighet med landets behov, i enlighet med EU-lagstiftningen.

UNDERAVSNITT 5

PATENT

ARTIKEL 112

Internationella överenskommelser

Vardera parten ska på sitt territorium säkerställa tillgång till de förfaranden som föreskrivs i konventionen om patentsamarbete, vilken upprättades i Washington den 19 juni 1970.

ARTIKEL 113

Patent och folkhälsa

1. Parterna erkänner betydelsen av förklaringen om Tripsavtalet och folkhälsa, antagen i Doha den 14 november 2001 av WTO:s ministerkonferens i Doha (*Dohaförklaringen*). För tolkningen och tillämpningen av de rättigheter och skyldigheter som följer av detta underavsnitt ska varje part säkerställa förenlighet med Dohaförklaringen.
2. Varje part ska tillämpa artikel 31a i Tripsavtalet, bilagan till Tripsavtalet och tillägget till bilagan till Tripsavtalet, som trädde i kraft den 23 januari 2017.

ARTIKEL 114

Förlängning av skyddstiden för patent på läkemedel och växtskyddsmedel

1. Parterna medger att läkemedel och växtskyddsmedel som skyddas av patent på deras respektive territorier kan behöva genomgå ett administrativt godkännandeförfarande innan de får släppas ut på deras respektive marknader. Parterna medger att den tidsrymd som förflyter mellan det att en patentansökan görs och det att det första godkännandet lämnas för att sälja produkten på deras respektive marknader, enligt vad som fastställts i detta syfte i enlighet med deras respektive lagstiftning, kan förkorta den period då produkten åtnjuter faktiskt patentskydd.

2. Varje part ska anta föreskrifter om att läkemedel och patentskyddade växtskyddsmedel som har genomgått ett administrativt godkännandeförfarande, ska beviljas tilläggsskydd under lika lång tid som den period som avses i punkt 1 andra meningen. Perioden för tilläggsskydd får kortas med högst fem år.
3. Perioden för tilläggsskydd får inte överstiga fem år¹.

UNDERAVSNITT 6

SKYDD AV INFORMATION SOM INTE ÄR ALLMÄNT TILLGÄNGLIG

ARTIKEL 115

Omfattning på skyddet av företagshemligheter

1. Vid fullgörandet av skyldigheten att efterkomma Tripsavtalet, i synnerhet artikel 39.1 och 39.2 i Tripsavtalet, ska varje part föreskriva lämpliga civilrättsliga förfaranden och rättsmedel för att innehavare av företagshemligheter ska kunna förebygga eller få gottgörelse för anskaffning, utnyttjande eller röjande av deras företagshemligheter i strid med god affärssed.

¹ Om läkemedel varit föremål för pediatrika studier och resultaten av studierna uttrycks i produktinformationen får den skyddsperiod som anges i punkt 2 förlängas med en eventuell ytterligare skyddsperiod.

2. Vid tillämpningen av detta underavsnitt gäller följande definitioner:

a) *företagshemlighet*: information som

- i) är hemlig i den meningen att den inte, som helhet eller i den form dess beståndsdelar ordnats och satts samman, är allmänt känd hos eller lätt allmänt tillgänglig för personer i de kretsar som normalt sett handskas med typen av information i fråga,
- ii) har kommersiellt värde därför att den är hemlig, och
- iii) har varit föremål för åtgärder som med hänsyn till omständigheterna är rimliga för att bevara hemligheten och som vidtagits av den person som har rättmätig kontroll över informationen.

b) *innehavare av en företagshemlighet*: en fysisk eller juridisk person som har rättmätig kontroll över en företagshemlighet.

3. Vid tillämpningen av detta underavsnitt ska åtminstone följande handlingar anses strida mot god affärssed:

- a) Anskaffande av en företagshemlighet utan innehavarens samtycke genom otillåten tillgång till, otillåtet tillägnande eller otillåten kopiering av handlingar, föremål, material, ämnen eller elektroniska filer som rättmätigt kontrolleras av innehavaren och som innehåller företagshemligheten eller ur vilka företagshemligheten kan härledas.
- b) Utnyttjande eller röjande av en företagshemlighet utan innehavarens samtycke av en person som
 - i) har anskaffat företagshemligheten på det sätt som avses i led a,

- ii) har brutit mot avtal om konfidentialitet eller annan skyldighet att inte röja företagshemligheten, eller
 - iii) har brutit mot en avtalsförpliktelse eller någon annan skyldighet att begränsa utnyttjandet av företagshemligheten.
- c) Företagshemligheter som anskaffas, utnyttjas eller röjs av en person som vid tidpunkten för anskaffningen, utnyttjandet eller röjandet visste, eller med tanke på omständigheterna rimligen borde ha vetat, att företagshemligheten direkt eller indirekt hade erhållits från någon annan som utnyttjat eller röjt företagshemligheten på ett sådant otillbörligt sätt som avses i led b.
4. Ingenting i detta underavsnitt ska tolkas så att det ålägger en part att anse att följande handlingar strider mot god affärssed:
- a) Självständigt upptäckande eller skapande.
 - b) Bakåtkompilering av en produkt av en person som rättmätigt har den i sin besittning och som inte enligt lag är skyldig att begränsa anskaffandet av informationen.
 - c) Anskaffning, utnyttjande eller röjande av information som enligt partens lagstiftning krävs eller är tillåten.
 - d) Anställdas utnyttjande av erfarenhet och färdigheter som förvärvats hederligt under deras normala yrkesutövning.
5. Ingenting i detta underavsnitt ska tolkas så att det begränsar yttrande- och informationsfriheten, däribland mediefriheten, enligt skyddet i enlighet med en parts lagar och andra författningar.

ARTIKEL 116

Civilrättsliga förfaranden och rättsmedel avseende företagshemligheter

1. Varje part ska säkerställa att var och en som deltar i sådana civilrättsliga förfaranden som avses i artikel 115 eller som har tillgång till handlingar i ärendet inte får utnyttja eller röja sådana företagshemligheter eller påstådda företagshemligheter som är i den behöriga rättsliga myndighetens besittning och på vederbörligen motiverad begäran av en berörd part kännetecknats som konfidentiella, och som de fått kännedom om genom sin beröring med ärendet.
2. Vid sådana civilrättsliga förfaranden som avses i artikel 115 ska varje part förordna om att dess rättsliga myndigheter åtminstone har befogenhet att göra följande:
 - a) Förelägga om provisoriska åtgärder i enlighet med partens lagar och andra författningar för att förhindra att företagshemligheter anskaffas, utnyttjas eller röjs i strid med god affärssed.
 - b) Utfärda förbudsföreläggande för att förhindra att företagshemligheter anskaffas, utnyttjas eller röjs i strid med god affärssed.
 - c) I enlighet med sina respektive lagar och andra författningar förelägga var och en som visste eller rimligen borde ha vetat att de i strid med god affärssed anskaffat, utnyttjat eller röjt en företagshemlighet att betala lämpligt skadestånd till innehavaren av företagshemligheten för den faktiska skada som lidits med anledning av anskaffandet, utnyttjandet eller röjandet.

- d) Vidta särskilda åtgärder för att bevara konfidentialitet för företagshemligheter eller påstådda företagshemligheter som företes vid civilrättsliga förfaranden vid misstanke om anskaffande, utnyttjande eller röjande av företagshemligheter i strid med god affärssed. I enlighet med partens lagstiftning kan sådana särskilda åtgärder bland annat innebära att
- i) tillgången till vissa handlingar helt eller delvis begränsas,
 - ii) tillträdet till domstolsförhandlingar och tillgången till motsvarande protokoll eller utskrifter begränsas, och
 - iii) en icke-konfidentiell version av domen tillhandahålls där avsnitt som innehåller företagshemligheter avlägsnats eller redigerats.
- e) Utdöma påföljder för deltagare i de rättsliga förfarandena som underlåter eller vägrar att efterkomma domstolsförelägganden om skydd av information som utgör eller påstås utgöra företagshemlighet.
3. Ingen av parterna ska vara skyldig att föreskriva sådana civilrättsliga förfaranden och rättsmedel som avses i artikel 115 för handlingar som strider mot god affärssed men som, i enlighet med partens relevanta nationella lagstiftning, utförts i syfte att avslöja försummelser, oegentligheter eller olaglig verksamhet eller i syfte att skydda ett legitimt intresse med stöd i lag.

ARTIKEL 117

Skydd av uppgifter som lämnas ut för att inhämta godkännande för att släppa ut ett läkemedel på marknaden

1. Varje part ska skydda affärshemligheter som lämnas in i samband med ansökan om godkännande att släppa ut ett läkemedel på marknaden (*godkännande för försäljning*) så att de inte röjs för tredje parter, utom om åtgärder vidtagits för att skydda uppgifterna mot otillbörlig kommersiell användning eller om uppgifterna måste lämnas ut på grund av ett tvingande allmänintresse.
2. Varje part ska säkerställa att den myndighet som utfärdar godkännande för försäljning under en period på minst sex år, räknat från den dag då det första godkännandet för försäljning beviljades i den berörda parten, inte godtar någon efterföljande ansökan om godkännande för försäljning som hänvisar till resultat av sådana prekliniska undersökningar eller kliniska prövningar som lämnats in i den första ansökan om godkännande för försäljning utan uttryckligt samtycke från innehavaren av det första godkännandet, såvida inte annat föreskrivs i internationella överenskommelser som både Europeiska unionen och Republiken Uzbekistan är part i. Denna regel är tillämplig oavsett om de uppgifter som avses i punkt 1 eller 2 har gjorts tillgängliga för allmänheten.
3. Denna artikel påverkar inte tillämpningen av bestämmelser om perioder av tilläggsskydd som varje part får föreskriva om i sin lagstiftning.
4. Vad gäller Republiken Uzbekistan ska denna artikel börja tillämpas två år efter detta avtals ikraftträdande.

ARTIKEL 118

Skydd av uppgifter som lämnas ut för att inhämta godkännande för försäljning av växtskyddsmedel

1. Varje part ska medge en tillfällig rättighet för ägaren av en test- eller studierapport som lämnas in för första gången för att erhålla godkännande för försäljning av växtskyddsmedel. Under den tillfälliga uppgiftsskyddsperioden får test- eller studierapporten inte användas till förmån för någon annan person som ansöker om godkännande för försäljning av ett växtskyddsmedel, om inte den första ägarens uttryckliga samtycke kan företes. Denna rättighet kallas i denna artikel uppgiftsskydd.
2. Den test- eller studierapport som lämnas in vid ansökan om godkännande för försäljning av ett växtskyddsmedel bör
 - a) vara nödvändig för godkännandet eller för en ändring i ett godkännande för att medlet ska få användas på en annan gröda, och
 - b) ha intygats vara i överensstämmelse med principerna för god laboratoriesed eller god försökssed.
3. Uppgiftsskyddsperioden ska uppgå till minst tio år från det första godkännande som beviljats av en relevant myndighet hos parten. När det gäller växtskyddsmedel med låg risk får perioden förlängas till 13 år.

4. Uppgiftsskyddsperioden ska förlängas med tre månader i taget varje gång produktgodkännandet för mindre användningsområden förlängs om innehavaren ansökt om detta senast fem år efter det att det första godkännandet beviljades. Den sammanlagda uppgiftsskyddsperioden får under inga omständigheter överstiga 13 år. För växtskyddsmedel med låg risk får den sammanlagda uppgiftsskyddsperioden under inga omständigheter överstiga 15 år.
5. En test- eller studierapport ska också skyddas om det krävs för att förnya eller ompröva ett produktgodkännande. I dessa fall ska uppgiftsskyddsperioden vara 30 månader.
6. Utan att det hindrar tillämpningen av punkterna 3, 4 och 5 ska den myndighet som utfärdar godkännande för försäljning inte beakta de uppgifter som avses i punkterna 1 och 2 i efterföljande godkännanden för försäljning, oavsett om uppgifterna gjorts tillgängliga för allmänheten eller inte.
7. Varje part ska vidta åtgärder för att ålägga sådana sökande och innehavare av tidigare tillstånd som är etablerade på parternas territorium att dela skyddad information för att undvika att samma tester utförs flera gånger på ryggradsdjur.
8. Vad gäller Republiken Uzbekistan ska denna artikel börja tillämpas två år efter detta avtals ikraftträdande.

UNDERAVSNITT 7

VÄXTSORTER

ARTIKEL 119

Allmänna bestämmelser

Varje part ska skydda växtförädlarrätten, i enlighet med den internationella konventionen för skydd av växtförädlingsprodukter som antogs av diplomatkonferensen den 2 december 1961, senast ändrad i Genève den 19 mars 1991, däribland de frivilliga undantag från växtförädlarrätten som avses i artikel 15.2 i den konventionen. Parterna ska samarbeta för att främja och genomföra dessa rättigheter.

AVSNITT 3

SÄKERSTÄLLANDE AV SKYDDET AV IMMATERIELLA RÄTTIGHETER

UNDERAVSNITT 1

CIVILRÄTTSLIGT OCH ADMINISTRATIVT SÄKERSTÄLLANDE

ARTIKEL 120

Allmänna skyldigheter

1. Varje part bekräftar sitt åtagande att efterleva del III i Tripsavtalet och ska ombesörja de åtgärder, förfaranden och rättsmedel som krävs för att säkerställa skyddet av immateriella rättigheter.

Vid tillämpningen av detta avsnitt ska begreppet *immateriell rättighet* inte anses omfatta de rättigheter som omfattas av underavsnitt 6 i avsnitt 2.

2. De åtgärder, förfaranden och rättsmedel som avses i punkt 1 ska

- a) vara rättvisa och skäliga,
- b) inte vara onödigt komplicerade eller kostsamma eller medföra oskäligen långa tidsfrister eller omotiverade dröjsmål,

- c) vara effektiva, proportionella och avskräckande, och
- d) tillämpas så att hinder för lagenlig handel inte uppkommer och så att missbruk inte sker.

ARTIKEL 121

Personer med rätt att ansöka om tillämpning av åtgärder, förfaranden och rättsmedel

Varje part ska tillerkänna följande personer och organ rätten att åberopa de åtgärder, förfaranden och rättsmedel som avses i detta underavsnitt och i del III i Tripsavtalet:

- a) Innehavare av immateriella rättigheter, i enlighet med tillämplig lagstiftning.
- b) Alla andra personer som har tillåtelse att utnyttja immateriella rättigheter, i synnerhet licenstagare, i den mån detta är tillåtet i och överensstämmer med tillämplig lagstiftning.
- c) Organ för kollektiv förvaltning av immateriella rättigheter som regelmässigt anses ha rätt att företräda innehavare av immateriella rättigheter, i den mån detta är tillåtet i och överensstämmer med tillämplig lagstiftning.
- d) Organisationer som tillvaratar branschintressen och som regelmässigt anses ha rätt att företräda innehavare av immateriella rättigheter, i den mån detta är tillåtet i och överensstämmer med tillämplig lagstiftning.

ARTIKEL 122

Bevisning

1. Varje part ska säkerställa att de behöriga rättsliga myndigheterna, redan innan prövningen av sakfrågan inletts och på begäran av en part som har lagt fram skälig bevisning till stöd för sina påståenden att ett immaterialrättsintrång har begåtts eller är omedelbart förestående, får besluta om omedelbara och effektiva interimistiska åtgärder för att säkra relevant bevisning om det påstådda intrånget, förutsatt att konfidentiell information skyddas. När den rättsliga myndigheten förelägger om interimistiska åtgärder eller skyddsåtgärder, ska vederbörlig hänsyn tas till den misstänkta intrångsgörarens legitima intressen.
2. Dessa åtgärder kan inbegripa en detaljerad beskrivning, med eller utan provexemplar, eller beslag av de varor som påstås utgöra intrång och, där så är lämpligt, det material och de verktyg som använts för produktionen eller distributionen av varorna samt tillhörande handlingar.
3. Varje part ska vidta nödvändiga åtgärder för att se till att de behöriga rättsliga myndigheterna vid intrång i immateriella rättigheter som begås i kommersiell skala har möjlighet att på begäran förelägga att bank-, finans- eller affärshandlingar som motparten förfogar över i lämpliga fall ska lämnas in, förutsatt att konfidentiell information skyddas.

ARTIKEL 123

Rätt till information

1. Varje part ska se till att de behöriga rättsliga myndigheterna vid civilrättsliga förfaranden avseende intrång i immateriella rättigheter har möjlighet att på motiverad och proportionell begäran av käranden förelägga intrångsgöraren eller annan part eller vittne i målet att lämna uppgifter om de intrångsgörande varornas ursprung och distributionsnät.
2. Vid tillämpningen av punkt 1 avses med *annan part* en person som
 - a) har befunnits vara i besittning av de intrångsgörande varorna i kommersiell skala,
 - b) har befunnits använda de intrångsgörande tjänsterna i kommersiell skala,
 - c) har befunnits tillhandahålla tjänster som använts i intrångsgörande verksamhet i kommersiell skala, eller
 - d) har pekats ut av en person som avses i led a, b eller c i denna punkt såsom delaktig i produktion, tillverkning eller distribution av varorna eller tillhandahållandet av tjänsterna.
3. De uppgifter som avses i punkt 1 ska i förekommande fall omfatta
 - a) namn och adress till producenter, tillverkare, distributörer, leverantörer och andra som tidigare innehaft respektive använt varorna eller tjänsterna, samt tilltänkta grossister och detaljister, och

- b) uppgifter om hur mycket som producerats, tillverkats, levererats, mottagits eller beställts samt om erhållet pris på varorna eller tjänsterna.
4. Punkterna 1 och 2 ska tillämpas utan att det påverkar tillämpningen av lagstiftning i en part som
- a) ger rättighetshavaren rätt att få mer uttömmande information,
 - b) reglerar användningen av information som lämnats i civilrättsliga förfaranden enligt denna artikel,
 - c) reglerar ansvarsfrågor vid missbruk av rätten till information,
 - d) gör det möjligt att vägra att lämna sådana uppgifter som innebär att den person som avses i punkt 1 medger sin egen eller en nära anhörigs medverkan till intrång i en immateriell rättighet, eller
 - e) reglerar källskydd eller behandling av personuppgifter.

ARTIKEL 124

Interimistiska åtgärder och säkerhetsåtgärder

1. Varje part ska säkerställa att dess rättsliga myndigheter på kärandens begäran får utfärda ett interimistiskt föreläggande riktat till den misstänkta intrångsgöraren i syfte att hindra omedelbart förestående immaterialrättsliga intrång eller utfärda ett tillfälligt förbud, vid behov förenat med vite om så föreskrivs i den partens lagstiftning, mot att fortsätta det misstänkta intrånget eller förena en sådan fortsättning med krav på att säkerhet ställs för att slå vakt om rättighetshavarens rätt till kompensation. Ett interimistiskt föreläggande får också utfärdas på samma villkor mot en mellanhand vars tjänster, däribland internetjänster, utnyttjas av tredje man för att göra intrång i en immateriell rättighet.
2. Ett interimistiskt föreläggande får även utfärdas om beslag eller överlämnande av varor som misstänks göra intrång i en immateriell rättighet för att förhindra att de införs till eller omsätts på marknaden.
3. Varje part ska, vid misstanke om intrång i kommersiell skala, säkerställa att dess rättsliga myndigheter, om käranden kan påvisa omständigheter som sannolikt äventyrar möjligheterna att kompensera skadan, får förelägga om kvarstad på den misstänkta intrångsgörarens fasta och lösa egendom, inbegripet frysning av bankkonton och andra tillgångar. I detta syfte får de behöriga myndigheterna förelägga om utlämning av bank-, finans- eller affärshandlingar, eller om lämplig tillgång till relevant information.

ARTIKEL 125

Rättsmedel

1. Varje part ska säkerställa att de rättsliga myndigheterna, på kärandens begäran och utan att det påverkar eventuella skadestånd som rättighetshavaren kan ha rätt till med anledning av intrånget, får förelägga att de intrångsgörande varorna ska förstöras utan någon form av ersättning eller åtminstone slutgiltigt ska avlägsnas från marknaden. Om det är lämpligt får de rättsliga myndigheterna även förelägga att material och verktyg som huvudsakligen har använts för att skapa eller tillverka varorna ska förstöras.
2. De rättsliga myndigheterna hos varje part ska ha befogenhet att förelägga att de rättsmedel som avses i punkt 1 ska bekostas av intrångsgöraren, om det inte finns särskilda skäl som talar emot detta.
3. En begäran om sådana rättsmedel ska prövas med hänsyn till om ett förordnande om sådana åtgärder står i rimlig proportion till intrångets allvar och tredje parter intressen.
4. Vad gäller Republiken Uzbekistan ska punkt 1 börja tillämpas tre år efter den dag då detta avtal träder i kraft.

ARTIKEL 126

Förbudsföreläggande

Varje part ska säkerställa att de rättsliga myndigheterna, när fällande dom meddelats om intrång i immateriella rättigheter, får utfärda ett förbudsföreläggande mot fortsatt intrång, riktat till intrångsgöraren och eventuella mellanhänder vars tjänster utnyttjas av tredje man för att göra intrång i immateriella rättigheter.

ARTIKEL 127

Alternativa åtgärder

Varje part får föreskriva att de rättsliga myndigheterna, på begäran från den som kan komma att underkastas de åtgärder som avses i artiklarna 125 eller 126, i förekommande fall har möjlighet att istället förelägga om skadestånd till den skadelidande parten utan att tillämpa åtgärderna i dessa artiklar, förutsatt att personen inte agerat uppsåtligt eller vårdslöst, att åtgärderna skulle orsaka denne oproportionerligt stor skada, och att den ekonomiska ersättningen till den skadelidande parten framstår som rimligt tillfredsställande.

ARTIKEL 128

Skadestånd

1. Varje part ska säkerställa att de rättsliga myndigheterna på den skadelidandes begäran förelägger intrångsgörare, som visste eller rimligen borde ha vetat att de gjort intrång, att betala lämpligt skadestånd till rättighetshavaren för den faktiska skada som följer av intrånget.
2. Varje part ska säkerställa att de rättsliga myndigheterna när de fastställer sådant skadestånd som avses i punkt 1
 - a) beaktar alla relevanta omständigheter, såsom de negativa ekonomiska konsekvenserna, däribland utebliven vinst, för den skadelidande parten, den otillbörliga vinst som intrångsgöraren har gjort och, där så är lämpligt, omständigheter av annan än rent ekonomisk betydelse, exempelvis ideell skada som rättighetshavaren har förorsakats genom intrånget, eller
 - b) som ett alternativ till led a i lämpliga fall föreskriver att skadeståndet ska utformas som ett engångsbelopp med utgångspunkt i sådana omständigheter som exempelvis minst det belopp som borde ha erlagts i royalty eller avgifter om intrångsgöraren hade begärt tillstånd att nyttja den immateriella rättigheten i fråga.
3. Om intrångsgöraren inte visste eller rimligen borde ha vetat att denne gjorde intrång i immateriella rättigheter får parterna föreskriva att de rättsliga myndigheterna kan tilldöma den skadelidande parten återbetalning av vinningen från intrånget eller ett skadestånd som kan vara fastställt i förväg.

ARTIKEL 129

Rättsliga kostnader

Varje part ska säkerställa att rimliga och proportionella rättsliga kostnader och andra utgifter som den vinnande parten ådragit sig som regel ska bäras av den tappande parten, om inte detta skulle vara oskäligt.

ARTIKEL 130

Offentliggörande av rättsliga avgöranden

Varje part ska säkerställa att de rättsliga myndigheterna vid prövning av immaterialrättsliga intrång på den kändes begäran och på intrångsgörarens bekostnad, kan förelägga om lämpliga åtgärder för att sprida information om domen, däribland att domen i sin helhet eller valda delar ska anslås och offentliggöras.

ARTIKEL 131

Presumption om upphovsrätt eller äganderätt

Parterna ska medge följande avseende tillämpningen av de åtgärder, förfaranden och rättsmedel som föreskrivs i detta avsnitt:

- a) För att betraktas som upphovsman till ett litterärt eller konstnärligt verk och därmed ha rätt att föra talan om intrång ska det, om inte motsatsen bevisas, vara tillräckligt att personens namn på sedvanligt sätt finns angivet på verket.
- b) Led a ska i tillämpliga delar gälla även innehavare av närstående rättigheter till upphovsrättsligt skyddade alster.

ARTIKEL 132

Administrativa förfaranden

Om civilrättsliga rättsmedel kan föreskrivas i ärenden till följd av administrativa förfaranden, ska även dessa förfaranden efterleva principer som i sak är likvärdiga med de som fastställs i de relevanta bestämmelserna i detta avsnitt.

UNDERAVSNITT 2

SÄKERSTÄLLANDE AV SKYDDET VID GRÄNSERNA

ARTIKEL 133

Gränsåtgärder

1. När det gäller varor under tullkontroll ska varje part anta eller upprätthålla förfaranden som ger rättighetshavare möjlighet att begära att tullen ska uppskjuta frisläppandet av eller kvarhålla varor vid misstanke om varumärkesintrång, intrång i upphovsrätt och närstående rättigheter, geografiska beteckningar, patent, bruksmönster, industriell formgivning, kretsmönster i integrerade kretsar eller växtförädlarrätt (nedan kallade *misstänkta varor*).
2. Varje part ska ha elektroniska system för sina tullmyndigheters hantering av beviljande eller registrering av ansökningar.
3. Om en part tar ut en avgift för de administrativa omkostnaderna för beviljande eller registrering av ansökningar ska denna avgift vara proportionerlig i förhållande till den utförda tjänsten och de uppkomna kostnaderna.
4. Varje part ska säkerställa att dess tullmyndigheter beslutar om beviljande eller registrering av en ansökan inom rimlig tid.
5. Varje part får föreskriva att en sådan begäran som avses i punkt 1 kan tillämpas på flera sändningar.

6. Varje part ska säkerställa att dess tullmyndigheter får agera på eget initiativ vad gäller uppskjutet frisläppande eller kvarhållande av misstänkta varor under tullkontroll.
7. Varje part ska säkerställa att dess tullmyndigheter använder riskanalys för att identifiera misstänkta varor, utöver andra nödvändiga metoder.
8. Varje part får införa eller upprätthålla förfaranden som ger dess behöriga myndigheter rätt att, inom rimlig tid efter det att de förfaranden som avses i punkterna 1 och 5 inletts, avgöra om de misstänkta varorna gör intrång. I sådana fall ska de behöriga myndigheterna ha befogenhet att besluta att varor ska förstöras när intrång har fastställts. En part får införa förfaranden som möjliggör förstöring av misstänkta varor utan att ett intrång har fastställts, om de berörda personerna samtycker till eller inte motsätter sig förstöring av varorna.
9. Varje part får ha förfaranden som gör det möjligt att snabbt förstöra varumärkesförfalskade och pirattillverkade varor som sänds i postförsändelser eller med bud.
10. Varje part får besluta att inte tillämpa denna artikel på import av varor som släppts ut på marknaden i ett annat land av rättighetshavarna eller med deras samtycke. En part får undanta varor av icke-kommersiell karaktär i resenärers personliga bagage från tillämpningen av denna artikel.
11. Varje part ska säkerställa att dess tullmyndigheter för en regelbunden dialog och främjar samarbete med relevanta aktörer och andra myndigheter som också säkerställer skyddet för immateriella rättigheter.

12. Parterna är överens om att samarbeta i fråga om internationell handel med misstänkta varor. I synnerhet är parterna eniga om att utbyta information om handel med misstänkta varor som påverkar den andra parten.
13. Utan att det påverkar andra former av samarbete ska protokollet om ömsesidigt administrativt bistånd i tullfrågor tillämpas på överträdelser av den immaterialrättsliga lagstiftning som dess tullmyndigheter ansvarar för att tillämpa i enlighet med denna artikel.
14. Den underkommitté som avses i artikel 136 ska vara ansvarig för att säkerställa att den här artikeln fungerar och tillämpas väl, särskilt med avseende på samarbetet mellan parterna.
15. Vid tillämpningen av gränsåtgärder för tullens säkerställande av skyddet för immateriella rättigheter, oavsett om det sker enligt detta underavsnitt eller inte, ska parterna säkerställa att de är förenliga med artikel V i Gatt 1994 och artikel 41 och avsnitt 4 i del III i Tripsavtalet.

AVSNITT 4

SLUTBESTÄMMELSER

ARTIKEL 134

Samarbete

1. Parterna ska enas om att samarbeta för att stödja genomförandet av deras åtaganden och skyldigheter enligt detta kapitel. Parterna ska bland annat använda följande arrangemang i samarbetet om skydd och verkställighet av immateriella rättigheter.
2. Samarbetsområdena inkluderar, men är inte begränsade till, följande:
 - a) Informationsutbyte om den rättsliga ramen för immateriella rättigheter samt relevanta regler om skydd och säkerställande av skydd.
 - b) Utbyte av erfarenheter mellan parterna om den rättsliga utvecklingen.
 - c) Utbyte av erfarenheter mellan parterna när det gäller att säkerställande av skyddet av immateriella rättigheter.
 - d) Utbyte av erfarenheter mellan parterna rörande tullens, polisens samt de administrativa och rättsliga myndigheternas rättstillämpning på och under central nivå.
 - e) Samordning, även med andra länder, för att hindra export av varumärkesförfalskade varor.

- f) Tekniskt bistånd och kapacitetsuppbyggnad. Personalutbyte och utbildning av personal.
 - g) Skydd och försvar av immateriella rättigheter och informationsspridning i frågan, bland annat till näringslivet och det civila samhället.
 - h) Ökad medvetenhet hos konsumenter och rättighetshavare. Förbättrat institutionellt samarbete, särskilt mellan olika myndigheter för immateriella rättigheter.
 - i) Åtgärder för att öka allmänhetens kunskaper och informera om politiken för att skydda och säkerställa skyddet av immateriella rättigheter.
 - j) Förbättrat skydd och säkerställande av skyddet av immateriella rättigheter genom samarbete mellan den offentliga och den privata sektorn med deltagande av små och medelstora företag.
 - k) Utarbetande av ändamålsenliga strategier för att hitta de viktigaste målgrupperna och åtgärder för att genom kommunikation öka konsumenternas och massmedias kunskaper om följderna av intrång i immateriella rättigheter, däribland om riskerna för hälsa och säkerhet och om kopplingarna till organiserad brottslighet.
3. Varje part får göra produktspecifikationerna eller en sammanfattning av dessa tillgängliga för allmänheten, tillsammans med uppgifter om relevanta kontaktpunkter för kontroll eller förvaltning av den andra partens geografiska beteckningar som är skyddade enligt underavsnitt 4.
4. Parterna ska, antingen direkt eller med hjälp av den underkommitté som avses i artikel 136, upprätthålla kontakten i alla frågor kring hur detta avsnitt genomförs och fungerar.

ARTIKEL 135

Frivilliga initiativ från berörda aktörer

Varje part ska sträva efter att underlätta frivilliga initiativ från berörda aktörer för att minska intrång i immateriella rättigheter, även online och på andra marknadsplatser, med inriktning på konkreta problem och praktiska lösningar som är realistiska, väl avvägda, proportionella och rättvisa för alla berörda, bland annat på följande sätt:

- a) Varje part ska sträva efter att i samförstånd sammankalla berörda aktörer på sitt territorium för att bana väg för frivilliga initiativ för att hitta lösningar för att minska intrånget i immateriella rättigheter och reglera meningsskiljaktigheter avseende skyddet av immateriella rättigheter och säkerställandet av detta skydd.
- b) Parterna ska sträva efter att utbyta information med varandra om insatser för att underlätta frivilliga initiativ från berörda parter på sina respektive territorier.
- c) Parterna ska sträva efter att främja en öppen dialog och samarbete mellan berörda aktörer på sina territorier och uppmuntra dem att gemensamt hitta lösningar och reglera meningsskiljaktigheter avseende skyddet av immateriella rättigheter, säkerställande av detta skydd och minskning av intrång.

ARTIKEL 136

Institutionella bestämmelser

1. Härmed inrättar parterna en underkommitté för immateriella rättigheter sammansatt av företrädare för Europeiska unionen och Republiken Uzbekistan som ska övervaka genomförandet av detta kapitel och fördjupa samarbetet och dialogen om immateriella rättigheter.
2. Underkommittén för immateriella rättigheter ska på någon av parternas begäran, senast 90 dagar efter det att begäran gjordes, sammanträda växelvis i Europeiska unionen och Republiken Uzbekistan på en tid och plats och på ett sätt, inbegripet videokonferens, som ska avtalas gemensamt av parterna.
3. Underkommittén för immateriella rättigheter ska underlätta tillämpningen av detta kapitel och samarbetet mellan parterna i alla frågor som rör immateriella rättigheter. Den ska särskilt ansvara för följande:
 - a) Avsnitt A i bilaga 7-A vad gäller hänvisningarna till tillämplig lagstiftning i parterna.
 - b) Avsnitt B i bilaga 7-A vad gäller kriterierna för registrering och kontroll av geografiska beteckningar.
 - c) Bilaga 7-B vad gäller de kriterier som ska ingå i invändningsförfarandet.
 - d) Bilaga 7-C vad gäller geografiska beteckningar.

KAPITEL 8

KONKURRENS OCH STATSÄGDA FÖRETAG

AVSNITT A

KONKURRENS

ARTIKEL 137

Principer

Parterna erkänner vikten av fri och icke snedvriden konkurrens i sina handels- och investeringsförbindelser. Parterna medger att konkurrensbegränsande affärsmetoder och statliga ingripanden kan störa marknaderna och motverka fördelarna med handels- och investeringsliberaliseringen.

ARTIKEL 138

Konkurrensneutralitet

Varje part ska tillämpa detta kapitel på alla företag, vare sig de är stats- eller privatägda.

UNDERAVSNITT 1

KONKURRENSBEGRÄNSANDE BETEENDEN OCH KONTROLL AV FÖRETAGSKONCENTRATIONER

ARTIKEL 139

Rättslig ram

Varje part ska anta eller upprätthålla en konkurrensrätt som är tillämplig på alla företag i alla ekonomiska sektorer¹ och som på ett effektivt sätt åtgärdar

- a) horisontella och vertikala avtal mellan företag, beslut av företagssammanslutningar och samordnade förfaranden som har till syfte eller resultat att hindra, begränsa eller snedvrída konkurrensen,
- b) ett eller flera företags missbruk av en dominerande ställning, och
- c) företagskoncentrationer som lägger väsentliga hinder i vägen för effektiv konkurrens, särskilt genom att upprätta eller förstärka en dominerande ställning.

¹ För tydlighetens skull påpekas att Europeiska unionens konkurrensrätt i kraft av artikel 42 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt även tillämpas på jordbrukssektorn i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1308/2013 om upprättande av en samlad marknadsordning för jordbruksprodukter och om upphävande av rådets förordningar (EEG) nr 922/72, (EEG) nr 234/79, (EG) nr 1037/2001 och (EG) nr 1234/2007 (EUT L 347, 20.12.2013, s. 671, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1308/oj>).

ARTIKEL 140

Uppgifter av allmänt ekonomiskt intresse

Parternas tillämpning av konkurrensrätten bör inte rättsligt eller i praktiken hindra genomförandet av de särskilda uppgifter av allmänt intresse som kan tilldelas vissa företag. Undantag från någon av parternas konkurrensrätt bör bara medges för uppgifter av allmänt intresse, begränsas till vad som är strikt nödvändigt för att uppnå de eftersträlvade politiska målen och vara insynsvänliga.

ARTIKEL 141

Genomförande

1. Varje part ska inrätta och upprätthålla en operativt oberoende myndighet som, försedd med vederbörliga befogenheter och resurser, ska ansvara för fullständig tillämpning och faktisk efterlevnad av partens konkurrensrätt.
2. Varje part ska tillämpa sin konkurrensrätt på ett insynsvänligt sätt med hänsyn till principerna om rättvisa förfaranden, däribland de berörda företagens rätt att försvara sig, i synnerhet med avseende på rätten att bli hörd och rätten att begära omprövning.

ARTIKEL 142

Samarbete

1. Parterna medger att det ligger i deras gemensamma intresse att främja samarbetet om konkurrenspolitik och efterlevnad.
2. För att underlätta detta samarbete får parternas konkurrensmyndigheter utbyta information, förutsatt att de följer de bestämmelser om konfidentialitet som fastställs i respektive parts lagstiftning.
3. Parternas konkurrensmyndigheter ska eftersträva att när detta är möjligt och lämpligt samordna sina åtgärder i fråga om efterlevnad när det gäller samma eller besläktade beteenden eller ärenden.

ARTIKEL 143

Ingen tillämpning av bestämmelserna om tvistlösning

Kapitel 14 är inte tillämpligt på detta avsnitt.

UNDERAVSNITT 2

SUBVENTIONER

ARTIKEL 144

Mål och tillämpningsområde

1. Vid tillämpningen av detta avsnitt avses med *subvention* en åtgärd som uppfyller villkoren i artikel 1 punkt 1.1 i avtalet om subventioner och utjämningsåtgärder, oavsett om subventionen beviljas ett företag som tillverkar varor eller ett företag som tillhandahåller tjänster¹.
2. Detta avsnitt är tillämpligt på subventioner som är selektiva på det sätt som avses i artikel 2 i avtalet om subventioner och utjämningsåtgärder. Alla subventioner som omfattas av bestämmelserna i artikel 148 ska anses vara selektiva.
3. Bestämmelserna i detta avsnitt ska inte tolkas på ett sätt som rättsligt eller i praktiken hindrar genomförandet av de särskilda uppgifter av allmänt intresse som kan komma att tilldelas vissa företag. Undantag från reglerna i detta avsnitt bör begränsas till enbart uppgifter av allmänt intresse och det som är strikt nödvändigt för att uppnå det eftersträlvade politiska målet och uppfylla kravet på insyn.
4. Artikel 146 i detta avtal ska inte tillämpas på subventioner på handel med varor som omfattas av bilaga 1 till WTO:s jordbruksavtal.

¹ För tydlighetens skull påpekas att definitionen inte ska föregripa resultaten av eventuella framtida diskussioner inom WTO om definitionen av subventioner för tjänster. Med hänsyn till resultaten av diskussionerna inom WTO får parterna i uppdatera detta avtal på denna punkt.

5. Artiklarna 146 och 147 ska inte tillämpas på det audiovisuella området och på turism.

ARTIKEL 145

Öppenhet

1. Varje part ska, i fråga om subventioner som beviljas eller upprätthålls inom dess territorium, göra information allmänt tillgänglig avseende
 - a) subventionens rättsliga grund och syfte,
 - b) subventionens utformning,
 - c) om möjligt det sammanlagda belopp som avsatts för subventionen och namnet på mottagaren.
2. Parterna får efterkomma punkt 1 genom att
 - a) lämna in en anmälan enligt artikel 25 i avtalet om subventioner och utjämningsåtgärder minst vartannat år,
 - b) lämna in en anmälan enligt artikel 18 i jordbruksavtalet, eller¹

¹ För tydlighetens skull påpekas att anmälningskravet enligt artikel 145.2 a och b kommer att tillämpas på Republiken Uzbekistan från och med den dag landet ansluter sig till WTO.

- c) säkerställa att den information som avses i punkt 1 offentliggörs av parten eller för dess räkning på en allmänt tillgänglig webbsida senast den 31 december det kalenderår som följer på det år då subventionen beviljades eller upprätthölls.

ARTIKEL 146

Samråd

1. Om en av parterna anser att en subvention påverkar eller skulle kunna påverka dess intressen vad gäller handel eller investeringsliberalisering i negativ riktning, får parten skriftligt uttrycka sina farhågor till den andra parten och begära ytterligare information i frågan.
2. Den begäran som avses i punkt 1 ska omfatta en förklaring av på vilket sätt subventionen kan påverka den begärande partens intressen vad gäller handel eller investeringsliberalisering i negativ riktning. Den begärande parten får begära ut information om subventionen vad gäller
 - a) subventionens rättsliga grund och syfte,
 - b) subventionens utformning,
 - c) subventionens tillämpningsdatum och varaktighet samt andra eventuella tidsfrister knutna till den,
 - d) behörighetskraven för att beviljas subventionering,
 - e) om möjligt det sammanlagda belopp som avsatts för subventionen och namnet på mottagaren.

f) eventuella övriga upplysningar som gör det möjligt att bedöma potentiella negativa effekter av subventionen.

3. Den anmodade parten ska tillhandahålla den begärda informationen skriftligen senast 60 dagar efter det att begäran mottagits. Om den anmodade parten inte lämnar begärd information ska den i sitt skriftliga svar motivera varför informationen inte har lämnats.

4. När den begärande parten fått informationen får den begära samråd i frågan. Samråd mellan parterna om de uppkomna frågorna ska hållas inom 60 dagar efter begäran om samråd.

5. Varje part ska eftersträva en ömsesidigt tillfredsställande lösning i frågan.

ARTIKEL 147

Subventioner som är underställda villkor

1. I den mån en subvention har negativ påverkan på handeln eller investeringar i den andra parten ska varje part eftersträva att förena subventionen med villkor enligt följande:

a) Subventioner genom vilka en stat garanterar vissa företags skulder eller åtaganden är tillåtna förutsatt att storleken på dessa skulder och åtaganden eller garantins varaktighet är begränsade.

- b) Subventioner till insolventa företag eller företag i svårigheter är tillåtna, förutsatt att
- i) det finns en trovärdig omstruktureringsplan som bygger på realistiska antaganden i syfte att göra det företag som är insolvent eller befinner sig i svårigheter långsiktigt bärkraftigt inom en rimlig tid, eller
 - ii) att företaget bidrar till omstruktureringskostnaderna; små och medelstora företag behöver inte bidra till omstruktureringskostnaderna.
2. Punkt 1 b är inte tillämplig på subventioner till företag som behöver tillfälligt likviditetsstöd i form av lånegarantier eller lån under den tid det tar att utarbeta en omstruktureringsplan. Sådant tillfälligt likviditetsstöd ska begränsas till det belopp som är nödvändigt enbart för att hålla igång företaget.
3. Subventioner som syftar till att säkerställa företags utträde från marknaden under ordnade former ska vara tillåtna.
4. Denna artikel ska inte tillämpas på subventioner vars sammanlagda belopp eller sammanlagda budget understiger 500 000 euro per företag under en sammanhängande treårsperiod.

ARTIKEL 148

Förbjudna subventioner

Från och med den dag Republiken Uzbekistan blir medlem i WTO ska, om inte annat föreskrivs i jordbruksavtalet, följande subventioner avseende industriprodukter vara förbjudna:

- a) Subventioner som, rättsligt eller i praktiken¹, är avhängiga av export, oavsett om detta är det enda villkoret eller ett av flera villkor.
- b) Subventioner som är beroende av att inhemska produkter används framför importerade, oavsett om detta är det enda villkoret eller ett av flera villkor.

ARTIKEL 149

Användning av subventioner

Varje part ska säkerställa att företagen endast använder subventionerna för det syfte som de har beviljats för.

¹ Detta krav är uppfyllt om fakta visar att beviljandet av subventionen, även om det inte är rättsligt bestämt av exportresultat, i praktiken är bundet till faktisk eller förväntad export eller exportintäkter. Även om en subvention beviljas för exportföretag ska denna omständighet inte i sig anses utgöra en sådan exportsubvention som avses i denna bestämmelse.

AVSNITT B

STATSÄGDA FÖRETAG FÖRETAG SOM BEVILJATS SÄRSKILDA RÄTTIGHETER ELLER PRIVILEGIER SAMT UTSEDDA MONOPOL

ARTIKEL 150

Definitioner

I detta avsnitt avses med

1. *konsensusöverenskommelsen*: den överenskommelse om riktlinjer för statsstödda exportkrediter från Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (nedan kallad *OECD*) eller någon annan överenskommelse som ersätter denna, oavsett om den utarbetats inom ramen för OECD eller inte, och som antagits av minst 12 ursprungliga WTO-medlemmar som varit parter i konsensusöverenskommelsen från och med den 1 januari 1979.
2. *kommersiell verksamhet*: verksamhet som utmynnar i framställning av en vara eller tillhandahållande av en tjänst i mängder och till priser som fastställs av ett företag och där verksamheten sker i vinstsyfte¹.
3. *affärsmässiga överväganden*: pris, kvalitet, tillgänglighet, säljbarhet, transport och andra villkor för köp eller försäljning, eller övriga faktorer som normalt beaktas när sådana privatägda företag i den berörda branschen som drivs i enlighet med marknadsekonomiska principer fattar affärsbeslut.

¹ För tydlighetens skull påpekas att verksamhet som ett företag bedriver utan vinstsyfte eller på kostnadstäckningsbasis inte utgör verksamhet i vinstsyfte.

4. *utse*: att inrätta eller godkänna ett monopol, eller att utvidga omfattningen av ett monopol till ytterligare en vara eller tjänst.
5. *utsett monopol*: en enhet, inbegripet konsortier och statliga organ, som på en relevant marknad inom en parts territorium utses som enda leverantör eller köpare av en vara eller tjänst, men inte en enhet som har beviljats en exklusiv immateriell rättighet enbart på grund av ett sådant beviljande.
6. *företag som beviljats särskilda rättigheter eller privilegier*: offentliga eller privata företag som en part rättsligt eller i praktiken har beviljat särskilda rättigheter eller privilegier genom att utse eller begränsa det antal företag som tillåts tillhandahålla en vara eller en tjänst till två eller flera företag i enlighet med kriterier som inte är objektiva, proportionerliga och icke-diskriminerande på ett sätt som väsentligt påverkar andra företags möjligheter att tillhandahålla samma vara eller tjänst i samma geografiska område till väsentligt likvärdiga villkor.
7. *tjänst som tillhandahålls i samband med myndighetsutövning*: en tjänst som tillhandahålls i samband med utövandet av statliga befogenheter enligt definitionen i Gats och, om tillämpligt, i bilagan om finansiella tjänster till Gats.
8. *statsägt företag*: ett företag i vilket en part
 - a) direkt äger mer än 50 procent av aktiekapitalet,
 - b) har direkt kontroll över mer än 50 procent av rösträtterna eller på annat sätt utövar ett likvärdigt inflytande på rösträtterna,
 - c) har rätt att utse majoriteten av styrelseledamöterna eller medlemmarna av något annat motsvarande ledningsorgan, eller

- d) har befogenhet att utöva kontroll¹ över företaget.

ARTIKEL 151

Tillämpningsområde

1. Detta avsnitt ska tillämpas på statsägda företag, företag som beviljats särskilda rättigheter eller privilegier och utsedda monopol som bedriver kommersiell verksamhet. När sådana företag eller monopol ägnar sig åt både kommersiell och icke-kommersiell verksamhet omfattas endast den kommersiella verksamheten av detta avsnitt.
2. Detta avsnitt ska tillämpas på statsägda företag, företag som beviljats särskilda rättigheter eller privilegier och utsedda monopol på alla förvaltningsnivåer.
3. Detta avsnitt ska inte tillämpas på statsägda företag, företag som beviljats särskilda rättigheter eller privilegier eller utsedda monopol när de är upphandlande enheter och omfattas av en parts bilaga till tillägg I till avtalet om offentlig upphandling, utfärdat i Marrakech den 15 april 1994, som ingår i bilaga 4 till WTO-avtalet² eller av bilaga 9-A till det här avtalet om upphandlingen avser offentliga ändamål och inte kommersiell återförsäljning av upphandlade varor eller tjänster eller användning av de upphandlade varorna eller tjänsterna för att tillhandahålla varor eller tjänster för kommersiell försäljning.

¹ För tydlighetens skull påpekas att alla relevanta rättsliga och faktiska omständigheter från fall till fall ska beaktas vid bedömningen av utövandet av kontroll.

² Republiken Uzbekistan är inte ansluten till avtalet om offentlig upphandling [EU: den dag då detta avtal undertecknades].

4. Detta avsnitt ska inte tillämpas på tjänster som tillhandahålls i samband med myndighetsutövning.
5. Artikel 154 ska inte tillämpas på ett statsägt företags tillhandahållande av finansiella tjänster som sker på offentligt uppdrag om detta tillhandahållande av finansiella tjänster
- a) stöder export eller import, under förutsättning att tjänsterna
 - i) inte är avsedda att ersätta kommersiell finansiering, eller
 - ii) tillhandahålls på villkor som inte är förmånligare än de som skulle kunna fås för jämförbara finansiella tjänster på den kommersiella marknaden,
 - b) stöder privata investeringar utanför partens territorium, förutsatt att tjänsterna
 - i) inte är avsedda att ersätta kommersiell finansiering, eller
 - ii) tillhandahålls på villkor som inte är förmånligare än de som skulle kunna fås för jämförbara finansiella tjänster på den kommersiella marknaden, eller
 - c) sker på villkor som är förenliga med konsensusöverenskommelsen, förutsatt att detta ingår i konsensusöverenskommelsens tillämpningsområde.
6. Artikel 154 ska inte tillämpas på tjänstesektorer utanför detta avtals tillämpningsområde enligt kapitel 12.

7. Utan att det hindrar tillämpningen av artikel 190 ska artikel 154 inte tillämpas på köp och försäljning av varor och tjänster som genomförs av statsägda företag, företag som beviljats särskilda rättigheter eller privilegier eller utsedda monopol i en part inom de sektorer som omfattas av reservationerna i förteckningen i bilaga 12-D, av Europeiska unionens bindningslistor i Gats över särskilda åtaganden eller av bilagorna 12-A, 12-B och 12-C.

ARTIKEL 152

Samband med WTO-avtalet

1. Härmed införlivas i tillämpliga delar punkterna 1–3 i artikel XVII i Gatt 1994, överenskommelsen om tolkningen av artikel XVII i Gatt samt punkterna 1, 2 och 5 i artikel VIII i Gats med och utgör en integrerad del av det här avtalet.
2. Denna artikel ska börja tillämpas från och med den dag Republiken Uzbekistan tillträder WTO eller sex år efter den dag då detta avtal träder i kraft, beroende på vilket som inträffar först.

ARTIKEL 153

Allmänna bestämmelser

1. Utan att det påverkar parternas rättigheter och skyldigheter enligt detta avsnitt ska ingenting i detta avsnitt hindra parterna från att inrätta eller upprätthålla statsägda företag, att bevilja företag särskilda rättigheter eller privilegier eller att utse monopol.

2. Ingen av parterna ska begära att ett statsägt företag, ett företag som beviljats särskilda rättigheter eller privilegier eller ett utsett monopol ska agera på ett sätt som är oförenligt med detta avsnitt eller uppmuntra sådana företag eller monopol att agera på ett sådant sätt.

ARTIKEL 154

Icke-diskriminerande behandling och affärsmässiga överväganden

1. Varje part ska säkerställa att dess statsägda företag, företag som beviljats särskilda rättigheter eller privilegier och utsedda monopol agerar i enlighet med affärsmässiga överväganden när de bedriver kommersiell verksamhet och vid köp eller försäljning av varor och tjänster, med undantag för fullgörandet av sådana krav som följer av dess public service-uppdrag och som inte är oförenliga med punkt 2.

2. Varje part ska säkerställa att dess statsägda företag, företag som beviljats särskilda rättigheter eller privilegier och utsedda monopol när de bedriver kommersiell verksamhet

a) vid köp av varor eller tjänster

- i) ger en vara eller en tjänst som tillhandahålls av den andra partens företag en behandling som inte är mindre förmånlig än den som medges en likadan vara eller tjänst som tillhandahålls av partens egna företag,
- ii) ger en vara eller en tjänst som tillhandahålls av företag som tillhör investerare från den andra parten en behandling som inte är mindre gynnsam än den som medges en likadan vara eller tjänst som tillhandahålls av företag som tillhör investerare från den egna parten på den relevanta marknaden i parten, och

- b) vid försäljning av varor eller tjänster
 - i) ger den andra partens företag en behandling som inte är mindre förmånlig än den som medges partens egna företag, och
 - ii) ger företag som tillhör investerare från den andra parten en behandling som inte är mindre gynnsam än den som medges företag som tillhör investerare från den egna parten på den relevanta marknaden i parten.
- 3. Punkterna 1 och 2 hindrar inte statsägda företag, företag som beviljats särskilda rättigheter eller privilegier och utsedda monopol från att
 - a) köpa eller tillhandahålla varor eller tjänster på olika villkor, bland annat vad gäller pris, under förutsättning att de olika villkoren eller den nedan avsedda vägran bygger på affärsmässiga överväganden, eller
 - b) vägra köpa eller tillhandahålla varor eller tjänster, förutsatt att de olika villkoren eller vägran bygger på affärsmässiga överväganden.
- 4. Denna artikel ska börja tillämpas åtta år efter den dag då detta avtal träder i kraft.

ARTIKEL 155

Regelverk

1. Varje part ska på bästa möjliga sätt tillämpa relevanta internationella normer, däribland OECD:s riktlinjer för styrning av statligt ägda företag.
2. Varje part ska säkerställa att alla tillsynsorgan och andra organ med tillsynsfunktioner som parten inrättar eller bibehåller
 - a) är oberoende av och inte ansvariga inför något företag som organet utövar tillsyn över, och
 - b) agerar opartiskt¹ med avseende på alla företag som organet utövar tillsyn över, bland annat statsägda företag, företag som beviljats särskilda rättigheter eller privilegier och utsedda monopol².
3. Utan att det hindrar tillämpningen av parternas reservationer i bilagorna 12-A, 12-B, 12-C och 12-D, ska varje part tillämpa sina lagar och andra författningar på statsägda företag, företag som beviljats särskilda rättigheter eller privilegier och utsedda monopol på ett konsekvent och icke-diskriminerande sätt.

¹ För tydlighetens skull påpekas att bedömningen av i vilken mån ett organ är opartiskt vid utövandet av sina funktioner ska göras utifrån det allmänna mönster och den praxis som organet uppvisar.

² För tydlighetens skull påpekas att när det gäller sådana sektorer för vilka parterna enats om särskilda skyldigheter för organet i andra kapitel ska de relevanta bestämmelserna i de andra kapitlen ha företräde.

ARTIKEL 156

Informationsutbyte

1. En part som anser att dess intressen enligt detta avsnitt påverkas negativt av kommersiell verksamhet som bedrivs av ett statsägt företag, ett företag som beviljats särskilda rättigheter eller privilegier eller ett utsett monopol (nedan kallat *enheten*) från den andra parten, får begära att den andra parten, i enlighet med punkt 2, ska lämna skriftlig information om enhetens kommersiella verksamhet inom ramen för detta avsnitts tillämpningsområde.
2. Den anmodade parten ska lämna följande uppgifter, förutsatt att begäran innehåller en förklaring av hur enhetens verksamhet kan påverka den begärande partens intressen inom ramen för detta avsnitt och anger vilka av följande uppgifter som ska lämnas:
 - a) Uppgifter om enhetens ägarstruktur och rösträtter, däribland uppgifter om hur stor andel av aktierna i enheten som sammantaget ägs av den anmodade parten, dess statsägda företag, företag som beviljats särskilda rättigheter eller privilegier eller utsedda monopol och deras sammantagna rösträtter i enheten.
 - b) En beskrivning av eventuella preferensaktier, särskilda rösträtter eller andra rättigheter som innehas av den anmodade parten, dess statsägda företag, företag som beviljats särskilda rättigheter eller privilegier eller utsedda monopol, om dessa skiljer sig från de rättigheter som gäller för enhetens ordinarie aktier.
 - c) En beskrivning av enhetens organisationsstruktur och sammansättningen av dess styrelse eller motsvarande ledningsorgan i enheten.

- d) En beskrivning av de myndigheter eller offentliga enheter som reglerar eller övervakar enheten och en beskrivning av de rapporteringskrav som enheten ålagts av dessa myndigheter eller offentliga enheter och av dessa myndigheters eller offentliga enheters rättigheter och praxis med avseende på tillsättning av, uppsägning av och ersättning till högre chefer och styrelsemedlemmar eller medlemmar i ett annat motsvarande ledningsorgan i enheten.
 - e) Uppgifter om enhetens årliga intäkter och totala tillgångar under den senaste treårsperiod som det finns uppgifter för.
 - f) Uppgifter om eventuella undantag, immuniteter och därmed sammanhängande åtgärder som enheten åtnjuter enligt den anmodade partens lagar och andra författningar.
 - g) Alla eventuella ytterligare uppgifter om enheten som är offentligt tillgängliga, bland annat årsrapporter om den ekonomiska ställningen och extern revision.
3. Punkterna 1 och 2 får inte innebära att en part åläggs att lämna ut konfidentiell information om detta skulle strida mot partens lagar och andra författningar, försvåra rättstillämpningen, på annat sätt strida mot allmänintresset eller vara till skada för enskilda företags berättigade kommersiella intressen.
4. Om den begärda informationen inte finns tillgänglig för den anmodade parten ska den parten skriftligen underrätta den begärande parten om skälen till detta.
5. Denna artikel är inte tillämplig på små och medelstora företag.

KAPITEL 9

OFFENTLIG UPPHANDLING

ARTIKEL 157

Definitioner

Vid tillämpningen av detta kapitel gäller följande definitioner:

- a) *kommersiella varor eller tjänster*: varor eller tjänster av ett slag som i allmänhet säljs eller erbjuds på den kommersiella marknaden till, och som vanligen köps av, icke-statliga köpare för icke-statliga ändamål.
- b) *bygg- och anläggningstjänst*: en tjänst vars syfte det är att på valfritt sätt utföra tekniska bygg- eller anläggningsarbeten i enlighet med huvudgrupp 51 i FN:s centrala produktindelning (United Nations Provisional Central Product Classification, nedan kallad *CPC*).
- c) *elektronisk auktion*: en upprepad process där leverantörer med hjälp av elektroniska medel presenterar antingen nya priser eller nya värden för kvantifierbara icke prisrelaterade delar av anbudet med anknytning till utvärderingskriterierna, eller bådadera, vilket leder till en rangordning eller en ny rangordning av anbudet.
- d) *skriftligen* eller *skriftligt*: varje enhet av ord eller siffror som kan läsas, återges och meddelas vid ett senare tillfälle; detta kan även inbegripa elektroniskt överförd och lagrad information.

- e) *begränsad upphandling*: ett upphandlingsförfarande där den upphandlande enheten kontaktar en leverantör eller flera leverantörer som den själv valt ut.
- f) *åtgärd*: lagar, andra författningar, förfaranden, administrativa riktlinjer eller praxis, eller varje handling som den upphandlande enheten utför i samband med en upphandling som omfattas.
- g) *fleranvändningsförteckning*: förteckning över leverantörer som en upphandlande enhet anser uppfyller kraven för att få tas upp i förteckningen och som den upphandlande enheten har för avsikt att använda mer än en gång.
- h) *meddelande om upphandling*: meddelande som offentliggörs av en upphandlande enhet i vilket intresserade leverantörer uppmanas att lämna in en begäran om deltagande eller ett anbud, eller båda delarna.
- i) *motkrav*: villkor eller åtaganden som främjar lokal utveckling eller förbättrar en parts betalningsbalans, såsom användning av inhemskt innehåll, tekniklicensiering, investeringar, motköp eller liknande åtgärder eller krav.
- j) *öppen upphandling*: upphandlingsförfarande där alla intresserade leverantörer har möjlighet att lämna anbud.
- k) *upphandlande enhet*: en sådan enhet som omfattas av bilaga 9 avsnitt 1, 2 eller 3.
- l) *behörig leverantör*: leverantör som enligt en upphandlande enhets bedömning uppfyller villkoren för deltagande.
- m) *selektiv upphandling*: upphandlingsförfarande där den upphandlande enheten enbart bjuder in behöriga leverantörer att lämna anbud.

- n) *tjänster*: omfattar bygg- och anläggningstjänster, om inte annat anges.
- o) *standard*: ett dokument som godkänts av ett erkänt organ, och som för allmänt och upprepat bruk anger regler, riktlinjer eller egenskaper avseende varor eller tjänster, eller därmed sammanhängande processer och tillverkningsmetoder som inte måste efterlevas, och som även kan innefatta eller enbart behandla terminologi, symboler, förpacknings-, märknings- eller etiketteringskrav beträffande en vara, tjänst, process eller tillverkningsmetod.
- p) *leverantör*: en person eller en grupp av personer som tillhandahåller eller som kan tillhandahålla varor eller tjänster.
- q) *teknisk specifikation*: ett krav i samband med ett anbudsförfarande som
 - i) anger egenskaperna hos de varor eller tjänster som ska upphandlas, exempelvis kvalitet, prestanda, säkerhet och dimensioner, eller processer och metoder för tillverkningen eller tillhandahållandet av dessa, eller
 - ii) som behandlar terminologi, symboler, förpacknings-, märknings- eller etiketteringskrav beträffande en vara eller en tjänst.

ARTIKEL 158

Tillämpningsområde och omfattning

Tillämpning av avtalet

1. Detta kapitel ska börja tillämpas tio år efter den dag då detta avtal träder i kraft.
2. Detta kapitel är tillämpligt på åtgärder i samband med upphandling som omfattas, oavsett om den bedrivs uteslutande eller delvis med elektroniska medel.
3. Vid tillämpningen av detta kapitel avses med *omfattad upphandling* sådan upphandling som sker för offentliga ändamål och
 - a) som avser en vara, tjänst eller en kombination av varor och tjänster
 - i) vilka avses i bilaga 9, och
 - ii) vilka inte upphandlas för kommersiell försäljning eller återförsäljning, eller för att producera eller tillhandahålla varor eller tjänster för kommersiell försäljning eller återförsäljning,
 - b) som genomförs på vilket avtalsrättsligt sätt som helst, däribland köp, hyra eller hyrköpsavtal, med eller utan köprätt,
 - c) som har ett värde beräknat enligt punkterna 6–8 som motsvarar eller överstiger de tröskelvärden som anges i bilaga 9 vid den tidpunkt då det meddelande som avses i artikel 162 offentliggjordes,

- d) som upphandlas av en upphandlande enhet, och
 - e) som inte på annat sätt är undantagen från att omfattas enligt punkt 3 eller bilaga 9.
4. Om inte annat anges i bilaga 9 är detta kapitel inte tillämpligt på
- a) förvärv eller hyra av mark, befintliga byggnader eller annan fast egendom eller därmed sammanhängande rättigheter,
 - b) icke-avtalsgrundade överenskommelser eller någon form av bistånd som en part tillhandahåller, inklusive samarbetsavtal, bidrag, lån, kapitaltillskott, garantier och skattelättnader,
 - c) upphandling eller förvärv av tjänster på skatteområdet eller förvaringstjänster, likvidations- eller förvaltningstjänster för reglerade finansinstitut eller tjänster som rör försäljning, inlösen och distribution i samband med statlig upplåning, inklusive lån, statsobligationer och andra värdepapper,
 - d) offentliga anställningsavtal,
 - e) upphandling som sker
 - i) i särskilt syfte att tillhandahålla internationellt bistånd, inbegripet utvecklingsbistånd,
 - ii) enligt ett särskilt förfarande eller på de särskilda villkor som anges i en internationell överenskommelse om stationering av trupper eller de avtalsslutande ländernas gemensamma genomförande av ett projekt, eller

- iii) enligt ett särskilt förfarande eller på de särskilda villkor som gäller internationella organisationer, eller organisationer som finansieras av internationella bidrag, lån eller annat bistånd, om det tillämpliga förfarandet eller de tillämpliga villkoren skulle vara oförenliga med detta kapitel.

5. Varje part ska lämna följande uppgifter i sitt respektive underavsnitt i bilaga 9:

- a) I avsnitt 1 anges de offentliga enheter på central nivå vars upphandling omfattas av detta kapitel.
- b) I avsnitt 2 anges de offentliga enheter under central nivå vars upphandling omfattas av detta kapitel.
- c) I avsnitt 3 anges övriga enheter vars upphandling omfattas av detta kapitel.
- d) I avsnitt 4 anges de varor som omfattas av detta kapitel.
- e) I avsnitt 5 de tjänster, utom bygg- och anläggningstjänster, som omfattas av detta kapitel.
- f) I avsnitt 6 anges de bygg- och anläggningstjänster som omfattas av detta kapitel.
- g) I avsnitt 7 anges alla allmänna anmärkningar.
- h) I avsnitt 8 anges i vilka medier varje part ska offentliggöra sina meddelanden om upphandling, meddelanden om tilldelning och övrig information som rör dess upphandlingssystem i enlighet med detta kapitel.

6. Om en upphandlande enhet i samband med omfattad upphandling ålägger personer som inte lyder under bilaga 9 att upphandla i enlighet med särskilda krav, ska artikel 160 i tillämpliga delar vara tillämplig på dessa krav.

Värdering

7. När värdet på en upphandling beräknas för att avgöra om den utgör en omfattad upphandling, ska den upphandlande enheten

- a) inte dela upp en upphandling i separata upphandlingar eller välja ut eller använda en viss värderingsmetod för att beräkna värdet av en upphandling i avsikt att helt eller delvis undanta den från tillämpningen av detta kapitel, och
- b) inkludera det totala beräknade högsta värdet av upphandlingen under hela kontraktets löptid, oavsett om det tilldelas en eller flera leverantörer, samt ta hänsyn till alla typer av ersättningar, inbegripet
 - i) premier, avgifter, provisioner och ränta, och
 - ii) det totala värdet av eventuella optioner om denna möjlighet erbjuds i samband med upphandlingen.

8. Om ett särskilt villkor för en upphandling medför att mer än ett kontrakt tilldelas eller att kontrakt tilldelas i separata delar (*återkommande kontrakt*), ska beräkningen av det totala högsta värdet grunda sig på antingen

- a) värdet på de återkommande kontrakt, för samma typ av vara eller tjänst, som tilldelats under de föregående 12 månaderna eller den upphandlande enhetens föregående räkenskapsår, om möjligt justerat för förväntade ändringar av mängden eller värdet av den vara eller tjänst som upphandlas för de följande 12 månaderna, eller

- b) beräknat värde på de återkommande kontrakt, för samma typ av vara eller tjänst, som ska tilldelas för de 12 månaderna närmast efter den ursprungliga kontraktstilldelningen eller den upphandlande enhetens räkenskapsår.
9. Vid upphandling för hyra eller hyrköp av varor eller tjänster, eller upphandling utan angivet totalpris, ska grundvalen för värderingen vara följande:
- a) Vid kontrakt med en bestämd löptid ska värderingen grunda sig på
 - i) det totala beräknade högsta värdet under löptiden, om denna är högst 12 månader, eller
 - ii) det totala beräknade högsta värdet, inklusive eventuellt restvärde, om löptiden är längre än 12 månader.
 - b) För kontrakt med obestämd löptid ska det beräknade månatliga beloppet multipliceras med 48.
 - c) Om det är osäkert huruvida kontraktet har en bestämd löptid eller inte, ska led b tillämpas.

ARTIKEL 159

Säkerhet och allmänna undantag

1. Ingenting i detta kapitel ska tolkas som hinder för en part att vidta en åtgärd eller att vägra lämna ut uppgifter om parten anser det nödvändigt för att skydda sina väsentliga säkerhetsintressen vid
 - a) upphandling som avser vapen, ammunition eller krigsmateriel,
 - b) upphandling som är oundgänglig för den nationella säkerheten, eller
 - c) upphandling som avser det nationella försvaret.
2. Under förutsättning att åtgärderna inte tillämpas på ett sätt som utgör en godtycklig eller oberättigad diskriminering mellan parterna under lika förhållanden eller en förtäckt begränsning av internationell handel, får ingenting i detta kapitel tolkas så att det hindrar någon av parterna att anta eller genomföra åtgärder
 - a) som är nödvändiga för att skydda allmän moral, allmän ordning eller säkerhet,
 - b) som är nödvändiga för att skydda människors, djurs och växters liv eller hälsa,
 - c) som är nödvändiga för att skydda immateriella rättigheter, eller
 - d) som avser varor eller tjänster som tillhandahålls av personer med funktionsnedsättning, välgörenhetsinrättningar eller inom kriminalvården.

ARTIKEL 160

Allmänna principer

Icke-diskriminering

1. Vad gäller åtgärder som rör omfattad upphandling ska varje part, och dess upphandlande enheter, omedelbart och utan förbehåll bevilja varor och tjänster från den andra parten eller leverantörer från den andra parten som tillhandahåller sådana varor eller tjänster en behandling som inte är mindre förmånlig än den som medges för egna varor, tjänster och leverantörer.
2. Vad gäller åtgärder som rör omfattad upphandling, får en part och dess upphandlande enheter inte
 - a) behandla en lokalt etablerad leverantör mindre förmånligt än en annan lokalt etablerad leverantör på grund av graden av utländsk anknytning eller ägarskap, eller
 - b) diskriminera en lokalt etablerad leverantör av det skälet att de varor eller tjänster som denne tillhandahåller i samband med en viss upphandling utgörs av varor eller tjänster från den andra parten.

Användning av elektroniska medel

3. Om en omfattad upphandling genomförs med elektroniska medel ska den upphandlande enheten
- a) säkerställa att upphandlingen genomförs med hjälp av it-system och programvara, inklusive sådana som rör autentisering och kryptering av information, som är allmänt tillgängliga och kompatibla med andra allmänt tillgängliga it-system och annan tillgänglig programvara,
 - b) bibehålla mekanismer som säkerställer de anbudssökandes och anbudsgivarnas integritet, även för att fastställa tidpunkten för mottagande och förhindra otillbörlig tillgång, och
 - c) använda elektroniska hjälpmedel för information och kommunikation i samband med offentliggörande av meddelanden och anbudsunderlag vid upphandling och så långt som möjligt för inlämning av anbud.

Genomförande av upphandling

4. En upphandlande enhet ska genomföra omfattad upphandling på ett insynsvänligt och opartiskt sätt som
- a) är förenligt med detta kapitel, och använder sådana metoder som öppen upphandling, selektiv upphandling och begränsad upphandling,
 - b) gör att intressekonflikter undviks, och
 - c) förhindrar korruption.

Ursprungsregler

5. Vid en omfattad upphandling får ingen av parterna tillämpa ursprungsregler på varor eller tjänster, som importerats från eller tillhandahållits av den andra parten, om de avviker från de ursprungsregler som parten vid den tiden brukar tillämpa när sådana varor eller tjänster importeras eller tillhandahålls.

Motkrav

6. En part, inklusive dess upphandlande enheter, får inte begära eller uppfylla, besluta om eller genomdriva något motkrav med avseende på en omfattad upphandling.

Åtgärder som inte specifikt rör upphandling

7. Punkterna 1 och 2 ska inte vara tillämpliga på

- a) tullar och andra pålagor, av vilket slag som helst, på eller i samband med import,
- b) metoden för att ta ut dessa tullar och avgifter, och
- c) andra importbestämmelser eller importformaliteter samt sådana åtgärder som påverkar handeln med tjänster som inte är åtgärder som reglerar omfattad upphandling.

Åtgärder mot korruption

8. Varje part ska säkerställa att den vidtagit lämpliga åtgärder för att åtgärda korruption i samband med offentlig upphandling. Sådana åtgärder får omfatta förfaranden för att permanent eller under viss tid utesluta anbudsgivare från upphandling om de genom lagakraftvunnen dom från partens rättsliga myndigheter har befunnits skyldiga till bedrägliga eller andra olagliga beteenden i samband med offentlig upphandling på partens territorium. Varje part ska även säkerställa att den har strategier och förfaranden för att så långt som möjligt undanröja eller hantera potentiella intressekonflikter som berör de som deltar i eller har inflytande över upphandlingen.

ARTIKEL 161

Information om upphandlingssystemet

1. Varje part ska
 - a) skyndsamt offentliggöra alla lagar och andra författningar, rättsliga avgöranden, administrativa beslut med allmän räckvidd, standardklausuler som föreskrivs i lagar eller andra författningar och som införlivas genom hänvisning i meddelanden eller anbudsunderlag och förfaranden för omfattad upphandling, samt ändringar av dessa, i officiellt angivna elektroniska medier eller publikationer som har stor spridning och är lätt tillgängliga för allmänheten, och
 - b) på begäran förklara den information som avses i led a för den andra parten.

2. Varje part ska i bilaga 9 avsnitt 8 förteckna
 - a) de elektroniska medier eller pappersmedier där parten offentliggör sådan information som avses i punkt 1,
 - b) de elektroniska medier eller pappersmedier där parten offentliggör sådana meddelanden som krävs enligt artiklarna 162, 164 och 171, och
 - c) de webbplatser eller adresser där parten offentliggör meddelanden om tilldelade kontrakt enligt artikel 171.2.
3. Varje part ska skyndsamt underrätta samarbetskommittén i dess konstellation för handelsfrågor om alla ändringar av de informationskanaler som förtecknas i bilaga 9 avsnitt 8.

ARTIKEL 162

Meddelanden

Meddelande om upphandling

1. För varje omfattad upphandling ska den upphandlande enheten offentliggöra ett meddelande om upphandling, utom under de omständigheter som anges i artikel 168.

Alla meddelanden (meddelande om upphandling, sammanfattning och tillkännagivande av planerad upphandling) ska vara direkt tillgängliga på elektronisk väg, kostnadsfritt och via en enda åtkomstpunkt på internet. Meddelanden och tillkännagivanden får också offentliggöras i ett lämpligt pappersmedium som ska ha stor spridning och ska vara lättillgängligt för allmänheten, åtminstone till dess att den tidsfrist som anges i meddelandet eller tillkännagivandet har löpt ut.

Varje part ska förteckna lämpliga pappersmedier och elektroniska medier i avsnitt 8 i bilaga 9.

2. Om inte annat anges i detta kapitel, ska alla meddelanden om upphandling innehålla följande uppgifter:

- a) Den upphandlande enhetens namn och adress, övriga uppgifter som behövs för att man ska kunna kontakta enheten och få alla relevanta handlingar som gäller upphandlingen samt uppgift om kostnad och betalningsvillkor i förekommande fall.
- b) En beskrivning av upphandlingen, inbegripet arten och mängden av de varor och tjänster som ska upphandlas eller, om mängden inte är känd, den beräknade mängden.
- c) I samband med återkommande kontrakt om möjligt en preliminär tidsplan för ytterligare meddelanden om planerad upphandling.
- d) En beskrivning av eventuella optioner.
- e) Tidsfristen för leverans av varorna eller tjänsterna eller kontraktets löptid.
- f) Det valda upphandlingsförfarandet och huruvida det innefattar förhandlingar eller elektronisk auktion.

- g) I tillämpliga fall uppgifter om till vilken adress begäran om att få delta i upphandlingen ska ställas och sista inlämningsdag för begäran.
- h) Sista inlämningsdag för anbud och uppgifter om till vilken adress anbud ska ställas.
- i) Det eller de språk som anbudet eller begäran om deltagande ska vara avfattade på, om de får avfattas på ett annat språk än det officiella språket i den part som den upphandlande enheten tillhör.
- j) En förteckning och kortfattad beskrivning av villkoren för leverantörernas deltagande, däribland eventuella krav på att leverantörerna ska lämna in vissa handlingar eller certifieringar, om inte dessa krav ingår i det anbudsunderlag som ställs till alla intresserades förfogande samtidigt som meddelandet om upphandling.
- k) Om den upphandlande enheten avser att enligt artikel 164 välja ut ett begränsat antal behöriga leverantörer som inbjuds att lämna anbud, anges kriterierna för urvalet och, i tillämpliga fall, antalet leverantörer som kommer att tillåtas att lämna anbud.
- l) Information om att upphandlingen omfattas av detta kapitel.

Sammanfattning

3. För varje planerad upphandling ska den upphandlande enheten tillsammans med meddelandet om upphandling offentliggöra en lätt tillgänglig sammanfattning på engelska. Sammanfattningen ska åtminstone innehålla följande information:

- a) Uppgifter om vad som ska upphandlas.
- b) Sista inlämningsdag för anbud och, i tillämpliga fall, eventuell sista inlämningsdag för begäran om att få delta i upphandlingen eller tas upp på en fleranvändningsförteckning.
- c) Den adress man kan vända sig till för att begära handlingar som gäller upphandlingen.

Tillkännagivande av planerad upphandling

4. Upphandlande enheter uppmanas att så tidigt som möjligt varje räkenskapsår informera om sina planer för kommande upphandling genom att offentliggöra ett tillkännagivande av planerad upphandling i ett lämpligt elektroniskt medium och, i förekommande fall, i det pappersmedium som anges i avsnitt 8. Tillkännagivandet av planerad upphandling ska också offentliggöras via den enda åtkomstpunkt som avses i avsnitt 8. Tillkännagivandet av planerad upphandling bör innehålla uppgifter om vad som ska upphandlas och om när man planerar att offentliggöra meddelandet om upphandling.

5. En upphandlande enhet som omfattas av avsnitt 2 eller 3 får använda ett tillkännagivande av planerad upphandling som ett meddelande om upphandling, förutsatt att tillkännagivandet av planerad upphandling innehåller så mycket av den information som avses i punkt 3 som den upphandlande enheten besitter och en upplysning om att intresserade leverantörer ska anmäla intresse för att delta i upphandlingen till den upphandlande enheten.

ARTIKEL 163

Villkor för deltagande

1. En upphandlande enhet ska begränsa villkoren för deltagande i en upphandling till vad som krävs för att säkerställa att leverantören har tillräcklig rättslig, ekonomisk, affärsmässig och teknisk kapacitet för att åta sig den aktuella upphandlingen.
2. När den upphandlande enheten fastställer villkor för deltagande får den inte
 - a) kräva att leverantörer för att få delta i en upphandling tidigare ska ha tilldelats ett eller flera kontrakt av en upphandlande enhet i en viss part, men får däremot kräva relevant tidigare erfarenhet om detta är nödvändigt för att uppfylla upphandlingens kravspecifikation, och
 - b) kräva att leverantören har tidigare erfarenhet på partens territorium, men får i lämpliga fall kräva att anbudsgivaren ska styrka tidigare erfarenhet i vissa klimatförhållanden eller topografiska förhållanden.
3. Vid bedömningen av huruvida en leverantör uppfyller villkoren för deltagande ska den upphandlande enheten
 - a) bedöma leverantörens ekonomiska kapacitet, affärsmässiga och tekniska kapacitet på grundval av dennes affärsverksamhet både inom och utanför territoriet för den part som den upphandlande enheten tillhör, och
 - b) grunda sin bedömning på de krav som den upphandlande enheten i förväg beskrivit i meddelanden eller tillkännagivanden om upphandling eller i anbudsunderlaget.

4. En part och dess upphandlande enheter får utesluta en leverantör om det finns belägg för exempelvis

- a) konkurs,
- b) oriktiga uppgifter,
- c) allvarliga eller varaktiga brister vid fullgörandet av väsentliga krav eller skyldigheter i tidigare kontrakt,
- d) lagakraftvunna domar avseende grova brott eller andra allvarliga förseelser,
- e) fel i yrkesutövningen samt handlingar eller underlåtelser som kan inverka negativt på leverantörens affärsmässiga integritet,
- f) underlåtenhet att betala skatt, eller
- g) att leverantören inte längre uppfyller de krav som ställs för deltagande enligt artikel 160.9.

ARTIKEL 164

Kvalificering av leverantörer

Registreringssystem och kvalificeringsförfarande

1. En part och dess upphandlande enheter får ha ett system för registrering av leverantörer som kräver att intresserade leverantörer registrerar sig och lämnar vissa uppgifter. I sådana fall ska parten säkerställa att de berörda leverantörerna får tillgång till information om registreringssystemet och när som helst kan begära registrering. Den upphandlande enheten eller någon annan myndighet med ansvar för registrering av leverantörer ska inom rimlig tid informera de berörda leverantörerna om beslutet att bevilja eller avslå deras begäran. Om begäran avslås ska beslutet vara vederbörligen motiverat.
2. Varje part ska säkerställa att
 - a) dess upphandlande enheter anstränger sig för att minimera skillnaderna mellan sina respektive kvalificeringsförfaranden, och
 - b) om system för registrering används ska de upphandlande enheterna anstränga sig för att minimera skillnaderna mellan sina respektive system.
3. En part och dess upphandlande enheter får inte anta eller tillämpa ett system för registrering eller ett kvalificeringsförfarande som har till syfte eller resultat att skapa onödiga hinder för leverantörer från den andra parten som vill delta i upphandlingen.

Selektiv upphandling

4. En upphandlande enhet som avser att använda selektiv upphandling ska
 - a) i meddelandet om upphandling ange åtminstone de uppgifter som avses i artikel 162.3 a, b, f, g, j, k och l samt uppmana leverantörer att lämna in en begäran om deltagande, och
 - b) senast när tidsfristen för att lämna in anbud börjar löpa förse behöriga leverantörer med åtminstone de uppgifter som avses i artikel 162.3 c, d, e, h och i på det sätt som anges i artikel 166.3 b.
5. En upphandlande enhet ska låta alla behöriga leverantörer delta i en viss upphandling, såvida inte den upphandlande enheten i meddelandet om upphandling anger att antalet leverantörer som kommer att få lämna anbud är begränsat och vilka kriterier som tillämpas vid urvalet av dessa. En inbjudan att lämna anbud ska ställas till tillräckligt många leverantörer för att säkerställa en faktisk konkurrens.
6. Om anbudsunderlaget inte offentliggörs från och med den dag då det meddelande eller tillkännagivande som avses i punkt 4 offentliggörs, ska den upphandlande enheten säkerställa att alla behöriga anbudssökande som valts ut i enlighet med punkt 5 får tillgång till det samtidigt.

Fleranvändningsförteckningar

7. En upphandlande enhet får använda en fleranvändningsförteckning över leverantörer, förutsatt att ett meddelande med en uppmaning till intresserade leverantörer att ansöka om att föras upp på förteckningen

- a) offentliggörs årligen, och
- b) om detta offentliggörs elektroniskt, även görs tillgängligt fortlöpande, i lämpligt medium som anges i avsnitt 8.

8. Det meddelande som avses i punkt 7 ska innehålla följande:

- a) En beskrivning av de varor eller tjänster eller kategorier av dessa för vilka förteckningen kan användas.
- b) De villkor som leverantörerna ska uppfylla för att föras upp i förteckningen och de metoder som den upphandlande enheten använder för att kontrollera om en leverantör uppfyller villkoren.
- c) Den upphandlande enhetens namn och adress samt andra uppgifter som behövs för att kontakta enheten och få alla relevanta handlingar som gäller förteckningen.
- d) Uppgifter om fleranvändningsförteckningens giltighetstid och hur den förlängs eller avslutas, eller – om ingen giltighetstid anges – uppgifter om hur meddelande kommer att lämnas om att förteckningen kommer att upphöra att gälla.
- e) Uppgift om att förteckningen kan användas för sådan upphandling som omfattas av detta kapitel.

9. Om en fleranvändningsförteckning kommer att gälla i högst tre år får en upphandlande enhet, utan att det hindrar tillämpningen av punkt 7, välja att offentliggöra det meddelande som avses i punkt 7 endast en gång, i början av förteckningens giltighetsperiod, förutsatt

- a) att giltighetstiden anges i meddelandet och att inga fler meddelanden kommer att offentliggöras, och
- b) att meddelandet offentliggörs elektroniskt och kontinuerligt är tillgängligt under giltighetstiden.

10. En upphandlande enhet ska tillåta leverantörer att när som helst ansöka om att föras upp på fleranvändningsförteckningen och inom rimlig tid ta med alla behöriga leverantörer på förteckningen.

11. Om en leverantör som inte är upptagen i en fleranvändningsförteckning lämnar in en begäran om deltagande i en upphandling som utgår från en fleranvändningsförteckning tillsammans med alla handlingar som krävs inom den tidsfrist som anges i artikel 166.2, ska den upphandlande enheten behandla begäran. Den upphandlande enheten får inte utesluta leverantören från upphandlingen av det skälet att enheten inte har tillräckligt med tid för att pröva begäran, såvida inte enheten i exceptionella fall på grund av upphandlingens komplexitet inte hinner slutföra behandlingen av begäran inom anbudsfristen.

Enheter som förtecknats i avsnitten 2 och 3

12. En upphandlande enhet som omfattas av avsnitten 2 och 3 i bilaga 9 får betrakta ett meddelande med inbjudan till leverantörer om att begära att bli upptagna på en fleranvändningsförteckning som ett meddelande om planerad upphandling förutsatt

- a) att meddelandet offentliggörs i enlighet med punkt 7 i denna artikel och innehåller de uppgifter som krävs enligt punkt 8 i denna artikel, så mycket av den nödvändiga information som avses i artikel 162.3 som är tillgänglig, och att det framgår att det är frågan om ett meddelande om upphandling eller att endast leverantörerna på fleranvändningsförteckningen kommer att få ytterligare meddelanden om upphandling som omfattas av fleranvändningsförteckningen, och
- b) att den upphandlande enheten skyndsamt förser leverantörer som uttryckt sitt intresse för en viss upphandling med tillräckligt mycket information för att de ska kunna bedöma sitt intresse av att delta i upphandlingen, däribland alla övriga upplysningar som krävs enligt artikel 162.3, i den mån de är tillgängliga.

13. En upphandlande enhet som omfattas av avsnitt 2 och 3 i bilaga 9 får medge att leverantörer som begärt att få bli upptagna på en fleranvändningsförteckning i enlighet med punkt 10 lämnar anbud i en given upphandling, om den upphandlande enheten har tillräckligt med tid för att undersöka om leverantören uppfyller villkoren för deltagande.

14. En upphandlande enhet ska skyndsamt underrätta de leverantörer som lämnar in en begäran om deltagande eller en ansökan om att föras upp på fleranvändningsförteckningen om sitt beslut i fråga om den inlämnade begäran eller ansökan.

15. Om en upphandlande enhet avslår en leverantörs begäran om deltagande i en upphandling eller ansökan om att föras upp i fleranvändningsförteckningen, eller inte längre erkänner en leverantör som behörig, eller stryker en leverantör från fleranvändningsförteckningen, ska den upphandlande enheten skyndsamt underrätta leverantören och, på dennes begäran, skyndsamt tillhandahålla denne en skriftlig förklaring till skälen för sitt beslut.

ARTIKEL 165

Tekniska specifikationer och anbudsunderlag

Tekniska specifikationer

1. En upphandlande enhet får inte utarbeta, anta eller tillämpa tekniska specifikationer eller fastställa förfaranden för bedömning av överensstämmelse som har till syfte eller resultat att skapa onödiga hinder för handel mellan parterna.
2. När tekniska specifikationer fastställs för de varor eller tjänster som upphandlas ska den upphandlande enheten, då det är lämpligt
 - a) utforma de tekniska specifikationerna med hänvisning till prestanda och funktionella krav snarare än till formgivning eller beskrivande kännetecken, och
 - b) grunda de tekniska specifikationerna på internationella standarder som erkänts av parten, eller i annat fall, på nationella tekniska föreskrifter, erkända nationella standarder eller byggnormer.

3. Om kriterier rörande formgivning eller beskrivande kännetecken används i de tekniska specifikationerna, bör den upphandlande enheten i tillämpliga fall ange att den kommer att beakta anbud avseende likvärdiga varor eller tjänster som tydligt uppfyller upphandlingens kravspecifikation genom att använda formuleringar som "eller likvärdig" i anbudsunderlaget.
4. En upphandlande enhet får i de tekniska specifikationerna inte ställa krav på eller hänvisa till särskilda varumärken, handelsnamn, patent, upphovsrätter, formgivning, typ, ett särskilt ursprung eller en särskild tillverkare eller leverantör, utom i de fall där det inte finns något annat sätt att utforma upphandlingens kravspecifikation tillräckligt exakt och klart, och förutsatt att den upphandlande enheten i anbudsunderlaget i så fall använder formuleringar som "eller likvärdig".
5. En upphandlande enhet får inte, på ett sätt som kan hindra konkurrens, efterfråga eller ta emot råd som kan användas för att utarbeta eller anta en teknisk specifikation för en viss upphandling från personer som kan ha kommersiella intressen i upphandlingen.
6. För tydlighetens skull påpekas att en part och dess upphandlande enheter får utarbeta, anta eller tillämpa tekniska specifikationer för att främja bevarande av naturresurser eller skydda miljön, under förutsättning att det sker i enlighet med denna artikel.

Parterna får

- a) tillåta att upphandlande myndigheter beaktar miljö- och samhällsaspekter under hela upphandlingsförfarandet, förutsatt att de inte är diskriminerande och har koppling till det berörda avtalsföremålet, och
- b) vidta lämpliga åtgärder för att säkerställa efterlevnad av dess skyldigheter i fråga om miljölagstiftning, sociallagstiftning och arbetslagstiftning, däribland de skyldigheter som följer av kapitel 10.

Anbudsunderlag

7. En upphandlande enhet ska till leverantörerna tillhandahålla anbudsunderlag som innehåller alla uppgifter de behöver för att utarbeta och lämna in väl underbyggda anbud. Om detta inte redan tillhandahållits i meddelandet om upphandling ska anbudsunderlaget omfatta en fullständig beskrivning av följande:

- a) Upphandlingen, inbegripet arten och mängden av de varor och tjänster som ska upphandlas eller, om mängden inte är känd, den beräknade mängden samt alla krav som ska uppfyllas, inbegripet eventuella tekniska specifikationer, certifiering av bedömning av överensstämmelse, planer, ritningar eller instruktionsmaterial.
- b) Alla villkor för leverantörernas deltagande, däribland en förteckning över de uppgifter och handlingar som leverantörerna ska lämna in med hänsyn till dessa villkor för deltagande.
- c) Alla utvärderingskriterier som enheten kommer att beakta vid kontraktstilldelningen och viktningen av dessa kriterier, utom i de fall där priset är det enda kriteriet.
- d) Eventuella autentiserings- och krypteringskrav eller krav på annan utrustning för mottagande av information med elektroniska medel, om den upphandlande enheten kommer att använda sig av elektroniska medel.
- e) De regler som ligger till grund för auktion, inbegripet vilka delar av anbudet som har samband med utvärderingskriterierna, om den upphandlande enheten kommer att hålla en elektronisk auktion.

- f) Dag, tid och plats för öppnandet och i förekommande fall uppgifter om vilka personer som får närvara, om anbudet kommer att öppnas offentligt.
 - g) Övriga villkor, inbegripet betalningsvillkor och eventuella begränsningar av de medel med vars hjälp anbud får lämnas, exempelvis på papper eller med elektroniska medel.
 - h) Dagar för leverans av varor eller tjänster.
8. När en upphandlande enhet fastställer dagen för den leverans av varor eller det tillhandahållande av tjänster som upphandlas ska enheten ta hänsyn till sådana faktorer som upphandlingens komplexitet, omfattningen av beräknad underentreprenad och den tid som realistiskt krävs för tillverkning av varorna, ta ut dem ur lager och transportera dem från leverantören respektive att tillhandahålla tjänsterna.
9. De utvärderingskriterier som fastställs i meddelandet om upphandling eller anbudsunderlaget kan vara bland annat pris och andra kostnadsfaktorer, kvalitet, teknisk förtjänst, miljöegenskaper och leveransvillkor.
10. En upphandlande enhet ska skyndsamt
- a) göra anbudsunderlag tillgängliga, för att säkerställa att intresserade leverantörer får tillräckligt lång tid på sig att lämna in väl underbyggda anbud,
 - b) på begäran tillhandahålla anbudsunderlag till varje intresserad leverantör, och
 - c) besvara alla skäligena förfrågningar om relevanta upplysningar som begärs av leverantörer som är intresserade av eller deltar i anbudsförfarandet, förutsatt att dessa upplysningar inte ger leverantören någon fördel i förhållande till konkurrenterna.

Ändringar

11. Om en upphandlande enhet ändrar de kriterier eller krav som anges i meddelandet om upphandling eller i det anbudsunderlag som lämnats till de deltagande leverantörerna, eller om den på nytt offentliggör meddelandet eller anbudsunderlaget, ska den skriftligen översända alla ändringar eller det ändrade eller det nya upphandlingsmeddelandet eller anbudsunderlaget

- a) till alla leverantörer som deltar vid den tidpunkt då informationen ändras eller byts ut, om den upphandlande enheten känner till vilka leverantörerna är, och i alla andra fall, på samma sätt som den ursprungliga informationen tillhandahölls, och
- b) se till att detta sker i tillräckligt god tid för att leverantörerna ska hinna ändra och på nytt lämna in sina anbud.

ARTIKEL 166

Tidsfrister

1. En upphandlande enhet ska, så långt det är förenligt med dess egna rimliga behov, ge leverantörerna tillräckligt med tid för att utarbeta och lämna in begäran om deltagande och väl underbyggda anbud, och därvid beakta sådana faktorer som

- a) upphandlingens art och komplexitet,
- b) omfattningen av förväntad underentreprenad, och

- c) den tid det tar att befordra ett anbud från utländska respektive inhemska orter i de fall där detta inte sker elektroniskt.

Dessa tidsfrister, inklusive eventuella förlängningar, ska vara desamma för alla intresserade eller deltagande leverantörer.

2. Vid selektiv upphandling ska den upphandlande enheten i princip medge minst 25 dagar, räknat från den dag då meddelandet om upphandling offentliggjordes, när man fastställer sista inlämningsdag för begäran om att få delta i upphandlingen. Om det, i undantagsfall som vederbörligen styrks av den upphandlande enheten, inte är möjligt att tillämpa denna tidsfrist, får fristen förkortas till minst tio dagar.

3. Om inte annat följer av punkterna 4, 5, 7 och 8 ska den upphandlande enheten när man fastställer sista inlämningsdag för anbud medge minst 40 dagar, räknat från

- a) den dag då meddelandet om upphandling offentliggörs, vid öppen upphandling, eller
- b) den dag då den upphandlande enheten vid selektiv upphandling meddelar leverantörerna att de kommer att bjudas in att lämna anbud, oavsett om den upphandlande enheten använder sig av en fleranvändningsförteckning eller inte.

4. En upphandlande enhet får förkorta anbudsfristen till åtminstone 20 dagar i någon av följande situationer:

- a) Den upphandlande enheten har offentliggjort ett sådant tillkännagivande av planerad upphandling i enlighet med artikel 162.4, minst 40 dagar men högst 12 månader innan meddelandet om upphandling kommer att offentliggöras, och tillkännagivandet innehåller följande:
 - i) En beskrivning av upphandlingen.

- ii) Ungefärliga slutdatum för inlämnande av anbud eller begäran om deltagande.
 - iii) En uppmaning till intresserade leverantörer att anmäla sitt intresse för upphandlingen till den upphandlande enheten.
 - iv) Den adress från vilken handlingar som gäller upphandlingen kan fås.
 - v) Så mycket som finns tillgängligt av de uppgifter som krävs för meddelandet om upphandling enligt artikel 162.2.
- b) Den upphandlande enheten har, i ett första meddelande om upphandling avseende återkommande kontrakt, uppgett att senare meddelanden kommer att offentliggöras, tillsammans med tidsfrister för anbudsförfarandet i enlighet med denna punkt.
- c) Exceptionell brådska, som vederbörligen styrks av den upphandlande enheten, gör att det inte är möjligt att tillämpa den tidsfrist som avses i punkt 3.
5. En upphandlande enhet får förkorta den tidsfrist för att lämna in anbud som avses i punkt 3 med fem dagar för var och en av följande situationer:
- a) Meddelandet om upphandling offentliggörs elektroniskt.
 - b) Hela anbudsunderlaget är elektroniskt tillgängligt från och med den dag då meddelandet om upphandling offentliggörs.
 - c) Den upphandlande enheten godtar att anbud lämnas in med elektroniska medel.

6. Vid tillämpningen av punkt 5 jämförd med punkt 4 får den anbudsfrist som avses i punkt 3 under inga omständigheter vara kortare än tio dagar, räknat från den dag då meddelandet om upphandling offentliggjordes.

7. Utan att det hindrar tillämpningen av någon annan bestämmelse i denna artikel, får en upphandlande enhet som köper in kommersiella varor eller tjänster, eller en kombination av varor och tjänster, förkorta den anbudsfrist som avses i punkt 3 till som minst 13 dagar, om både meddelandet om upphandling och anbudsunderlaget offentliggörs samtidigt av enheten, med elektroniska medel. Om den upphandlande enheten dessutom godtar att anbud på kommersiella varor eller tjänster lämnas med elektroniska medel, får den tidsfrist som avses i punkt 3 förkortas till som minst tio dagar.

8. Om en upphandlande enhet som omfattas av avsnitt 2 eller 3 i bilaga 9 har valt ut alla eller ett begränsat antal kvalificerade leverantörer, får anbudsfristen fastställas genom ömsesidig överenskommelse mellan den upphandlande enheten och leverantörerna. Om överenskommelse saknas får fristen inte vara kortare än tio dagar.

ARTIKEL 167

Förhandlingar

1. En part får ge sina upphandlande enheter möjlighet att förhandla med leverantörer
 - a) om den upphandlande enheten har uppgett sin avsikt att föra förhandlingar i det meddelande om upphandling som krävs enligt punkt 2 i artikel 162, eller

- b) om utvärderingen visar att inget av anbudena är det uppenbart mest fördelaktiga enligt de särskilda utvärderingskriterier som fastställts i meddelandet om upphandling eller i anbudsunderlaget.

2. En upphandlande enhet ska

- a) säkerställa att varje eliminering av leverantörer som deltar i förhandlingarna sker i enlighet med de utvärderingskriterier som fastställts i meddelandet om upphandling eller i anbudsunderlaget, och
- b) ge de leverantörer som efter avslutad förhandling återstår en gemensam tidsfrist för att lämna in nya eller ändrade anbud.

ARTIKEL 168

Begränsad upphandling

1. Förutsatt att denna bestämmelse inte utnyttjas för att undvika konkurrens mellan leverantörer eller sker på ett sätt som diskriminerar den andra partens leverantörer eller skyddar inhemska leverantörer, får en upphandlande enhet använda begränsad upphandling, och får välja att inte tillämpa artiklarna 162–164, 165.7–165.11, 166, 167, 169 och 170, i någon av följande situationer:

- a) Förutsatt att kraven i anbudsunderlaget inte ändras väsentligt, i fall där
 - i) inga anbud lämnats eller inga leverantörer har begärt att få delta,
 - ii) inga lämnade anbud uppfyller de grundläggande kraven i anbudsunderlaget,
 - iii) inga leverantörer uppfyller villkoren för deltagande, eller
 - iv) de lämnade anbuden har tillkommit genom anbudskartell.
- b) Om varorna eller tjänsterna bara kan levereras av en viss leverantör och det inte finns några rimliga alternativ eller rimliga ersättningsvaror eller ersättningstjänster därför att
 - i) kraven gäller ett konstverk,

- ii) det föreligger patentskydd, upphovsrätt eller andra ensamrätter, eller
 - iii) det saknas konkurrens av tekniska skäl.
- c) Vid leveranser från den ursprungliga leverantören av kompletterande varor eller tjänster som inte ingick i den ursprungliga upphandlingen, om ett byte av leverantör för dessa kompletterande varor eller tjänster
- i) inte kan ske av ekonomiska eller tekniska skäl såsom krav på utbytbarhet eller driftskompatibilitet med redan befintlig utrustning, programvara, tjänster eller installationer som upphandlats vid den ursprungliga upphandlingen, och
 - ii) skulle medföra betydande olägenheter eller betydligt större omkostnader för den upphandlande enheten.
- d) Om det är absolut nödvändigt på grund av extrem brådska till följd av händelser som inte kunnat förutses av den upphandlande enheten och varorna eller tjänsterna inte kan levereras i tid med hjälp av öppen upphandling eller selektiv upphandling.
- e) Om varorna köps på en råvarumarknad.
- f) Om en upphandlande enhet köper en prototyp eller en första vara eller tjänst som utvecklats på dess begäran i samband med och för ett kontrakt avseende forsknings-, experiment-, studie- eller nyutvecklingsändamål. Nyutveckling av en första vara eller tjänst får inbegripa begränsad produktion eller leverans för att också resultaten av fälttester ska bli tillgängliga och för att visa att varan eller tjänsten lämpar sig för produktion eller leverans i kvantitet och med godtagbar kvalitet, men inbegriper inte produktion eller leverans i stora kvantiteter i syfte att pröva kommersiell gångbarhet eller för att återfå forsknings- och utvecklingskostnader.

g) Om det rör sig om inköp till särskilt gynnsamma villkor som enbart uppstår på mycket kort sikt i samband med en icke sedvanlig försäljning, till exempel vid likvidation, tvångsförvaltning eller konkurs, och inte om rutininköp från normala leverantörer.

h) Om ett kontrakt tilldelas en vinnare av en designtävling, förutsatt

i) att tävlingen organiseras på ett sätt som är förenligt med principerna i detta kapitel, i synnerhet med avseende på offentliggörande av ett meddelande om upphandling, och

ii) att deltagarna bedöms av en självständig jury med syftet att ge designkontrakt till vinnaren.

2. En upphandlande enhet ska utarbeta en skriftlig rapport om varje kontrakt som tilldelats enligt punkt 1. Rapporten ska innehålla namn på den upphandlande enheten, värde och typ av varor eller tjänster som upphandlats, och en uppgift om de omständigheter och villkor som anges i punkt 1 som motiverat användningen av begränsad upphandling.

ARTIKEL 169

Elektroniska auktioner

När en upphandlande enhet har för avsikt att genomföra en omfattad upphandling med hjälp av elektronisk auktion ska den innan auktionen inleds förse alla deltagare med

- a) den automatiska utvärderingsmetoden, däribland den matematiska formel som bygger på utvärderingskriterierna i anbudsupplägget och som kommer att användas vid den automatiska rangordningen eller vid en ändring av rangordningen under auktionen,
- b) resultatet av en eventuell första utvärdering av de olika delarna i deltagarens anbud i sådana fall där kontraktet kommer att tilldelas det mest fördelaktiga anbudet, och
- c) all annan relevant information om genomförandet av auktionen.

ARTIKEL 170

Behandling av anbud och tilldelning av kontrakt

Behandling av anbud

1. Den upphandlande enheten ska ta emot, öppna och behandla alla anbud i enlighet med förfaranden som garanterar att upphandlingsprocessen är rättvis och opartisk samt att anbuden behandlas konfidentiellt.

2. Den upphandlande enheten får inte straffa en leverantör vars anbud mottas efter tidsfristen för inlämnande av anbud om förseningen uteslutande beror på felaktig hantering inom den upphandlande enheten.

3. Om den upphandlande enheten efter det att anbudena öppnats men innan kontraktet tilldelats ger en av leverantörerna möjlighet att rätta till oavsiktliga formfel, ska alla deltagande leverantörer erbjudas samma möjlighet.

Tilldelning av kontrakt

4. För att kunna antas ska anbud lämnas skriftligt och ska vid tidpunkten för öppnandet uppfylla de väsentliga krav som ställs i meddelanden och tillkännagivanden om upphandling samt i anbudsunderlaget och ska vara inlämnat av en leverantör som uppfyller villkoren för deltagande.

5. Såvida inte den upphandlande enheten beslutar att det inte ligger i allmänintresset att tilldela ett kontrakt, ska enheten tilldela kontraktet till den leverantör som den bedömer vara i stånd att uppfylla kontraktsvillkoren och som, uteslutande på grundval av de utvärderingskriterier som angetts i meddelandena och anbudsunderlaget, har lämnat in antingen

a) det mest fördelaktiga anbudet, eller

b) det lägsta anbudet, om priset är det enda tilldelningskriteriet.

6. Om den upphandlande enheten får ett anbud till ett pris som i förhållande till övriga ligger onormalt lågt, får den kontrollera om leverantören uppfyller villkoren för deltagande och är i stånd att uppfylla avtalsvillkoren. Den upphandlande enheten får även kontrollera om leverantören har fått subventioner. I sådana fall får anbudet avvisas enbart på den grunden, om inte leverantören inom den tid som den upphandlande enheten fastställer kan styrka att subventionen beviljats i enlighet med bestämmelserna om subventioner i detta avtal.

7. Den upphandlande enheten får inte använda alternativ, avbryta en upphandling eller ändra tilldelade kontrakt på ett sätt som kringgår skyldigheterna enligt detta kapitel.

8. Varje part ska i regel föreskriva att en frysningsperiod ska förflyta, från det att kontraktet tilldelas till dess att det ingås, för att ge avvisade anbudsgivare möjlighet att gå igenom eller begära omprövning av tilldelningsbeslutet.

ARTIKEL 171

Öppenhet vid offentlig upphandling

Information till leverantörerna

1. Den upphandlande enheten ska skyndsamt informera deltagande leverantörer om sitt beslut om tilldelningen av kontrakt, på leverantörernas begäran skriftligen. Om inte annat följer av artikel 172.2 och 172.3 ska en upphandlande enhet på begäran ge en leverantör, vars anbud avslagits, sina skäl till att detta anbud inte valdes och information om de relativa fördelarna med anbudet från den leverantör som tilldelades kontraktet.

Offentliggörande av information om tilldelade kontrakt

2. Senast 72 dagar efter tilldelningen av varje kontrakt som omfattas av detta kapitel ska den upphandlande enheten offentliggöra ett meddelande i ett lämpligt pappersmedium eller elektroniskt medium som förtecknas i avsnitt 8 i bilaga 9. Om den upphandlande enheten endast offentliggör meddelandet i ett elektroniskt medium ska uppgifterna finnas lätt tillgängliga under en rimlig tidsperiod. Meddelandet ska innehålla åtminstone

- a) en beskrivning av de varor eller tjänster som upphandlats,
- b) den upphandlande enhetens namn och adress,
- c) namn och adress på den leverantör som tilldelats kontraktet,
- d) värdet på det antagna anbudet eller på det högsta och lägsta anbud som beaktades vid kontraktstilldelningen,
- e) uppgifter om tilldelningsdatum, och
- f) uppgift om vilket upphandlingsförfarande som använts och, om begränsad upphandling tillämpats i enlighet med artikel 168, en beskrivning av de omständigheter som gett anledning till detta.

Bevarande av handlingar och rapporter samt elektronisk spårbarhet

3. Varje upphandlande enhet ska under en tid av minst tre år från den dag den tilldelar ett kontrakt, bevara
 - a) handlingar och rapporter från upphandlingsförfaranden och kontraktstilldelningar som rör upphandling som omfattas, inklusive de rapporter som krävs enligt artikel 168.2, och
 - b) uppgifter som säkerställer att genomförandet är vederbörligen spårbart i de fall omfattad upphandling har skett med elektroniska hjälpmedel.

ARTIKEL 172

Utlämning av information

Information till parterna

1. En part ska på den andra partens begäran skyndsamt tillhandahålla alla uppgifter som är nödvändiga för att avgöra om en upphandling har genomförts på ett rättvist och opartiskt sätt och i enlighet med bestämmelserna i detta kapitel, inbegripet uppgifter om vad som utmärker det antagna anbudet och om dess relativa fördelar. Om utlämning av information skulle kunna skada konkurrensen vid framtida upphandlingar, ska den part som tagit emot vissa uppgifter inte lämna ut dem till någon leverantör utan att först höra och inhämta samtycke från den part som lämnat in uppgifterna.

Information som inte ska lämnas ut

2. Utan att det hindrar tillämpningen av övriga bestämmelser i detta kapitel får en part och dess upphandlande enheter inte ge någon specifik leverantör information som skulle motverka en sund konkurrens mellan leverantörer.

3. Inget i detta kapitel ska tolkas som att det ålägger en part och dess upphandlande enheter, myndigheter och omprövningsorgan att lämna ut konfidentiella uppgifter om utlämnande

- a) skulle försvåra rättstillämpningen,
- b) skulle kunna motverka en sund konkurrens mellan leverantörer,
- c) skulle skada enskildas berättigade kommersiella intressen, inbegripet skydd av immateriella rättigheter, eller
- d) på annat sätt skulle strida mot allmänintresset.

Utbyte av statistik

4. Varje part ska årligen ställa statistik om bilateral offentlig upphandling till förfogande för den andra parten.

ARTIKEL 173

Omprövningsförfaranden

1. Varje part ska sörja för snabba, effektiva, öppna och icke-diskriminerande förfaranden för administrativ eller rättslig omprövning genom vilka en leverantör som har eller har haft ett intresse i en omfattad upphandling
 - a) direkt kan begära omprövning av en överträdelse av detta kapitel som skett i samband med en omfattad upphandling, eller
 - b) kan begära omprövning av en underlåtenhet att följa de åtgärder som en part antagit för att genomföra detta kapitel, om leverantören enligt partens lagstiftning inte har direkt rätt att begära omprövning av.

Förfarandereglerna för all omprövning enligt denna punkt ska vara skriftliga och göras tillgängliga för allmänheten.

2. Vid invändning från en leverantör som har eller har haft ett intresse i en omfattad upphandling med hänvisning till en sådan överträdelse eller underlåtenhet som avses i punkt 1, ska den part på vars territorium den omfattade upphandlingen görs uppmana den upphandlande enheten och leverantören att försöka lösa tvisten genom samråd. Den upphandlande enheten ska opartiskt och utan dröjsmål handlägga alla invändningar på ett sätt som inte skadar leverantörens deltagande i pågående eller framtida upphandling eller dennes rätt att begära ändring i enlighet med förfarandet för administrativ eller rättslig omprövning.
3. Varje leverantör ska få tillräcklig tid för att förbereda och lämna in en begäran om omprövning, och i vilket fall som helst minst tio dagar räknat från den tidpunkt då leverantören fick, eller rimligen kan tänkas ha fått, kännedom om de omständigheter som ligger till grund för begäran.

4. Varje part ska inrätta eller utse minst en opartisk administrativ eller rättslig myndighet som är oberoende av dess upphandlande enheter och som ska ta emot och behandla begäranden om omprövning från leverantörer i samband med en omfattad upphandling.
5. Om ett annat organ än den myndighet som avses i punkt 4 gör en första omprövning, ska parten säkerställa att leverantören har möjlighet att överklaga det första beslutet till en opartisk administrativ eller rättslig myndighet som är oberoende av den upphandlande enhet vars upphandling är föremål för omprövning.
6. Varje part ska säkerställa att beslut från det omprövningsorgan som inrättats eller utsetts enligt punkt 4, om det inte är en domstol, antingen kan prövas i domstol eller ska tillämpa förfaranden som innebär att
- a) den upphandlande enheten ska besvara begäran om omprövning skriftligt och överlämna alla relevanta handlingar till omprövningsorganet,
 - b) parterna i förfarandet ska ha rätt att bli hörda innan omprövningsorganet fattar beslut om omprövningen,
 - c) parterna i förfarandet ska ha rätt att låta sig företrädas och åtföljas av ett biträde,
 - d) parterna i förfarandet ska få tillträde till alla förhandlingar,
 - e) parterna i förfarandet ska ha rätt att begära att förhandlingarna ska vara offentliga och att vittnen ska få kallas, och
 - f) omprövningsorganet ska utan dröjsmål lämna sina skriftliga beslut eller rekommendationer och lämna en förklaring av vad som ligger till grund för varje beslut eller rekommendation.

7. Varje part ska anta eller upprätthålla förfaranden som säkerställer följande:
- a) Skyndsamma interimistiska åtgärder för att bevara leverantörens möjlighet att delta i upphandlingen. Sådana interimistiska åtgärder kan få till följd att upphandlingsförfarandet avbryts. Det får i förfarandena föreskrivas att hänsyn får tas till negativa konsekvenser som är av överordnad betydelse för berörda intressen, bland annat allmänintresset, när beslut ska fattas om huruvida interimistiska åtgärder ska tillämpas. Beslut om att inte agera ska motiveras skriftligt.
 - b) Korrigerande åtgärder eller ersättning för förlust eller skada, som får begränsas till kostnaderna för att utarbeta anbudet eller för omprövningen eller bådadera, förutsatt att ett omprövningsorgan har fastställt en sådan överträdelse eller underlåtenhet som avses i punkt 1.

ARTIKEL 174

Ändringar eller rättelser av omfattning

1. En part får föreslå ändring eller rättelse av bilaga 9 vad gäller bestämmelserna om omfattad upphandling.

Ändringar

2. Den part som vill föreslå ändringar i bilaga 9 ska
- a) meddela detta skriftligen till den andra parten, och

- b) i meddelandet föreslå den andra parten lämpliga kompenserande justeringar för att upprätthålla en omfattning som är jämförbar med den som fanns före ändringen.
3. Utan att det hindrar tillämpningen av punkt 2 b behöver en part inte tillhandahålla kompenserande justeringar om ändringen omfattar en upphandlande enhet över vilken parten i praktiken har avskaffat sin kontroll eller sitt inflytande.
4. Den andra parten får invända skriftligen inom 45 dagar från mottagandet av det meddelande som avses i punkt 2 a om den önskar invända mot
- a) att den justering som föreslås enligt punkt 2 b är tillräcklig för att upprätthålla en jämförbar nivå på den gemensamt överenskomna omfattningen, eller
 - b) att ändringen avser en enhet över vilken parten i praktiken har avskaffat sin kontroll eller sitt inflytande i enlighet med punkt 3.

Om ingen invändning gjorts inom utsatt tid anses den andra parten ha godtagit ändringen eller rättelsen.

Rättelser

5. Följande ändringar i bilaga 9 ska betraktas som rättelser av rent formellt slag, förutsatt att de inte påverkar den gemensamt överenskomna omfattningen för detta kapitel:
- a) En ändring av en upphandlande enhets namn.
 - b) En sammanslagning av två eller flera upphandlande enheter som är förtecknade i bilaga 9.

- c) En uppdelning av en upphandlande enhet på förteckningen i bilaga 9 i två eller flera upphandlande enheter som alla läggs till förteckningen över upphandlande enheter i bilaga 9.

Den part som gör rättelse av rent formellt slag behöver inte föreskriva kompenserande justeringar.

6. Vad gäller föreslagna rättelser av bilaga 9 ska vardera parten underrätta den andra parten vartannat år efter den dag då detta avtal träder i kraft.

7. En part får tillställa den andra parten en invändning mot en föreslagen rättelse inom 45 dagar efter det att underrättelsen mottagits. En invändande part ska ange varför den anser att den föreslagna rättelsen inte är förenlig med punkt 5 och beskriva hur den föreslagna rättelsen påverkar den gemensamt överenskomna omfattning som föreskrivs i detta avtal. Om ingen skriftlig invändning görs inom 45 dagar efter det att meddelandet mottogs av den underrättelse som avses i punkt 6, anses den andra parten ha samtyckt till de föreslagna rättelserna. Den andra parten får skriftligen begära ytterligare tid för att analysera de föreslagna rättelserna om de föreslagna ändringarna kräver ytterligare kontroller eller förtydliganden från den part som föreslår dem.

Samråd och tvistlösning

8. Om den andra parten invänder mot en föreslagen ändring eller rättelse, ska parterna försöka lösa frågan genom samråd. Om parterna inte kan enas inom 60 dagar efter mottagandet av invändningen får den part som vill ändra eller rätta bilaga 9 hänskjuta frågan till tvistlösningsförfarandet enligt denna avdelning.

ARTIKEL 175

Institutionella bestämmelser

På en parts begäran ska samarbetskommittén i dess konstellation för handelsfrågor behandla frågor som avser tillämpningen och verksamheten enligt detta kapitel, däribland följande:

- a) Ändring, rättelse eller justering av bilaga 9.
- b) Övriga frågor som avser genomförandet av detta kapitel.
- c) Alla andra frågor som avser offentlig upphandling.

KAPITEL 10

HANDEL OCH HÅLLBAR UTVECKLING

ARTIKEL 176

Bakgrund och mål

1. Parterna erinrar om Agenda 21 från Förenta nationernas konferens om miljö och utveckling 1992, ILO:s deklaration från 1998 om grundläggande principer och rättigheter i arbetslivet, FN:s ekonomiska och sociala råds ministerdeklaration från 2006 om full sysselsättning och anständiga arbetsvillkor, ILO:s förklaring från 2008 om social rättvisa för en rättvis globalisering samt FN:s Agenda 2030 för hållbar utveckling från 2015, samt dess mål för hållbar utveckling.
2. Parterna medger att ekonomisk och social utveckling och miljöskydd är avhängiga av varandra och ömsesidigt förstärker ansträngningarna i fråga om hållbar utveckling. Parterna bekräftar sitt åtagande att främja utvecklingen av den internationella handeln eller investeringar på ett sätt som bidrar till målet om hållbar utveckling, bland annat uttryckt i deras multilaterala åtaganden i fråga om arbetsrelaterade frågor och miljöfrågor.

ARTIKEL 177

Rätt att reglera och skyddsnivåer

1. Parterna erkänner varje parts rätt att fastställa sin politik och sina prioriteringar för hållbar utveckling, att fastställa inhemska nivåer för miljöskydd och skydd av arbetstagare som den anser lämpliga och att anta eller ändra sin lagstiftning och politik på område i enlighet med detta. Lagstiftningen och politiken ska vara förenliga med varje parts åtagande i fråga om de internationellt erkända överenskommelser och standarder som avses i artikel 178.
2. Varje part ska sträva efter att se till att dess relevanta lagstiftning och politik reglerar och uppmuntrar en hög nivå på miljöskydd och skydd av arbetstagarna.
3. Parterna medger att det är olämpligt att främja handel eller investeringar genom att försvaga eller sänka skyddsnivåerna i sin respektive miljö- eller arbetslagstiftning och därmed sammanhängande standarder.
4. En part får inte försöka främja handel eller investeringar genom avvikelser eller undantag från sin miljö- eller arbetslagstiftning eller genom att kontinuerligt eller återkommande agera eller underlåta att agera på ett sätt som urholkar tillämpningen av dess miljö- eller arbetslagstiftning.

ARTIKEL 178

Multilaterala miljöavtal och arbetskonventioner

1. Parterna erkänner värdet av internationell miljöstyrning och miljöavtal som ett led i det internationella samfundets reaktion på miljörelaterade utmaningar avseende hållbar utveckling samt värdet av full och produktiv sysselsättning och anständiga arbetsvillkor för alla, som centrala inslag i en hållbar utveckling.
2. I detta sammanhang och med hänsyn till artiklarna 290–295 ska vardera parten faktiskt genomföra de multilaterala miljöavtal som de har ratificerat, däribland Parisavtalet från 2015 om klimatförändringar och FN:s ramkonvention om klimatförändringar som upprättades i New York den 9 maj 1992.
3. Med hänsyn tagen till artikel 314 ska varje part faktiskt genomföra de internationellt erkända grundläggande arbetsrättsliga normer som fastställs i ILO:s grundläggande konventioner samt övriga ILO-konventioner som ratificerats av Republiken Uzbekistan respektive medlemsstaterna. Parterna kommer att arbeta för ratificering av andra konventioner och protokoll som av ILO anses aktuella. Varje part ska anta och genomföra åtgärder och politik i fråga om hälsa och säkerhet på arbetsplatsen och ska upprätthålla ett verksamt yrkesinspektionssystem som är förenligt med de relevanta ILO-konventioner till vilka parten är ansluten eller kan komma att ansluta sig.

ARTIKEL 179

Handel och investeringar som främjar hållbar utveckling

1. Parterna bekräftar sitt åtagande att förbättra handelns bidrag till målet om hållbar utveckling. De ska följaktligen främja företagens sociala ansvar/ansvarsfullt företagande, handel med och investeringar i miljörelaterade varor och tjänster samt användning av system för hållbarhetssäkring, exempelvis rättvis och etisk handel eller miljömärkning.
2. Parterna ska utbyta information och erfarenheter om sina åtgärder för att främja samstämmighet och ömsesidig positiv växelverkan mellan handelsmässiga, sociala och miljömässiga mål och ska stärka dialogen och samarbetet om frågor kring hållbar utveckling som uppstår inom ramen för handelsförbindelserna.
3. Dialogen och samarbetet ska involvera berörda aktörer, särskilt arbetsmarknadens parter och andra organisationer inom det civila samhället, genom det samarbete med det civila samhället som bedrivs enligt artikel 341.

ARTIKEL 180

Tvistlösning

Artiklarna 250–254 ska inte tillämpas på tvister som omfattas av detta kapitel. Sedan skiljenämnden vid sådana tvister lagt fram sin slutliga rapport enligt artiklarna 248 och 249 ska parterna, med stöd i rapporten, diskutera lämpliga åtgärder att genomföra. Samarbetskommittén ska övervaka genomförandet av sådana åtgärder och hålla frågan under uppsikt, bland annat genom den mekanism som avses i artikel 179.3.

KAPITEL 11

ÖPPENHET

ARTIKEL 181

Mål

Parterna erkänner den betydelse som deras regelverk kan ha för handel och investeringar mellan dem och strävar efter att erbjuda ett förutsebart regelverk och verkningsfulla förfaranden för ekonomiska aktörer, i synnerhet små och medelstora företag.

ARTIKEL 182

Definitioner

Vid tillämpningen av detta kapitel gäller följande definitioner:

- a) *administrativt beslut*: ett beslut, en handling eller en åtgärd med rättslig verkan som är tillämplig på en viss person, vara eller tjänst i ett enskilt fall inklusive underlåtenhet att fatta ett sådant beslut eller vidta en sådan handling eller åtgärd i enlighet med partens lagstiftning.
- b) *berörd person*: varje person som kan påverkas av en åtgärd med allmän räckvidd.
- c) *åtgärd med allmän räckvidd*: lagar och andra författningar, förfaranden, administrativa avgöranden samt domar med allmän räckvidd i enlighet med partens lagstiftning avseende alla frågor som omfattas av denna avdelning.

ARTIKEL 183

Offentliggörande

Varje part ska säkerställa, när det rör sig om åtgärder med allmän räckvidd med avseende på frågor som omfattas av denna avdelning, att parten

- a) skyndsamt offentliggör åtgärden via officiellt angivna medier, om möjligt elektroniskt, eller görs tillgängliga på annat sätt som gör att vem som helst kan få kännedom om dem,

- b) lämnar en redogörelse för syftet med och bakgrunden till åtgärderna, och
- c) medger tillräcklig tid från det att lagar och andra författningar offentliggörs till dess att de träder i kraft, åtminstone om de ökar de ekonomiska aktörernas börda, förutom när detta inte är möjligt på grund av brådskande omständigheter. Detta är inte tillämpligt på rättsliga avgöranden och förvaltningsrättsliga beslut.

ARTIKEL 184

Förfrågningar

1. Varje part ska införa eller upprätthålla lämpliga mekanismer för att besvara frågor från var och en vad gäller lagar och andra författningar på de områden som ingår i denna avdelning.
2. På en parts begäran ska den andra parten skyndsamt lämna uppgifter om och besvara frågor om alla lagar och andra författningar, oavsett om de är i kraft eller under utarbetande, vad gäller de frågor som omfattas av denna avdelning.

ARTIKEL 185

Genomförande av åtgärder med allmän räckvidd

1. Varje part ska förvalta alla åtgärder med allmän räckvidd på ett objektivt, opartiskt och rimligt sätt med avseende på alla frågor som omfattas av denna avdelning.

2. När sådana åtgärder som avses i punkt 1 tillämpas på specifika personer, varor eller tjänster från den andra parten i enskilda fall ska varje part
- a) sträva efter att i enlighet med sina lagar och andra författningar underrätta de personer som direkt berörs av ett administrativt förfarande i skälig tid när ett förfarande inleds, inbegripet en beskrivning av förfarandets art, en redogörelse för den rättsliga grund enligt vilken förfarandet inletts och en allmän beskrivning av de berörda frågorna, och
 - b) ge personerna rimlig möjlighet att lägga fram fakta och argument till stöd för sin ståndpunkt innan ett slutgiltigt administrativt beslut fattas, i den mån tiden, förfarandets art och allmänintresset tillåter det.

ARTIKEL 186

Omprövning och överklagande

1. Varje part ska inrätta eller upprätthålla allmänna domstolar, skiljedomstolar eller förvaltningsdomstolar eller förfaranden för skyndsam omprövning och, om så är berättigat, korrigering av administrativa beslut i frågor som omfattas av denna avdelning. Varje part ska säkerställa att dess förfaranden för överklagande och omprövning genomförs på ett icke-diskriminerande och opartiskt sätt vid dess domstolar. Sådana domstolar ska vara opartiska och oberoende av den myndighet som ansvarar för administrativ verkställighet, och får inte ha något intresse av ärendets utgång.

2. Varje part ska säkerställa att parterna i de förfaranden som avses i punkt 1 ges rätt till
 - a) rimliga möjligheter att lägga fram stöd för eller försvara sina respektive ståndpunkter, och
 - b) ett beslut som bygger på bevisning och inlämnade uppgifter eller, när så krävs i partens lagstiftning, relevanta uppgifter som den administrativa myndigheten sammanställt.
3. Det beslut som avses i punkt 2 b ska med förbehåll för överklagande eller ytterligare omprövning i enlighet med vad som anges i partens lagstiftning, genomföras av den myndighet som anförtrotts den administrativa tillsynen.

ARTIKEL 187

Förhållande till andra kapitel

Detta kapitel ska inte påverka tillämpningen av eventuella särskilda regler som fastställs i andra kapitel i denna avdelning.

KAPITEL 12

INVESTERINGAR OCH TJÄNSTEHANDEL

AVSNITT 1

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

ARTIKEL 188

Tillämpningsområde

1. Parterna bekräftar sitt åtagande att skapa bättre förutsättningar för utvecklingen av handel och investeringar mellan sig och fastställer härmed de nödvändiga överenskommelserna i syfte att förbättra de ömsesidiga villkoren för investeringar och handel med tjänster.
2. Parterna bekräftar rätten att lagstifta och anta nya bestämmelser inom det egna territoriet för att uppnå legitima mål, däribland skydd av folkhälsan, sociala tjänster, offentlig utbildning, säkerhet, miljö, inbegripet klimatförändringar, allmän moral, socialt skydd, konsumentskydd, skydd av privatlivet och personuppgifter samt främjande och skydd av den kulturella mångfalden.
3. Detta kapitel är inte tillämpligt på åtgärder som påverkar fysiska personer i en part som söker tillträde till den andra partens arbetsmarknad och inte heller på åtgärder som rör nationalitet eller medborgarskap, bosättning eller fast anställning.

4. Detta kapitel ska inte hindra en part från att tillämpa åtgärder för att reglera fysiska personers inresa till eller tillfälliga vistelse på dess territorium, inbegripet åtgärder som är nödvändiga för att skydda integriteten vid partens gränser och säkerställa att fysiska personers förflyttning över gränserna sker i ordnade former, förutsatt att åtgärderna inte tillämpas på ett sådant sätt att de upphäver eller inskränker de förmåner¹ som tillkommer den andra parten enligt detta kapitel.
5. Detta kapitel är inte tillämpligt på en parts åtgärder avseende offentlig upphandling av en vara eller tjänst som förvärvas för offentliga ändamål, och inte för kommersiell återförsäljning eller för användning i leverans av en vara eller en tjänst för kommersiell försäljning, oavsett om upphandlingen utgör en sådan omfattad upphandling som avses i kapitel 9.
6. Detta kapitel är inte tillämpligt på parternas subventioner eller bidrag, inbegripet statsstödda lån och garantier samt försäkringar.
7. Detta kapitel är inte tillämpligt på följande:
- a) Luftfartstjänster eller därmed sammanhängande tjänster till stöd för luftfartstjänster², utom
- i) reparation och underhåll av luftfartyg,
 - ii) tjänster som rör datoriserade bokningssystem (CRS-tjänster),

¹ Enbart det faktum att visering krävs för fysiska personer från vissa länder, men inte från andra, ska inte anses upphäva eller inskränka förmåner enligt detta kapitel.

² För tydlighetens skull påpekas att luftfartstjänster eller därmed sammanhängande tjänster till stöd för luftfartstjänster inkluderar, men är inte begränsade till, följande: Lufttransporter; tjänster som använder luftfartyg och vars främsta syfte inte är transport av varor eller passagerare, såsom brandbekämpning från luften, flygutbildning, sightseeing, besprutning, övervakning, kartering, fotografering, fallskärmshoppning, bogsering av segelflygplan, helikopterlyft för avverkning och byggnadsarbeten samt andra luftburna jordbruks-, industri- och inspektionstjänster; uthyrning av luftfartyg med besättning och flygplatstjänster.

- iii) markttjänster, och
 - iv) försäljning och marknadsföring av lufttransporttjänster.
- b) Audiovisuella tjänster.
 - c) Inre vattenvägar.
 - d) Nationellt sjöfartscabotage¹.

ARTIKEL 189

Definitioner

Vid tillämpningen av detta kapitel gäller följande definitioner:

- a) *reparation och underhåll av luftfartyg*: arbete som utförs på ett luftfartyg, eller en del av detta, medan det är taget ur drift, som inte inbegriper så kallat linjeunderhåll.
- b) *verksamhet som bedrivs eller tjänster som tillhandahålls i samband med myndighetsutövning*: verksamhet som bedrivs eller tjänster som tillhandahålls utan vare sig kommersiellt syfte eller konkurrens med en eller flera ekonomiska aktörer.

¹ Utan att det påverkar vilken verksamhet som kan betraktas som cabotage enligt relevant nationell lagstiftning, omfattar nationellt sjöfartscabotage enligt detta kapitel för Europeiska unionens del transport av passagerare eller varor mellan en hamn eller plats i en medlemsstat i Europeiska unionen och en annan hamn eller plats i samma medlemsstat, inklusive på dess kontinentalsockel, i enlighet med FN:s havsrättskonvention, och trafik som börjar och slutar i samma hamn eller på samma plats i en medlemsstat i Europeiska unionen.

- c) *tjänster genom datoriserade bokningssystem*: tjänster som tillhandahålls av datoriserade system som innehåller information om lufttrafikföretags tidtabeller, tillgänglighet, biljettpriser och resevillkor, och genom vilka bokningar kan göras eller biljetter kan utfärdas.
- d) *omfattat företag*: ett företag på en parts territorium som en juridisk person från den andra parten, i enlighet med tillämplig lag och på det sätt som avses i led h, oavsett om det redan hade etablerats den dag då detta avtal träder i kraft eller som etableras därefter.
- e) *gränsöverskridande handel med tjänster*: tillhandahållande av en tjänst
 - i) från en parts territorium till den andra partens territorium, eller
 - ii) på en parts territorium till en tjänstekonsument från den andra parten.
- f) *ekonomisk verksamhet*: all verksamhet inom industri, handel och yrkesverksamhet eller hantverk, däribland tillhandahållande av tjänster, med undantag för verksamhet som bedrivs i samband med myndighetsutövning.
- g) *företag*: en juridisk person eller den juridiska personens filial eller representationskontor.
- h) *etablering*: bildande eller förvärv av en juridisk person, inbegripet genom kapitalplacering, eller inrättande av en filial eller ett representationskontor för den juridiska personen på en parts territorium i syfte att inrätta eller upprätthålla varaktiga ekonomiska förbindelser.
- i) *befintliga*: som gäller den dag då detta avtal undertecknas.

- j) *markttjänster*: tillhandahållande på en flygplats, mot en avgift eller enligt avtal, av följande tjänster: representation, administration och övervakning av lufttrafikföretag; passagerartjänster; bagagehantering; ramptjänster; catering; flygfrakt- och posthantering; bränslepåfyllning av luftfartyg; service och städning av luftfartyg; transport på marken; och flygverksamhet, administration av besättningar och färdplanering; Begreppet markttjänster omfattar inte egenhantering; säkerhet; reparation och underhåll av luftfartyg; eller förvaltning eller drift av väsentlig centraliserad flygplatsinfrastruktur, såsom avisningssystem, bränsledistributionssystem, bagagehanteringssystem och fasta system för transporter inom flygplatser.
- k) *juridisk person*: ett rättssubjekt som bildats i laga ordning eller på annat sätt upprättats enligt gällande lag, antingen för vinständamål eller i annat syfte, och antingen är privatägt eller statsägt, däribland bolag, stiftelser, handelsbolag, samriskföretag, enskilda näringsidkare och föreningar.
- l) *juridisk person från en part*¹:
- i) I fråga om Europeiska unionen:
- A) en juridisk person som bildats eller organiserats i enlighet med Europeiska unionens eller minst en av dess medlemsstaters lagstiftning och som bedriver betydande affärsverksamhet² på Europeiska unionens territorium, och

¹ För tydlighetens skull påpekas att de rederier som nämns i detta led ska betraktas som juridiska personer från en part endast med avseende på den del av deras verksamhet som rör tillhandahållande av sjötransporttjänster.

² I överensstämmelse med anmälan av fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen till WTO (WT/REG39/1) betraktar Europeiska unionen begreppet *faktisk och fortlöpande anknytning* till ekonomin i en medlemsstat i Europeiska unionen i enlighet med artikel 54 i fördraget som likvärdigt med begreppet *betydande affärsverksamhet*.

- B) ett rederi som är etablerat utanför Europeiska unionen och som kontrolleras av en fysisk person från en medlemsstat, vars fartyg är registrerat i en medlemsstat och för dess flagg.

ii) I fråga om Republiken Uzbekistan:

- A) en juridisk person som bildats eller organiserats i enlighet med Republiken Uzbekistans lagstiftning och som bedriver betydande affärsverksamhet på Republiken Uzbekistans territorium, och
- B) ett rederi som är etablerat utanför Republiken Uzbekistan och som kontrolleras av en fysiska person från Republiken Uzbekistan, vars fartyg är registrerat i Republiken Uzbekistan och för dess flagg.

m) *åtgärd av en part*: en åtgärd som antas eller upprätthålls av¹

- i) centrala, regionala eller lokala politiska förvaltningar eller myndigheter, och
- ii) icke-statliga organ vid utövandet av befogenheter som centrala, regionala eller lokala politiska förvaltningar eller myndigheter har delegerat till dem.

¹ För tydlighetens skull påpekas att begreppet åtgärd av en part även omfattar åtgärder som vidtas av sådana enheter som förtecknas i led i i och ii och som antas eller upprätthålls genom direkta eller indirekta instruktioner och anvisningar till eller kontroller av andra enheter med avseende på dessa åtgärder.

n) *fysisk person från en part:*

- i) avseende Europeiska unionen, en medborgare i en av medlemsstaterna i enlighet med dess lagstiftning¹, och
 - ii) avseende Republiken Uzbekistan, de som är medborgare i landet i enlighet med landets lagstiftning.
- o) *verksamhet*: drift, ledning, upprätthållande, användning, utnyttjande och försäljning eller annan form av avyttring av ett företag.
- p) *försäljning och marknadsföring av lufttransporttjänster*: möjligheten för det berörda lufttrafikföretaget att sälja och fritt marknadsföra sina lufttransporttjänster, vilket inbegriper alla aspekter av marknadsföring, såsom marknadsundersökningar, reklam och distribution, men inte prissättning av lufttransporttjänster eller tillämpliga villkor.
- q) *tjänst*: varje tjänst inom vilken sektor som helst, utom tjänster som tillhandahålls i samband med myndighetsutövning.
- r) *tjänsteleverantör*: alla som söker tillhandahålla eller tillhandahåller en tjänst.

¹ För Europeiska unionens del omfattar begreppet fysisk person från en part även fysiska personer som är varaktigt bosatta i Lettland och som inte är medborgare i vare sig Lettland eller någon annan stat men som enligt Lettlands lagar och andra författningar har rätt till ett främlingspass.

ARTIKEL 190

Horisontell begränsning av tjänster

1. Utan att det hindrar tillämpningen av andra bestämmelser i detta kapitel, ska ingen av parterna i fråga om sektorer och åtgärder som omfattas av Gats vara skyldig att bevilja en behandling som är mer gynnsam än den som parten måste bevilja enligt Gats, för varje tjänstesektor, undersektor och leveranssätt. Denna punkt ska börja tillämpas en månad innan partens relevanta skyldigheter enligt Gats träder i kraft.
2. För tydlighetens skull påpekas vad gäller tjänster att Europeiska unionens bindningslistor i Gats över särskilda åtaganden, inklusive reservationer och bilagan till undantagen enligt artikel II (undantag från mest gynnsad nation-regeln), ska införlivas med och utgöra en integrerad del av det här avtalet.
3. För tydlighetens skull påpekas att innan Republiken Uzbekistan ansluter sig till WTO är Republiken Uzbekistans bindningslistor över särskilda åtaganden och reservationer de som anges i bilagorna 12-B, 12-C och 12-D.

ARTIKEL 191

Avtal om ekonomisk integration

Den behandling som medges enligt detta kapitel är inte tillämplig på sådan behandling som en part medger med stöd i ett avtal som väsentligt liberaliserar handel med tjänster (däribland om etablering på tjänsteområdet) och som uppfyller kriterierna i artiklarna V och Va i Gats eller i ett avtal som väsentligt liberaliserar etablering inom annan ekonomisk verksamhet, och som uppfyller samma kriterier avseende sådan verksamhet.

ARTIKEL 192

Öppenhet och utlämning av konfidentiella uppgifter

1. En part ska skyndsamt besvara alla förfrågningar från den andra parten avseende vissa uppgifter om åtgärd med allmän räckvidd, däribland standarder och kriterier för licensiering och certifiering av investerare och tjänsteleverantörer samt uppgifter om lämpliga tillsynsorgan eller andra organ eller internationella överenskommelser som avser eller påverkar frågor inom ramen för detta kapitel. Varje part ska inrätta en eller flera kontaktpunkter och underrätta den andra parten om deras kontaktuppgifter. Dessa kontaktpunkter ska på begäran lämna närmare upplysningar till investerare och tjänsteleverantörer från den andra parten i alla dessa frågor.
2. Varje part ska skyndsamt offentliggöra alla åtgärder med allmän räckvidd som avser eller påverkar tillämpningen av detta kapitel. Om sådant offentliggörande inte är praktiskt möjligt ska information om sådana åtgärder ställas till allmänhetens förfogande på annat sätt.
3. Ingenting i detta avtal ska innebära att en part är skyldig att lämna ut konfidentiella uppgifter om detta skulle försvåra rättstillämpningen, på annat sätt strida mot allmänintresset eller skada berättigade kommersiella intressen i enskilda företag, oavsett om de är offentliga eller privata.

AVSNITT 2

INVESTERINGAR

ARTIKEL 193

Tillämpningsområde

Detta avsnitt är tillämpligt på åtgärder av en part som påverkar etablering eller verksamhet på dess territorium gällande ekonomisk verksamhet som utövas av

- a) juridiska personer från den andra parten, och
- b) omfattade företag.

ARTIKEL 194

Behandling som mest gynnad nation och nationell behandling

1. Utan att det hindrar tillämpningen av reservationer enligt bilaga 12-A till detta avtal och Europeiska unionens bindningslistor i Gats över särskilda åtaganden eller i bilaga 12-B till det här avtalet, ska varje part medge juridiska personer från den andra parten och omfattade företag en behandling som inte är mindre gynnsam än den som parten i liknande situationer medger juridiska personer från tredjeland och deras företag vad gäller etablering och verksamhet inom dess territorium.

2. Utan att det hindrar tillämpningen av reservationer enligt bilaga 12-A och Europeiska unionens bindningslistor i Gats över särskilda åtaganden eller i bilaga 12-B, ska varje part medge juridiska personer från den andra parten och omfattade företag en behandling som inte är mindre gynnsam än den som parten i liknande situationer medger sina egna juridiska personer och företag vad gäller etablering och verksamhet inom dess territorium.
3. Med den behandling som medges enligt punkt 2 avses
 - a) med avseende på en regional eller lokal förvaltning i Republiken Uzbekistan, en behandling som inte är mindre förmånlig än den mest gynnsamma behandling som Republiken Uzbekistan i liknande situationer medger juridiska personer från det egna landet och deras företag inom dess territorium, och
 - b) med avseende på en regering i en medlemsstat, en behandling som inte är mindre förmånlig än den mest gynnsamma behandling som den staten i liknande situationer medger juridiska personer från den medlemsstaten och deras företag inom dess territorium.
4. Denna artikel ska inte tolkas så att den ålägger en part att till juridiska personer från den andra parten eller omfattade företag utsträcka sådana förmåner som härrör från
 - a) ett internationellt avtal för att undvika dubbelbeskattning eller en internationell överenskommelse eller en internationell ordning som helt eller huvudsakligen avser beskattning, eller
 - b) åtgärder som föreskriver erkännande, inbegripet av standarder eller kriterier för tillstånd, licenser eller certifiering av fysiska personer eller företag för bedrivande av ekonomisk verksamhet, eller av sådana försiktighetsåtgärder som avses i punkt 3 i GATS-bilagan om finansiella tjänster.

5. För tydlighetens skull påpekas att den behandling som avses i punkt 1 inte omfattar sådana tvistlösningsförfaranden som fastställs i andra internationella överenskommelser.

6. För tydlighetens skull påpekas att förekomsten av materiella bestämmelser i andra internationella överenskommelser som en part ingått med ett tredjeland inte i sig utgör sådan behandling som avses i punkt 1. En parts åtgärder enligt de bestämmelserna¹ kan utgöra sådan behandling och därmed innebära en överträdelse av denna artikel.

ARTIKEL 195

Företagsledning och styrelse

Utan att det hindrar tillämpningen av reservationer enligt bilaga 12-A och Europeiska unionens bindningslistor i Gats över särskilda åtaganden eller i bilaga 12-B, ska en part inte kräva att omfattade företag utser personer med viss nationalitet som företagsledare eller chefer, eller som styrelseledamöter.

¹ För tydlighetens skull påpekas att det faktum att materiella bestämmelser i andra internationella överenskommelser som parten ingått med tredje land införlivas med parternas nationella lagstiftning, i den mån det är nödvändigt för att bestämmelserna ska bli tillämpliga i den inhemska rättsordningen, inte i sig utgör en åtgärd.

ARTIKEL 196

Förvägran av förmåner

Parterna får vägra bevilja de förmåner som följer av detta avsnitt till en juridiska person från den andra parten eller till ett omfattat företag om den vägrande parten antar eller upprätthåller åtgärder som syftar till att bevara internationell fred och säkerhet, däribland skydd av mänskliga rättigheter, och som

- a) förbjuder transaktioner med den juridiska personen eller det omfattade företaget, eller
- b) skulle överträdas eller kringgå om förmånerna enligt detta avsnitt skulle beviljas den juridiska personen eller det omfattade företaget, inbegripet om åtgärderna förbjuder transaktioner med en person som äger eller kontrollerar den juridiska personen eller det företaget.

AVSNITT 3

GRÄNSÖVERSKRIDANDE TJÄNSTEHANDEL

ARTIKEL 197

Tillämpningsområde

Detta avsnitt är tillämpligt på åtgärder av en part som påverkar den gränsöverskridande handeln med tjänster som utförs av tjänsteleverantörer från den andra parten.

ARTIKEL 198

Nationell behandling

1. Utan att det hindrar tillämpningen av artikel 190 ska varje part, inom de sektorer där åtaganden gjorts i Europeiska unionens bindningslistor i Gats över särskilda åtaganden eller i bilaga 12-C till det här avtalet, medge tjänster och tjänsteleverantörer från den andra parten en behandling som inte är mindre gynnsam än den som parten i liknande situationer medger sina egna tjänster och tjänsteleverantörer.
2. En part får uppfylla kravet i punkt 1 genom att bevilja tjänster och tjänsteleverantörer från den andra parten en behandling som antingen är till formen identisk med eller till formen olik den som parten beviljar sina egna tjänster och tjänsteleverantörer.
3. En behandling som till formen är identisk eller till formen olik ska anses vara mindre förmånlig om den påverkar konkurrensvillkoren till förmån för partens egna tjänster eller tjänsteleverantörer jämfört med den andra partens tjänster eller tjänsteleverantörer.
4. Ingenting i denna artikel ska tolkas så att en part är skyldig att kompensera för inneboende konkurrensnackdelar som följer av de aktuella tjänsternas eller tjänsteleverantörernas utländska natur.

ARTIKEL 199

Ytterligare gradvis liberalisering

1. Parterna ska i enlighet med detta avsnitt eftersträva att vidta nödvändiga åtgärder för att progressivt möjliggöra ytterligare gränsöverskridande handel med tjänster, med hänsyn till utvecklingen av tjänstesektorn i parterna.
2. Samarbetskommittén i dess konstellation för handelsfrågor ska utfärda rekommendationer för tillämpningen av punkt 1.
3. Parterna ska eftersträva att inte vidta åtgärder som gör förutsättningarna för gränsöverskridande tjänstehandel mer restriktiva än de var dagen innan detta avtal undertecknades.

ARTIKEL 200

Förvägran av förmåner

Förmånerna i detta avsnitt får av en part förvägras en tjänsteleverantör från den andra parten, om den förvägrande parten antar eller bibehåller åtgärder som rör upprätthållandet av internationell fred och säkerhet, inbegripet skydd av mänskliga rättigheter, och som

- a) förbjuder transaktioner med den tjänsteleverantören, eller

- b) skulle överträdas eller kringgå om förmånerna enligt detta avsnitt skulle beviljas tjänsteleverantören, inbegripet åtgärder som förbjuder transaktioner med en person som äger eller kontrollerar någon av dem.

AVSNITT 4

FYSISKA PERSONERS INRESA OCH TILLFÄLLIGA VISTELSE FÖR AFFÄRSÄNDAMÅL

ARTIKEL 201

Tillämpningsområde och definitioner

1. Detta avsnitt är tillämpligt på åtgärder som en part vidtar och som påverkar tillhandahållande av tjänster via fysiska personer från den andra parten som beviljas inresa eller tillfällig vistelse och som befinner sig i någon av följande kategorier:
 - a) Affärsresenärer med ansvar för etablering.
 - b) Tjänsteleverantörer som verkar på kontraktsbasis.
 - c) Personer som är föremål för företagsintern förflyttning.

2. I den mån som inga åtaganden görs i detta avsnitt, ska alla krav som föreskrivs i en parts lagstiftning om fysiska personers inresa och tillfälliga vistelse fortsatt vara tillämpliga, inbegripet lagar och andra författningar om vistelsens längd.

3. Utan att det hindrar tillämpningen av bestämmelserna i detta avsnitt ska alla krav som föreskrivs i parternas lagstiftningar avseende arbetslivet och social trygghet fortsätta att tillämpas, inklusive bestämmelser om minimilön och kollektivavtal.

4. Åtaganden avseende fysiska personers inresa och tillfälliga vistelse för affärsändamål är inte tillämpliga om inresans eller vistelsens syfte eller effekt är att störa eller på annat sätt påverka utfallet av en konflikt eller förhandling mellan arbetsmarknadens parter eller anställningen av fysiska personer som berörs av en sådan konflikt.

5. I detta avsnitt avses med

- a) *affärsresenär med ansvar för etablering*: fysiska personer som arbetar i ledande ställning inom en juridisk person från en part och som
 - i) ansvarar för att bilda ett företag åt en sådan juridisk person på den andra partens territorium,
 - ii) inte erbjuder eller tillhandahåller tjänster eller bedriver någon annan ekonomisk verksamhet än den som krävs för etablering av detta företag, och
 - iii) inte får ersättning från någon källa i den andra parten.

- b) *tjänsteleverantör som verkar på kontraktbasis*: fysiska personer som, på annat sätt än genom en byrå för rekrytering och förmedling av personal, är anställda av en juridisk person som saknar etablering på den andra partens territorium och som i god tro har ingått avtal¹ om att tillhandahålla sådana tjänster till slutkonsumenter i den andra parten som kräver tillfällig närvaro av anställda² som
- i) har erbjudit dessa tjänster, i egenskap av anställda hos den juridiska personen, under minst ett år omedelbart före den dag de ansöker om inresa och tillfällig vistelse,
 - ii) den dagen besitter
 - A) yrkeserfarenhet från det relevanta området på minst tre år vad gäller fysiska personer från Europeiska unionen och minst fem år vad gäller fysiska personer från Republiken Uzbekistan³,
 - B) universitetsexamen eller kvalifikationer som styrker kunskaper på motsvarande nivå⁴, och
 - C) yrkeskvalifikationer som krävs enligt lag för att bedriva den verksamheten i den andra parten, och
 - iii) inte får ersättning från någon källa i den andra parten.

¹ För Europeiska unionen får avtal ingånga i god tro inte avse perioder över 12 månader.

² Sådana tjänstekontrakt som avses i led b ska anses uppfylla de lagfästa kraven i den part där kontraktet genomförs.

³ som förvärvats efter det att personen uppnått myndighetsålder,

⁴ Om examen eller kvalifikationen inte har förvärvats i den part där tjänsten tillhandahålls får parten bedöma om den är likvärdig med den universitetsexamen som krävs på partens territorium.

- c) *personer som är föremål för företagsintern förflyttning*: fysiska personer som
- i) har varit anställda vid den juridiska personen, vid en av dess filialer, eller har varit delägare i denna, under minst ett år omedelbart före den dag de ansöker om inresa och tillfällig vistelse i den andra parten,
 - ii) vid tidpunkten för ansökan är bosatta utanför den andra partens territorium,
 - iii) tillfälligt förflyttas till ett företag tillhörande den juridiska personen på den andra partens territorium¹, som ingår i samma koncern som den ursprungliga juridiska personen eller filialen, inbegripet dess representationskontor, dotterbolag, filialer eller moderbolag, och
 - iv) med avseende på Europeiska unionen tillhör någon av kategorierna
 - A) chefer i högt uppsatt ställning som huvudsakligen leder företaget² i den andra parten och står under allmänt överinseende av eller får instruktioner främst från bolagets styrelse eller aktieägare eller motsvarande och vars arbetsuppgifter omfattar
 - 1) att leda företaget, en avdelning eller en underavdelning av det,

¹ För tydlighetens skull påpekas att chefer eller specialister får åläggas att styrka att de besitter de yrkeskvalifikationer och erfarenheter som behövs i den juridiska person till vilken de förflyttas.

² För tydlighetens skull påpekas att även om chefer eller andra personer i företagsledningen inte direkt utför uppgifter som rör det faktiska tillhandahållandet av tjänster hindrar detta inte dem från att vid fullgörandet av sina ovan beskrivna uppdrag utföra sådana uppgifter som kan vara nödvändiga för tillhandahållandet av tjänster.

- 2) att utöva tillsyn över eller kontroll av det arbete som utförs av annan tillsyns-, yrkes- eller ledningspersonal, och
 - 3) har befogenhet att rekommendera anställning, avskedande eller andra personalrelaterade åtgärder, eller
- B) experter med specialkunskaper som är väsentliga för företagets verksamhetsområden, teknik eller ledning, och som ska bedömas med beaktande inte bara av kunskaper som är specifika för företaget, utan även av huruvida personen har en hög kvalifikationsnivå, inbegripet tillräcklig yrkeserfarenhet av en typ av arbete eller verksamhet som kräver särskilt tekniskt kunnande, inbegripet eventuell tillhörighet till ett ackrediterat yrke, eller
- v) med avseende på Republiken Uzbekistan, personer som utför sitt arbete på den partens territorium, inte är medborgare i Republiken Uzbekistan och som uppfyller minimikriterier vad gäller
- A) att ha slutfört en högre utbildning som är relevant för den utövade yrkesverksamheten,
 - B) att ha minst fem års yrkeserfarenhet inom det planerade verksamhetsområdet, och
 - C) att ha en årslön (avlöning) i Republiken Uzbekistan som minst uppgår till motsvarande 22 000 särskilda dragningsrätter.

ARTIKEL 202

Företagsintern överföring och affärsresenärer med affärsresenärer med ansvar för etablering

1. Inom de sektorer, undersektorer och verksamhetsgrenar som förtecknas i Europeiska unionens bindningslistor i Gats över särskilda åtaganden eller i bilaga 12-B till det här avtalet, och med förbehåll för eventuella reservationer¹ däri, gäller följande:

a) En part ska tillåta

- i) inresa och tillfällig vistelse för personer som är föremål för företagsintern förflyttning och affärsresenärer med ansvar för etablering, och
- ii) anställning på sitt territorium av personer från den andra parten som är föremål för företagsintern förflyttning.

b) En part ska inte, varken inom delar av eller hela sitt territorium, upprätthålla eller anta begränsningar av det sammanlagda antal fysiska personer vid ett företag som får vara föremål för företagsintern förflyttning eller affärsresenärer med ansvar för etablering inom en viss sektor genom användning av kvoter, ekonomisk behovsbedömning eller diskriminerande begränsningar.

2. Den tillåtna vistelseperioden ska vara högst tre år för personer som är föremål för företagsintern förflyttning och högst 90 dagar² för affärsresenärer med ansvar för etablering.

¹ För tydlighetens skull påpekas att när en part gjort reservationer i bilaga 12-D eller bilaga 12-A utgör detta även en reservation avseende denna artikel i den mån som den åtgärd som fastställs eller tillåts genom reservationen påverkar behandlingen av fysiska personers inresa och tillfälliga vistelse för affärsändamål på den andra partens territorium.

² För Europeiska unionen del ska de 90 dagarna beräknas inom vilken sexmånadersperiod som helst.

ARTIKEL 203

Tjänsteleverantörer som verkar på kontraktsbasis

1. Inom de sektorer, undersektorer och verksamhetsgrenar som förtecknas i Europeiska unionens bindningslistor i Gats över särskilda åtaganden eller i bilaga 12-D till det här avtalet och med förbehåll för eventuella reservationer däri¹ ska en part inte anta eller upprätthålla begränsningar av det sammanlagda antal tjänsteleverantörer verksamma på kontraktsbasis från den andra parten som beviljas tillfällig inresa med hjälp av kvoter, bedömning av det ekonomiska behovet eller diskriminerande begränsningar.
2. Tillträde som beviljas enligt denna artikel avser endast den tjänst som omfattas av kontraktet och medför inte någon rätt att använda den yrkestitel som används i den part där tjänsten tillhandahålls.
3. Antalet personer som omfattas av tjänstekontraktet får inte vara högre än vad som är nödvändigt för att fullgöra kontraktet, vilket kan krävas enligt lagstiftningen i den part där tjänsten tillhandahålls.
4. Den tillåtna vistelsetiden ska vara en sammanlagd period av högst tre månader under en 12-månadsperiod eller för kontraktets giltighetstid, beroende på vilken period som är kortast.

¹ För tydlighetens skull påpekas att om en part gjort reservationer i bilaga 12-A eller bilaga 12-B utgör detta även en reservation avseende denna artikel i den mån som den åtgärden som fastställs eller tillåts genom reservationen påverkar behandlingen av fysiska personers inresa och tillfälliga vistelse för affärsändamål på den andra partens territorium.

ARTIKEL 204

Öppenhet

1. Varje part ska offentliggöra information om relevanta åtgärder som rör inresa och tillfällig vistelse för fysiska personer från den andra parten enligt artikel 201.1.
2. Den information som avses i punkt 1 ska, i möjligaste mån, omfatta följande uppgifter av betydelse för fysiska personers inresa och tillfälliga vistelse:
 - a) Villkor för inresa.
 - b) En vägledande förteckning över den dokumentation som kan komma att krävas för att kontrollera att villkoren är uppfyllda.
 - c) Ungefärlig handläggningstid.
 - d) Tillämpliga avgifter.
 - e) Instruktioner rörande överklaganden i förekommande fall.
 - f) Relevanta lagar med allmän tillämpning som avser fysiska personers inresa och tillfälliga vistelse.

AVSNITT 5

REGELVERK

UNDERAVSNITT A

NATIONELLA BESTÄMMELSER

ARTIKEL 205

Tillämpningsområde och definitioner

1. Detta avsnitt ska endast tillämpas på sektorer för vilka åtaganden förtecknas i bilaga 12-A till detta avtal och Europeiska unionens bindningslistor i Gats över särskilda åtaganden eller i bilaga 12-B, 12-C och 12-D till det här avtalet, avseende licenskrav och licensförfaranden, kvalificeringskrav och kvalificeringsförfaranden som påverkar
 - a) gränsöverskridande tjänstehandel,
 - b) etablering eller verksamhet, eller
 - c) tillhandahållande av en tjänst genom att fysiska personer i de kategorier som avses i artikel 201 från en part beviljas tillfällig vistelse på den andra partens territorium.

2. Vid tillämpningen av detta avsnitt gäller följande definitioner:
- a) *behöriga myndigheter*: centrala, regionala eller lokala förvaltningar eller myndigheter, eller icke-statliga organ som utövar befogenheter som delegerats av centrala, regionala eller lokala förvaltningar eller myndigheter, som har rätt att fatta beslut om tillstånd att tillhandahålla en tjänst, inbegripet genom etablering, eller att etablera ett företag i syfte att bedriva annan näringsverksamhet än tjänsteverksamhet.
 - b) *licensförfaranden*: administrativa regler eller förfaranderegler som en fysisk eller juridisk person är skyldig att följa för att visa att licenskraven är uppfylla vid ansökan om tillstånd för sådan verksamhet som avses i punkt 1 a–c, inbegripet vid ändring eller förnyelse av en licens.
 - c) *licenskrav*: andra materiella krav än kvalificeringskrav som ställs på en fysisk eller juridisk person som vill erhålla, ändra eller förnya tillstånd för sådan verksamhet som avses i punkt 1 a–c.
 - d) *kvalificeringsförfaranden*: administrativa regler eller förfaranderegler som en fysisk person är skyldig att följa för att visa att denne uppfyller kvalificeringskraven vid ansökan om tillstånd för att tillhandahålla en tjänst.
 - e) *kvalificeringskrav*: materiella krav avseende en fysisk persons kompetens att tillhandahålla en tjänst, som måste styrkas för att få tillstånd att tillhandahålla en tjänst.

Villkor för licens och kvalificering

1. Varje part ska se till att åtgärder som avser licenskrav och licensförfaranden, kvalificeringskrav och kvalificeringsförfaranden grundas på kriterier som hindrar de behöriga myndigheterna från att göra en godtycklig bedömning. Dessa kriterier ska vara fastställda i förväg, tydliga, otvetydiga, objektiva och insynsvänliga och tillgängliga för allmänheten och berörda personer.
2. Den behöriga myndigheten ska bevilja tillstånd så snart det efter lämplig undersökning kunnat fastställas att den sökande uppfyller kraven.
3. Varje part ska upprätthålla allmänna domstolar, skiljedomstolar eller förvaltningsdomstolar eller motsvarande förfaranden som på begäran från en berörd tjänsteleverantör eller juridisk person från den andra parten skyndsamt kan ompröva och vid behov tillämpa lämpliga rättsmedel avseende förvaltningsbeslut som påverkar etablering, gränsöverskridande handel med tjänster eller fysiska personers tillfälliga vistelse för affärsändamål. När sådana förfaranden inte genomförs oberoende av den myndighet som ansvarar för det ifrågavarande administrativa beslutet, ska varje part se till att förfarandena verkligen tillåter en objektiv och opartisk omprövning.
4. Om antalet licenser för en viss verksamhet är begränsat på grund av knappa naturresurser eller begränsad teknisk kapacitet, ska varje part göra ett urval mellan de sökande med hjälp av ett förfarande som garanterar fullständig opartiskhet och öppenhet, särskilt med avseende på kravet på tillräcklig information om förfarandets inledning, behandling och avslutning. Vid fastställandet av reglerna för urvalsförfarandet får varje part beakta legitima mål, däribland skydd av folkhälsan, allmän säkerhet, miljöskydd och bevarande av kulturarvet.

ARTIKEL 207

Licens- och kvalificeringsförfaranden

1. Licens- och kvalificeringsförfaranden samt licens- och kvalificeringsformaliteter ska vara tydliga, offentliggöras i förväg och får inte i sig utgöra en begränsning av tillhandahållandet av en tjänst eller utövandet av någon annan ekonomisk verksamhet. Varje part ska sträva efter att göra sådana förfaranden och formaliteter så enkla som möjligt och får inte i onödan försvåra eller förhåla möjligheterna att tillhandahålla tjänster eller utöva annan ekonomisk verksamhet. Eventuella avgifter för licenser och tillstånd¹ bör vara rimliga, insynsvänliga och får inte i sig hindra möjligheterna att tillhandahålla de berörda tjänsterna eller utöva annan ekonomisk verksamhet.
2. Varje part ska säkerställa att den behöriga myndighetens förfaranden och beslut tillförsäkrar alla sökande opartisk behandling. Den behöriga myndigheten bör fatta sina beslut på ett oberoende sätt och ska inte stå till svars för någon person som tillhandahåller den tjänst eller utövar den näringsverksamhet för vilken licensen eller tillståndet krävs.
3. Om ansökan ska lämnas inom viss tid ska de sökande medges en rimlig tidsrymd för att kunna lämna in ansökan. Den behöriga myndigheten ska börja behandla ansökan utan onödigt dröjsmål. Om möjligt bör ansökningar i elektronisk form godtas med samma krav på äkthet som ansökningar på papper.
4. Varje part ska säkerställa att handläggningen av en ansökan, inbegripet det slutgiltiga beslutet, slutförs inom en rimlig tidsperiod efter den dag då en fullständig ansökan lämnats in. Varje part ska sträva efter att fastställa och offentliggöra en ungefärlig tidsram för handläggningen av ansökningar.

¹ Licens- eller tillståndsavgifter omfattar inte betalningar vid auktioner, upphandlingar eller andra icke-diskriminerande sätt att tilldela koncessioner eller obligatoriska bidrag till tillhandahållandet av samhällsomfattande tjänster.

5. På sökandens begäran ska den behöriga myndigheten utan onödigt dröjsmål lämna information om ansökans status.
6. Den behöriga myndigheten ska inom en rimlig tid efter mottagandet av en ansökan som den anser vara ofullständig underrätta sökanden och, i den mån det är möjligt, fastställa vilka ytterligare uppgifter som krävs för att ansökan ska vara fullständig samt ge den sökande tillfälle att avhjälpa bristerna.
7. Den behöriga myndigheten bör, om möjligt, godta bestyrkta kopior i stället för originalhandlingar.
8. Om ansökan avslås av den behöriga myndigheten ska sökanden underrättas skriftligen utan onödigt dröjsmål. På begäran ska myndigheten även underrätta den sökande om skälen till att ansökan avslagits och om tidsfristen för överklagande av beslutet. Den sökande bör inom rimlig tid få lämna in en ny ansökan.
9. Varje part ska säkerställa att en licens eller ett tillstånd träder i kraft utan onödigt dröjsmål efter beviljandet i enlighet med de villkor som anges i licensen eller tillståndet.

UNDERAVSNITT B

LEVERANSTJÄNSTER

ARTIKEL 208

Tillämpningsområde och definitioner

1. I detta avsnitt fastställs principerna i regelverket för tillhandahållande av leveranstjänster för vilka åtaganden förtecknas i bilaga 12-A till detta avtal och Europeiska unionens bindningslistor i Gats över särskilda åtaganden eller i bilaga 12-B, 12-C och 12-D till det här avtalet.
2. I detta avsnitt avses med
 - a) *leveranstjänster*: post-, expressleverans- eller expressförsändelsetjänster, som inbegriper följande verksamheter: insamling, sortering, transport och leverans av postförsändelser.
 - b) *expressleveranstjänster*: insamling, sortering, transport och leverans av postförsändelser med ökad snabbhet och med ökad tillförlitlighet, vilket kan inbegripa mervärdestjänster såsom insamling på ursprungsadressen, personlig leverans till adressaten, spårning, möjlighet att ändra bestämmelseort och adressat under transitering eller mottagningsbevis.
 - c) *expressförsändelsetjänster*: internationella expressleveranstjänster som tillhandahålls genom EMS Cooperative, den frivilliga sammanslutningen av utsedda postoperatörer inom Världspostföreningen.

- d) *licens*: tillstånd som en tillsynsmyndighet i en part beviljar en tjänsteleverantör som tillhandahåller leveranstjänster avseende rätten att utföra posttjänster, expressleveranstjänster eller expressförsändelsetjänster.
- e) *postförsändelse*: en försändelse på högst 31,5 kg adresserad i den slutliga form i vilken den ska befordras av alla som tillhandahåller leveranstjänster, inbegripet försändelser som brev eller paket.
- f) *postmonopol*: lagfäst ensamrätt att tillhandahålla angivna leveranstjänster på en parts territorium, eller ett delområde därav.
- g) *samhällsomfattande tjänst*: stadigvarande tillhandahållande av en leveranstjänst av angiven kvalitet på en parts hela territorium, eller ett delområde därav, till överkomliga priser för alla användare.

ARTIKEL 209

Samhällsomfattande tjänster

1. Varje part har rätt att fastställa vilken typ av skyldigheter att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster som den önskar upprätthålla och att besluta om deras omfattning och genomförande. Alla skyldigheter att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster ska hanteras på ett insynsvänligt, icke-diskriminerande och neutralt sätt med avseende på alla leverantörer som omfattas av skyldigheten.
2. Om en part kräver att inkommande expressförsändelsetjänster ska tillhandahållas som samhällsomfattande tjänster, får den inte medge denna tjänst förmånsbehandling i förhållande till andra internationella expressleveranstjänster.

ARTIKEL 210

Finansiering av samhällsomfattande tjänster

En part får inte ta ut avgifter eller andra taxor för tillhandahållandet av en icke samhällsomfattande leveranstjänst i syfte att finansiera tillhandahållandet av samhällsomfattande tjänster¹.

ARTIKEL 211

Förebyggande av metoder som snedvrider konkurrensen

Varje part ska säkerställa de som tillhandahåller leveranstjänster enligt en skyldighet att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster, eller inom ramen för ett postmonopol, inte använder metoder som snedvrider konkurrensen.

ARTIKEL 212

Licenser

1. Om en part kräver licens för tillhandahållande av leveranstjänster ska den offentliggöra
 - a) alla licenskrav och den tid som vanligen krävs för att fatta ett beslut om en licensansökan, och

¹ För tydlighetens skull påpekas att detta stycke är inte tillämpligt på skatteåtgärder eller administrativa avgifter med allmän räckvidd.

b) licensvillkoren.

2. Förfarandena, skyldigheterna och kraven för licens ska vara insynsvänliga, icke-diskriminerande och bygga på objektiva kriterier.

3. Om en licensansökan avslås av den behöriga regleringsmyndigheten ska denna skriftligen underrätta sökanden om skälen till avslaget. Varje part ska erbjuda sökande vars licensansökan avslagits möjlighet att överklaga till ett oberoende organ. Det oberoende organet kan vara en domstol.

ARTIKEL 213

Tillsynsorganens oberoende

1. Varje part ska inrätta eller upprätthålla ett tillsynsorgan som ska vara juridiskt åtskilt från och funktionellt oberoende av alla som tillhandahåller leveranstjänster. Om en part äger eller kontrollerar den som tillhandahåller leveranstjänster ska parten säkerställa att en faktisk organisatorisk åtskillnad görs mellan tillsynsverksamheten och den verksamhet som rör ägande eller kontroll.

2. Tillsynsorganen ska fullgöra sina uppgifter på ett insynsvänligt sätt och inom rimlig tid, samt ha tillräckliga ekonomiska resurser och personalresurser för att kunna fullgöra sina uppgifter. Deras beslut ska vara opartiska i förhållande till alla marknadsaktörer.

UNDERAVSNITT C

TELEKOMMUNIKATIONSTJÄNSTER

ARTIKEL 214

Tillämpningsområde

I detta avsnitt fastställs principerna i regelverket för telekommunikationsnät och telekommunikationstjänster för vilka åtaganden förtecknas i bilaga 12-A till detta avtal, Europeiska unionens bindningslistor i Gats över särskilda åtaganden eller i bilaga 12-B, 12-C och 12-D till det här avtalet.

ARTIKEL 215

Definitioner

Vid tillämpningen av detta avsnitt gäller följande definitioner:

- a) *tillhörande faciliteter*: tjänster, fysisk infrastruktur och andra faciliteter som är förknippade med ett telekommunikationsnät eller en telekommunikationstjänst och som möjliggör eller stöder tillhandahållandet av tjänster via det nätet eller den tjänsten eller potentiellt kan göra detta.

- b) *väsentliga faciliteter*: faciliteter som hör till ett allmänt telekommunikationsnät eller en allmän telekommunikationstjänst och som
- i) endast eller till övervägande del tillhandahålls av en enda eller ett begränsat antal leverantörer, och
 - ii) som av ekonomiska eller tekniska skäl inte kan ersättas på ett genomförbart sätt för att en tjänst ska kunna tillhandahållas.
- c) *samtrafik*: sammankoppling av allmänna telekommunikationsnät som används av samma eller olika leverantörer av telekommunikationsnät eller telekommunikationstjänster för att en leverantörs användare ska kunna kommunicera med samma eller en annan leverantörs användare eller få tillgång till tjänster som tillhandahålls av en annan leverantör. Tjänsterna får tillhandahållas av de deltagande leverantörerna eller en annan leverantör som har tillgång till nätet.
- d) *hyrda förbindelser*: telekommunikationstjänster eller telekommunikationsfaciliteter, inbegripet virtuella varianter, som reserverar kapacitet särskilt avsedd att användas av eller vara tillgänglig för en användare mellan två eller flera angivna punkter.
- e) *betydande leverantör*: en leverantör av telekommunikationsnät eller telekommunikationstjänster som har förmåga att väsentligt påverka villkoren för deltagande (med hänsyn till pris och utbud) på en relevant marknad för telekommunikationsnät eller telekommunikationstjänster till följd av dess kontroll över väsentliga faciliteter eller utnyttjande av dess ställning på den marknaden.
- f) *nätverkselement*: facilitet eller utrustning som används för att tillhandahålla en telekommunikationstjänst, inbegripet egenskaper, funktioner och kapacitet som tillhandahålls med hjälp av den anläggningen eller utrustningen.

- g) *allmänt telekommunikationsnät*: varje telekommunikationsnät som helt eller huvudsakligen används för att tillhandahålla allmänna telekommunikationstjänster mellan nätanslutningspunkter.
- h) *allmän telekommunikationstjänst*: alla telekommunikationstjänster som erbjuds allmänheten som allmänna tjänster.
- i) *telekommunikation*: överföring och mottagning av signaler genom elektromagnetiska medel.
- j) *telekommunikationsnät*: system för överföring och, i tillämpliga fall, utrustning för koppling eller dirigering samt andra resurser, inbegripet inaktiva nätverkselement, som möjliggör överföring och mottagande av signaler genom tråd, radio, optisk kanal eller andra elektromagnetiska medel.
- k) *tillsynsmyndighet på telekommunikationsområdet*: det eller de organ som av en part anförtrotts ansvar för reglering av de telekommunikationsnät och telekommunikationstjänster som omfattas av detta kapitel.
- l) *telekommunikationstjänst*: en tjänst som helt eller huvudsakligen består i överföring och mottagning av signaler, inbegripet sändningssignaler, över telekommunikationsnät, inbegripet sådana som används för utsändningstjänster, men inte en tjänst som tillhandahåller, eller utövar redaktionell kontroll över, innehåll som överförs med hjälp av telekommunikationsnät och telekommunikationstjänster.
- m) *samhällsomfattande tjänst*: ett minimum av tjänster av en viss angiven kvalitet som måste göras tillgängliga för alla användare, eller en grupp av användare, på en parts territorium, eller på ett delområdet av detta, oberoende av geografiskt läge och till ett skäligt pris.

- n) *användare*: en person som använder en allmän telekommunikationstjänst.

ARTIKEL 216

Tillsynsmyndighet på telekommunikationsområdet

1. Varje part ska inrätta eller upprätthålla en tillsynsmyndighet på telekommunikationsområdet som
 - a) är rättsligt åtskild från och funktionellt oberoende av alla leverantörer av telekommunikationsnät, telekommunikationstjänster eller telekommunikationsutrustning,
 - b) använder förfaranden och utfärdar beslut som är opartiska med avseende på samtliga marknadsaktörer,
 - c) agerar oberoende och varken begär eller tar emot instruktioner från något annat organ i samband med fullgörandet av de uppgifter som det tilldelats enligt lag för att säkerställa efterlevnaden av de skyldigheter som anges i artiklarna 218-220, 222 och 223,
 - d) har tillsynsuppgifter samt tillräckliga ekonomiska resurser och personalresurser för att utföra dessa uppgifter,
 - e) har befogenhet att säkerställa att leverantörer av telekommunikationsnät eller telekommunikationstjänster på begäran omgående förser den med all information, inbegripet finansiell information, som krävs för att den ska kunna utföra uppgifterna,

f) behandlar all information som mottagits till följd av en begäran enligt led e i enlighet med konfidentialitetskraven, och

g) utövar sina befogenheter på ett insynsvänligt sätt och i god tid.

2. Varje part ska säkerställa att de uppgifter som åläggs tillsynsmyndigheten på telekommunikationsområdet offentliggörs i lättillgänglig och tydlig form, särskilt när dessa uppgifter åläggs fler än ett organ.

3. En part som behåller äganderätten till eller kontrollen över leverantörer av telekommunikationsnät eller telekommunikationstjänster ska eftersträva att säkerställa att det görs faktisk organisatorisk åtskillnad mellan tillsynsfunktionen och sådan verksamhet som rör ägande eller kontroll.

4. Varje part ska säkerställa att en användare eller leverantör av telekommunikationsnät eller telekommunikationstjänster som berörs av ett beslut av dess tillsynsmyndighet på telekommunikationsområdet har rätt att överklaga till en instans som är oberoende av både tillsynsmyndigheten och andra berörda parter. I avvaktan på resultatet av överklagandet ska beslutet gälla, såvida inte interimistiska åtgärder beviljas i enlighet med partens lagstiftning.

ARTIKEL 217

Tillstånd att tillhandahålla telekommunikationsnät eller telekommunikationstjänster

1. Om en part kräver tillstånd för tillhandahållande av telekommunikationsnät eller telekommunikationstjänster ska den offentliggöra vilka typer av tjänster som kräver tillstånd, samt alla tillståndskriterier, tillämpliga förfaranden och villkor som i allmänhet är förknippade med tillståndet.

2. Om en part kräver ett formellt beslut om tillstånd ska den ange en rimlig tidsperiod som normalt krävs för att erhålla ett sådant beslut och meddela detta på ett transparent sätt. Parten ska sträva efter att säkerställa att beslutet fattas inom den angivna tidsperioden.
3. Alla tillståndskriterier och tillämpliga förfaranden ska vara objektiva, insynsvänliga, icke-diskriminerande och proportionella. Alla skyldigheter och villkor som åläggs eller är knutna till ett tillstånd ska vara transparenta, icke-diskriminerande och proportionella, och ska röra de tjänster som tillhandahålls.
4. Varje part ska säkerställa att en sökande får en skriftlig underrättelse om skälen till att tillstånd avslagits eller återkallats eller att leverantörsspecifika villkor ålagts. I sådana fall ska en sökande ha rätt att överklaga till ett överklagandeorgan.
5. Administrativa avgifter som tas ut av leverantörer ska vara rimliga, insynsvänliga och icke-diskriminerande.

ARTIKEL 218

Samtrafik

Varje part ska säkerställa att en leverantör av allmänna telekommunikationsnät eller telekommunikationstjänster har rätt och, på begäran av en annan leverantör av allmänna telekommunikationsnät eller telekommunikationstjänster, skyldighet att förhandla om samtrafik i syfte att tillhandahålla allmänna telekommunikationsnät eller telekommunikationstjänster.

ARTIKEL 219

Tillgång och användning

1. Varje part ska säkerställa att alla företag som etablerats av en juridisk person från den andra parten och alla tjänsteleverantörer från den andra parten medges tillträde till och får använda alla allmänna telekommunikationsnät eller telekommunikationstjänster på skäliga och icke-diskriminerande¹ villkor. Denna skyldighet ska fullgöras bland annat genom tillämpning av punkterna 2–5.
2. Varje part ska säkerställa att alla företag som etablerats av juridiska personer från den andra parten och alla tjänsteleverantörer från den andra parten har tillträde till och får använda allmänna telekommunikationsnät eller telekommunikationstjänster som erbjuds inom eller över dess gränser, inbegripet privata hyrda förbindelser; i detta syfte ska parterna, med förbehåll för punkt 5, säkerställa att sådana företag och leverantörer tillåts att
 - a) köpa eller hyra och ansluta terminalutrustning eller annan utrustning som gränssnitt mot nätet och som är nödvändig för att utföra deras tjänster,
 - b) sammanlänka privata hyrda eller ägda förbindelser med allmänna telekommunikationsnät eller med förbindelser som hyrs eller ägs av ett annat företag eller en annan tjänsteleverantör, och
 - c) använda valfritt driftsprotokoll i sin verksamhet, bortsett från sådana som är nödvändiga för att säkerställa telekommunikationstjänsters tillgänglighet för allmänheten.

¹ Vid tillämpningen av denna artikel avses med *icke-diskriminerande behandling* sådan behandling som ges till mest gynnad nation och sådan nationell behandling som avses i artikel 194, på villkor som inte är mindre gynnsamma än dem som medges andra användare av liknande allmänna telekommunikationsnät eller tjänster i liknande situationer.

3. Varje part ska säkerställa att företag som etablerats av juridiska personer från den andra parten eller tjänsteleverantörer från den andra parten får använda allmänna telekommunikationsnät och telekommunikationstjänster för att förflytta information inom och över gränser, inbegripet företagsintern kommunikation, samt för att få tillgång till information som finns i databaser eller lagras på annat sätt i maskinläsbart format inom någon av parternas territorium.
4. Utan att det hindrar tillämpningen av punkt 3 får en part vidta nödvändiga åtgärder för att säkerställa kommunikationernas säkerhet och konfidentialitet, under förutsättning att sådana åtgärder inte tillämpas på ett sätt som skulle utgöra antingen en förtäckt begränsning av handeln med tjänster eller ett medel för godtycklig eller oörtlättad diskriminering eller för upphävande eller minskning av förmåner enligt detta kapitel.
5. Varje part ska säkerställa att tillträde till eller användning av allmänna telekommunikationsnät eller telekommunikationstjänster inte belastas med villkor utöver de som är nödvändiga för att
- a) trygga skyldigheten att tillhandahålla allmännyttiga tjänster för leverantörer av allmänna telekommunikationsnät eller telekommunikationstjänster, särskilt vad gäller deras möjlighet att göra sina tjänster tillgängliga för allmänheten, eller
 - b) skydda allmänna telekommunikationsnätets och telekommunikationstjänsternas tekniska integritet.
6. Denna artikel ska börja tillämpas fem år efter den dag då detta avtal träder i kraft eller från och med den dag då Republiken Uzbekistan tillträder WTO, beroende på vilket som inträffar först.

ARTIKEL 220

Lösning av tvister på telekommunikationsområdet

1. Varje part ska säkerställa att dess tillsynsmyndighet på telekommunikationsområdet i händelse av tvist mellan leverantörer av telekommunikationsnät eller telekommunikationstjänster i samband med rättigheter och skyldigheter som följer av detta underavsnitt, och på begäran av någon av parterna i tvisten, fattar ett bindande beslut inom rimlig tid för att lösa tvisten.
2. Det beslut som tillsynsmyndigheten på telekommunikationsområdet fattar ska göras tillgängligt för allmänheten, men med hänsyn till kraven på skydd av affärshemlighet. De berörda parterna ska få en fullständig redogörelse för de skäl som ligger till grund för beslutet och ska ha rätt att överklaga på det sätt som avses i artikel 217.4.
3. Det förfarande som avses i punkterna 1 och 2 får inte hindra någon av de berörda parterna från att väcka talan vid en rättslig myndighet.

ARTIKEL 221

Konkurrensskydd gentemot betydande leverantörer

Varje part ska införa eller upprätthålla lämpliga åtgärder i syfte att förhindra att leverantörer av telekommunikationsnät eller telekommunikationstjänster som på egen hand eller tillsammans är en betydande leverantör börjar tillämpa eller fortsätter att tillämpa konkurrensbegränsande metoder. Sådana konkurrensbegränsande metoder är bland annat

- a) deltagande i konkurrensbegränsande korssubventionering,
- b) utnyttjande av information från konkurrenter, med konkurrensbegränsning som följd, och
- c) underlåtenhet att i god tid ge andra tjänsteleverantörer tillgång till tekniska uppgifter om nödvändiga faciliteter och kommersiellt relevanta uppgifter som är nödvändiga för att de ska kunna tillhandahålla sina tjänster.

ARTIKEL 222

Samtrafik med betydande leverantörer

1. Varje part ska säkerställa att betydande leverantörer av allmänna telekommunikationsnät eller telekommunikationstjänster tillhandahåller samtrafik på alla tekniskt genomförbara punkter i nätet. Sådan samtrafik ska tillhandahållas
 - a) på icke-diskriminerande villkor (inbegripet avseende priser, tekniska standarder, specifikationer, kvalitet och underhåll) och till en kvalitet som inte är mindre gynnsam än den som tillhandahålls för den betydande leverantörens egna liknande tjänster eller för liknande tjänster som tillhandahålls av dess dotterbolag eller närstående företag,
 - b) i god tid samt på villkor (inbegripet avseende priser, tekniska standarder, specifikationer, kvalitet och underhåll) som är insynsvänliga, skäliga, fastställda med hänsyn till vad som är ekonomiskt möjligt och tillräckligt åtskilda för att leverantören inte behöver betala för nätverkselement eller faciliteter som inte behövs för att tillhandahålla tjänsten, och
 - c) på begäran, i punkter förutom de nätanslutningspunkter som erbjuds majoriteten av användarna, mot avgifter som återspeglar kostnaderna för att upprätta nödvändiga ytterligare faciliteter.
2. Förfarandena för samtrafik med en betydande leverantör ska göras offentligt tillgängliga.
3. Betydande leverantörer ska göra sina avtal om samtrafik eller, när så är lämpligt, sina referensanbud avseende samtrafik offentligt tillgängliga.

ARTIKEL 223

Tillträde till betydande leverantörers väsentliga faciliteter

1. Varje part ska säkerställa att stora leverantörer på dess territorium ger leverantörer av offentliga telekommunikationsnät eller telekommunikationstjänster tillgång till sina nödvändiga faciliteter till rimliga, insynsvänliga och icke-diskriminerande villkor i syfte att tillhandahålla offentliga telekommunikationstjänster, om detta krävs för att faktiskt uppnå verkningsfull konkurrens.
2. Om ett beslut av tillsynsmyndigheten på telekommunikationsområdet krävs för att säkerställa efterlevnaden av punkt 1 gäller följande:
 - a) Beslutet ska motiveras med utgångspunkt i att fastställa faktiska omständigheter och en marknadsbedömning som utförts av tillsynsmyndigheten på telekommunikationsområdet.
 - b) Tillsynsmyndigheten på telekommunikationsområdet ska ha behörighet att
 - i) fastställa vilka nödvändiga faciliteter som ska ställas till förfogande av stora leverantörer, och
 - ii) kräva av stora leverantörer att de lämnar åtskilt tillträde till sådana delar av sitt nätverk som är nödvändiga faciliteter.

ARTIKEL 224

Knappa resurser

1. Varje part ska säkerställa att tilldelningen och beviljandet av nyttjanderätter till begränsade resurser, inbegripet radiospektrum, nummer och ledningsrätter, sker på ett öppet, objektivet, lägligt, transparent, icke-diskriminerande och proportionellt sätt och i syfte att uppnå mål av allmänt intresse. Förfaranden samt villkor och skyldigheter som är knutna till nyttjanderätter ska grundas på objektiva, insynsvänliga, icke-diskriminerande och proportionella kriterier.
2. Uppgifter om den aktuella användningen av tilldelade frekvensband ska göras offentligt tillgängliga, men det krävs inga detaljerade angivelser om vilka radiospektrum som tilldelats för särskilda statliga användningsområden.

ARTIKEL 225

Samhällsomfattande tjänster

1. Varje part har rätt att fastställa vilken typ av skyldigheter att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster som den önskar upprätthålla och att besluta om deras omfattning och genomförande.
2. Varje part ska hantera skyldigheterna att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster på ett transparent, objektivet och icke-diskriminerande sätt som är neutralt i konkurrenshänseende och inte är mer betungande än nödvändigt för den typ av samhällsomfattande tjänster som fastställs av parten.

3. Om en part beslutar att utse en leverantör av samhällsomfattande tjänster ska den säkerställa att förfarandet för detta står öppet för alla leverantörer av offentliga telekommunikationsnät eller telekommunikationstjänster. Leverantörerna ska utses med hjälp av en effektiv, insynsvänlig och icke-diskriminerande metod.

4. Om en part beslutar att kompensera leverantörerna av samhällsomfattande tjänster, ska den säkerställa att kompensationen inte överstiger nettokostnaden för skyldigheten att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster.

ARTIKEL 226

Konfidentiella uppgifter

1. Varje part ska säkerställa att leverantörer som erhåller information från en annan leverantör under förhandlingarna enligt artiklarna 219, 220, 223 och 224 endast använder informationen för det syfte i vilket den tillhandahållits och alltid respekterar den överförda eller lagrade informationens konfidentialitet.

2. Varje part ska säkerställa konfidentiell behandling av den telekommunikation som sker och de därmed sammanhängande trafikuppgifter som överförs vid användning av allmänna telekommunikationsnät eller telekommunikationstjänster, under förutsättning att de åtgärder som tillämpas i detta syfte inte utgör ett medel för godtycklig eller ooberättigad diskriminering eller en förtäckt restriktion av handeln med tjänster.

UNDERAVSNITT D

FINANSIELLA TJÄNSTER

ARTIKEL 227

Tillämpningsområde

1. Detta avsnitt är tillämpligt på åtgärder som påverkar tillhandahållandet av finansiella tjänster för vilka åtaganden förtecknas i bilaga 12-A till detta avtal, Europeiska unionens bindningslistor i Gats över särskilda åtaganden eller i bilaga 12-B, 12-C och 12-D till det här avtalet.
2. Vid tillämpningen av detta avsnitt avses med begreppet *verksamhet som bedrivs eller tjänster som tillhandahålls i samband med myndighetsutövning* i artikel 189 b följande:
 - a) Verksamhet som bedrivs av en centralbank eller monetär myndighet eller av någon annan offentlig enhet som ett led i penning- eller valutapolitiken.
 - b) Verksamhet som utgör en del av ett lagstadgat socialförsäkringssystem eller av allmänna pensionssystem.
 - c) Annan verksamhet som bedrivs av en offentlig enhet för en parts eller dess offentliga enheters räkning eller med partens eller dess offentliga enheters garanti eller med användning av partens eller dess offentliga enheters finansiella tillgångar.

3. Vid tillämpningen av artikel 189 q gäller följande: Om en part tillåter att någon av de verksamheter som avses i punkt 2 b eller c i den här artikeln bedrivs av dess egna leverantörer av finansiella tjänster i konkurrens med en offentlig enhet eller en offentlig leverantör av finansiella tjänster ska begreppet *tjänster* anses omfatta sådan verksamhet.

4. Artikel 189 b ska inte tillämpas på tjänster som omfattas av detta avsnitt.

ARTIKEL 228

Definitioner

Vid tillämpningen av denna avdelning gäller följande definitioner:

a) *finansiell tjänst*: varje tjänst av finansiell art som erbjuds av en leverantör av finansiella tjänster hos en part och som omfattar följande:

i) Försäkringstjänster och försäkringsrelaterade tjänster.

A) Direktförsäkring (inbegripet koassurans).

1) livförsäkring,

2) skadeförsäkring,

B) Återförsäkring och retrocession.

- C) Försäkringsförmedling, till exempel mäklare och agenturer.
 - D) Försäkringsstödtjänster, till exempel rådgivning, försäkringstekniska tjänster, riskbedömning och tjänster i samband med överenskommelse om krav.
- ii) Banktjänster och andra finansiella tjänster (utom försäkringar).
- A) Mottagande av insättningar och andra återbetalbara medel från allmänheten.
 - B) Utlåning av allt slag, inklusive konsumentkredit, inteckningskredit, factoring och finansiering av kommersiella transaktioner.
 - C) Finansiell leasing.
 - D) Alla betalnings- och penningöverföringstjänster, inklusive kreditavgifter och betalkort, resecheckar och bankcheckar.
 - E) Garantier och förbindelser.
 - F) Handel med nedanstående, för egen eller för kunders räkning, på valutamarknaden och på OTC-marknaden eller på annat sätt:
 - 1) Penningmarknadsinstrument (bl.a. checkar, växlar och bankcertifikat).
 - 2) Utländsk valuta.

- 3) Derivatinstrument, inbegripet men inte begränsat till terminsaffärer och optioner.
 - 4) Växelkurs- och räntesatsinstrument, inbegripet swappar, terminskurskontrakt, etc.
 - 5) Överlåtbara värdepapper.
 - 6) Andra överlåtbara instrument och finansiella tillgångar, inbegripet guld- och silvertackor.
- G) Andelar i emission av alla slags värdepapper, inbegripet som garant och som ombud (både inom den statliga och den privata sektorn) och tillhandahållande av tjänster i samband med sådana emissioner.
- H) Penningmäklari.
- I) Tillgångsförvaltning, såsom kontant- eller portföljförvaltning, alla former av kollektiv investeringsförvaltning, förvaltning av pensionsfonder, förvaltning av värdepapper och notariatstjänster.
- J) Betalnings- och clearingtjänster för finansiella tillgångar, inbegripet värdepapper, deriverade produkter och andra överlåtbara instrument.
- K) Tillhandahållande och överföring av finansiell information och bearbetning av finansiella data och tillhörande programvara.

- L) Rådgivande verksamhet och andra finansiella stödtjänster i samband med alla de verksamheter som anges i leden A-K, inbegripet kreditupplysning och kreditanalys, undersökning och rådgivning avseende investeringar och portföljer, rådgivning och förvärv och om omstrukturering av bolag och om bolagsstrategi.
- b) *leverantör av finansiella tjänster*: en person från en part, dock inte en offentlig enhet, som avser att tillhandahålla eller tillhandahåller finansiella tjänster.
- c) *offentlig enhet*:
- i) en regering, en centralbank eller en monetär myndighet i en part, eller en enhet som ägs eller kontrolleras av en part och som huvudsakligen har offentliga uppgifter eller bedriver verksamhet för offentliga ändamål, med undantag av enheter som huvudsakligen arbetar med att tillhandahålla finansiella tjänster på kommersiella villkor, eller
 - ii) en privat enhet som utför uppgifter som vanligen utförs av en centralbank eller en monetär myndighet, vid utförandet av dessa uppgifter.
- d) *självreglerande organisation*: varje icke-statligt organ, inbegripet en handelsplats eller annan marknad för värdepapper eller terminer, clearingorgan eller andra organisationer eller sammanslutningar, som utövar reglerings- eller tillsynsbefogenheter över leverantörer av finansiella tjänster enligt lag eller, i tillämpliga fall, genom delegation från centrala, regionala eller lokala styrelseorgan eller myndigheter.

ARTIKEL 229

Försiktighetsklausul

1. Ingenting i detta avtal ska hindra att en part inför eller upprätthåller åtgärder av försiktighetsskäl, exempelvis för att
 - a) skydda investerare, insättare, försäkringstagare eller personer för vilka en leverantör av finansiella tjänster utför ett förvaltaruppdrag,
 - b) säkerställa integriteten och stabiliteten i en parts finansiella system.
2. Om sådana åtgärder inte överensstämmer med detta avtal, får de inte användas som ett sätt att undkomma partens åtaganden eller skyldigheter enligt detta avtal.
3. Ingenting i detta avtal ska kunna tolkas så att det krävs att en part ska lämna ut information angående enskilda kunders affärer och konton eller någon konfidentiell eller affärsmässig information som innehas av offentliga enheter.

ARTIKEL 230

Internationella standarder

Parterna strävar efter att säkerställa att internationellt överenskomna standarder för reglering och tillsyn, kampen mot penningtvätt och finansiering av terrorism samt kampen mot skatteundandragande och skatteflykt i sektorn för finansiella tjänster genomförs och tillämpas på deras territorier. Sådana internationellt överenskomna standarder är bland annat de som antagits av Baselkommittén för banktillsyn (BCBS), särskilt dess *grundläggande principer för effektiv banktillsyn*, IAIS (International Association of Insurance Supervisors), särskilt dess *grundläggande principer för försäkringssektorn*, Internationella organisationen för värdepapperstillsyn (Iosco), särskilt dess *mål och principer för värdepapperstillsyn*, FATF och OECD:s globala forum för transparens och informationsutbyte på skatteområdet.

ARTIKEL 231

Självreglerande organisationer

En part som, för att leverantörer av finansiella tjänster från den andra parten ska få tillhandahålla finansiella tjänster på dess territorium, kräver medlemskap i, deltagande i eller anslutning till en självreglerande organisation, ska säkerställa att den självreglerande organisationen efterlever de skyldigheter som följer av artikel 194.

ARTIKEL 232

Clearing- och betalningssystem

Varje part ska bevilja finansinstitut från den andra parten som är etablerade på dess territorium tillgång till betalnings- och clearingsystem som drivs av offentliga enheter samt till officiella kredit- och återfinansieringsfaciliteter som är tillgängliga i samband med normal affärsverksamhet enligt de villkor som medger nationell behandling. Denna artikel ska inte ge tillgång till en parts möjligheter i fråga om långivare i sista instans.

UNDERAVSNITT E

INTERNATIONELLA SJÖTRANSPORTTJÄNSTER

ARTIKEL 233

Tillämpningsområde och skyldigheter

1. I denna artikel anges principerna för liberalisering av internationella sjötransporttjänster.
2. Vid tillämpningen av detta avsnitt omfattar *internationella sjötransporter* transporter från dörr till dörr och multimodala transporter, dvs. kombinerade godstransporter, i vilka ett av transportsätten är sjötransport, som omfattas av ett enda transportdokument och som för detta ändamål ger leverantörer av internationella sjötransporttjänster rätt att teckna direktavtal med tillhandahållare av andra transportsätt.

3. Med avseende på sådan rederiverksamhet som avses i punkt 4 för att tillhandahålla internationella sjötransporttjänster, ska varje part tillåta att juridiska personer från den andra parten upprättar dotterbolag eller filialer på dess territorium, på etablerings- och driftsvillkor som inte är mindre förmånliga än de som medges partens egna juridiska personer, eller dotterbolag eller filialer som tillhör juridiska personer från ett tredjeland, beroende på vilken behandling som är mest gynnsam.

4. De verksamheter som avses i punkt 3 omfattar

- a) saluföring och försäljning av sjötransporttjänster och liknande tjänster genom direktkontakt med kunder, från anbud till fakturering,
- b) köp och vidareförsäljning av alla transporttjänster och liknande tjänster, inbegripet transporttjänster med alla inre transportmedel, som är nödvändiga för att tillhandahålla intermodala tjänster,
- c) utarbetande av transporthandlingar, tullhandlingar eller andra handlingar som rör de transporterade varornas ursprung och slag,
- d) tillhandahållande av affärsupplysningar på alla sätt, däribland datoriserade informationssystem och elektroniskt datautbyte, om inte annat sägs i eventuella icke-diskriminerande restriktioner då det gäller telekommunikation,
- e) etablering av affärsöverenskommelser med andra skeppsklarerare, och
- f) åtgärder för juridiska personers räkning, bland annat för att organisera fartygs anlöpning eller vid behov övertagande av last.

5. Med hänsyn till den liberalisering som parterna redan uppnått när det gäller internationella sjötransporter ska varje part
- a) på affärsmässig och icke-diskriminerande grund effektivt tillämpa principen om oinskränkt tillträde till internationella marknader och internationell handel, och
 - b) medge fartyg som seglar under den andra partens flagg eller som drivs av tjänsteleverantörer från den andra parten en behandling som inte är mindre förmånlig än den som medges landets egna fartyg, eller fartyg från tredjeland, beroende på vilken behandling som är mest gynnsam, bland annat vad gäller tillträde till hamnar, användning av hamnarnas infrastruktur och tjänster, och användning av tjänster i anslutning till sjötransporter, samt därmed sammanhängande avgifter och pålagor, tullfaciliteter, tilldelning av kajplatser och möjligheter till lastning och lossning.
6. Vid tillämpning av den princip som avses i denna artikel ska parterna
- a) avstå från att införa bestämmelser om lastdelning i framtida avtal med tredjeländer om sjötransporttjänster – inbegripet sjöfart med torra och flytande bulkvaror samt linjesjöfart – och inom rimlig tid återkalla sådana eventuella lastdelningsbestämmelser om de finns i tidigare avtal, och
 - b) avskaffa och avstå från att införa ensidiga åtgärder, administrativa, tekniska eller andra hinder som skulle kunna utgöra en förtäckt begränsning eller ha diskriminerande verkan på det fria tillhandahållandet av internationella sjötransporttjänster.

7. Varje part ska på rimliga och icke-diskriminerande villkor ge leverantörer av internationella sjötransporttjänster från den andra parten tillgång till följande hamntjänster: lotsning, bogsering, proviantering, påfyllning av bränsle och vatten, sophämtning och hämtning av ballastvatten, hamnkaptentjänster, navigationshjälpmedel, reparationsmöjligheter för nödsituationer, ankrings-, kajplats- och förtöjningstjänster samt landbaserade operativa tjänster som är nödvändiga för sjöfart, däribland kommunikation, vatten- och elförsörjning.

KAPITEL 13

KAPITALRÖRELSER, BETALNINGAR OCH ÖVERFÖRINGAR OCH SKYDDSÅTGÄRDER

ARTIKEL 234

Bytesbalans och kapitalrörelser

1. Utan att det påverkar tillämpningen av andra bestämmelser i detta avtal ska varje part ska tillåta alla betalningar och överföringar, i fritt konvertibel valuta¹ och i enlighet med artiklarna i Internationella valutafondens stadga, som antogs vid Bretton Woods-konferensen den 22 juli 1944, med avseende på bytesbalanstransaktioner som ingår i tillämpningsområdet för detta avtal.

¹ Vid tillämpningen av detta kapitel avses med *fritt konvertibel valuta* en valuta som är fritt växlingsbar med valutor som normalt handlas på internationella valutamarknader och som normalt används vid internationella transaktioner. För tydlighetens skull påpekas att valutor som normalt handlas på internationella valutamarknader och som normalt används vid internationella transaktioner även omfattar sådana fritt konvertibla valutor som anges av internationella valutafonden i enlighet med artiklarna i Internationella valutafondens stadga.

2. Utan att det hindrar tillämpningen av andra bestämmelser i detta avtal ska varje part, vad gäller transaktioner som avser kapitalbalansen och den finansiella balansen i betalningsbalansen, tillåta fri rörlighet för kapital i syfte att tillåta direktinvesteringar i enlighet med tillämplig lagstiftning på dess territorium och i enlighet med kapitel 12, däribland omvandling till likvida medel eller repatriering av dessa investeringar och eventuell vinst som följer av dem.
3. Utan att det hindrar tillämpningen av övriga bestämmelse i detta avtal ska parterna inte införa några nya restriktioner för valutaväxling avseende kapitalrörelser och löpande betalningar mellan personer bosatta i Europeiska unionen och i Republiken Uzbekistan, och de får inte göra befintliga regler mer restriktiva.
4. För att främja handel och investeringar ska parterna hålla samråd för att underlätta kapitalrörelser dem emellan.

ARTIKEL 235

Tillämpning av lagar och andra författningar rörande kapitalrörelser, betalningar och överföringar

1. Artikel 234.1, 234.2 och 234.3 ska inte tolkas som att den hindrar en part från att tillämpa sina lagar och andra författningar när det gäller
 - a) konkurs, insolvens eller skydd av fordringsägares rättigheter,
 - b) emission av eller handel med värdepapper, terminer, optioner och andra finansiella instrument,

- c) ekonomisk rapportering eller redovisning av kapitalrörelser, betalningar eller överföringar som behövs för att bistå brottsbekämpande myndigheter eller finansiella tillsynsmyndigheter,
 - d) brott och förseelser, vilseledande eller bedrägliga förfaranden,
 - e) säkerställande av att förelägganden eller domar i rättsliga eller administrativa förfaranden efterlevs, eller
 - f) system för social trygghet, offentliga pensionssystem eller obligatoriska sparprogram.
2. De lagar och andra författningar som avses i punkt 1 får inte tillämpas på ett godtyckligt eller diskriminerande sätt, eller på ett sätt som utgör en förtäckt begränsning av kapitalrörelser, betalningar eller överföringar.

ARTIKEL 236

Tillfälliga skyddsåtgärder

1. Om det i undantagsfall uppstår eller finns en fara för att det ska uppstå allvarliga svårigheter när det gäller funktionen hos Europeiska unionens ekonomiska och monetära union eller det uppstår eller finns en fara för att det ska uppstå allvarliga svårigheter med genomförandet av penning- eller valutapolitik i medlemsstater som inte har euron som valuta eller i Republiken Uzbekistan, får Europeiska unionen, dess medlemsstater respektive Republiken Uzbekistan anta eller upprätthålla skyddsåtgärder beträffande kapitalrörelser, betalningar eller överföringar i högst sex månader.
2. De åtgärder som avses i punkt 1 ska begränsas till vad som är absolut nödvändigt.

ARTIKEL 237

Restriktioner på grund av problem med betalningsbalansen och externa finansieringssvårigheter.

1. En part som har allvarliga betalningsbalansproblem eller externa finansieringssvårigheter, eller som riskerar detta, får anta eller upprätthålla restriktiva åtgärder beträffande kapitalrörelser, betalningar eller överföringar¹.

2. De åtgärder som avses i punkt 1 ska

- a) i tillämpliga delar vara förenliga med Internationella valutafondens stadga,
- b) inte gå utöver vad som är nödvändigt för att åtgärda de omständigheter som beskrivs i punkt 1,
- c) vara tillfälliga och gradvis avvecklas allt eftersom den situation som avses i punkt 1 förbättras,
- d) inte orsaka onödig skada för den andra partens kommersiella, ekonomiska och finansiella intressen,
- e) vara icke-diskriminerande i förhållande till tredjeländer i liknande situationer.

¹ Vad gäller Europeiska unionen får sådana åtgärder vidtas av någon av medlemsstaterna även i andra situationer än de som avses i artikel 236 om dessa situationer påverkar medlemsstatens ekonomi. För tydlighetens skull påpekas att allvarliga betalningsbalansproblem eller externa finansiella svårigheter, eller risk för sådana, kan orsakas av bland annat sådana faktorer som allvarliga svårigheter kopplade till penning- eller valutapolitik, eller risk för sådana.

3. När det gäller varuhandel får varje part införa restriktiva åtgärder för att skydda sin finansiella utlandsställning eller betalningsbalans. Dessa åtgärder ska vara förenliga med Gatt 1994 och överenskommelsen om bestämmelserna avseende betalningsbalansåtgärder i det allmänna tull- och handelsavtalet 1994.
4. När det gäller tjänstehandel får varje part införa restriktiva åtgärder för att skydda sin finansiella utlandsställning eller betalningsbalans. Dessa åtgärder ska vara förenliga med artikel XII i Gats.
5. En part som upprätthåller eller har infört sådana åtgärder som avses i punkterna 1 och 2 ska skyndsamt anmäla dessa till den andra parten.
6. Om begränsningar antas eller upprätthålls enligt denna artikel ska parterna skyndsamt hålla samråd i samarbetskommittén, om inte samråd hålls i andra forum. Vid samråden ska en bedömning göras av de betalningsbalansproblem eller externa finansieringssvårigheter som föranlett de respektive åtgärderna, med beaktande av bland annat
 - a) arten och omfattningen av betalningsbalansproblemen eller de externa finansieringssvårigheterna,
 - b) den externa ekonomiska situationen och handelssituationen, och
 - c) alternativa korrigerande åtgärder som kan vidtas.

7. Vid de samråd som avses i punkt 6 ska frågan om de restriktiva åtgärdernas förenlighet med punkterna 1 och 2 behandlas. Alla relevanta undersökningsresultat av statistisk natur eller rörande sakförhållanden som tillhandahålls av Internationella valutafonden, i förekommande fall, ska godtas och slutsatserna ska ta hänsyn till Internationella valutafondens bedömning av den berörda partens betalningsbalans och finansiella utlandsställning.

KAPITEL 14

TVISTLÖSNING

AVSNITT 1

MÅL OCH TILLÄMPNINGSOMRÅDE

ARTIKEL 238

Mål

Syftet med detta kapitel är att fastställa en ändamålsenlig och effektiv mekanism för undvikande och lösning av tvister mellan parterna i fråga om tolkning och tillämpning av denna avdelning för att om möjligt finna en ömsesidigt godtagbar lösning.

ARTIKEL 239

Tillämpningsområde

Om inte annat sägs i detta avtal ska detta kapitel vara tillämpligt på alla tvister mellan parterna som rör tolkning eller tillämpning av denna avdelning (nedan kallade *omfattade bestämmelser*).

AVSNITT 2

SAMRÅD

ARTIKEL 240

Samråd

1. Parterna ska eftersträva att lösa alla tvister som avses i artikel 239 genom att inleda samråd i god tro i syfte att nå en ömsesidigt godtagbar lösning.
2. Samråd ska inledas genom att en part inger en skriftlig begäran till den andra parten; av begäran ska framgå vilken åtgärd det rör sig om och vilka av de berörda bestämmelserna som parten anser tillämpliga.

3. Den part som begäran om samråd riktar sig till ska besvara begäran skyndsamt och senast tio dagar efter det att begäran inkom. Samråden ska hållas inom 30 dagar från den dag då begäran om samråd inkom och ska, om inte parterna enats om något annat, hållas på den parts territorium till vilken begäran om samråd riktades. Samråden ska anses ha avslutats inom 30 dagar efter den dag då begäran inkom, såvida inte parterna är överens om att fortsätta samråden.
4. Samråd om brådsakande ärenden, inbegripet de ärenden som omfattar lättfördärliga varor, säsongsvaror eller säsongstjänster, ska hållas inom 15 dagar från den dag då begäran om samråd inkom. Samrådet ska anses vara avslutat inom dessa 15 dagar, om inte parterna enas om att fortsätta samrådet.
5. Under samråd ska varje part lämna uppgifter som är tillräckliga för att göra en fullständig utredning av hur den aktuella åtgärden kan påverka tillämpningen av denna avdelning. Varje part ska eftersträva att involvera personal från behöriga myndigheter med sakkunskap i de frågor som samråden avser.
6. Samråden, särskilt alla uppgifter som angetts som konfidentiella, och de ståndpunkter som parterna intar under samråden, ska vara konfidentiella och får inte påverka någondera partens rättigheter i eventuella framtida förfaranden.

AVSNITT 3

Skiljenämndsförfarande

ARTIKEL 241

Inledande av skiljenämndsförfarandet

1. En part som begärt samråd i enlighet med artikel 240 kan begära att en skiljenämnd ska inrättas om
 - a) den svarande parten inte besvarar begäran inom tio dagar efter mottagandet,
 - b) samråd inte hålls inom de tidsfrister som fastställs i artikel 240.3 eller 240.4,
 - c) parterna enas om att inte hålla samråd, eller
 - d) samrådet har avslutats utan att någon ömsesidigt godtagbar lösning nåtts.
2. En part som begär inrättande av en skiljenämnd (nedan kallad *klagande part*) ska göra det i en skriftlig begäran till den part som påstås ha överträtt de omfattade bestämmelserna (nedan kallad *den svarande parten*) och i tillämpliga fall till eventuella externa organ enligt punkt 3 (nedan kallad *begäran om inkallande av skiljenämnd*). Den klagande parten ska i sin begäran om inkallande av skiljenämnden ange vilken åtgärd begäran avser och förklara på vilket sätt åtgärden utgör en överträdelse av de berörda bestämmelserna, på ett sätt som gör att den rättsliga grunden för klagomålet tydligt framgår.

3. Samarbetskommittén får besluta att ett externt organ ska anförtros hanteringen av tvistlösningsförfaranden enligt detta kapitel eller att lämna bistånd. Sådana beslut ska även reglera de kostnader som uppkommer genom detta.

ARTIKEL 242

Inrättande av en skiljenämnd

1. En skiljenämnd ska bestå av tre skiljemän.
2. Inom 15 dagar från den dag då begäran om inkallande av skiljenämnd inkom ska parterna samråda i syfte att enas om skiljenämndens sammansättning.
3. Om parterna inte enas om nämndens sammansättning inom den tidsfrist som anges i punkt 2 i denna artikel, ska varje part utse en skiljeman från den delförteckning som upprättats i enlighet med artikel 243 inom fem dagar efter utgången av den tidsfrist som fastställs i punkt 2 i den här artikeln. Om en part inte utser en skiljeman från sin delförteckning inom den tidsfrist som avses i punkt 3 i den här artikeln, ska samarbetskommitténs medordförande från den klagande parten, inom fem dagar efter utgången av den tidsfrist som avses i punkt 3 i den här artikeln, genom lottning utse en skiljeman från den partens delförteckning. Medordföranden för samarbetskommittén från den klagande parten får delegera uppgiften att utse en skiljeman genom lottning.

4. Om parterna inte enas om en ordförande för skiljenämnden inom den tidsfrist som fastställs i punkt 2 i denna artikel ska medordföranden för samarbetskommittén från den klagande parten inom fem dagar efter tidsfristens utgång utse en ordförande för skiljenämnden genom lottning från den delförteckning över ordförande som upprättats i enlighet med artikel 243. Medordföranden för samarbetskommittén från den klagande parten får delegera uppgiften att utse en skiljeman genom lottning.
5. Skiljenämnden ska anses tillsatt 15 dagar efter den dag då de tre utvalda skiljemännen har godtagit sin utnämning i enlighet med bilaga 14-A, om inte parterna enas om något annat. Varje part ska snarast offentliggöra dagen för inrättandet av skiljenämnden.
6. Om någon av de förteckningar som avses i artikel 243 inte har upprättats eller inte innehåller tillräckligt många namn när en begäran enligt punkt 3 eller 4 i den här artikeln görs, ska skiljeman väljas genom lottning bland de personer som formellt har föreslagits av en part eller av båda parterna i enlighet med bilaga 14-A.

ARTIKEL 243

Förteckning över skiljemän

1. Samarbetskommittén ska, senast sex månader efter den dag då detta avtal träder i kraft, upprätta en förteckning över minst 15 personer som är villiga och har möjlighet att tjänstgöra som skiljemän. Förteckningen ska bestå av tre delförteckningar, nämligen
 - a) en delförteckning över enskilda personer som upprättats på grundval av förslag från Europeiska unionen,

- b) en delförteckning över enskilda personer som upprättats på grundval av förslag från Republiken Uzbekistan, och
 - c) en delförteckning över personer som inte är medborgare i någondera parten och som ska tjänstgöra som ordförande i skiljenämnden.
2. Varje delförteckning ska omfatta minst fem personer. Samarbetskommittén ska säkerställa att varje förteckning alltid innehåller detta minimiantal enskilda personer.
3. Samarbetskommittén får upprätta ytterligare förteckningar över enskilda personer med sakkunskap inom specifika sektorer som omfattas av denna avdelning. Förutsatt att parterna enas om detta ska sådana ytterligare förteckningar användas för att sammanställa en skiljenämnd i enlighet med förfarandet i artikel 242.

ARTIKEL 244

Krav på skiljemän

1. Varje skiljeman ska
- a) ha dokumenterad sakkunskap inom juridik, internationell handel och andra frågor som omfattas av denna avdelning,
 - b) vara oberoende av och inte knuten till eller ta instruktioner från någon av parterna,
 - c) uppträda i egenskap av enskilda individer och inte ta emot instruktioner från någon organisation eller regering vad gäller frågor som har samband med tvisten, och

d) följa bilaga 14-B.

2. Ordföranden ska ha erfarenhet av tvistlösningsförfaranden.

3. Med hänsyn till föremålet för en viss tvist kan parterna komma överens om att göra undantag från kraven i punkt 1 a.

ARTIKEL 245

Skiljenämndens uppgifter

Skiljenämnden

- a) ska göra en objektiv bedömning av det ärende som föreläggs den, inbegripet en objektiv bedömning av fakta i ärendet och de berörda bestämmelsernas tillämplighet och förenligheten med de berörda bestämmelserna,
- b) ska i sina beslut och rapporter redovisa sakförhållandena, de berörda bestämmelsernas tillämplighet och skälen för alla sina undersökningsresultat och slutsatser, och
- c) bör samråda regelbundet med parterna och se till att det skapas goda förutsättningar för att uppnå en ömsesidigt godtagbar lösning.

ARTIKEL 246

Mandat

1. Om inte parterna enas om något annat inom fem dagar från den dag då skiljenämnden inrättas, ska skiljenämndens mandat vara att mot bakgrund av de relevanta bestämmelserna i den avdelning som parterna hänvisar till utreda den fråga som avses i begäran om inkallande av skiljenämnden, för att fastställa om den berörda åtgärden är förenlig med de bestämmelser i avdelningen som avses i artikel 239 och utfärda en rapport i enlighet med artiklarna 248 och 249.
2. Om parterna enas om ett annat mandat än det som avses i punkt 1, ska de anmäla det överenskomna mandatet till skiljenämnden inom den tidsfrist som anges i punkt 1.

ARTIKEL 247

Beslut om huruvida ett ärende är att anse som brådiskande

1. På en parts begäran ska skiljenämnden inom tio dagar efter den dag då skiljenämnden inrättades fatta beslut om huruvida tvisten rör brådiskande frågor.
2. Om skiljenämnden anser att tvisten rör brådiskande frågor ska de tillämpliga tidsfristerna i avsnitt 3 i detta kapitel halveras, utom vad gäller de tidsfrister som avses i artiklarna 242 och 246.

ARTIKEL 248

Interimsrapport

1. Skiljenämnden ska lägga fram en interimsrapport till parterna inom 90 dagar efter den dag då skiljenämnden inrättades. Om skiljenämnden anser att denna tidsfrist inte kan hållas, ska skiljenämndens ordförande skriftligen meddela parterna detta och ange skälen till förseningen samt vilket datum skiljenämnden planerar att lägga fram sin interimsrapport. Skiljenämnden får under inga omständigheter lägga fram interimsrapporten senare än 120 dagar efter den dag då skiljenämnden inrättades.
2. Varje part kan till skiljenämnden lämna en skriftlig begäran om översyn av specifika aspekter av interimsrapporten inom tio dagar efter den dag då interimsrapporten inkom. En part får lämna synpunkter på den andra partens begäran inom sex dagar efter den dag då begäran inkom.
3. Om ingen skriftlig begäran om översyn av specifika aspekter av interimsrapporten lämnas inom den tidsfrist som avses i punkt 2, ska interimsrapporten bli skiljenämndens slutliga rapport.

ARTIKEL 249

Slutlig rapport

1. Skiljenämnden ska lägga fram en slutlig rapport till parterna inom 120 dagar från den dag då skiljenämnden inrättades. Om skiljenämnden anser att denna tidsfrist inte kan hållas, ska skiljenämndens ordförande skriftligen meddela parterna detta och ange skälen till förseningen samt vilket datum skiljenämnden planerar att lägga fram sin slutliga rapport. Skiljenämnden får under inga omständigheter lägga fram den slutliga rapporten senare än 150 dagar efter den dag då skiljenämnden inrättades.

2. Den slutliga rapporten ska innehålla en analys av parternas skriftliga begäranden rörande den interimrapport som avses i artikel 248.1 och tydligt behandla parternas synpunkter.

ARTIKEL 250

Åtgärder för efterlevnad

1. Om skiljenämnden anser att den aktuella åtgärden inte är förenlig med de omfattade bestämmelserna ska den svarande parten vidta alla åtgärder som krävs för att skyndsamt efterkomma undersökningsresultaten och slutsatserna i den slutliga rapporten och därmed efterleva de omfattade bestämmelserna.
2. Den svarande parten ska senast 30 dagar efter det att den slutliga rapporten lades fram underrätta den klagande parten om vilka efterlevnadsåtgärder den har vidtagit eller planerar att vidta.

ARTIKEL 251

Rimlig tidsperiod

1. Om omedelbar efterlevnad inte är möjlig ska den svarande parten senast 30 dagar efter den dag då den slutliga rapporten lades fram underrätta den klagande parten om längden på den rimliga tidsperiod som den kommer att behöva för att efterleva de berörda bestämmelserna. Parterna ska bemöda sig att komma överens om längden på en rimlig tidsperiod för att efterleva den slutliga rapporten.

2. Om parterna inte har enats om en rimlig tidsperiod, får den klagande parten, tidigast inom 20 dagar från den dag då det meddelande som avses i punkt 1 inkom, skriftligen begära att den ursprungliga skiljenämnden ska fastställa en rimlig tidsperiod. Skiljenämnden ska meddela sitt beslut till parterna inom 20 dagar efter den dag då begäran inkom.
3. Den svarande parten ska inom en månad före utgången av den rimliga tidsperiod som avses i punkt 2 skriftligen meddela den klagande parten om vilka framsteg den har gjort när det gäller att efterkomma den slutliga rapporten.
4. Parterna kan komma överens om att förlänga den rimliga tidsperioden som fastställts i enlighet med punkt 2.

ARTIKEL 252

Efterlevnadskontroll

1. Den svarande parten ska senast den dag då den rimliga tidsperioden löper ut som anges i artikel 251 tillställa den klagande parten en underrättelse om alla åtgärder som vidtagits för att efterkomma den slutliga rapporten.
2. Om det råder oenighet mellan parterna om huruvida åtgärder för att efterleva den slutliga rapporten verkligen vidtagits eller om sådana åtgärder är förenliga med de berörda bestämmelserna kan den klagande parten skriftligen begära att den ursprungliga skiljenämnden ska besluta i frågan. Begäran ska ange vilken åtgärd som avses och förklara på vilket sätt denna åtgärd utgör en överträdelse av de berörda bestämmelserna, på ett sätt som gör att den rättsliga grunden för klagomålet tydligt framgår. Skiljenämnden ska meddela sitt beslut till parterna inom 46 dagar efter den dag då begäran inkom.

ARTIKEL 253

Tillfälliga rättsmedel

1. Den svarande parten ska på begäran av och efter samråd med den klagande parten lägga fram ett erbjudande om tillfällig kompensation om
 - a) den svarande parten underrättar den klagande parten om att det inte är möjligt att efterleva den slutliga rapporten, eller
 - b) den svarande parten underlåter att meddela de efterlevnadsåtgärder som vidtagits inom den tidsfrist som anges i artikel 250 eller före den dag då den rimliga tidsperioden löper ut, eller
 - c) skiljenämnden finner att inga åtgärder har vidtagits för att efterleva den slutliga rapporten eller att de åtgärder som vidtagits för att efterleva den är oförenliga med de berörda bestämmelserna.
2. Om någon av de omständigheter som avses i punkt 1 a, b och c är förhållanden får den klagande parten skriftligen meddela den svarande parten att den avser att tillfälligt upphäva tillämpningen av skyldigheterna enligt de omfattade bestämmelserna om
 - a) den klagande parten beslutar att inte inkomma med en begäran i enlighet med punkt 1, eller
 - b) den klagande parten har inkommit med en begäran i enlighet med punkt 1 i denna artikel, men parterna har inte lyckats enas om någon tillfällig kompensation inom 20 dagar, räknat från den dag då den rimliga tidsperioden enligt artikel 251 löpte ut eller från den dag då det skiljenämndsbeslut som avses i artikel 252.2 meddelades.

3. I anmälan ska omfattningen av ett sådant planerat upphävande av skyldigheter anges.
4. Den klagande parten får upphäva skyldigheterna tio dagar räknat från mottagandet av den anmälan som avses i punkt 2, såvida inte den svarande parten har lämnat en skriftlig begäran enligt punkt 6.
5. Omfattningen av upphävandet av skyldigheterna får inte vara mer omfattande än det upphävande eller den minskning av förmåner som den bristande efterlevnaden orsakat.
6. Om den svarande parten anser att det meddelade upphävandet av skyldigheterna är mer omfattande än det upphävande eller den minskning av förmåner som den bristande efterlevnaden har orsakat, får den svarande, före utgången av den tiodagarsperiod som avses i punkt 4, begära att den ursprungliga skiljenämnden ska besluta i frågan. Skiljenämnden ska meddela parterna sitt beslut om omfattningen av upphävandet av skyldigheter inom 30 dagar efter dagen för begäran. Inga skyldigheter ska upphävas innan skiljenämnden har meddelat sitt beslut. Upphävandet av skyldigheter ska vara förenligt med det beslutet.
7. Det tillfälliga upphävande av skyldigheter eller den compensation som avses i denna artikel ska vara av tillfällig natur och får inte tillämpas efter det att
 - a) parterna har nått en ömsesidigt godtagbar lösning enligt artikel 269,
 - b) parterna enats om att de efterlevnadsåtgärder som vidtagits innebär att den svarande parten kan anses ha efterkommit de berörda bestämmelserna, eller
 - c) de vidtagna efterlevnadsåtgärder som skiljenämnden har konstaterat vara oförenliga med de berörda bestämmelserna har dragits tillbaka eller ändrats så att den svarande parten kan anses ha efterkommit de berörda bestämmelserna.

Omprövning av alla efterlevnadsåtgärder som har vidtagits efter vidtagande av tillfälliga rättsmedel

1. Den svarande parten ska underrätta den klagande parten om alla efterlevnadsåtgärder som den har vidtagit efter ett tillfälligt upphävande av skyldigheter eller efter tillämpning av tillfällig kompensation, alltefter omständigheterna. Med undantag för ärenden enligt punkt 2, ska den klagande parten avsluta upphävandet av skyldigheter inom 30 dagar efter dagen för inlämnandet av anmälan. I de fall där kompensation har tillämpats, och med undantag för ärenden enligt punkt 2, får den svarande parten avsluta tillämpningen av sådan kompensation inom 30 dagar från den dag den meddelat sin efterlevnad.
2. Om parterna inte kan enas om huruvida den meddelade åtgärden innebär att den svarande parten kan anses efterleva de berörda bestämmelserna, inom 30 dagar från den dag då meddelandet inkom, ska den klagande parten skriftligen begära att den ursprungliga skiljenämnden ska besluta i frågan. Skiljenämnden ska meddela sitt beslut till parterna inom 46 dagar efter den dag då begäran inkom. Om skiljenämnden fastställer att de vidtagna efterlevandeåtgärderna är förenliga med de berörda bestämmelserna, ska upphävandet av skyldigheter eller kompensationen, beroende på det enskilda fallet, avslutas. I förekommande fall ska den klagande parten anpassa omfattningen på upphävandet av skyldigheter eller kompensationen i förhållande till skiljenämndens beslut.
3. Om den svarande parten anser att det upphävande som den klagande parten har tillämpat är mer omfattande än det upphävande eller den minskning av förmåner som den bristande efterlevnaden har orsakat, får den skriftligen begära att den ursprungliga skiljenämnden ska besluta i frågan. Skiljenämnden ska fatta sitt beslut inom 46 dagar från den dag då begäran ingavs.

ARTIKEL 255

Ersättare för skiljemän

Om en skiljeman under tvistlösningsförfarandet enligt detta avsnitt inte kan delta, avgår eller måste ersättas därför att skiljemannen inte uppfyller kraven i bilaga 14-B, ska förfarandet i artikel 242 tillämpas. Tidsfristen för att överlämna rapporten eller meddela skiljenämndens beslut ska förlängas med den tid som krävs för att utse den nya skiljemannen.

ARTIKEL 256

Arbetsordning

1. Skiljenämndens arbete ska följa bestämmelserna i detta avsnitt och i bilaga 14-A.
2. Alla skiljenämndens förhandlingar ska vara öppna för allmänheten, om inte annat föreskrivs i bilaga 14-C.

ARTIKEL 257

Avbrytande och avslutande

1. På båda parternas begäran ska skiljenämnden när som helst avbryta sitt arbete under en period som parterna enas om, dock under högst tolv på varandra följande månader.

2. Skiljenämnden ska återuppta sitt arbete före utgången av denna period på skriftlig begäran av båda parterna, eller vid utgången av denna period på skriftlig begäran av någon av parterna. Den begärande parten ska meddela den andra parten om detta. Om skiljenämnden inte återupptar sitt arbete vid utgången av avbrytandeperioden i enlighet med denna punkt, ska skiljenämnden inte längre vara behörig och tvistlösningsförfarandet avslutas.
3. Om skiljenämndens arbete tillfälligt avbryts ska de tillämpliga tidsfristerna enligt detta avsnitt förlängas med lika lång tid som skiljenämnden arbete avbrutits.

ARTIKEL 258

Rätt att begära information

1. Skiljenämnden kan på begäran av en part eller på eget initiativ uppmana parterna att lämna sådan information som nämnden anser vara nödvändig och lämplig. Parterna ska skyndsamt och till fullo besvara varje begäran om information från skiljenämnden.
2. Skiljenämnden kan på begäran av en part eller på eget initiativ begära alla upplysningar som nämnden anser vara lämplig från alla källor. Om skiljenämnden finner det lämpligt kan den också inhämta expertutlåtanden och, i tillämpliga fall, med förbehåll för eventuella villkor som överenskommits mellan parterna.
3. Skiljenämnden ska behandla *amicus curiae*-inlagor från fysiska personer från en part eller från juridiska personer etablerade i en part i enlighet med bilaga 14-A.
4. All information som skiljenämnden erhåller enligt denna artikel ska lämnas ut till parterna, och parterna får lämna synpunkter på informationen.

ARTIKEL 259

Tolkningsregler

1. Skiljenämnden ska tolka dessa bestämmelser i enlighet med sedvanliga folkrättsliga tolkningsregler, inklusive de regler som fastställs i Wienkonventionen om traktaträtten.
2. Skiljenämnden ska också ta hänsyn till relevanta tolkningar i rapporter från WTO-paneler och omprövningsorganet som antagits av WTO:s tvistlösningsorgan.
3. Skiljenämndens rapporter och beslut ska inte utvidga eller begränsa parternas rättigheter och skyldigheter enligt detta avtal.

ARTIKEL 260

Skiljenämndens rapporter och beslut

1. Skiljenämndens överläggningar ska vara konfidentiella. Skiljenämnden ska göra sitt yttersta för att utarbeta rapporter och fatta beslut i samförstånd. Om det inte är möjligt ska skiljenämnden avgöra genom majoritetsbeslut i ärendet. Skiljemännens enskilda ståndpunkter ska dock aldrig lämnas ut.
2. Skiljenämndens beslut och rapporter ska godtas av parterna utan förbehåll. De får inte ge upphov till några rättigheter eller skyldigheter när det gäller fysiska eller juridiska personer.

3. Varje part ska offentliggöra skiljenämndens rapporter och beslut samt dess inlagor, förutsatt att konfidentiell information skyddas.
4. Skiljenämnden och parterna ska behandla all information som konfidentiell som någon av parterna lämnat till skiljenämnden i enlighet med bilaga 14-A.

ARTIKEL 261

Val av forum

1. Om tvist uppkommer om någon åtgärd som uppges strida mot de omfattade bestämmelserna och en materiellt sett likvärdig skyldighet enligt en annan internationell överenskommelse till vilken båda parter är anslutna, däribland WTO-avtalet, ska den part som begär prövning välja vilket forum som ska pröva tvisten.
2. När en part valt forum och inlett ett tvistlösningsförfarande enligt detta avsnitt eller enligt någon annan internationell överenskommelse, ska parten avhålla sig från att inleda tvistlösningsförfaranden enligt andra internationella överenskommelser i fråga om den åtgärd som avses i punkt 1, om inte det först valda forumet av förfarandemässiga eller rättsliga skäl inte når fram till några undersökningsresultat.
3. Vid tillämpningen av denna artikel ska följande gälla:
 - a) Tvistlösningsförfaranden enligt detta avsnitt anses ha inletts när en part begär inkallande av skiljenämnd i enlighet med artikel 241.

- b) Tvistlösningsförfaranden enligt WTO-avtalet anses ha inletts när en part begär inkallande av skiljenämnd i enlighet med artikel 6 i WTO-överenskommelsen om regler och förfaranden för tvistlösning.
 - c) Tvistlösningsförfaranden enligt andra avtal ska anses ha inletts i enlighet med tillämpliga bestämmelser i det internationella handelsavtalet.
4. Utan att det påverkar tillämpningen av punkt 2 ska ingenting i detta avtal hindra en part från att upphäva skyldigheter som godkänts av WTO:s tvistlösningsorgan eller godkänts enligt tvistlösningsförfarandena i ett annat internationellt handelsavtal till vilket båda de tvistande parterna är anslutna. En part får inte åberopa WTO-avtalet eller andra internationella handelsavtal mellan parterna för att hindra en part från att tillfälligt upphäva skyldigheter i enlighet med detta avsnitt.

AVSNITT 4

MEDLING

ARTIKEL 262

Mål

Målet med medlingsmekanismen är att underlätta att finna en ömsesidigt godtagbar lösning genom ett heltäckande och skyndsamt förfarande med bistånd av en medlare.

ARTIKEL 263

Begäran om upplysningar

1. När som helst innan medlingsförfarandet inleds får en part skriftligen begära ut upplysningar från den andra parten om åtgärder som negativt påverkar handeln eller investeringarna mellan parterna. Den part som mottar en sådan begäran ska inom 20 dagar efter den dag då begäran inkom lämna ett skriftligt svar med sina synpunkter på upplysningarna i begäran.
2. Om den svarande parten anser att ett svar inte kan avges inom 20 dagar från den dag då begäran inkom, ska den skyndsamt underrätta den begärande parten, ange skälen till dröjsmålet och lämna en bedömning av när ett svar tidigast kan lämnas.
3. En part förväntas normalt lämna en begäran om upplysningar i enlighet med punkt 1 innan ett medlingsförfarande inleds.

ARTIKEL 264

Inledande av medlingsförfarandet

1. En part får när som helst begära att ett medlingsförfarande ska inledas i fråga om alla åtgärder från en part som inverkar negativt på handel eller investeringar mellan parterna.

2. Den begäran som avses i punkt 1 ska meddelas till den andra parten skriftligen. Begäran ska tydligt och tillräckligt detaljerat redogöra för den begärande partens ärende och

- a) ange den särskilda åtgärd som berörs,
- b) innehålla en redogörelse för de negativa effekter som den begärande parten anser att åtgärden har, eller kommer att ha, på handeln eller investeringarna mellan parterna, och
- c) förklara på vilket sätt den begärande parten anser att dessa effekter har ett samband med åtgärden.

3. Medlingsförfarandet får bara inledas genom en överenskommelse mellan parterna för att undersöka ömsesidigt godtagbara lösningar och överväga eventuella råd och förslag till lösningar från medlaren. Den part till vilken en begäran om att inleda ett medlingsförfarande riktas ska välvilligt beakta denna och besvara den genom att till den begärande parten skriftligen godta eller avslå begäran inom tio dagar från den dag begäran inkom. Om den part som begäran riktas till underlåter att skriftligen godta eller avslå begäran inom den perioden ska begäran betraktas som avslagen.

ARTIKEL 265

Val av medlare

1. Parterna ska eftersträva att komma överens om en medlare inom tio dagar efter det att medlingsförfarandet inletts.

2. Om parterna inte kan enas om en medlare inom den tidsfrist som anges i punkt 1 i denna artikel får endera parten begära att medordföranden för samarbetskommittén från den part som begär att ett medlingsförfarande ska inledas utser en medlare genom lottning inom fem dagar efter begäran, från den delförteckning över ordförande som upprättats i enlighet med artikel 243. Medordföranden för samarbetskommittén från den part som begär att ett medlingsförfarande ska inledas får delegera uppgiften att utse en medlare genom lottning.
3. Om den delförteckning över ordförande som avses i artikel 243 inte har upprättats den dag då en begäran enligt artikel 264 inkom, ska medlaren utses genom lottning bland de personer som formellt har föreslagits av en part eller båda parterna för den delförteckningen.
4. En medlare får inte vara medborgare i någon av parterna eller anställd av någon av parterna, om inte parterna enas om något annat.
5. Medlaren ska följa den uppförandekod för skiljemän och medlare som fastställs i bilaga 14-B.

ARTIKEL 266

Regler för medlingsförfarandet

1. Inom tio dagar efter det att medlaren har utsetts ska den part som begärt medlingsförfarandet förse medlaren och den andra parten med en detaljerad skriftlig beskrivning av sina betänkligheter, särskilt avseende hur den berörda åtgärden fungerar och dess möjliga negativa effekter på handel eller investeringar mellan parterna. Inom 20 dagar efter den dag då beskrivningen lämnades får den svarande parten lämna skriftliga synpunkter på beskrivningen. Endera parten får ta med alla uppgifter som den bedömer vara relevanta i sin problembeskrivning eller i sina synpunkter.

2. Medlaren ska på ett insynsvänligt sätt bistå parterna med att bringa klarhet i den berörda åtgärden och dess eventuella negativa effekter på handel och investeringar mellan parterna. Medlaren får särskilt anordna möten mellan parterna, gemensamt eller enskilt samråda med dem, söka bistånd från eller rådfråga relevanta experter och berörda parter samt tillhandahålla allt ytterligare stöd som parterna begär. Medlaren ska samråda med parterna innan denne söker bistånd från eller samråd med relevanta experter och berörda parter.
3. Medlaren kan ge råd och föreslå en lösning för parterna att överväga. Parterna kan godta eller förkasta den föreslagna lösningen, eller komma överens om en annan lösning. Medlaren får inte ge råd eller lämna synpunkter på den aktuella åtgärdens förenlighet med denna avdelning.
4. Medlingsförfarandet ska äga rum på den parts territorium till vilken begäran riktades, eller efter överenskommelse mellan parterna på annan plats eller på annat sätt.
5. Parterna ska sträva efter att nå en ömsesidigt godtagbar lösning inom 60 dagar efter det att medlaren utsetts. I avvaktan på en slutlig överenskommelse får parterna överväga eventuella tillfälliga lösningar, särskilt om åtgärden avser lättfördärliga varor eller säsongsvaror eller säsongstjänster.
6. En ömsesidigt godtagbar lösning kan antas genom ett beslut i samarbetskommittén. Varje part får för en ömsesidigt godtagbar lösning ställa som krav att alla nödvändiga interna förfaranden ska ha slutförts. Ömsesidigt godtagbara lösningar ska offentliggöras. Den version som offentliggörs får dock inte innehålla uppgifter som en part har angett som konfidentiella.

7. På begäran av endera parten ska medlaren lägga fram ett utkast till rapport som anger följande:

- a) En kort sammanfattning av åtgärden i fråga.
- b) Det tillämpade förfarandet.
- c) I tillämpliga fall, alla ömsesidigt godtagbara lösningar, bland annat eventuella tillfälliga lösningar.

8. Medlaren ska ge parterna 15 dagar för att lämna synpunkter på utkastet till rapport. Efter att ha övervägt parternas synpunkter ska medlaren inom 15 dagar lägga fram en slutlig rapport för parterna. Den slutliga rapporten får inte innehålla någon tolkning av denna avdelning.

9. Förfarandet avslutas genom

- a) en ömsesidigt godtagbar lösning som parterna antar, den dag då lösningen antas,
- b) en överenskommelse mellan parterna i någon etapp av förfarandet, den dag då överenskommelsen träffas,
- c) en skriftlig förklaring från medlaren, efter samråd med parterna, om att ytterligare medling inte är meningsfull, den dag förklaringen avges, eller
- d) en skriftlig förklaring från en part efter det att parterna har undersökt ömsesidigt godtagbara lösningar under medlingsförfarandet och efter det att de har övervägt eventuella råd och lösningsförslag från medlaren, den dag då förklaringen lämnas.

ARTIKEL 267

Konfidentialitet

Om inte parterna enas om något annat ska alla steg i medlingsförfarandet, bland annat eventuella råd eller föreslagna lösningar, vara konfidentiella. Varje part får dock offentliggöra att medling äger rum.

ARTIKEL 268

Förhållande till tvistlösningsförfaranden

1. Medlingsförfarandet påverkar inte parternas rättigheter och skyldigheter enligt avsnitten 2 och 3 eller enligt tvistlösningsförfaranden enligt någon annan internationell överenskommelse.
2. I andra tvistlösningsförfaranden enligt denna avdelning eller andra internationella överenskommelser får följande inte åberopas eller läggas fram av en part och inte tas i beaktande av en skiljenämnd:
 - a) Ståndpunkter som intagits av den andra parten under medlingsförfarandet eller uppgifter som uteslutande samlats in i enlighet med artikel 266.2.
 - b) Det faktum att den andra parten har meddelat att den är beredd att godta en lösning rörande den åtgärd som medlingen gäller.
 - c) Råd eller förslag från medlaren.

3. Om inte parterna enas om något annat ska en medlare inte fungera som ledamot i en skiljenämnd i ett tvistlösningsförfarande enligt denna avdelning eller enligt någon annan internationell överenskommelse rörande samma ärende för vilket han eller hon har fungerat som medlare.

AVSNITT 5

GEMENSAMMA BESTÄMMELSER

ARTIKEL 269

Ömsesidigt godtagbar lösning

1. Parterna kan när som helst nå en ömsesidigt godtagbar lösning med avseende på alla tvister som avses i artikel 239.
2. Om en ömsesidigt godtagbar lösning nås under ett skiljenämnds-förfarandes eller ett medlingsförfarandes gång ska parterna gemensamt anmäla denna lösning till skiljenämndens ordförande eller medlaren, beroende på vad som är tillämpligt. Efter denna anmälan ska skiljenämnds- eller medlingsförfarandet avslutas.
3. Varje part ska vidta alla åtgärder som krävs för att genomföra den ömsesidigt godtagbara lösningen inom den tid man enats om.
4. Den genomförande parten ska inom den överenskomna tidsfristen skriftligen underrätta den andra parten om alla åtgärder som vidtagits för att genomföra den ömsesidigt godtagbara lösningen.

ARTIKEL 270

Tidsfrister

1. Alla tidsfrister som fastställts i detta kapitel ska räknas i kalenderdagar från och med dagen efter den dag då den åtgärd de avser inträffade.
2. Alla tidsfrister som fastställs i detta kapitel får ändras genom en överenskommelse mellan parterna.
3. Vad gäller avsnitt 3 kan skiljenämnden när som helst föreslå parterna att ändra alla tidsfrister som avses i detta kapitel med angivande av skälen till sitt förslag.

ARTIKEL 271

Kostnader

1. Varje part ska stå för sina egna kostnader för deltagande i skiljenämnds- eller medlingsförfaranden.
2. Parterna ska gemensamt och lika dela kostnaderna för de organisatoriska aspekterna, bland annat arvode till och kostnader för skiljemän och medlare.
3. Samarbetskommittén får i beslut fastställa parametrar för eller närmare bestämmelser om arvoden till skiljemän och medlare och om ersättning av deras utgifter, däribland kostnader som kan komma att uppstå i samband med förfarandena. I avvaktan på ett sådant beslut ska arvoden och ersättningar till skiljemän och medlare för deras utgifter och eventuella därmed sammanhängande kostnader fastställas i enlighet med regel 10 i bilaga 14-A.

ARTIKEL 272

Ändringar av bilagorna

Samarbetskommittén får ändra bilagorna 14-A och 14-B.

KAPITEL 15

UNDANTAG

ARTIKEL 273

Allmänna undantag

1. Vid tillämpningen av kapitlen 2, 4, 8 och 12 ska artikel XX i Gatt 1994, med tillhörande anmärkningar och tilläggsbestämmelser, i tillämpliga delar införlivas med och utgöra en integrerad del av det här avtalet.
2. Med förbehåll för kravet att sådana åtgärder inte tillämpas på ett sätt som skulle innebära ett medel för godtycklig eller oberättigad diskriminering mellan parter där likartade förhållanden råder eller en förtäckt begränsning av investeringar eller handel med tjänster, ska ingenting i kapitlen 8 och 12 tolkas som ett hinder för någon av parterna att anta eller genomföra åtgärder som är nödvändiga för att
 - a) skydda den allmänna säkerheten, allmän moral eller allmän ordning¹,

¹ Ett undantag som endast får åberopas när det föreligger ett verkligt och tillräckligt allvarligt hot mot ett grundläggande samhällsintresse.

- b) skydda människors, djurs eller växters liv eller hälsa,
- c) säkerställa efterlevnad av lagar och andra författningar som inte är oförenliga med detta avtal, inbegripet sådana som avser
 - i) förhindrande av bedrägliga eller olagliga förfaranden,
 - ii) bristande fullgörande av avtalsförpliktelser,
 - iii) skydd av enskildas privatliv i samband med behandling och spridning av personuppgifter samt skydd av konfidentialitet för individuella register och konton, och
 - iv) säkerhet.

3. För tydlighetens skull påpekas att parterna vad gäller tillämpningen av punkterna 1 och 2 är eniga om följande:

- a) De åtgärder som avses i artikel XX b i Gatt 1994 och i punkt 2 b i den här artikeln innefattar miljöåtgärder som krävs för att skydda människors, djurs eller växters liv eller hälsa.
- b) Artikel XX g i Gatt 1994 är tillämplig på åtgärder som avser bevarandet av levande och icke-levande uttömliga naturtillgångar.
- c) Åtgärder som vidtagits för att genomföra multilaterala miljöavtal kan motiveras med hjälp av artikel XX b eller g i Gatt 1994 eller punkt 2 b i den här artikeln.

4. Innan en part vidtar åtgärder enligt artikel XX i och j i Gatt 1994 ska den parten förse den andra parten med alla relevanta upplysningar i syfte att nå en för båda parter godtagbar lösning. Om inget avtal har nåtts inom 30 dagar efter tillhandahållandet av dessa upplysningar får den part som haft för avsikt att vidta åtgärder göra detta. Om exceptionella och kritiska omständigheter som kräver omedelbara åtgärder omöjliggör information eller granskning på förhand får den part som avser att vidta åtgärderna snarast tillämpa de försiktighetsåtgärder som är nödvändiga för att hantera situationen. Den parten ska snarast underrätta den andra parten om detta.

ARTIKEL 274

Beskattning

1. Inget i detta avtal ska påverka Europeiska unionens, medlemsstaternas eller Republiken Uzbekistans rättigheter och skyldigheter som följer av ett internationellt skatteavtal. Vid bristande överensstämmelse mellan detta avtal och andra internationella skatteavtal ska skatteavtalet ha företräde beträffande det som den bristande överensstämmelsen gäller.
2. Artiklarna 33 och 194 i detta avtal ska inte gälla de förmåner som beviljats av en part enligt ett internationellt skatteavtal.

3. Med förbehåll för kravet att sådana åtgärder inte tillämpas på ett sätt som skulle innebära ett medel för godtycklig eller oberättigad diskriminering mellan parterna när likartade förhållanden råder eller en förtäckt begränsning av handel eller investeringar, ska inget i denna avdelning tolkas som ett hinder för en part att anta, upprätthålla eller vidta åtgärder som syftar till att säkerställa en skälig eller effektiv beskattning eller uppbörd av direkta skatter, exempelvis åtgärder som

- a) skiljer mellan skattebetalare som inte befinner sig i samma situation, i synnerhet i fråga om hemvist eller den plats där deras kapital har investerats, eller
- b) syftar till att förhindra skatteundandragande eller skatteflykt enligt ett internationellt skatteavtal eller inhemsk skattelagstiftning.

4. Vid tillämpningen av denna artikel ska följande gälla:

- a) *hemvist*: bosättningsort eller etableringsort för skatteändamål.
- b) *internationellt skatteavtal*: ett avtal för undvikande av dubbelbeskattning eller alla övriga internationella överenskommelser eller arrangemang som helt eller huvudsakligen rör beskattning och i vilka Europeiska unionen eller medlemsstaterna eller Republiken Uzbekistan är parter.

ARTIKEL 275

Utlämning av information

1. Inget i denna avdelning ska tolkas som att det ålägger en part att tillhandahålla konfidentiella uppgifter vars utlämnande skulle försvåra rättstillämpningen eller på annat sätt strida mot allmänintresset eller som skulle skada enskilda offentliga eller privata företags berättigade kommersiella intressen, utom i de fall en skiljenämnd begär konfidentiella uppgifter i tvistlösningsförfaranden enligt kapitel 14. I sådana fall ska behandlingen av konfidentiella uppgifter omfattas av de relevanta bestämmelserna i kapitel 14.
2. Om en part lämnar uppgifter till den andra parten, inbegripet genom de organ som inrättats inom ramen för detta avtal, som enligt dess lagstiftning betraktas som konfidentiella, ska den andra parten behandla de uppgifterna som konfidentiella, såvida inte den part som lämnat uppgifterna ger sitt samtycke till något annat.

ARTIKEL 276

WTO-undantag

Om en skyldighet i denna avdelning i allt väsentligt är likvärdig med en skyldighet i WTO-avtalet, ska alla åtgärder som vidtagits i enlighet med ett undantag som antagits enligt artikel IX i WTO-avtalet anses vara förenliga med den i allt väsentligt likvärdiga bestämmelsen i det här avtalet.

AVDELNING V

SAMARBETE PÅ OMRÅDET EKONOMISK OCH HÅLLBAR UTVECKLING

ARTIKEL 277

Allmänna mål för samarbetet inom ramen för den ekonomiska dialogen

1. Parterna ska samarbeta om ekonomiska reformer genom att förbättra den ömsesidiga förståelsen av den ekonomiska situationen i Republiken Uzbekistan och Europeiska unionen samt av hur den ekonomiska politiken utformas och genomförs.
2. Republiken Uzbekistan ska vidta ytterligare åtgärder för att utveckla en välfungerande och hållbar marknadsekonomi, inbegripet förbättring av investeringsklimatet och en ökad integrering av den privata sektorn. Parterna ska arbeta tillsammans för att säkerställa sund makroekonomisk politik och förvaltning av de offentliga finanserna som är förenlig med de grundläggande principerna om effektivitet, transparens och ansvar.

ARTIKEL 278

Allmänna principer för samarbetet inom ramen för den ekonomiska dialogen

Parterna ska

- a) utbyta erfarenheter och bästa praxis med avseende på strategier för hållbar utveckling, bland annat när det gäller att främja ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter,
- b) utbyta information om makroekonomiska trender och strategier samt om strukturella reformer,
- c) utbyta sakkunskap och bästa praxis på områden som offentliga finanser, penning- och valutapolitiska ramar, politik för finanssektorn och ekonomisk statistik,
- d) utbyta information om och erfarenhet av regional ekonomisk integration, inbegripet genomförandet av EU:s ekonomiska och monetära union, och
- e) se över det bilaterala samarbetet på de ekonomiska, finansiella och statistiska områdena.

ARTIKEL 279

Förvaltning av offentliga finanser, extern revision och intern finansiell kontroll i den offentliga sektorn

Parterna ska samarbeta på området robusta system för förvaltning av offentliga finanser samt extern revision och intern finansiell kontroll i den offentliga sektorn med följande syften:

- a) Ytterligare stärka redovisningskammaren i dess roll som Republiken Uzbekistans högsta revisionsorgan för extern revision och intern finansiell kontroll i den offentliga sektorn, med avseende på dess ekonomiska, organisatoriska och operativa oberoende och kapacitetsuppbyggnad i enlighet med internationellt godtagna normer för extern revision (Intosai).
- b) Stödja den centrala harmoniseringsenheten (vid departementet för budget, finansförvaltning, finanskontroll och internrevision) för att vidareutveckla de interna finansiella kontrollerna i den offentliga sektorn i Republiken Uzbekistan och stärka dess kompetens och ställning.
- c) Vidareutveckla och genomföra system för intern finansiell kontroll i den offentliga sektorn med utgångspunkt i principen om chefers ansvarsskyldighet, däribland en funktionellt oberoende internrevision för hela den offentliga sektorn, genom harmonisering med allmänt godtagna internationella standarder och metoder samt med god praxis från Europeiska unionen.
- d) Utveckla ett lämpligt system för finansinspektion som ska komplettera (men inte medföra dubbelarbete i förhållande till) tjänsten för internrevision.
- e) Införa ett faktiskt samarbete och samordning mellan de aktörer som arbetar med finansiell förvaltning och kontroll, revision och granskning och de aktörer som arbetar med budget, finansförvaltning och redovisning i syfte att främja utvecklingen av styrelseformerna.

- f) Utbyta information, erfarenheter och bästa praxis avseende förvaltning av offentliga finanser, extern revision i den offentliga sektorn och intern finansiell kontroll.

ARTIKEL 280

God förvaltning på skatteområdet

Parterna åtar sig att tillämpa principerna om god förvaltning inom skatteområdet, bland annat de globala standarderna för transparens och utbyte av information, rättvis beskattning och minimistandarderna mot urholkning av skattebasen och överföring av vinster. Parterna ska främja god förvaltning i skattefrågor, förbättra internationellt samarbete i skattefrågor och underlätta uppbörd av rättmätiga skatteinkomster.

ARTIKEL 281

Statistik

1. Parterna ska främja europeiska och internationella standarder och harmonisering av statistiska metoder och förfaranden, inbegripet insamling och spridning av statistik genom fackmässigt oberoende, hållbara och effektiva nationella statistiksystem.
2. Det statistiska samarbetet ska inriktas på kunskapsutbyte, främja god praxis och respekt för FN:s grundläggande principer för officiell statistik och de omarbetade riktlinjerna för europeisk statistik som antogs av kommittén för det europeiska statistiksystemet den 16 november 2017.

ARTIKEL 282

Konnektivitet

Parterna ska främja hållbar konnektivitet i och utanför regionen. För detta ändamål ska parterna samarbeta om frågor av allmänt intresse för att främja konnektivitetsinitiativ som är ekonomiskt, skattemässigt, miljömässigt och socialt hållbara på lång sikt och anpassade till internationellt överenskomna regler och bestämmelser.

ARTIKEL 283

Allmänna mål för samarbetet om energi

1. Parterna ska samarbeta om energifrågor och utveckling av nödvändiga rättsliga ramar i syfte att främja införande och användning av förnybara energikällor, energieffektivitet och energitrygghet.
2. Samarbetet ska grunda sig på ett övergripande partnerskap och vägledas av gemensamt intresse, ömsesidighet, transparens och förutsägbarhet i enlighet med principerna om marknadsekonomi och energistadgefördraget. Samarbetet ska också syfta till att främja regionalt energisamarbete, särskilt med avseende på att integrera de centralasiatiska länderna inbördes och med internationella marknader och korridorer.

ARTIKEL 284

Samarbete inom energisektorn

Samarbetet inom energisektorn ska omfatta bland annat följande:

- a) Förbättring av de förnybara energikällorna, energieffektiviteten och energitryggheten, särskilt vad gäller tillförlitlighet, trygghet och hållbarhet när det gäller energiförsörjning, däribland genom att säkerställa säkra energianläggningar och öka energieffektiviteten i produktionskapaciteten via främjat regionalt energisamarbete, däribland etablering av regionala energimarknader och underlättande av handel med och utbyte av energi i och mellan regionerna.
- b) Genomförande av energistrategier och energipolitik, diskussion om prognoser och scenarier, inbegripet globala marknadsvillkor för energiprodukter samt förbättring av det statistiska systemet inom energisektorn.
- c) Skapande av ett attraktivt och stabilt investeringsklimat och främjande av ömsesidiga investeringar inom energiområdet på icke-diskriminerande och öppen grund.
- d) Effektivt samarbete med Europeiska investeringsbanken, Europeiska banken för återuppbyggnad och utveckling och andra relevanta internationella finansiella institut och instrument inom energiområdet.
- e) Vetenskapligt och tekniskt utbyte för utveckling av energiteknik, varvid särskild uppmärksamhet ägnas åt energieffektiv och miljövänlig teknik.
- f) Samarbete inom multilaterala forum, initiativ och institutioner.

- g) Utbyte av kunskaper och erfarenheter samt tekniköverföring i samband med innovation, även avseende ledning, energiteknik och digitalisering av energiindustrin, däribland automatiserad övervakning av konsumtion och minimering av förluster.

ARTIKEL 285

Förnybara energikällor

Samarbetet ska bland annat bedrivas genom följande:

- a) Införande och utveckling av förnybara energikällor på ett ekonomiskt och miljövänligt sätt, inbegripet samarbete om regleringsfrågor, certifiering och standardisering samt om teknisk utveckling.
- b) Underlättande av utbyte mellan parternas institutioner, laboratorier och enheter inom den privata sektorn i syfte att genomföra bästa praxis för att skapa framtidens energi och grön ekonomi.
- c) Genomförande av gemensamma seminarier, konferenser och utbildningsprogram, och utbyte av vetenskaplig och praktisk information och öppna statistiska uppgifter, samt information om utvecklingen av förnybara energikällor.

ARTIKEL 286

Energieffektivitet och energibesparingar

Samarbete för att främja energieffektivitet och energibesparingar, också inom kolsektorn, fackling (och användningen av associerad gas), byggnader, apparater och transporter, ska eftersträvas bland annat genom följande åtgärder:

- a) Utbyte av information om politik för energieffektivitet samt rättsliga ramar och regelverk och handlingsplaner.
- b) Underlättande av utbyte av erfarenheter och sakkunskap på området energieffektivitet och energibesparingar.
- c) Inledande och genomförande av projekt, inbegripet demonstrationsprojekt, för att införa innovativa tekniker och lösningar på området energieffektivitet och energibesparingar.
- d) Utbildningsprogram och fortbildningskurser på området energieffektivitet för att uppnå målen i denna artikel.

ARTIKEL 287

Kolvätebaserad energi och elektricitet

Samarbetet på området kolvätebaserad energi ska omfatta följande:

- a) Modernisering och förbättring av befintlig, och utveckling av framtida, energiinfrastruktur av gemensamt intresse i enlighet med marknadsekonomiska principer, inbegripet sådan infrastruktur som syftar till diversifiering av energikällor, leverantörer samt transportvägar och transportmetoder, liksom inrättandet av ny produktionskapacitet samt integritet, effektivitet, säkerhet och trygghet i energiinfrastrukturer, inbegripet i kraftinfrastruktur.
- b) Utveckling av konkurrenskraftiga, öppna och icke-diskriminerande energimarknader i enlighet med bästa praxis genom reformer av regelverket.
- c) Förbättring och förstärkning av energihandelns långsiktiga stabilitet och säkerhet, inbegripet att förutsägbarheten och stabiliteten i energiefterfrågan säkerställs på ett icke-diskriminerande sätt samtidigt som miljökonsekvenser och miljörisker minimeras.
- d) Främjande av en hög nivå på miljöskydd och hållbar utveckling inom energisektorn, inbegripet utvinning, raffinering, transport, distribution och konsumtion.
- e) Stärkt säkerhet vid prospektering och utvinning av kolväten genom utbyte av erfarenheter om olycksförebyggande arbete, analys efter olyckor, strategier för insatser och sanering samt bästa praxis i fråga om ansvarighet och rättslig praxis i händelse av en stor olycka.

ARTIKEL 288

Allmänna mål för samarbetet om transport

Parterna ska samarbeta inom transportområdet med följande målsättningar:

- a) Främja komplementaritet mellan deras transportsektorer.
- b) Förbättra konnektiviteten mellan deras transportnät och kopplingarna mellan deras territorier.
- c) Främja förbättringar av transportinfrastrukturer och interoperabilitet.
- d) Främja effektiva, trygga och säkra transporter och transportsystem.
- e) Höja nivån på transportsäkerheten.
- f) Utveckla hållbara transportsystem, även med avseende på ekonomiska, skattemässiga, miljömässiga och sociala aspekter.
- g) Förbättra passagerares och varors rörlighet samt göra transportflödena smidigare genom att undanröja administrativa, tekniska och andra hinder i syfte att fördjupa marknadsintegrationen.

ARTIKEL 289

Samarbete om transport

Samarbetet om transport ska omfatta bland annat följande:

- a) Utbyte av bästa transportpolitiska praxis.
- b) Informationsutbyte och gemensam verksamhet på regional och internationell nivå, däribland genomförande av internationella överenskommelser och konventioner till vilka parterna anslutit sig.
- c) Utbyte av erfarenheter inom grön teknik för transportsystem, däribland avseende införande av miljövänliga transporter.
- d) Utbyte av erfarenheter av digitalisering av transport- och logistiksystem samt av att införa interoperativa standarder och teknik i transportinfrastrukturens utformning, konstruktion och återuppbyggnad.
- e) Stöd med sikte på Republiken Uzbekistans anslutning till internationella multilaterala avtal och konventioner inom ramen för FN:s ekonomiska kommission för Europa (Unece) vad gäller internationell transport.
- f) Underlättad rörlighet för förare av motorfordon i båda parterna vad gäller internationella vägtransporter i enlighet med gällande regler.

ARTIKEL 290

Allmänna mål för samarbetet om miljö

Parterna ska utveckla och stärka sitt samarbete om miljöfrågor och därigenom bidra till hållbar utveckling och god förvaltning i fråga om miljöskydd.

ARTIKEL 291

Samarbete om miljö

1. Samarbetet ska syfta till att bevara, skydda, förbättra och återställa miljöns kvalitet, till att skydda människors hälsa, en rationell och hållbar användning av naturresurser samt till att främja internationella åtgärder för att ta itu med regionala och globala miljöproblem, bland annat på följande områden:
 - a) Miljöstyrning och övergripande frågor, inbegripet strategisk planering, miljökonsekvensbedömning och strategisk miljöbedömning, utbildning, övervakning och miljöinformationssystem, inspektion och kontroll av reglernas efterlevnad, miljöansvar, bekämpning av miljöbrott, miljösanering, gränsöverskridande samarbete, allmänhetens deltagande och tillgång till miljöinformation, beslutsprocesser samt effektiva förfaranden för administrativ och rättslig prövning.
 - b) Hantering av miljökonsekvenserna av uttorkningen av Aralsjön, även genom att främja regionala insatser.

- c) Utveckling av miljörelaterade övervakningssystem.
- d) Miljövänligare städer.
- e) Luftkvalitet.
- f) Förvaltning av vattenkvalitet och vattenresurser, inbegripet hantering av översvämningssrisker, vattenbrist och torka.
- g) Resurs- och avfallshantering.
- h) Resurseffektivitet, grön och cirkulär ekonomi.
- i) Naturskydd, däribland skydd av skog, att utse ett nät av skyddade områden och bevara den biologiska mångfalden.
- j) Industriella föroreningar och industriella risker.
- k) Kemikaliehantering.

2. Samarbetet ska även syfta till att integrera miljöfrågor inom andra sektoriella politikområden än miljöpolitik för att bidra till genomförandet av FN:s Agenda 2030 för hållbar utveckling.

ARTIKEL 292

Integration av miljön i andra sektorer

1. Parterna ska intensifiera sitt samarbete på regional nivå och om genomförandet av relevanta multilaterala miljöavtal.
2. Parterna ska utbyta erfarenheter för att främja integration av miljöhänsyn i andra sektorer, inbegripet utbyte av bästa praxis, ökad kunskap och kompetens, miljöutbildning och informationskampanjer inom de områden som avses i detta kapitel.
3. Parterna ska stödja upprättande och utveckling av samarbete mellan vetenskapliga organ som är verksamma på miljöområdet och ska i synnerhet främja principerna avseende cirkulär ekonomi samt en rationell och hållbar användning av naturtillgångar.

ARTIKEL 293

Allmänna mål för samarbetet om klimatiförändring

Parterna ska utveckla och stärka sitt samarbete för att motverka och anpassa sig till klimatiförändringarna i syfte att bidra till uppnåendet av målen i Parisavtalet om klimatiförändringar, Samarbetet ska ta hänsyn till vardera partens intressen på grundval av jämlikhet och ömsesidig nytta, och det ömsesidiga beroendet mellan bilaterala och multilaterala åtaganden på området.

ARTIKEL 294

Samarbete om klimatförändringar på inhemsk, regional och internationell nivå

Samarbetet ska främja åtgärder på inhemsk, regional och internationell nivå, däribland

- a) begränsning av klimatförändringar,
- b) anpassning till klimatförändringar,
- c) avvärjning och minimering av samt åtgärder mot de negativa följderna av klimatförändringar,
- d) marknadsmekanismer och andra mekanismer för att hantera klimatförändringar,
- e) främjande av ny, innovativ, säker och hållbar koldioxidsnål teknik och anpassningsteknik,
- f) genomförande av Parisavtalet om klimatförändringar,
- g) integration av klimataspekter i den allmänna och den sektorspecifika politiken, och
- h) informationskampanjer och utbildning.

ARTIKEL 295

Samarbete på området klimatförändringar

1. Parterna ska bland annat
 - a) utbyta information och sakkunskap,
 - b) bedriva gemensam forskning och utbyta information om renare och miljövänlig teknik, och
 - c) genomföra gemensam verksamhet på regional och internationell nivå, även när det gäller multilaterala miljöavtal som parterna ratificerat, såsom Förenta nationernas ramkonvention om klimatförändringar från 1992 och Parisavtalet om klimatförändringar.
2. Samarbetet ska bland annat omfatta följande:
 - a) Åtgärder för att öka kapaciteten att vidta effektiva klimatåtgärder.
 - b) Utveckling av långsiktiga utvecklingsstrategier och handlingsplaner för låga utsläpp av växthusgaser.
 - c) Utveckling av bedömning av risker för klimatförändringar och sårbarhetsbedömning.
 - d) Utveckling av kunskaper och administrativ kapacitet för anpassning och avhjälpande åtgärder.

- e) Kartläggning och utveckling av anpassningsprioriteringar och anpassningsåtgärder, däribland åtgärder för att beakta klimatförändringar i samband med insatser för utveckling, planering, politik och program.
 - f) Genomförande av långsiktiga åtgärder för att avhjälpa klimatförändring genom minskade utsläpp av växthusgaser.
 - g) Klimatrelaterad katastrofriskreducering, katastrofhantering och åtgärder för krisberedskap.
 - h) Åtgärder för att förbereda handel med utsläppsrätter inom ramen för Parisavtalet om klimatförändringar.
 - i) Främjande av tekniköverföring.
 - j) Integrering av klimataspekter i den sektorspecifika politiken.
 - k) Åtgärder som rör ämnen som bryter ned ozonskiktet och fluorerade gaser.
3. Parterna ska främja samarbetet mellan och inom regioner.

ARTIKEL 296

Allmänna mål för samarbetet om industri- och näringslivspolitik

Parterna ska sträva efter att utveckla och stärka sitt samarbete om industri- och näringslivspolitik och därigenom förbättra företagsklimatet för alla ekonomiska aktörer, med särskild tonvikt på små och medelstora företag

ARTIKEL 297

Samarbete om industri- och näringslivspolitik

Samarbetet om industri- och näringslivspolitik ska omfatta följande:

- a) Utbyte av information och bästa praxis för att främja företagande och politik för utveckling av små och medelstora företag.
- b) Utbyte av information och god praxis i fråga om produktivitet och effektivt resursutnyttjande, inbegripet minskning av energiförbrukningen och renare produktion.
- c) Utbyte av information och bästa praxis för att förbättra näringslivets och industrins sociala ansvar när det gäller hållbar utveckling och respekt för de mänskliga rättigheterna.
- d) Offentliga stödåtgärder för industrisektorer utifrån WTO:s krav och andra internationella regler som är tillämpliga för parterna.
- e) Utbyte av information och bästa praxis för att främja utvecklingen av innovation och kommersiellt utnyttjande av forskning och utveckling (inbegripet instrument för stöd till teknikbaserade nystartade företag), klusterutveckling och tillgång till finansiering.
- f) Främjande av företagsinitiativ och industriellt samarbete mellan företag i Europeiska unionen och Republiken Uzbekistan.

- g) Främjande av en företagsvänligare miljö i syfte att stärka tillväxtpotentialen, handeln och investeringsmöjligheterna.
- h) Inrättande av nära kontakter mellan parternas företagare, anordnande av affärsresor, affärsforum, presentationer, rundabordsdiskussioner samt deltagande i utställningar och mässor i Europeiska unionen och Republiken Uzbekistan.

ARTIKEL 298

Bolagsrätt

1. Parterna erkänner vikten av att i en fungerande marknadsekonomi med ett förutsägbart och öppet företagsklimat ha ändamålsenliga regler och metoder inom områdena bolagsrätt och företagsstyrning, samt inom redovisning och revision, och framhåller vikten av att främja konvergens i lagstiftningen på detta område.
2. Parterna ska samarbeta om följande:
 - a) Utbyte av bästa praxis för att säkerställa tillgängligheten och tillgången till information om de registrerade bolagens organisation och representation på ett öppet och lättillgängligt sätt.
 - b) Vidareutveckling av politiken för företagsstyrning i enlighet med internationella och i synnerhet OECD:s standarder.
 - c) Fortsatt genomförande och konsekvent tillämpning av internationella redovisningsstandarder (IFRS) för sammanställd redovisning i börsnoterade bolag.

- d) Redovisningsregler och finansiell rapportering, även när det gäller små och medelstora företag.
- e) Reglering och tillsyn av revisorer och deras yrkesmässiga verksamhet.
- f) Tillämpning av internationella revisionsstandards och etiska uppförandekoder, exempelvis från Internationella revisorsförbundets, i syfte att genom yrkesorganisationers, revisionsorgans och revisorers efterlevnad av standarder och etiska normer höja revisorernas professionella nivå.

ARTIKEL 299

Bank- och försäkringstjänster och andra finansiella tjänster

1. Parterna erkänner vikten av effektiv lagstiftning och praxis vad gäller finansiella tjänster och kan komma att samarbeta om följande mål:
 - a) Förbättra regleringen av finansiella tjänster.
 - b) Säkerställa ett verkningsfullt och lämpligt skydd av investerares och konsumenters rättigheter vad gäller finansiella tjänster, särskilt inom ramen för utvecklingen av värdepappersmarknaden.
 - c) Främja samarbete mellan olika aktörer på de finansiella systemen, bland annat tillsyns- och kontrollmyndigheter.
 - d) Främja en oberoende och ändamålsenlig tillsyn.

2. Parterna ska främja konvergens i lagstiftningen med erkända internationella standarder för att säkerställa sunda finansiella system.

ARTIKEL 300

Allmänna mål för samarbetet om den digitala ekonomin och det digitala samhället

Parterna ska främja samarbete om utveckling av den digitala ekonomin och det digitala samhället till förmån för allmänheten och företagen genom att göra informations- och kommunikationsteknik (IKT) allmänt tillgänglig och genom en högre kvalitet på de elektroniska tjänsterna till överkomliga priser, särskilt inom områdena handel och e-handel, hälsa och utbildning samt inom förvaltning och administration i allmänhet. Samarbetet ska syfta till att främja utvecklingen av konkurrensen och öppenheten inom IKT-marknaderna och uppmuntra investeringar inom denna sektor.

ARTIKEL 301

Allmänt samarbete om den digitala ekonomin och det digitala samhället

Samarbetet ska bland annat omfatta följande frågor:

- a) Utbyte av information och bästa praxis när det gäller genomförande av nationella digitala strategier på områdena it, telekommunikation, e-förvaltning och den digitala ekonomin, däribland initiativ i syfte att främja tillgången till bredband, förbättra reglerna för gränsöverskridande dataöverföring och nätsäkerhet samt utveckla offentliga tjänster online.

- b) Utbyte av information, bästa praxis och erfarenhet för att främja utvecklingen av ett övergripande regelverk för elektronisk kommunikation, inbegripet nationella oberoende tillsynsorgan, verka för en bättre användning av spektrumresurser och främja driftskompatibilitet mellan parternas infrastrukturer för elektronisk kommunikation.

ARTIKEL 302

Samarbete mellan tillsynsorgan på området digital ekonomi och digitalt samhälle

Parterna ska främja samarbete mellan tillsynsorgan i Europeiska unionen och Republiken Uzbekistan på områdena för telekommunikation, informationsteknik, e-förvaltning och den digitala ekonomin.

ARTIKEL 303

Allmänna mål för samarbetet om turism

Parterna ska eftersträva samarbete på turismområdet för att stärka utvecklingen av en konkurrenskraftig och hållbar turism som en drivkraft för ekonomisk tillväxt, egenmakt, sysselsättning, utbildning och utbyte inom turismsektorn.

ARTIKEL 304

Principer för samarbetet om turism

Samarbetet på turismområdet ska bygga på följande principer för hållbar turism:

- a) Respekt för de lokala samhällenas integritet och intressen, särskilt i landsbygdsområden.
- b) Vikten av att bevara kultur- och naturarv samt det historiska arvet.
- c) Ett positivt samspel mellan turism och bevarande av miljön.
- d) Turismens sociala ansvar även med avseende på lokala samhällen.

ARTIKEL 305

Samarbete om turism

Samarbetet om turism kan omfatta bland annat följande:

- a) Utbyte av information och affärsmetoder i fråga om statistik, standarder och investering i turism, innovativ teknik, nya marknadskrav och användning av kulturarvsplatser för turismändamål.

- b) Främjande av hållbara och ansvarsfulla utvecklingsmodeller för turism och utbyte av bästa praxis, erfarenhet och kunskap.
- c) Utbyte av information och bästa praxis vad gäller utbildning och kompetensutveckling inom turism.
- d) Förbättrade kontakter mellan privata och offentliga aktörer inom turismsektorn samt med företrädare för lokala samhällen i Europeiska unionen och i Republiken Uzbekistan.

ARTIKEL 306

Allmänna mål för samarbetet om jordbruk och landsbygdsutveckling

Parterna ska samarbeta för att främja jordbruks- och landsbygdsutveckling, särskilt genom utbyte av sakkunskap och bästa praxis samt en gradvis konvergens av politik och lagstiftning inom områden som är intressanta för båda parter.

ARTIKEL 307

Samarbete om jordbruk och landsbygdsutveckling

Samarbetet mellan parterna om jordbruk och landsbygdsutveckling ska omfatta bland annat följande:

- a) Underlättande av den ömsesidiga förståelsen av politiken för jordbruk och landsbygdsutveckling.
- b) Utbyte av bästa praxis för att stärka den administrativa kapaciteten på central och lokal nivå vad gäller planering, utvärdering och genomförande av politiken.
- c) Främjande av ett moderniserat och hållbart jordbruk, inklusive förbättring av metoder efter skörd.
- d) Utbyte av kunskap och bästa praxis när det gäller politik för landsbygdsutveckling för att främja landsbygdssamhällenas ekonomiska välbefinnande och diversifiering av deras ekonomiska verksamhet.
- e) Förbättring av jordbrukssektorns konkurrenskraft samt effektiviteten och öppenheten på marknaderna.
- f) Främjande av kvalitetssäkring och kontrollmekanismer, särskilt avseende geografiska beteckningar och ekologisk odling.
- g) Kunskapsspridning och utvidgning av tjänster med inriktning på lantbrukare.

- h) Utbyte av erfarenheter på politikområden som rör hållbar utveckling av jordbruket samt bearbetning och distribution av jordbruksprodukter.
- i) Främjande av samarbetet mellan entreprenörer i sektorer av ömsesidigt intresse för båda parter.
- j) Främjande av handel med jordbruksprodukter.

ARTIKEL 308

Allmänna mål för samarbetet om gruvdrift och råvaror

Parterna ska utveckla och stärka sitt samarbete på området gruvindustri och råvaruproduktion, i syfte att främja ömsesidig förståelse, förbättrat företagsklimat, informationsutbyte och samarbete om frågor som inte rör energi, framför allt i fråga om säker och hållbar prospektering och brytning av malm, och icke-metalliska industrimineral.

ARTIKEL 309

Samarbete om gruvdrift och råvaror

Samarbetet om gruvdrift och råvaror ska omfatta bland annat följande:

- a) Utbyte av information om utvecklingen i parternas respektive gruv- och råvarusektorer.

- b) Utbyte av information om frågor som rör handel med råvaror, i syfte att främja ömsesidigt utbyte.
- c) Utbyte av information och bästa praxis med avseende på hållbar utveckling av gruvindustrin, inbegripet tillämpning av ren teknik i gruvprocesserna.
- d) Utbyte av information och bästa praxis med avseende på säkerhet och hälsa för anställda i gruvindustrin.
- e) Samarbete om forskning och innovation via befintliga finansieringsinstrument för att utveckla gemensamma vetenskapliga och tekniska initiativ.

ARTIKEL 310

Allmänna mål för samarbetet om forskning och innovation

Parterna ska främja samarbete om vetenskaplig forskning, teknisk utveckling och innovation med utgångspunkt i gemensamma intressen, ömsesidig nytta och när så är möjligt ömsesidighet, i enlighet med sina interna regler och bestämmelser. Samarbetet syftar till att främja social och ekonomisk utveckling, hantera globala och regionala samhällsutmaningar, uppnå vetenskaplig spjutspetskompetens, främja forskningens integritet och stärka förbindelserna mellan parterna.

ARTIKEL 311

Samarbete om forskning och innovation

Samarbetet om forskning och innovation ska omfatta bland annat följande:

- a) Politisk dialog och utbyte av information och bästa praxis i fråga om forskning och instrument till stöd för innovation.
- b) Underlättande av tillgången till parternas respektive forsknings- och innovationsprogram, forskningsinfrastrukturer och forskningsanläggningar, vetenskapliga publikationer och vetenskapliga data.
- c) Förbättrad forskningskapacitet vid Republiken Uzbekistans forskningsorgan och universitet och, när så är lämpligt, underlättande för Republiken Uzbekistans forskningsorgan att delta i Europeiska unionens ramprogram för forskning och innovation och medlemsstaternas nationella initiativ.
- d) Främjande av samarbete om standardförberedande forskning och standardisering.
- e) Uppmuntring av nätverk och förbindelser mellan inrättningar för högre utbildning, forskning och innovation i båda parter.
- f) Anordnande av fortbildning och rörlighetsprogram för vetenskapsmän, forskare och andra som arbetar med forsknings- och innovationsverksamhet i båda parter, i samordning med deras respektive program för sektorerna för högre utbildning och yrkesutbildning.

- g) Främjande av gemensamma principer för rättvis och jämlik behandling av immateriella rättigheter i forsknings- och innovationsprojekt.
- h) Främjande av kommersialisering av resultat från gemensamma forsknings- och innovationsprojekt.
- i) Utbyte av information och bästa praxis avseende instrument för stöd till teknikbaserade nystartade företag, klusterutveckling och tillgång till finansiering.
- j) Underlättande av tillträde till ny teknik på parternas inhemska marknader.
- k) Stöd till innovationsprogram med social inriktning eller samhällsinriktning som syftar till att förbättra den samhälleliga utvecklingen i regionerna och i synnerhet höja medborgarnas livskvalitet.
- l) Underlättande, inom ramen för gällande lagstiftning, av den fria rörligheten för forskare, vetenskapsmän, experter, studerande och företagare som deltar i verksamhet som omfattas av detta avtal och av de gränsöverskridande transporter av varor som är avsedda för användning i sådan verksamhet.

ARTIKEL 312

Främja verksamhet på området forskning och innovation

Parterna ska främja följande verksamheter som på frivillig grund även ska inbegripa förvaltningsorgan, offentlig-privata forskningsorgan, högre utbildningsinstanser, innovationsbyråer och innovationsnätverk samt andra aktörer, däribland små och medelstora företag:

- a) Gemensamma åtgärder för forskning och innovation, däribland tematiska nätverk på områden av gemensamt intresse.
- b) Gemensamma initiativ för att öka kunskaperna om program för vetenskap, teknik, innovation och kapacitetsuppbyggnad samt om möjligheterna att delta i varandras program.
- c) Gemensamma sammanträden och workshoppar för att utbyta information och bästa praxis samt kartlägga områden för gemensam forskning.
- d) Ömsesidigt erkänd bedömning och utvärdering av det vetenskapliga och innovativa samarbetet samt spridning av resultaten.
- e) Gemensamma ansträngningar för att förbättra rörligheten för studerande, forskare och anställda på områden av gemensamt intresse.
- f) Andra former av samarbete om forskning och innovation, inbegripet genom Europeiska unionens regionala strategier och initiativ, efter ömsesidig överenskommelse mellan parterna.

AVDELNING VI

ANDRA SAMARBETSOMRÅDEN

ARTIKEL 313

Konsumentskydd

Parterna erkänner vikten av att säkerställa en hög nivå på konsumentskyddet och ska i detta syfte sträva efter att samarbeta inom området konsumentpolitik. Samarbetet ska i möjligaste mån omfatta följande:

- a) Utbyte av information och bästa praxis i fråga om parternas respektive ramar för konsumentskydd, inbegripet konsumentlagstiftning, produktsäkerhet avseende konsumentvaror, konsumenternas rätt till prövning samt efterlevnad av konsumentlagstiftning.
- b) Främjande av uppbyggnad av oberoende konsumentorganisationer och kontakter mellan företrädare för konsumenter.
- c) Utbyte av information och främjande av gemsama åtgärder mellan båda parter konsumentorgan, under förutsättning att ömsesidigt samtycke föreligger.

ARTIKEL 314

Allmänt samarbete om sysselsättning, socialpolitik och lika möjligheter

1. Parterna medger, med beaktande av FN:s Agenda 2030 om hållbar utveckling och hållbarhetsmål nr 8, att full och produktiv sysselsättning och anständiga arbetsvillkor för alla är centrala inslag i en hållbar utveckling.
2. Parterna ska stärka sin dialog och sitt samarbete om främjandet av Internationella arbetsorganisationens (ILO) agenda för anständiga arbetsvillkor, sysselsättningspolitik, levnads- och arbetsvillkor, hälsa och säkerhet på arbetsplatsen, dialog mellan arbetsmarknadens parter, socialt skydd, social delaktighet, jämställdhet mellan könen och åtgärder mot diskriminering, och därmed bidra till att främja fler och bättre arbetstillfällen, ökad social sammanhållning, en hållbar utveckling och bättre livskvalitet och levnadsstandard.
3. Parterna ska eftersträva att utöka samarbetet om frågor som rör anständiga arbetsvillkor, sysselsättning och socialpolitik i alla berörda forum och organisationer.
4. Varje part ska förhindra och utrota alla former av tvångsarbetet och barnarbete.

ARTIKEL 315

ILO-konventioner och deltagande av berörda parter

1. Parterna bekräftar sitt åtagande att genomföra de tillämpliga ILO-konventioner som de har anslutit sig till och att främja ytterligare anslutning. Parterna bekräftar sitt åtagande avseende ett effektivt system för arbetsinspektion i enlighet med ILO:s standarder och verkningsfulla efterlevnadsmekanismer samt tillgång till rättsmedel.

2. Parterna ska, i linje med ILO:s deklaration om grundläggande principer och rättigheter på arbetsplatsen från 1998 och ILO:s förklaring om social rättvisa för en rättvis globalisering från 2008, uppmuntra deltagande av alla berörda aktörer, särskilt arbetsmarknadens parter, i parternas respektive arbete för socialpolitisk utveckling och i samarbetet mellan Europeiska unionen och Republiken Uzbekistan enligt detta avtal.

ARTIKEL 316

Ytterligare samarbete om sysselsättning, socialpolitik och lika möjligheter

Samarbetet om sysselsättning, socialpolitik och lika möjligheter med utgångspunkt i utbyte av information och bästa praxis kan omfatta bland annat följande områden:

- a) Förbättrad levnadsstandard och ökad social sammanhållning samt inkluderande arbetsmarknader och integration av utsatta personer.
- b) Främjande av fler och bättre arbetstillfällen med anständiga arbetsvillkor, särskilt i syfte att minska den informella ekonomin och den informella sysselsättningen samt att förbättra levnadsstandarden.
- c) Förbättrade arbetsvillkor, i synnerhet skydd och säkerställande av arbetstagarnas rättigheter, såsom förebyggande och undanröjande av alla former av tvångsarbete eller barnarbete och andra former av modernt slaveri, samt förbättring av skyddsnivåerna i fråga om hälsa och säkerhet på arbetsplatsen.
- d) Ökad jämställdhet mellan könen genom främjande av kvinnors deltagande i det sociala och ekonomiska livet samt genom säkerställande av lika möjligheter för kvinnor och män inom sysselsättning, utbildning, ekonomi, samhälle och beslutsfattande.

- e) Bekämpande av diskriminering på området sysselsättning och sociala frågor i enlighet med varje parts skyldigheter enligt internationella standarder och konventioner.
- f) Ökat socialt skydd för alla och modernisering av systemen för socialt skydd i fråga om kvalitet, lämplighet, tillgänglighet och finansiell hållbarhet.
- g) Stärkande av arbetsmarknadsparternas deltagande och främjande av dialogen mellan arbetsmarknadens parter, bland annat genom att stärka kapaciteten hos arbetsmarknadens parter.

ARTIKEL 317

Samarbete om ansvarsfull förvaltning av leveranskedjor

1. Parterna erkänner vikten av ansvarsfull förvaltning av leveranskedjorna genom ansvarsfullt företagande och företagens sociala ansvar och genom tillhandahållande av en gynnsam miljö. Varje part ska stödja spridning och användning av internationella instrument såsom OECD:s riktlinjer för multinationella företag som antogs den 21 juni 1976 som en del av deklarationen om internationella investeringar och multinationella företag, ILO:s trepartsförklaring om principerna för multinationella företag och socialpolitik som antogs i Genève den 16 november 1977, FN:s Global Compact-initiativ som inleddes i New York den 26 juli 2000 och FN:s vägledande principer för företagande och mänskliga rättigheter som stadfästes av FN:s råd för mänskliga rättigheter genom resolution 17/4 av den 16 juni 2011.
2. Parterna ska utbyta information och bästa praxis och, i förekommande fall, samarbeta med varandra, regionalt och i internationella forum, om frågor som omfattas av denna artikel.

ARTIKEL 318

Allmänna mål för samarbetet på hälsoområdet

Parterna ska utveckla sitt samarbete inom folkhälsoområdet för att höja nivån på skyddet av människors hälsa och förbättra lika möjligheter i fråga om hälsa i enlighet med gemensamma hälsovärderingar och hälsoprinciper och som en förutsättning för hållbar utveckling och ekonomisk tillväxt.

ARTIKEL 319

Samarbete på hälsoområdet

Samarbetet inom hälsoområdet ska inriktas på förebyggande och kontroll av smittsamma och icke smittsamma sjukdomar, bland annat genom utbyte av hälsoinformation, främjande av strategin för hälsa inom alla politikområden, samarbete med internationella organisationer, särskilt Världshälsoorganisationen (nedan kallad *WHO*), och genom främjande av genomförandet av internationella hälsoavtal, såsom WHO:s ramkonvention om tobakskontroll, utfärdad i Genève den 21 maj 2003 och WHO:s internationella hälsoskyddsregler som antogs av WHO:s Världshälsoförsamling den 23 maj 2005.

ARTIKEL 320

Samarbete för att motverka narkotika, psykotropa substanser och deras prekursorer

1. Parterna har för avsikt att utbyta erfarenheterna av att utarbeta och genomföra narkotikapolitiken i Centralasien inom en överenskommen tidsplan.
2. Europeiska unionen har för avsikt att bistå Republiken Uzbekistan enligt en överenskommen tidsplan för att utveckla lämpliga system för tidig varning och riskbedömning avseende nya psykoaktiva substanser i syfte att skydda den allmänna hälsan.
3. Europeiska unionen kommer enligt en överenskommen tidsplan att förbättra samordningen med Republiken Uzbekistan för en balanserad och integrerad hållning i narkotikafrågor samt för att tillhandahålla utbildningsprogram som kan vara relevanta för att bekämpa narkotikasmuggling i cyberrymden.

ARTIKEL 321

Samarbete om utbildning, fortbildning och ungdomsfrågor

1. Parterna ska samarbeta på området allmän och yrkesinriktad utbildning i syfte att främja livslångt lärande, samarbete och insyn på alla nivåer inom allmän och yrkesinriktad utbildning, med särskild inriktning på yrkesutbildning och högre utbildning.
2. Samarbetet om utbildning ska bland annat inriktas på följande:
 - a) Främja livslångt lärande, som är nyckeln till tillväxt och sysselsättning, och kan göra det möjligt för medborgarna att delta fullt ut i samhället.

- b) Modernisera utbildningssystemen, inbegripet kapacitetsuppbyggnad, fortbildning och omskolning av tjänstemän i den offentliga förvaltningen, samt förbättring av kvaliteten på, relevansen av och tillträdet till alla nivåer i utbildningarna, från förskola och barnomsorg till högre utbildning.
- c) Främja konvergens och samordnade reformer av högre utbildning och yrkesutbildning.
- d) Stärka det internationella akademiska samarbetet i syfte att öka deltagandet i Europeiska unionens samarbetsprogram och förbättra rörligheten för studerande, personal och forskare.
- e) Stärka förbindelserna mellan utbildningssektorn och arbetsmarknaden.
- f) Vidareutveckla de nationella referensramarna för kvalifikationer för att öka insynen och erkännandet av kvalifikationer och kompetenser i högre utbildning, yrkesutbildning och fortbildning.
- g) Förbättra samarbetet i syfte att vidareutveckla yrkesutbildning och fortbildning med samtidig hänsyn till god praxis i Europeiska unionen.
- h) Stödja internationalisering av universitet i Republiken Uzbekistan med samtidigt säkerställande av högkvalitativ utbildning och relevanta krav.
- i) Främja investeringar i Republiken Uzbekistans utbildningssektor.
- j) Främja samarbetet för att inrätta utbildningar och anpassa yrkesutbildningscenter på olika verksamhetsområden inom Republiken Uzbekistans territorium.

3. Parterna ska även samarbeta på ungdomsområdet med följande syften:
- a) Stärka samarbetet och utbytet på området ungdomspolitik och icke-formell utbildning för ungdomar och ungdomsledare.
 - b) Underlätta för alla ungdomar att aktivt delta i samhällslivet.
 - c) Stödja ungdomars och ungdomsledares rörlighet som ett sätt att främja interkulturell dialog och förvärvande av kunskap, färdigheter och kompetens utanför de formella utbildningssystemen, inbegripet genom frivilligarbete.
 - d) Främja samarbete mellan ungdomsorganisationer för att stödja det civila samhället.

ARTIKEL 322

Samarbete på kulturområdet

1. Parterna ska vidta lämpliga åtgärder för att främja kulturella utbyten och uppmuntra gemensamma initiativ inom olika kulturella och kreativa områden och utbyta bästa praxis inom utbildning och kapacitetsuppbyggnad för konstnärer, kulturarbetare, personer verksamma i andra kreativa yrken och för kulturorganisationer.
2. Parterna ska samarbeta inom ramen för multilaterala internationella avtal och internationella organisationer, inbegripet Förenta nationernas organisation för utbildning, vetenskap och kultur (nedan kallad *Unesco*), för att stödja kulturell mångfald och bevara och tillvarata kulturarvet och det historiska arvet.

ARTIKEL 323

Samarbete på det audiovisuella och mediepolitiska området

1. Parterna ska främja samarbete på mediaområdet och det audiovisuella området, särskilt genom utbyte av information och bästa praxis avseende audiovisuell politik och mediepolitik samt utbildning för journalister och andra yrkesverksamma inom media, film och den audiovisuella sektorn.
2. Parterna ska samarbeta för att stärka mediernas oberoende och professionalism på grundval av de standarder som fastställs i tillämpliga internationella konventioner, bland annat från Unesco och, i förekommande fall, Europarådet.
3. Parterna ska samarbeta i internationella forum, såsom Unesco.

ARTIKEL 324

Samarbete om idrott och fysisk aktivitet

Parterna ska främja samarbete inom området idrott och fysisk aktivitet för att främja en hälsosam livsstil, god samhällsstyrning och idrottens sociala och fostrande funktion samt för att bekämpa sådana hot mot idrott som exempelvis dopning, uppgjorda matcher, rasism och våld. Samarbetet ska särskilt omfatta informationsutbyte och god praxis.

ARTIKEL 325

Samarbete om nödsituationer och civilskydd

1. Parterna ska samarbeta för att förbättra förebyggande, avhjälpande, beredskap, insatser och återhämtningsåtgärder i syfte att minska effekterna av naturkatastrofer och katastrofer som orsakats av människan och för att öka resiliensen i sina samhällen och infrastrukturer. Parterna ska samarbeta på lämplig nivå för att förbättra katastrofriskhanteringen.
2. Parterna ska eftersträva att utbyta information och kunskaper och att vidta gemensamma åtgärder, när så är lämpligt och under förutsättning att tillräckliga resurser är tillgängliga.

ARTIKEL 326

Samarbete om regional utveckling

Parterna ska främja ömsesidig förståelse av och bilateralt samarbete om politiken för regional utveckling, inbegripet metoder för att utforma och genomföra regionalpolitik, flernivåstyrning och partnerskap, med särskild tonvikt på utveckling av missgynnade områden och territoriellt samarbete, med målet att förbättra levnadsvillkoren, främja ekonomisk, social och territoriell sammanhållning och öka informations- och erfarenhetsutbytet mellan nationella, regionala och lokala myndigheter samt deltagande av socioekonomiska aktörer och det civila samhället.

ARTIKEL 327

Regionalpolitik och gränsöverskridande samarbete

Parterna ska stödja och stärka de lokala och regionala myndigheternas medverkan i det regionalpolitiska och gränsöverskridande samarbetet för att främja ömsesidig förståelse och informationsutbyte, utveckla åtgärder för kapacitetsuppbyggnad, främja etablering av relevanta strukturer och rättsliga ramar samt stärka gränsöverskridande ekonomiska nätverk och företagsnätverk.

ARTIKEL 328

Gränsöverskridande samarbete på andra områden

Parterna ska ytterligare stärka och uppmuntra utvecklingen av gränsöverskridande samarbete på andra områden som omfattas av detta avtal, såsom handel, transport, energi, vattenpolitik, miljö, klimatfrågor, den digitala ekonomin, kultur, utbildning, forskning och turism.

ARTIKEL 329

Samarbete mellan regioner

Parterna ska uppmuntra samarbete mellan regioner i medlemsstaterna och regioner i Republiken Uzbekistan.

ARTIKEL 330

Tillämpning och kapacitetsuppbyggnad

1. Parterna anser att en viktig aspekt i stärkandet av banden mellan Europeiska unionen och Republiken Uzbekistan är en gradvis tillnärmning av Republiken Uzbekistans lagstiftning till Europeiska unionens lagstiftning på vissa områden som omfattas av detta avtal.
2. Samarbetet ska bland annat syfta till att utveckla Republiken Uzbekistans administrativa och institutionella kapacitet i den utsträckning som det är nödvändigt för att genomföra detta avtal, nödvändiga strukturella reformer och tillnärmning av lagstiftningen.
3. Europeiska unionen ska eftersträva att ge Republiken Uzbekistan tekniskt bistånd för att genomföra dessa åtgärder, bland annat genom
 - a) utbyte av experter,
 - b) tillhandahållande av information på ett tidigt stadium om relevant lagstiftning,
 - c) anordnande av seminarier, och
 - d) utbildningsverksamhet.

AVDELNING VII

EKONOMISKT OCH TEKNISKT SAMARBETE

ARTIKEL 331

Ekonomiskt och tekniskt bistånd

1. För att uppnå målen i detta avtal kan Republiken Uzbekistan erhålla ekonomiskt bistånd från Europeiska unionen i form av bidrag och lån, eventuellt i samarbete med Europeiska investeringsbanken och andra internationella finansinstitut. Republiken Uzbekistan kan också komma att få tekniskt bistånd.
2. Ekonomiskt bistånd kan ges i enlighet med Europeiska unionens relevanta finansieringsinstrument för yttre åtgärder. Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) 2018/1046¹ och kommissionens delegerade förordning (EU) nr 1268/2012² ska tillämpas på Europeiska unionens finansiering.

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) 2018/1046 av den 18 juli 2018 om finansiella regler för unionens allmänna budget, om ändring av förordningarna (EU) nr 1296/2013, (EU) nr 1301/2013, (EU) nr 1303/2013, (EU) nr 1304/2013, (EU) nr 1309/2013, (EU) nr 1316/2013, (EU) nr 223/2014, (EU) nr 283/2014 och beslut nr 541/2014/EU samt om upphävande av förordning (EU, Euratom) nr 966/2012 (EUT L 193, 30.7.2018, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1046/oj>).

² Kommissionens delegerade förordning (EU) nr 1268/2012 av den 29 oktober 2012 om tillämpningsföreskrifter för Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) nr 966/2012 om finansiella regler för unionens allmänna budget (EUT L 362, 31.12.2012, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2012/1268/oj).

3. Ekonomiskt bistånd ska baseras på årliga handlingsprogram som fastställts av Europeiska unionen efter samråd med Republiken Uzbekistan.
4. Europeiska unionen och Republiken Uzbekistan kan medfinansiera program och projekt. Parterna ska samordna program och projekt för ekonomiskt och tekniskt samarbete samt utbyta information om alla källor till bistånd.
5. För att säkerställa öppenhetsprincipen vad gäller Europeiska unionens förfaranden för ekonomiskt och tekniskt bistånd till Republiken Uzbekistan ska Europeiska unionen regelbundet förse behöriga myndigheter i Republiken Uzbekistan med information om utgifter inom varje program och projekt som tilldelas Republiken Uzbekistan inom ramen för Europeiska unionens bilaterala program.
6. Biståndseffektivitet, i enlighet med OECD:s Parisdeklaration om biståndseffektivitet av den 2 mars 2005, Europeiska unionens Backbone Strategy on Reforming Technical Cooperation, Europeiska revisionsrättens rapporter och erfarenheterna från genomförda och pågående samarbetsprogram i Republiken Uzbekistan, ska ligga till grund för utbetalning av ekonomiskt stöd från Europeiska unionen till Republiken Uzbekistan.

ARTIKEL 332

Allmänna principer

1. Parterna ska genomföra det ekonomiska biståndet i enlighet med principerna om sund ekonomisk förvaltning och insyn samt samarbeta för att säkerställa skyddet av Europeiska unionens och Republiken Uzbekistans ekonomiska intressen. Parterna ska vidta effektiva åtgärder för att förhindra och bekämpa bedrägeri, korruption och annan olaglig verksamhet som skadar Europeiska unionens och Republiken Uzbekistans ekonomiska intressen.
2. Utan att det påverkar den direkta tillämpningen av punkt 3 ska alla vidare avtal eller finansieringsinstrument som ingås mellan parterna under genomförandet av avtalet innehålla särskilda klausuler om ekonomiskt samarbete som omfattar kontroller på plats, inspektioner, kontroller och åtgärder mot bedrägerier, inbegripet de som genomförs av Europeiska revisionsrätten och Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (nedan kallad *Olaf*).
3. Bidrag och andra EU-finansierade utvecklingsprojekt som genomförs i Republiken Uzbekistan och därmed sammanhängande tjänster och leveranser ska inte vara föremål för beskattning, tullar eller liknande avgifter i Republiken Uzbekistan i enlighet med de förfaranden som föreskrivs i Republiken Uzbekistans lagstiftning.

ARTIKEL 333

Givarsamordning

För att på bästa sätt utnyttja tillgängliga resurser ska varje part säkerställa att Europeiska unionens bidrag ges i nära samordning med bidrag från andra källor, tredjeländer och internationella finansinstitut. Parterna ska för det ändamålet regelbundet utbyta information om alla biståndskällor. Ekonomiskt stöd från Europeiska unionen kan samfinansieras av Republiken Uzbekistan.

ARTIKEL 334

Förebyggande åtgärder och kommunikation

Om Republiken Uzbekistan har fått ansvar för att genomföra EU-medel eller tar emot EU-medel enligt bestämmelserna om direkt förvaltning, ska de behöriga myndigheterna i Republiken Uzbekistan vidta alla lämpliga åtgärder för att förebygga oriktigheter, bedrägerier, korruption och all annan olaglig verksamhet som kan vara till skada för EU-medlen och, i tillämpliga fall, de medel som samfinansieras av Republiken Uzbekistan. De behöriga myndigheterna i Republiken Uzbekistan ska utan dröjsmål informera Europeiska kommissionen och Olaf om alla omständigheter som har kommit till deras kännedom avseende misstanke eller förekomst av bedrägeri, korruption och varje annan oriktighet, inbegripet intressekonflikter, i samband med genomförandet av EU-medel.

ARTIKEL 335

Samarbete med Olaf

1. Inom ramen för detta avtal ska Olaf ha befogenhet att utföra kontroller och inspektioner på plats för att fastställa om det har förekommit bedrägerier, korruption eller annan olaglig verksamhet som påverkar Europeiska unionens ekonomiska intressen i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) nr 883/2013¹ och rådets förordningar (Euratom, EG) nr 2185/96² och (EG, Euratom) nr 2988/95³.
2. Inspektioner och kontroller på plats ska förberedas av Olaf i nära samarbete med de behöriga myndigheterna i Republiken Uzbekistan och med hänsyn till de krav som ställs i Republiken Uzbekistans lagstiftning.

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) nr 883/2013 av den 11 september 2013 om utredningar som utförs av Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (Olaf) och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1073/1999 och rådets förordning (Euratom) nr 1074/1999 (EUT L 248, 18.9.2013, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/883/oj>), senast ändrad genom förordning (EU, Euratom) 2016/2030 av den 26 oktober 2016 (EUT L 317, 23.11.2016, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/2030/oj>).

² Rådets förordning (Euratom, EG) nr 2185/96 av den 11 november 1996 om de kontroller och inspektioner på platsen som kommissionen utför för att skydda Europeiska gemenskapernas finansiella intressen mot bedrägerier och andra oegentligheter (EGT L 292, 15.11.1996, s. 2, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1996/2185/oj>).

³ Rådets förordning (EG, Euratom) nr 2988/95 av den 18 december 1995 om skydd av Europeiska gemenskapernas finansiella intressen (EGT L 312, 23.12.1995, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1995/2988/oj>).

3. Om en ekonomisk aktör motsätter sig kontroll eller inspektion på plats ska de behöriga myndigheterna i Republiken Uzbekistan ge Olaf det bistånd som krävs för att de ska kunna genomföra de kontroller och inspektioner på plats som de blivit ålagda att göra.
4. Republiken Uzbekistans behöriga myndigheter ska på begäran utbyta sådan information med Olaf som kan vara relevant för att skydda Europeiska unionens ekonomiska intressen.
5. Vid överföring av personuppgifter ska den överförande partens bestämmelser om skydd av personuppgifter vara tillämpliga.
6. Olaf kan komma överens med de behöriga myndigheterna i Republiken Uzbekistan om ytterligare samarbete om åtgärder för att bekämpa bedrägeri, däribland ingående av administrativa överenskommelser.

ARTIKEL 336

Utredning och lagföring

De behöriga myndigheterna i Republiken Uzbekistan ska i enlighet med landets lagstiftning säkerställa utredning och lagföring vid misstanke eller förekomst av bedrägeri, korruption och annan olaglig verksamhet som skadar EU-medel. När det är lämpligt och skriftligen har begärts av Republiken Uzbekistans behöriga myndigheter ska Olaf bistå de behöriga myndigheterna i denna uppgift.

AVDELNING VIII

INSTITUTIONELLA BESTÄMMELSER

ARTIKEL 337

Samarbetsrådet

1. Härmed inrättas ett samarbetsråd som ska se till att målen i detta avtal uppfylls och övervaka dess genomförande. Det ska granska alla viktiga frågor som uppkommer inom ramen för detta avtal och alla andra bilaterala eller internationella frågor av gemensamt intresse.
2. Samarbetsrådet ska sammanträda regelbundet, vanligtvis en gång per år, eller på annat gemensamt överenskommet sätt.
3. Samarbetsrådet ska bestå av företrädare för parterna på ministernivå, eller personer som de utsett. Samarbetsrådet ska sammanträda i alla nödvändiga konstellationer, efter överenskommelse. Om samarbetsrådet behandlar frågor som rör avdelning IV i detta avtal, ska det bestå av företrädare för Europeiska unionen och Republiken Uzbekistan med ansvar för handelsrelaterade frågor.
4. Samarbetsrådet ska anta sin egen arbetsordning och samarbetskommitténs arbetsordning.

5. Ordförandeskapet i samarbetsrådet ska växelvis innehas av en företrädare för Europeiska unionen och en företrädare för Republiken Uzbekistan.
6. Samarbetsrådet ska ha befogenhet att fatta beslut och utfärda lämpliga rekommendationer i enlighet med vad som föreskrivs i detta avtal och dess arbetsordning. Inom tillämpningsområdet för avdelningarna I, II, III, V, VI, VII, VIII och IX i detta avtal ska samarbetsrådet också ha befogenhet att fatta beslut och utfärda rekommendationer enligt överenskommelse mellan parterna. Besluten ska vara bindande för parterna, som ska vidta alla nödvändiga åtgärder för att genomföra dem.
7. Samarbetsrådet får delegera vilken som helst av sina uppgifter till samarbetskommittén, även befogenheten att fatta bindande beslut.

ARTIKEL 338

Samarbetskommitté

1. Härmed inrättas en samarbetskommitté som ska bistå samarbetsrådet vid fullgörandet av dess uppgifter.
2. Samarbetskommittén ska ha ansvaret för det allmänna genomförandet av detta avtal.
3. Ordförandeskapet i samarbetskommittén ska växelvis innehas av en företrädare för Europeiska unionen och en företrädare för Republiken Uzbekistan.

4. Samarbetskommittén ska bestå av företrädare för parterna på högre tjänstemannanivå eller andra personer som parterna utser.
5. Samarbetskommittén får sammanträda i en särskild konstellation för att behandla alla frågor som rör avdelning IV i detta avtal. Om samarbetskommittén behandlar frågor som rör avdelning IV i detta avtal, ska den bestå av företrädare för varje part med ansvar för handelsrelaterade frågor.
6. Samarbetskommittén ska sammanträda en gång per år, eller enligt överenskommelse, vid den tidpunkt och med en dagordning som fastställts på förhand av parterna, växelvis i Bryssel och Tasjkent, eller enligt överenskommelse på distans med de tekniska hjälpmedel som står till parternas förfogande. Extrainsatta sammanträden kan på någon av parternas begäran sammankallas efter överenskommelse.
7. Samarbetskommittén ska ha befogenhet att anta beslut i de frågor som anges i detta avtal eller frågor som samarbetsrådet har delegerat till samarbetskommittén. Besluten ska vara bindande för parterna, som ska vidta alla nödvändiga åtgärder för att genomföra dem. Om samarbetskommittén utövar delegerade befogenheter ska den fatta sina beslut i enlighet med samarbetsrådets arbetsordning.

ARTIKEL 339

Underkommittéer och övriga organ

1. Samarbetskommittén får inrätta underkommittéer och andra organ som ska bistå samarbetskommittén vid fullgörandet av dess uppgifter eller behandla särskilda uppgifter eller frågor. Samarbetskommittén får ändra de uppgifter som anförtros en underkommitté och upplösa den eller andra organ som inrättats enligt första meningen i denna punkt.

2. Samarbetskommittén ska anta arbetsordningar för de underkommittéer och andra organ som inrättas enligt punkt 1.
3. Underkommittéer och övriga organ ska sammanträda på begäran av någon av parterna eller av samarbetskommittén, utom om annat sägs i detta avtal eller om parterna enats om något annat. Sammanträden ska ske fysiskt eller enligt ömsesidig överenskommelse på distans med hjälp av alla tekniska hjälpmedel som är tillgängliga för parterna. Fysiska sammanträden ska hållas växelvis i Bryssel och i Tasjkent.
4. Om inte annat sägs i detta avtal eller parterna enats om något annat ska de underkommittéer och övriga organ som inrättas enligt detta avtal eller av samarbetskommittén regelbundet eller på begäran rapportera om sin verksamhet till samarbetskommittén.
5. Inrättandet eller förekomsten av en underkommitté eller andra organ ska inte hindra en part från att ta upp en fråga direkt i samarbetskommittén.

ARTIKEL 340

Parlamentarisk samarbetskommitté

1. Härmed inrättas en parlamentarisk samarbetskommitté. Den ska bestå av företrädare för Europaparlamentet och ledamöter i Republiken Uzbekistans Oliy Majlis.

2. Den parlamentariska samarbetskommittén ska vara ett forum för möte och utbyte av åsikter i syfte att fördjupa och stärka parternas relationer. Den ska sammanträda vid tillfällen som den själv bestämmer.
3. Den parlamentariska samarbetskommittén ska fastställa sin egen arbetsordning.
4. Den parlamentariska samarbetskommittén ska underrättas om samarbetsrådets beslut och rekommendationer.
5. Den parlamentariska samarbetskommittén får lämna rekommendationer till samarbetsrådet.

ARTIKEL 341

Det civila samhällets deltagande

I syfte att informera och samråda med det civila samhället om genomförandet av detta avtal i enlighet med artikel 6, får parterna inrätta ett särskilt organ i detta syfte, i enlighet med det förfarande som fastställs i artikel 339.

AVDELNING IX

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER OCH SLUTBESTÄMMELSER

ARTIKEL 342

Territoriell tillämpning

1. Detta avtal ska tillämpas på
 - a) de territorier där fördraget om Europeiska unionen och fördraget om Europeiska unionens funktionssätt är tillämpliga, i enlighet med de villkor som fastställs i dessa fördrag, och
 - b) det territorium där Republiken Uzbekistan är suverän vad gäller utövandet av landets suveräna rättigheter och jurisdiktion enligt den nationella lagstiftningen och i enlighet med internationell rätt.
2. Hänvisningar till *territorium* i detta avtal ska tolkas på det sätt som anges i punkt 1 om inte något annat uttryckligen anges.
3. Hänvisningar till *territorium* i detta avtal ska inbegripa luftrum och territorialvatten enligt vad som avses i Förenta nationernas havsrättskonvention, utfärdad i Montego Bay den 10 december 1982.

4. Vad gäller bestämmelser i detta avtal som rör tullsamarbete ska detta avtal med avseende på Europeiska unionen även tillämpas på sådana områden av unionens tullområde som avses i artikel 4 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 952/2013¹ om unionens tullkodex och som inte omfattas av punkt 1 a i den här artikeln.

ARTIKEL 343

Fullgörande av skyldigheter och tillfälligt upphävande

1. Parterna ska vidta alla åtgärder som erfordras för att fullgöra sina skyldigheter enligt detta avtal.
2. Om någon av parterna anser att den andra parten har underlåtit att fullgöra någon av skyldigheterna enligt avdelning IV i detta avtal, ska den särskilda mekanismen i den avdelningen tillämpas.
3. Om någon av parterna anser att den andra parten har underlåtit att uppfylla någon av de skyldigheter som anges som väsentliga i artiklarna 2 och 11 ska den omedelbart underrätta den andra parten om sin avsikt att vidta lämpliga åtgärder. På någon av parternas begäran ska samråd hållas under en period av högst 15 dagar räknat från den dag då någon av parterna lämnade underrättelse om sin avsikt att vidta lämpliga åtgärder. När den tidsfristen löpt ut får lämpliga åtgärder vidtas. Vid tillämpningen av denna punkt kan *lämpliga åtgärder* innefatta ett helt eller delvis tillfälligt upphävande av detta avtal.

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 952/2013 av den 9 oktober 2013 om fastställande av en tullkodex för unionen (EUT L 269, 10.10.2013, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/952/oj>).

4. Om någon av parterna anser att den andra parten har underlåtit att fullgöra någon av de skyldigheter som omfattas av punkterna 2 och 3 i denna artikel, ska den parten meddela den andra parten. Parterna ska samråda under överinseende av samarbetsrådet i avsikt att uppnå en ömsesidigt acceptabel lösning. Om samarbetsrådet inte kan uppnå en ömsesidigt acceptabel lösning, kan den anmälade parten vidta lämpliga åtgärder. Vid tillämpningen av denna punkt kan *lämpliga åtgärder* inbegripa tillfälligt upphävande av avdelning I, II, III, V, VI, VII, VIII och IX i detta avtal.

5. De lämpliga åtgärder som anges i punkterna 3 och 4 i denna artikel ska vidtas med fullt iakttagande av internationell rätt och stå i proportion till underlåtet att fullgöra skyldigheter i enlighet med detta avtal. De åtgärder som minst stör detta avtals funktion ska prioriteras.

ARTIKEL 344

Undantag i säkerhetssyfte

Inget i detta avtal ska tolkas så att en part

- a) åläggs att lämna eller ge tillgång till upplysningar, som om de röjs ställer väsentliga säkerhetsintressen på spel, eller

- b) hindras från att vidta en åtgärd som den anser nödvändig för att skydda sina väsentliga säkerhetsintressen och som
 - i) har samband med tillverkning av eller handel med vapen, ammunition och krigsmateriel och med sådan handel och transaktioner med andra varor och material, tjänster och teknik, och med ekonomisk verksamhet som utövas direkt eller indirekt för att försörja en militär inrättning,
 - ii) avser klyvbara ämnen eller fusionsämnen eller ämnen ur vilka sådana ämnen kan framställas, eller
 - iii) vidtas i krigstid eller i andra kritiska lägen i de internationella förbindelserna, eller
- c) hindras från att vidta åtgärder för att fullgöra sina internationella skyldigheter enligt FN:s stadga i syfte att bevara internationell fred och säkerhet.

ARTIKEL 345

Ikraftträdande och provisorisk tillämpning

1. Detta avtal ska ratificeras, godtas eller godkännas enligt parternas egna interna förfaranden och parterna ska till varandra anmäla när de förfaranden som är nödvändiga för detta syfte har avslutats.
2. Detta avtal träder i kraft den första dagen i den andra månad som följer på den dag då den sista anmälan enligt punkt 1 har gjorts.

När det gäller dessa anmälningar ska Republiken Uzbekistans anmälan till Europeiska unionen och till medlemsstaterna lämnas till generalsekretariatet vid Europeiska unionens råd, och generalsekretariatet vid Europeiska unionens råd ska lämna Europeiska unionens och medlemsstaternas anmälan till Republiken Uzbekistan. Anmälan från Europeiska unionen och medlemsstaterna ska innehålla anmälningar från varje medlemsstat som bekräftar att de förfaranden som i den medlemsstaten är nödvändiga för att detta avtal ska kunna träda i kraft har slutförts.

3. Utan att det hindrar tillämpningen av punkt 2 får Europeiska unionen och Republiken Uzbekistan tillämpa hela eller delar av detta avtal provisoriskt i enlighet med sina respektive interna förfaranden. Provisorisk tillämpning ska börja den första dagen i den andra månaden som följer på den dag då Europeiska unionen och Republiken Uzbekistan har meddelat varandra följande:

- a) För Europeiska unionens del, slutförande av nödvändiga interna förfaranden, tillsammans med uppgifter om vilka delar av avtalet som Europeiska unionen önskar tillämpa provisoriskt.
- b) För Republiken Uzbekistans del, slutförande av nödvändiga interna förfaranden, tillsammans med uppgifter om vilka delar av avtalet som Republiken Uzbekistan önskar tillämpa provisoriskt, med en bekräftelse av sitt godkännande till att de tillämpas provisoriskt.

4. Endera parten kan till den andra parten skriftligen anmäla sin avsikt att säga upp den provisoriska tillämpningen av detta avtal. Uppsägningen av den provisoriska tillämpningen av detta avtal får verkan den första dagen i den andra månaden efter denna anmälan.

5. Vid den provisoriska tillämpningen av detta avtal avses med *detta avtal träder i kraft* den dag då den provisoriska tillämpningen inleds. Samarbetsrådet, samarbetskommittén och dess underkommittéer och övriga organ som inrättas enligt detta avtal får börja utöva sin verksamhet under den provisoriska tillämpningen av detta avtal. Alla beslut som fattas vid utövandet av deras funktioner ska upphöra att gälla om den provisoriska tillämpningen av detta avtal sägs upp enligt punkt 4.

6. Vid provisorisk tillämpning av en bestämmelse i detta avtal enligt punkt 3, ska eventuella hänvisningar till ikraftträdandedag i sådana bestämmelser anses hänvisa till den dag då parterna enades om att ge bestämmelsen provisorisk tillämpning.

ARTIKEL 346

Ändringar

1. Parterna får skriftligen enas om ändringar av detta avtal. I fråga om sådana ändringars ikraftträdande ska artikel 345 vara tillämplig.
2. Samarbetsrådet får fatta beslut om ändring av detta avtal i de fall som avses i artiklarna 27 och 28.

ARTIKEL 347

Andra avtal

1. Detta avtal ska, så snart det träder i kraft, ersätta det partnerskaps- och samarbetsavtal mellan Europeiska gemenskaperna och deras medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Uzbekistan, å andra sidan, som undertecknades i Florens den 21 juni 1996 vilket sistnämnda ska upphöra att gälla.
2. Hänvisningar till det avtal som avses i punkt 1 i denna artikel ska i alla andra avtal mellan parterna anses som hänvisningar till det här avtalet.
3. Parterna får komplettera detta avtal genom att ingå särskilda avtal på de samarbetsområden som omfattas av detta avtal. Sådana särskilda avtal ska utgöra en integrerad del av de samlade bilaterala förbindelser som regleras av detta avtal och omfattas av den institutionella ram som inrättas genom detta avtal.

ARTIKEL 348

Bilagor, tillägg, protokoll, anmärkningar och fotnoter

Bilagorna, tilläggen, protokollen, anmärkningarna och fotnoterna till detta avtal ska utgöra en integrerad del av detta avtal.

ARTIKEL 349

Anslutning av nya medlemsstater

1. Europeiska unionen ska meddela Republiken Uzbekistan om varje ansökan om anslutning till Europeiska unionen från ett tredjeland.
2. Europeiska unionen ska underrätta Republiken Uzbekistan om ikraftträdandet av ett fördrag om ett tredjelands anslutning till Europeiska unionen (nedan kallat *anslutningsfördraget*).
3. En ny medlemsstat ska ansluta sig till detta avtal i enlighet med de villkor som beslutats av samarbetsrådet. Om inte annat föreskrivs i punkt 4 ska anslutningen få verkan den dag då den nya medlemsstaten ansluter sig till Europeiska unionen, och detta avtal ska därmed ändras genom ett beslut av samarbetsrådet som fastställer anslutningsvillkoren.
4. Avdelning IV ska tillämpas mellan den nya medlemsstaten och Republiken Uzbekistan från den dag då den nya medlemsstaten ansluter sig till Europeiska unionen.
5. För att underlätta genomförandet av punkt 4 i denna artikel ska samarbetskommittén i sin konstellation för handelsfrågor från och med dagen för undertecknandet av anslutningsfördraget granska hur den nya medlemsstatens anslutning påverkar detta avtal. Samarbetskommittén ska besluta om nödvändiga tekniska ändringar av bilagorna 7-A, 7-C och 9 till detta avtal och om andra nödvändiga anpassningar eller övergångsåtgärder. Samarbetskommitténs beslut ska få verkan den dag då den nya medlemsstaten ansluter sig till Europeiska unionen.

ARTIKEL 350

Rättigheter för enskilda

Inget i detta avtal ska tolkas så att det skapar andra rättigheter eller skyldigheter mellan parterna utöver de som följer av internationell rätt, eller så att detta avtal får åberopas direkt i parternas nationella rättsordningar.

ARTIKEL 351

Hänvisning till lagar och andra författningar samt andra avtal

1. Om inte annat anges ska hänvisningar i avdelning IV till en parts lagar och andra författningar anses även inbegripa ändringar av dem.
2. Om inte annat anges i avdelning IV ska hänvisningar till, eller helt eller delvis införlivande av, internationella överenskommelser med detta avtal anses även inbegripa ändringar av dem eller sådana efterföljande överenskommelser som träder i kraft för båda parter på eller efter dagen för undertecknandet av detta avtal. Om det uppstår en fråga rörande genomförandet eller tillämpningen av detta avtal till följd av sådana ändringar eller efterföljande avtal, får parterna på begäran av någon av parterna samråda med varandra för att vid behov försöka finna en ömsesidigt tillfredsställande lösning på den frågan.

ARTIKEL 352

Löptid

Detta avtal ingås på obestämd tid.

ARTIKEL 353

Definition av parterna

I detta avtal avses med *parterna* Europeiska unionen, eller dess medlemsstater, eller Europeiska unionen och dess medlemsstater, i enlighet med deras respektive befogenhetsområden, å ena sidan, och Republiken Uzbekistan, å andra sidan.

ARTIKEL 354

Uppsägning

Varje part får säga upp detta avtal genom skriftlig anmälan till den andra parten. Detta avtal ska upphöra att gälla den första dagen i den sjätte månad som följer på den månad då uppsägningen gjordes.

ARTIKEL 355

Anmälningar

Anmälningar enligt artiklarna 345, 346 och 353 i detta avtal ska, när det gäller Europeiska unionen och dess medlemsstater, sändas till generalsekretariatet vid Europeiska unionens råd och, när det gäller Republiken Uzbekistan, till Republiken Uzbekistans utrikesministerium.

ARTIKEL 356

Autentiska texter

Detta avtal är upprättat i två exemplar på bulgariska, danska, engelska, estniska, finska, franska, grekiska, iriska, italienska, kroatiska, lettiska, litauiska, maltesiska, nederländska, polska, portugisiska, rumänska, slovakiska, slovenska, spanska, svenska, tjeckiska, tyska, ungerska och uzbekiska språken, vilka alla texter är lika giltiga.

TILL BEVIS HÄRPÅ har undertecknade befullmäktigade undertecknat detta avtal.

Utfärdat i ... den ... år ...

För Konungariket Belgien,

För Republiken Bulgarien,

För Republiken Tjeckien,

För Konungariket Danmark,

För Förbundsrepubliken Tyskland,

För Republiken Estland,

För Irland,

För Republiken Grekland,

För Konungariket Spanien,

För Republiken Frankrike,

För Republiken Kroatien,

För Republiken Italien,

För Republiken Cypern,

För Republiken Lettland,

För Republiken Litauen,

För Storhertigdömet Luxemburg,

För Ungern,

För Republiken Malta,

För Konungariket Nederländerna,

För Republiken Österrike,

För Republiken Polen,

För Republiken Portugal,

För Rumänien,

För Republiken Slovenien,

För Republiken Slovakien,

För Republiken Finland,

För Konungariket Sverige,

För Europeiska unionen

För Republiken Uzbekistan